

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

XXI B:6

SOSIAALIHUOLTOTILASTON VUOSIKIRJA

SOCIALVÅRDSSTATISTISK ÅRSBOK

*STATISTICAL YEARBOOK OF
SOCIAL WELFARE*

1962

HELSINKI 1964

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

XXI B:6

SOSIAALIHUOLTOTILASTON VUOSIKIRJA

SOCIALVÅRDSSTATISTISK ÅRSBOK

*STATISTICAL YEARBOOK OF
SOCIAL WELFARE*

1962

HELSINKI 1964

Alkusanat

Sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto saattaa täten julkisuuteen maamme sosiaalihuoltotoimintaa vuonna 1962 koskevan selonteon, joka sisältyy Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan tässä vuosikirjassa julkaistaan paitsi vuosittain jatkuvaa tilastoa myös sosiaaliselta alalta suoritettuja erikoistutkimuksia. Vuonna 1962 toimeenpantiin tutkimus vanhusten asunto-oloista kaupungeissa ja kauppaloissa. Sen tuloksia ei tässä yhteydessä kuitenkaan esitetä, vaan viitataan Sosiaalisten erikoistutkimusten sarjassa vuonna 1963 ilmestyneeseen yksityiskohtaisempaan selvitykseen (SVT XXXII: 25).

Käsillä olevan vuosikirjan sisällöstä voidaan mm. mainita, että aviottomien lasten valvonnasta tehdään nyt selkoa samassa laajuudessa kuin viimeksi vuoden 1957 vuosikirjassa. Vuoden 1962 alusta voimaan tulleiden lainmuutosten johdosta on alkoholisti- ja raittiushuoltoa koskeva tilasto muutettu vastaamaan päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa ja tilasto perheenasuntoavustuksista selostukseksi lapsiperheiden asumistuesta. Aivan uutena asiana on vuosikirjaan sisällytetty selonteko erityisläpösisistä.

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu vanhoina markkoina (1 vmk=0.01 nykymarkkaa).

Julkaisun toimitustyötä on hoitanut ylim. aktuaari Kyllikki Korpi.

Helsingissä helmikuussa 1964.

Förord

Socialministeriets byrå för social forskning bringar härmed till offentligheten en redogörelse för socialvårdsverksamheten i landet under år 1962, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Enligt den ursprungliga planen publiceras i denna årsbok förutom kontinuerlig årlig statistik även specialundersökningar, verkställda inom det sociala området. År 1962 verkställdes en undersökning rörande åldringarnas bostadsförhållanden i städer och köpingar. Dess resultat framlägges dock inte i detta sammanhang, utan hänvisas till den mera detaljerade utredning, som utkommit år 1963 i serien Sociala specialundersökningar (FOS XXXII: 25).

Angående innehållet i förevarande årsbok må bl. a. nämnas, att om tillsynen över barn, födda utom äktenskap, redogöres nu i samma utsträckning som senast i årsboken för 1957. Enligt de lagändringar, som trädde i kraft från början av år 1962, har statistiken rörande alkoholist- och nykterhetsvården ändrats att motsvara vården av dem, som missbrukar berusningsmedel, och statistiken rörande familjebostadsbidrag ändrats att omfatta bostadsbidrag för familjer med barn. Under en alldeles ny rubrik har i årsboken inrymts en redogörelse för specialbarnbidrag.

Alla penningbelopp har angetts i gamla mark (1 gmk=0.01 nymark).

Redigeringen av publikationen har omhändertagits av e. o. aktuarien Kyllikki Korpi.

Helsingfors i februari 1964.

Ilmari Teijula

vt.—tf.

Annikki Suviranta

Sisälllys

<i>Teksti</i>	<i>Sivu</i>
Alkusanat	3
I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja huoltolaitokset	5
II. Huoltoapu	8
III. Lastensuojelu	
Valtionapua saaneet lastentarhat	20
Kunnallinen lastensuojelu	24
Lastenkodit	37
Koulukodit	40
Aviottomien lasten valvonta	43
IV. Kunnalliset kodinhoitajat	48
V. Vajaamielislaitokset	52
VI. Irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto	57
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltolat	66
Työlaitokset	68
VII. Kunnallisen sosiaalihuollon kustannukset	71
VIII. Sosiaaliavustukset	
Äitiysavustukset	84
Lapsilisät	85
Perhelisät	88
Erityislapsilisät	91
Asumistuki ja perheenasuntoavustus	94
Ammattiopintoavustukset	97
Invalidihuolto	98
Invalidiraha	100
Toipilasraha	101
Sotilasavustukset	103
Kansaneläkkeet	104
Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	107

Tauluja

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	3
II. Huoltoavun avustustapaukset ja avunsaajat	4
III. Huoltoavun eri avustusmuodot	5
IV. Lastensuojelulapset	6
V. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan	7
VI. Kuntien sosiaalihuollon menot	8
VII. Kuntien sosiaalihuollon tulot	12
VIII. Kunnalliskotien menot ja tulot	14
IX. Kunnallisten lastenkotien menot ja tulot	16
X. Valtion varoista suoritettujen erilais- ten avustusten ja lisien lukumäärä	18

Innehåll

<i>Text</i>	<i>Sid.</i>
Förord	3
I. Den kommunala socialvårdens organi- sation och vårdanstalter	5
II. Socialhjälpens	8
III. Barnskyddet	
De statsunderstödda barnträdgårdarna	20
Det kommunala barnskyddet	24
Barnhemmen	37
Skolhemmen	40
Tillsynen över barn födda utom äkten- skap	43
IV. De kommunala hemvårdarinnorna ..	48
V. Anstalterna för psykiskt efterblivna ..	52
VI. Lösdrivarvård och vården av personer som missbrukar berusningsmedel ..	57
Vårdanstalter för dem, som missbrukar berusningsmedel	66
Arbetsinrättningarna	68
VII. Den kommunala socialvårdens kost- nader	71
VIII. Sociala bidrag	
Moderskapsunderstöden	84
Barnbidragen	85
Familjebidragen	88
Specialbarnbidragen	91
Bostadsbidragen och familjebostads- understöden	94
Understöden för yrkesstudier	97
Invalidvården	98
Invalidpenningen	100
Konvalescentpenningen	101
Militärunderstöden	103
Folkpensionerna	104
Engelsk resumé och förklaringar	107

Tabeller

I. Den kommunala socialvårdens organi- sation och anstalter underlydande socialnämnderna	3
II. Socialhjälpens understödsfall och un- derstödstagare	4
III. Olika vårdformer av socialhjälpens ..	5
IV. Barnskydds barnen	6
V. I socialnämnder underlydande an- stalter intagna, grupperade efter an- stalter	7
VI. Den kommunala socialvårdens ut- gifter	8
VII. Den kommunala socialvårdens in- komster	12
VIII. Kommunalhemmens utgifter och in- komster	14
IX. De kommunala barnhemmens utgif- ter och inkomster	16
X. Antalet av statens medel utdelade olika understöd och bidrag	18

<i>Contents and summaries</i>	107
-------------------------------------	-----

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja huoltolaitokset

Sosiaalihuollon hallinto. Lakimääräistä sosiaalihuoltotoimintaa varten maa oli v. 1962 jaettu 547 huoltoyhdyskuntaan, joista 43 oli kaupunkia ja 23 kauppalakuntia. Sosiaalihuollon paikallista hallintoa varten melkein kaikissa kunnissa oli sosiaalilautakunta. Vain 16 maalaiskunnassa kunnan hallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtävät. V:n 1962 päättyessä eri kuntien sosiaalilautakunnat toimivat seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunnat Socialnämnder	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
jakamattomia — odelade	9	6	352	367
2-osastoisia — med 2 avdelningar	25	15	112	152
useampiosastoisia — med flere avdelningar ..	9	2	1	12

Kahdessa kaupungissa, Helsingissä ja Turussa, on kaksi erillistä lautakuntaa, huolto- ja lastensuojelulautakunnat. Ylempänä esitettyssä ryhmityksessä kumpikin sisältyy useampiosastoisein sosiaalilautakuntiin.

Sosiaalihuollon hallinnosta annetun lain mukaan täytyy kunnassa, jonka asukasluku ylittää 4 000:n, olla joko sosiaalisihteri tai sosiaalijohtaja. V. 1962 oli 383 kunnassa sosiaalisihteri ja 45 kunnassa sosiaalijohtaja. Sosiaalitarkkailijoita oli 152 kunnassa. Seuraavasta selviää, minkä suuruisissa kunnissa oli näitä virkailijoita.

	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	—4000	4000—	—4000	4000—	—4000	4000—
Sosiaalisihteri — Socialsekreterare	1	45	80	255	81	300
Sosiaalijohtaja — Socialdirektör	—	37	—	8	—	45
Sosiaalitarkkailija — Socialinspektör	—	52	—	100	—	152

I. Den kommunala socialvårdens organisation och vårdanstalter

Socialvårdens förvaltning. För den lagstadgade socialvårdsverksamheten var landet år 1962 indelat i 547 vårdsamhällen, av vilka 43 var stadskommuner och 23 köpingar. För socialvårdens lokala förvaltning fanns nästan i varje kommun en socialnämnd. Endast i 16 landskommuner omhänderhade kommunalstyrelsen socialnämndens åligganden. I slutet av år 1962 fungerade socialnämnderna i de olika kommunerna i följande omfattning.

I två städer, Helsingfors och Åbo, fanns det 2 särskilda nämnder, vård- och barnskyddsnämnden. I ovanstående tabell ingår båda i socialnämnder med flere avdelningar.

Enligt lagen om socialvårdens förvaltning bör i varje kommun, vars invånarantal överstiger 4 000, finnas en socialsekreterare eller en socialdirektör. År 1962 fanns det i 383 kommuner en socialsekreterare och i 45 kommuner en socialdirektör. I 152 kommuner fanns det socialinspektörer. Av följande sammanställning framgår storleken av de kommuner, i vilka sådana anställda förekom.

18 kunnassa oli vain sosiaalijohtaja, jota vastoin 27 kunnassa oli sekä sosiaalijohtaja että sosiaalisihiteeri. Kaikissa kunnissa, joiden asukasluku ylitti 4 000:n, oli jompikumpi näistä virkailijoista. Sosiaalitarkkailijoiden luku oli koko maassa yhteensä 456. Suurimmassa osassa maalaiskuntia oli vain yksi tarkkailija. Tällaisia kuntia oli 89. 9 kunnassa oli 2 sekä kahdessa 11—15 tarkkailijaa. Kaupunki- ja kauppalakunnista 17 oli palkannut yhden tarkkailijan, 18:ssa oli tarkkailijain luku 2—3, 10:ssä 4—7 ja 7:ssä vähintään 8. Kaikista sosiaalitarkkailijoista 294 toimi kaupungeissa, 29 kauppalloissa ja 133 maalaiskunnissa.

Huoltolaitokset. *Kunnalliskoteja* tai kunnallisia vanhainkoteja oli v. 1962 kaikkiaan koko maassa 398. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 337 sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 61. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli osallisina 175 kuntaa.

Maan kaikista kunnista 512:lla eli 94 %:lla oli selontekovuonna oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 21 kunnalla oli sopimukseenmukainen oikeus saada sijoittaa hoidettaviaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 547 kunnasta 534 eli 98 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Vuoden lopussa oli 293 kunnalliskodissa erityyppisen sairausosasto ja 82:ssa mielisairausosasto. Ne jakaantuivat seuraavasti.

	Kunnalliskoteja, joissa oli Kommunalhem med	
	mielisairausosasto sinnessjukavdelning	sairausosasto sjukavdelning
Kaupungit — Städer	4	35
Kauppalat — Köpingar	2	21
Maalaiskunnat — Landskommuner	76	237
Yhteensä — Summa	82	293

Vuoden lopussa oli 227 kunnalliskodissa yleisen osaston lisäksi vain sairausosasto, 16:ssa vain mielisairausosasto ja 66:ssa oli sekä mielisairausosasto. Vuoden kuluessa mielisairausosastojen luku on vähentynyt 12:lla ja sairausosastojen luku lisääntynyt 6:lla.

18 kommuner hade bara en socialdirektör, varemot i 27 kommuner fanns både socialdirektör och socialsekreterare. I alla kommuner, vars invånarantal översteg 4 000, fanns det någondera av dessa anställda. Antalet socialinspektörer steg i hela landet till 456. I största delen av landskommunerna fanns det bara en inspektör. Antalet sådana kommuner var 89. 9 kommuner hade 2 och två kommuner 11—15 inspektörer. Av stads- och köpingskommunerna hade 17 avlönat en inspektör, 18 kommuner hade 2—3, 10 kommuner 4—7 och 7 kommuner minst 8 inspektörer. Av hela antalet socialinspektörer fungerade 294 i städerna, 29 i köpingarna och 133 i landskommunerna.

Vårdanstalterna. Antalet *kommunalhem* eller kommunala ålderdomshem steg år 1962 i hela landet inalles till 398. Av kommunalhemmen var 337 sådana, som tillhörde en kommun och 61 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. I de sistnämnda hade 175 kommuner andel.

Av landets alla kommuner hade under redogörelseåret 512 eller 94 % antingen eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 21 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina vårdtagare i annan kommuns kommunalhem, hade 534 av landets 547 kommuner eller 98 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som var i behov därav.

I slutet av året fanns det i 293 kommunalhem särskild sjukavdelning och i 82 sinnessjukavdelning. De fördelade sig på följande sätt.

I slutet av året fanns det i 227 kommunalhem utom den allmänna avdelningen en sjukavdelning, i 16 en sinnessjukavdelning och i 66 både en sinnessjuk- och en sjukavdelning. Under året har antalet sinnessjukavdelningar minskats med 12 och antalet sjukavdelningar ökat med 6.

Kaikilla kunnilla oli *osuus piirimielisairaaloihin*. Lisäksi 443 kuntaa ilmoitti, että niillä on *osuus B-mielisairaaloihin*. Niistä oli 28 kaupunki-, 18 kauppala- ja 397 maalaiskuntia.

Sosiaalilautakunnan alaisia *työtupia* oli Helsingissä, Tampereella, Kotkassa ja Mikkelissä.

Lastensuojelulaitosten lukumäärää koskevia tietoja on vain kuntien omistamista tai niiden tukemista laitoksista. Niiden lukumäärä selviää seuraavasta yhdistelmästä.

	Kunnan omia Kommunens egna		Kunnan tukemia Av kommunen understödda	
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter
Lastenkoteja — Barnhem	83	119	20	75
Lastentarhoja — Barnträdgårdar	39	187	38	79
Lastenseimiä — Barnkrubbor	26	89	12	32
Laajennettuja lastenseimiä — Utvidgade barnkrubbor	20	33	25	28
Vajaamielisten päivähoitoloita — Daghem för psykiskt efterblivna	4	6	5	5

Lastenseimet on tarkoitettu 3 vuotta nuoremmille, ja laajennetut lastenseimet ovat päiväkoteja 7 vuotta nuoremmille. Valtionapua saaneista lastentarhoista ja lastenkodeista tehdään tarkemmin selkoa sivuilla 20 ja 37. Vajaamielisten päivähuoltoloita selostetaan sivulla 55.

Vielä on mainittava, että kunnallisia koulu- koteja oli Turussa ja Porissa kummassakin yksi. Lisäksi oli Kotkassa epäsosiaalisten lasten eristyslaitos.

Alla kommuner hade *andel i distriktssinnessjukhus*. Därtill har 443 kommuner meddelat, att de har *andel i B-sinnessjukhus*. Av dessa var 28 stads-, 18 köpings- och 397 landskommuner.

Arbetsstugor underlydande socialnämnden fanns i Helsingfors, Tammerfors, Kotka och S:t Michel.

Vad *barnskyddsanstalterna* vidkommer, finns det uppgifter endast över antalet kommunala anstalter eller av kommunen understödda anstalter. Deras antal framgår av följande.

Barnkrubborna är avsedda för barn under 3 år och de utvidgade barnkrubborna är daghem för barn under 7 år. En närmare redogörelse över de barnträdgårdar, som åtnjuter statsunderstöd, och barnhemmen, lämnas på sid. 20 och 37. Om daghem för psykiskt efterblivna redogöres på sid. 55.

Ännu må nämnas, att i Åbo och Björneborg fanns kommunala skolhem ett i varje. Dessutom fanns i Kotka en isoleringsanstalt för asociala barn.

II. Huoltoapu

V:sta 1955 lähtien on huoltoaputilastossa paitsi jokainen yksinäinen avunsaaja myös jokainen koossa oleva perhe kokonaisuudessaan käsitelty erillisenä tilastoyksikkönä. Huolimatta siitä, onko saman perheen useammalle eri jäsenelle myönnetty avustusta, muodostaa perhe sellaiseen yhden avustustapauksen. Erimuotoisten ja erisuuruisten perhekuntien luku ja osuus huoltoapua saaneiden joukossa saadaan täten täsmällisesti valaistuksi samoin kuin myös huoltoavun vaikutuspiiri koko laajuudessaan. Aikaisempaa henkilöperiaatetta noudatettaessa saatiin lasketuksi vain suoranaisesti avustettujen henkilöiden ja perheen päämiehelle myönnetystä kotiaavustuksesta osallisten perheenjäsenten luku; nyt perheenjäsenet on laskettu kuuluviksi huoltoavun vaikutuspiiriin siinäkin tapauksessa, että joku perheenjäsenistä on saanut esim. vain laitoshoittoa.

Seuraavassa selonteossa avustustapausta tarkoittaa jokaista yksinäistä avunsaajaa ja avustettua perhettä yhtenä kokonaisuutena s.o. tilastoyksikkönä.

Avustustapausten luku. Avustustapaukset, joita kaikkiaan oli 145 327 eli 98 tapausta enemmän kuin v. 1961, on seuraavassa jaettu kuuteen ryhmään sen mukaan, onko yksinäisillä miehillä, yksinäisillä naisilla ja aviopareilla ollut lapsia huollettavana vai ei. 123 yksinäistä lasta, jotka omalla nimellään ovat saaneet avustusta, ei sisälly seuraavaan avustustapausten perhemuotoa osoittavaan yhdistelmään.

Perhemuoto — Familjetyp

Yksinäiset miehet — Ensamma män

ilman lapsia — utan barn 13 820 22.6

lapsia huollettavana — med barn 201 0.3

Yksinäiset naiset — Ensamma kvinnor

ilman lapsia — utan barn 24 990 40.7

lapsia huollettavana — med barn 6 258 10.2

Avioparit — Gifta par

ilman lapsia — utan barn 6 121 10.0

lapsia huollettavana — med barn 9 992 16.3

Kaikkiaan — Samtliga 61 382 100.0

II. Socialhjälp

Fr.o.m. år 1955 har i socialhjälpstatistiken förutom varje ensam understödstagare även varje sammanboende familj behandlats som en särskild statistisk enhet. Oberoende av, om flere medlemmar av samma familj erhållit understöd, bildar familjen som sådan bara ett understödsfall. Sålunda kan familjerna noggrant fördelas efter sammansättning och storlek samt dessa grupperns andel av samtliga, som erhållit socialhjälp, belysas likasom hela omfattningen av socialhjälpens verkningsområde. Tidigare kunde man endast uträkna antalet direkt understödda personer samt beträffande dem, som erhållit hemunderstöd, antalet delaktiga familjemedlemmar; nu har familjemedlemmarna räknats som delaktiga av socialhjälpens även i de fall, då någon familjemedlem erhållit t.ex. endast anstaltsvård.

I följande redogörelse avses med understödsfall varje ensam understödstagare samt varje familj, som åtnjutit understöd; dessa är således sk. statistiska enheter.

Antal understödsfall. Understödsfallen, vilkas antal var 145 327 eller 98 fall mera än år 1961, har i det följande indelats i sex grupper: ensam man utan barn, ensam man med barn, ensam kvinna utan barn, ensam kvinna med barn, gift par utan barn och gift par med barn. 123 ensamma barn, som fått understöd på eget namn, ingår icke i följande sammanställning efter understödsfallens familjetyp.

	Kaupungit Kauppalat Städer — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Yksinäiset miehet — Ensamma män						
ilman lapsia — utan barn	13 820	22.6	20 102	24.0	33 922	23.4
lapsia huollettavana — med barn	201	0.3	425	0.5	626	0.4
Yksinäiset naiset — Ensamma kvinnor						
ilman lapsia — utan barn	24 990	40.7	25 990	31.0	50 980	35.1
lapsia huollettavana — med barn	6 258	10.2	7 215	8.6	13 473	9.3
Avioparit — Gifta par						
ilman lapsia — utan barn	6 121	10.0	8 894	10.6	15 015	10.3
lapsia huollettavana — med barn	9 992	16.3	21 196	25.3	31 188	21.5
Kaikkiaan — Samtliga	61 382	100.0	83 822	100.0	145 204	100.0

Kaikista avustustapauksista 45 287 eli 31.2 % oli perheitä, joilla oli lapsia huollettavana. V:sta 1961 luku on alentunut 2.9 %. Sen sijaan yksinäisten avunsaajain luku on noussut 1.6 %. Maalaiskunnissa avustustapauksista oli suhteellisesti enemmän lapsiperheitä, 34.4 %, kuin asutuskeskuksissa, 26.8 %. Yksinäisiä avunsaajia oli kaikista avustustapauksista runsaasti yli puolet eli 58.5 %.

Kun 16 vuotta täyttäneitä ja heidän avio puolisojaan oli yhteensä 191 407 ja lapsia avustetuissa perheissä 137 527 sekä yksinäisiä lapsia 123, kuului huoltoavun vaikutuspiiriin kaikkiaan 329 057 henkilöä eli 7.3 % henkikirjoitetusta väkiluvusta. Edellisestä vuodesta vastaava henkilöluku on alentunut 17.8 % johtuen osaksi nuorien ikäluokkien pienenemisestä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty lääneittäin erikseen avustustapausten luku sekä avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenjäsenten luku asutuskeskuksissa ja maalaiskunnissa.

Av samtliga understödsfall utgjorde 45 287 eller 31.2 % familjer, som hade barn att försörja. Från år 1961 har antalet nedgått med 2.9 %. Däremot har antalet ensamma understödstagare stigit med 1.6 %. Bland landskommunernas understödsfall fanns det relativt taget mera barnfamiljer, 34.4 %, än i bosättningscentra, 26.8 %. Drygt hälften eller 58.5 % av alla understödsfall utgjordes av ensamma understödstagare.

Då hela antalet understödstagare över 16 år samt deras makar utgjorde 191 407 och antalet barn i de understödda familjerna 137 527 samt ensamma barn 123, omfattade socialhjälpens verksamhetsområde inalles 329 057 personer eller 7.3 % av hela den mantalsskrivna befolkningen. Från föregående år har motsvarande antal personer nedgått med 17.8 % beroende delvis därpå, att de unga åldersgrupperna minskat.

I följande tabell redovisas länsvis skilt för sig antalet understödsfall och antalet understödstagare samt antalet familjemedlemmar i familjer, som erhållit understöd, i bosättningscentra och landskommuner.

Avustustapausten sekä avunsaajain ja perheenjäsenten luku lääneittäin — Antal understödsfall samt understödstagare och familjemedlemmar länsvis

Lääni — Län	Avustustapauksia Understödsfall			Avunsaajia ja perheenjäseniä Understödsstagare och familjemedlemmar			
	Kaupungit, kauppalaat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalaat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	% väestöstä av befolk- ningen
Uudenmaan — Nylands	21 367	8 688	30 055	34 927	19 019	53 946	6.3
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	8 647	10 879	19 526	16 099	23 669	39 768	6.0
Ahvenanmaa — Åland	134	244	378	229	345	574	2.7
Hämeen — Tavastehus	10 462	8 904	19 366	21 498	19 760	41 258	7.0
Kymen — Kymmene	5 361	4 165	9 526	10 390	8 348	18 738	5.5
Mikkelin — S:t Michels	1 677	6 036	7 713	3 754	13 913	17 667	7.5
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 067	6 239	7 306	2 482	17 282	19 764	9.6
Kuopion — Kuopio	2 664	7 069	9 733	5 822	18 933	24 755	9.1
Keski-Suomen — Mellersta Finland	1 985	6 624	8 609	4 505	16 578	21 083	8.5
Vaasan — Vasa	2 740	8 773	11 513	5 825	21 499	27 324	6.1
Oulun — Uleåborgs	3 095	11 985	15 080	7 815	36 368	44 183	10.7
Lapin — Lapplands	2 206	4 316	6 522	5 324	14 673	19 997	9.5
Koko maa — Hela landet	61 405	83 922	145 327	118 670	210 387	329 057	7.3

Kaikista avustustapauksista 37.2 % esiintyi kaupungeissa, 5.0 % kauppaloissa ja 57.8 % maalaiskunnissa. Yksistään Helsingissä oli 18 109, Tampereella 4 725, Turussa 4 813 ja Lahdessa 2 264 eli näissä neljässä kaupungissa 20.6 % maan kaikista avustustapauksista.

Av samtliga understödsfall förekom 37.2 % i städerna, 5.0 % i köpingarna och 57.8 % i landskommunerna. Enbart i Helsingfors var antalet understödsfall 18 109, i Tammerfors 4 725, i Åbo 4 813 och i Lahti 2 264 eller i dessa fyra städer tillsammans 20.6 % av landets alla understödsfall.

Avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä kokonaisluvusta 31.3 % tuli kaupunkien, 4.8 % kauppaloiden ja 63.9 % maalaiskuntien osalle. Kutenkin 100 henkikirjoitettua asukasta kohden heitä oli kaupungeissa ja kauppalloissa 6.7 sekä maalaiskunnissa 7.6. V. 1961 vastaavat luvut olivat 7.0 ja 7.8. Huoltoavun vaikutuspiiri oli laajin Oulun, Pohjois-Karjalan, Kuopion sekä Lapin lääneissä. Kun eri kuntien vastaavat suhdeluvut huomattavasti poikkeavat maan keskimääräisistä luvuista, on seuraavassa taulukossa esitetty, miten yksityiset maalaiskunnat eri lääneissä avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä suhteelliseen lukuun nähden poikkeavat vastaavien läänien keskiluvuista.

Av hela antalet understödstagare och deras familjemedlemmar kom 31.3 % på städernas andel, 4.8 % på köpingarnas och 63.9 % på landskommunernas andel. Per 100 mantalskrivna invånare var av dessa i städerna och köpingarna 6.7 samt i landskommunerna 7.6. År 1961 var motsvarande tal 7.0 och 7.8. I Uleåborgs, Norra Karelen, Kuopio samt Lapplands län var socialhjälpens verkningsområde mest vidsträckt. Då motsvarande proportionstal för de olika kommunerna i landet avsevärt avviker från hela landets medeltal, har i följande tabell framställts, huru de enskilda kommunernas proportionstal i de olika länen avviker från medeltalen för motsvarande län.

Avunsaajia ja heidän perheenjäseniään %:eissa eri kuntien asukasluvusta — Antal understödstagare och deras familjemedlemmar i % av folkmängden i de olika kommunerna

Lääni — Län	Kuntien luku, joissa avunsaajia ja heidän perheenjäseniään asukaslukuun verraten oli Antal kommuner, i vilka understödstagarna och deras familjemedlemmar i proportion till folkmängden utgjorde												
	—3 %	3—3.9 %	4—4.9 %	5—5.9 %	6—6.9 %	7—7.9 %	8—8.9 %	9—9.9 %	10— 10.9 %	11— 11.9 %	12— 13.9 %	14— %	Yhteensä Summa
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>													
Uudenmaan — Nylands	1	1	5	10	9	4	4	—	—	—	—	—	34
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	9	19	22	21	19	14	1	2	—	1	—	—	108
Ahvenanmaa — Åland	12	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	1	2	5	10	16	4	6	3	3	—	—	—	50
Kymen — Kymmene	2	4	9	7	3	2	—	—	—	—	—	—	27
Mikkelin — S:t Michels	—	—	—	2	6	4	7	6	1	—	—	—	26
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	—	—	—	—	1	—	1	7	5	4	—	—	18
Kuopion — Kuopio	—	—	—	—	—	5	6	4	6	3	1	1	26
Keski-Suomen — Mellersta Finland	—	1	1	—	2	6	7	5	5	3	1	—	31
Vaasan — Vasa	19	8	9	9	7	11	5	1	2	—	—	—	71
Oulun — Uleåborgs	—	1	—	3	2	5	7	4	12	5	11	4	54
Lapin — Lapplands	—	—	—	3	2	2	5	—	2	5	1	1	21
Yhteensä maalaiskuntia — Summa landskommuner	44	38	52	65	67	57	49	32	36	21	14	6	481
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>	—	2	17	10	11	15	3	4	1	2	—	1	66
Yhteensä huoltoyhdyiskuntia — Summa vårdssamhällen	44	40	69	75	78	72	52	36	37	23	14	7	547
%	8.0	7.3	12.6	13.7	14.2	13.2	9.5	6.6	6.8	4.2	2.6	1.3	100.0

Avustettujen perheiden suuruus. Seuraava taulukko valaisee niiden perheiden suuruutta, joille huoltoapua on myönnetty.

Suurin osa, 68.8 %, kaikista avustustapauksista käsitti yksinäisiä henkilöitä tai aviopareja, joilla ei ollut lapsia huollettavana. Lapsiperheitä oli 31.2 % kaikista. Joka yhdeksännessä avustustapauksessa perheeseen kuului vähintään 4 lasta.

De understödda familjernas storlek. Följande tabell belyser storleken av de familjer, som åtnjutit socialhjälp.

Största delen, 68.8 %, av alla understödsfall utgjordes av sådana ensamma personer och gifta par, som inte hade barn att försörja. Familjer med barn utgjorde 31.2 % av alla understödsfall. Vart nionde understödsfall utgjordes

Avustettujen perheiden suuruus — De understödda familjernas storlek

Avunsaaja — Understödstagare	Kaikkiaan avustus- tapauksia Inalles under- stödsfall	Niistä sellaisia, joissa oli huollettavana lapsia — Därav med antal barn									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9—
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar											
Yksinäinen mies — Ensam man	14 021	13 820	113	53	22	6	5	1	1	—	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	12 414	11 037	1 072	226	50	15	10	2	1	—	1
Leski t. eronnut nainen — Änka e. fränskild kvinna	18 834	13 953	1 696	1 665	911	383	158	49	16	2	1
Aviopari — Gift par	16 113	6 121	2 527	2 514	1 916	1 368	888	411	226	85	57
Maalaiskunnat — Landskommuner											
Yksinäinen mies — Ensam man	20 527	20 102	154	108	56	59	22	14	9	3	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	15 167	13 382	1 155	330	133	70	42	31	12	8	4
Leski t. eronnut nainen — Änka e. fränskild kvinna	18 038	12 608	1 531	1 529	1 075	667	319	171	88	27	23
Aviopari — Gift par	30 090	8 894	3 436	3 898	3 644	3 474	2 613	1 832	1 147	657	495
Koko maa — Hela landet											
Yksinäinen mies — Ensam man	34 548	33 922	267	161	78	65	27	15	10	3	—
Naimaton nainen — Ogift kvinna	27 581	24 419	2 227	556	183	85	52	33	13	8	5
Leski t. eronnut nainen — Änka e. fränskild kvinna	36 872	26 561	3 227	3 194	1 986	1 050	477	220	104	29	24
Aviopari — Gift par	46 203	15 015	5 963	6 412	5 560	4 842	3 501	2 243	1 373	742	552
Yhteensä — Summa	145 204	99 917	11 684	10 323	7 807	6 042	4 057	2 511	1 500	782	581
Näistä sai perhelisää — Av dessa erhöill familjebidrag	18 015	.	102	1 791	1 771	5 236	3 826	2 451	1 482	779	577

On merkille pantavaa, että niiden perheiden luku, joissa oli 1—3 lasta, aleni edellisestä vuodesta vain 2.3 % mutta 4—7 lasta huoltavien perheiden luku 3.9 % ja vähintään 8 lasta huoltavien perheiden luku 5.7 %.

Avustettujen perheiden lapsilukuun eivät sisälly näistä perheistä lastensuojelun huostaanottamat lapset. Näitä huostaanotettuja lapsia oli selontekovuonna kaikkiaan 3 373 vastaten 3 515 lasta v. 1961.

Yksinäisiä avunsaajia, joilla oli vähintään 2 lasta huollettavana, oli kaikkiaan 8 378. Näistä sai suurperheisten perhelisää 3 993 eli 47.7 %. Kaupunki- ja kauppalakunnissa vastaava suhdeluku oli 31.0 sekä maalaiskunnissa 60.1. Aviopuolisoja, joilla oli vähintään 2 lasta huollettavana, oli 25 225 ja näistä nautti perhelisää 13 920 eli 55.2 %, asutuskeskuksissa 38.9 % sekä maalaiskunnissa 62.0 %. Perhelisä tosin myönnetään aviopuolisoille, joilla on vähintään 4 lasta huollettavana, mutta jos perheen pääasiallinen huoltaja on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi, voidaan perhelisä myöntää toisesta lapsesta lähtien. Kaikista v. 1962 perhelisää saaneista perheistä 22.0 % sai lisäksi vielä huoltoavustusta muodossa tai toisessa.

av familjer med minst 4 barn. Observeras bör, att antalet familjer med 1—3 barn nedgick från föregående år med endast 2.3 % men antalet familjer med 4—7 barn med 3.9 %, och antalet familjer, som hade att försörja minst 8 barn nedgick med 5.7 %.

Antalet barn i de understödda familjerna innefattar inte de barn, som omhändertagits av barnskyddet. Antalet omhändertagna barn i dessa familjer steg år 1962 till 3 373 motsvarande 3 515 barn år 1961.

Antalet ensamma understödstagare, som hade minst 2 barn, var inalles 8 378. Av dessa erhöill 3 993 eller 47.7 % särskilt familjebidrag. För städerna och köpingarna var proportionstalet 31.0 och för landskommunerna 60.1. Antalet gifta par med minst 2 barn var 25 225 och av dessa erhöill 13 920 eller 55.2 % familjebidrag, i bosättningscentra 38.9 % och i landskommunerna 62.0 %. Familjebidrag beviljas i allmänhet åt gifta par, som har minst 4 barn att försörja, men om familjens huvudsakliga försörjare har blivit varaktigt arbetsoförmögen, kan familjebidrag beviljas redan för andra barnet. Av hela antalet familjer, som år 1962 erhöill särskilt familjebidrag, åtnjöt 22.0 % dessutom socialhjälp i någon form.

Kun kaikki huoltoavun piiriin kuuluvat 137 650 lasta oli 16 vuotta nuorempia, saivat he myös lapsilisää. Kaikista v. 1962 lapsilisää saaneista lapsista 9.9 % kuului perheisiin, jotka olivat saaneet huoltoapua. Huoltoapua saavia lapsiperheitä oli kaikkiaan 45 287 eli 7.0 % kaikista lapsilisäperheistä.

Yksinäisiä 16 vuotta täyttäneitä avunsaajia tai perheen huoltajia oli kaikkiaan 99 001. Näistä 63 771 eli 64.4 % nautti kansaneläkkeen tukiosaa tai vanhuudentukea. Miesten vastaava suhdeluku oli 61.8 ja naisten 65.8. Asutuskeskuksissa 60.0 % yksinäisistä sai mainittua tukea, maalaiskunnissa 68.1 %. Avustettuja aviopareja oli kaikkiaan 46 203. Näistä 5 869 tapauksessa, 12.7 %, molemmat aviopuolisot saivat tukiosan ja 10 384 tapauksessa, 22.5 %, jompikumpi aviopuolisosta. Jos otetaan huomioon kaikki 145 204 avustustapausta, oli 53.9 % sellaisia, että avunsaaja itse oli saanut k-e:n tukiosaa tai vanhuudentukea. Kun koko maassa v. 1962 oli 377 700 tukiosan tai vanhuudentuen saajaa, kuului näistä siis 22.7 % huoltoavun piiriin. V. 1961 vastaava suhdeluku oli 23.9.

Avustusmuoto. Avustuksen muotoon nähden avunsaajat on jaettu kolmeen ryhmään, nimittäin laitoksissa hoidettuihin, yksityishoidossa olleisiin ja kotiaavustusta saaneisiin. Tässä ryhmittelyssä ei ole otettu huomioon perhesuhteita, vaan on laskettu, montako henkilöä on saanut laitoshoidon ja kuinka moni on ollut yksityiskotiin sijoitettuna. Kotiaavustusta saaneiden luku tarkoittaa yksinäisiä avunsaajia tai perheenpäämiehiä, jotka ovat saaneet vain kotiaavustusta joko itselleen tai perheelleen. Ryhmittely on siis samanlainen, kuin mitä aikaisemmissa köyhäinhuoltotilastoissa on noudatettu.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuudessa eri avustus- ja huoltomuotoja on käytetty.

Avustusmuoto — Understödsformen

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdform	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade	29 354	52.8	4 069	54.8	54 782	63.4	88 205	59.1
Yksityishoidossa olleet — I enskilt hem vårdade	12	0.1	6	0.1	344	0.4	362	0.2
Kotiaavustusta saaneet — I sina hem understödda	26 187	47.1	3 355	45.1	31 216	36.2	60 758	40.7
Yhteensä — Summa	55 553	100.0	7 430	100.0	86 342	100.0	149 325	100.0

Då alla barn inom området för socialhjälp, till ett antal av 137 650, var yngre än 16 år, erhö de även barnbidrag. Av alla barn, som år 1962 åtnjöt barnbidrag, tillhörde 9.9 % familjer, som hade erhållit socialhjälp. Antalet barnfamiljer, som erhållit socialhjälp, var 45 287 och utgjorde 7.0 % av samtliga barnbidragsfamiljer.

Antalet ensamman understödstagare eller familjeförsörjare över 16 år var inalles 99 001. Av dessa åtnjöt 63 771 eller 64.4 % folkpensions understödsdel eller ålderdomsstöd. Motsvarande proportionstal för männen var 61.8 och för kvinnorna 65.8. I bosättningscentra fick 60.0 % av de ensamman understödsdel, i landskommunerna 68.1 %. Antalet understödda gifta par var 46 203. Av dessa var 5 869 eller 12.7 % sådana fall, i vilka bägge och 10 384 eller 22.5 % sådana, i vilka någondera av makarna erhö understödsdel. Om alla understödsfall till ett antal av 145 204 tages i betraktande, utgjorde 53.9 % av dessa sådana fall, där understödstagaren själv hade åtnjutit f. p:s understödsdel eller ålderdomsstöd. Då antalet personer, som år 1962 erhö ifrågavarande understödsdel, var 377 700, tillhörde 22.7 % av dessa socialhjälpens krets. År 1961 var motsvarande proportionstal 23.9.

Understödsform. Med hänsyn till understödets beskaffenhet har understödstagarna indelats i tre grupper: på anstalter vårdade, i enskilt hem vårdade och personer, som erhållit hemunderstöd. I denna fördelning har ingen hänsyn tagits till familjeförhållandena utan antalet personer, som har åtnjutit anstaltsvård och personer, som vårdats i privata familjer, har uträknats. Antalet personer, som åtnjutit hemunderstöd, avser ensamman understödstagare eller familjeförsörjare, som fått enbart hemunderstöd åt sig själva eller åt sin familj. Uppdelningen är alltså densamma, som i fattigvårdsstatistiken under tidigare år.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika understöds- och vårdformerna förekommit.

Edelliseen vuoteen verrattuna laitoshoidota saaneiden luku on alentunut 0.5 % ja kotiavustusta saaneiden luku noussut 0.6 %. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvista on melko suuri osa, noin 60 %, saanut avustusta vain tilapäisesti.

Kaikista laitoksissa hoidetuista on 33 358 avunsaajaa hoidettu *kunnalliskodeissa* tai *kunnallisissa vanhainkodeissa*. Näiden lisäksi hoidettiin kunnalliskodeissa vielä 93 lastensuojelun piiriin kuuluvaa lasta, joten hoidettavien luku oli v. 1962 kaikkiaan 33 451. Sukupuolen ja hoitopäivien mukaan jakaantuivat ne kaupunkien, kauppaloitten ja maalaiskuntien kunnalliskotien kesken seuraavasti.

	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	%	Hoitopäiviä Vårdagar
Kaupungit — Städer	2 542	6 047	19	8 608	25.7	2 185 550
Kauppalat — Köpingar	577	1 205	7	1 789	5.4	434 458
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 565	13 287	202	23 054	68.9	5 295 834
Yhteensä — Summa	12 684	20 539	228	33 451	100.0	7 915 842
	%	37.9	61.4	0.7	100.0	

Kunnalliskodeissa hoidettujen 93 lastensuojelulapsen hoitopäiviä oli yhteensä 11 603. 228 huoltoapuun kuuluvaa lasta sekä 21 jo 16 v. täyttäneitä henkilöä oli vuorostaan hoidettu kunnallisissa lastenkodeissa hoitopäivien luvun ollessa 27 487.

V. 1961 oli kunnalliskodeissa huoltoapua nauttivien luku 33 690, joten se on v. 1962 alentunut 1.0 % edelliseen vuoteen verrattuna. V:n 1962 lopussa oli kunnalliskodeissa yhteensä 25 882 hoidettavaa, joten kutakin kunnalliskotia kohden tuli v:n 1962 lopussa keskim. koko maassa 65 hoidettavaa, kaupungeissa 161, kauppaloissa 73 ja maalaiskunnissa 53.

Hoitopäiviä keskimäärin hoidettavaa kohden tuli 237, kaupunkien kunnalliskodeissa 254, kauppaloitten 243 ja maalaiskuntien 230.

Kunnalliskotien sairastosastoilla oli vuoden lopussa kaikkiaan 9 107 eli 35.2 % hoidettavien kokonaisluvusta ja mielisairastosastoilla 2 280 eli 8.8 %.

Jotta saataisiin ylimalkainen kuva siitä, missä *muissa laitoksissa* kuin kunnalliskodeissa avunsaajia on huoltoavun kustannuksella hoi-

I jämförelse med föregående år har antalet i anstalter värdade minskat med 0.5 % och antalet hemunderstödda stigit med 0.6 %. Ett jämförelsevis stort antal, ca. 60 %, av sistnämnda grupp har erhållit endast tillfälligt understöd.

Av alla de personer, som erhållit anstaltsvård, har 33 358 vårdats på *kommunalhem* eller *kommunala ålderdomshem*. Dessutom vårdades på kommunalhemmen 93 barn, som omhändertagits av barnskyddet; antalet värdade steg alltså år 1962 inalles till 33 451. Grupperade enligt kön och antalet vård dagar fördelade sig dessa på kommunalhemmen i städer, köpingar och landskommuner på följande sätt.

Antalet vård dagar för de ovannämnda 93 barnskydds barnen i kommunalhemmen steg till 11 603. I kommunala barnhem vårdades åter 228 socialhjälsbarn samt 21 personer, som redan fyllt 16 år, och deras vård dagar steg till 27 487.

År 1961 var antalet vårdtagare på kommunalhem 33 690, så att antalet nedgätt i jämförelse med denna siffra med 1.0 %. I slutet av år 1962 var antalet värdade i kommunalhemmen inalles 25 882. I medeltal kom på varje kommunalhem i hela landet i slutet av år 1962 65 värdade, i städerna 161, i köpingarna 73 och i landskommunerna 53.

Antalet vård dagar per vårdtagare var i medeltal 237, i städernas kommunalhem 254, i köpingarnas 243 och i landskommunernas 230.

På kommunalhemmens sjukavdelningar fanns det i slutet av året 9 107 värdade eller 35.2 % av hela antalet värdade och på sinnessjukavdelningarna 2 280 eller 8.8 %.

För att få en överblick av de *övriga anstalterna* utom kommunalhemmen på vilka understödstagarna vårdats på socialhjälsbens bekostnad, har

dettu, on koko tilastoaineistosta otettu joka kymmenes tapaus ja tutkittu näissä esiintyneet laitostapaukset erikseen. Tässä pienoisaineistossa esiintyi 8 815 laitoksissa hoidettua avunsaajaa. Seuraavassa taulukossa esitetään, kuinka monta prosenttia näiden hoidettavien kokonaismäärästä on erilaatuisissa laitoksissa hoidettu. Tällöin on otettava huomioon, että sama henkilö on vuoden kuluessa voinut olla useammanlaatuisissa laitoksissa.

Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvården

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Landskom- muner	Koko maa Hela landet
Laitoksissa hoidettuja kaikkiaan — Antalet i anstalter vårdade	2 927	412	5 476	8 815
Niistä %:ssa — Därav i %				
kunnalliskodeissa — i kommunalhem	29.5	35.4	41.6	37.3
mielisairaaloissa, vajaamielis- ja kaatumatautihoitoloissa — i sinnes- sjukhus, i anstalter för psykiskt efterblivna och epileptiker	27.1	29.9	25.5	26.3
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	45.8	39.3	38.8	41.2
muissa laitoksissa — i övriga anstalter	5.3	4.4	1.8	3.1

Laitoshoidon pituuden selville saamiseksi pienoisaineistossa esiintyneet 8 815 laitoshoitotapausta on *hoitopäivien luvun* mukaan ryhmitelty 5 eri ryhmään. Sitä paitsi on erikseen tutkittu niiden laitoksissa hoidettujen hoitopäivälukua, jotka ovat saaneet kansaneläkkeen tukiosaa tai vanhuudentukea. Tässä selonteossa käytetään näistä lyhyesti himitystä tukiosan saajat. Kun eri sukupuolien hoitopäiväluku ei erikoisemmin vaihtelee asutuskeskuksissa ja maalaiskunnissa, on miehet, naiset ja lapset käsitelty erikseen ainoastaan koko maan osalta.

Tukiosan saajista lähes puolet on ollut koko vuoden laitoksessa. Suurin osa heistä on kunnallistai vanhainkodeissa hoidettuja vanhuksia tai mielisairaaloissa hoidettuja henkilöitä. Lisäksi lähes $\frac{3}{10}$ heistä on ollut hoidettavana vain lyhyen aikaa, ei edes täyttä 3 kuukautta. Sen sijaan niiden avunsaajain hoitopäiväluku, joilla ei ole ollut tukiosaa, on enimmäkseen varsin alhainen, 86.3 %:lla heistä enintään 90 päivää. Samoin huoltoavun piiriin kuuluvat lapset ovat olleet yleensä sairaaloissa aivan lyhyen aikaa ja niitä, jotka ovat olleet laitoksissa koko vuoden, on

vart tionde fall av hela det statistiska materialet uttagits och varje anstaltsfall i detta material särskilt undersökts. Sådana understödstagare, som vårdats på någon anstalt, utgjorde härvid 8 815. Följande tabell utvisar, huru många procent av hela antalet vårdade som vårdats på olikartade anstalter. Härvid bör beaktas, att samma person under årets lopp har kunnat få vård på flere olika anstalter.

För att klarlägga anstaltsvårdens varaktighet har de ovannämnda 8 815 anstaltsfallen enligt antalet *vård dagar* grupperats i fem grupper. Dessutom har skilt för sig uträknats antalet vård dagar för de understödstagare, som åtnjuter folkpensions understödsdel eller åldersdomsunderstöd. För alla dessa understödstagare har i denna redovisning använts benämningen understödstagare med understödsdel. Då antalet vård dagar för de olika könen inte nämnvärt växlar i bosättningscentra och landskommuner, har endast för hela landets vidkommande män, kvinnor och barn redovisats skilt för sig.

Av understödstagarna med understödsdel har nära hälften varit hela året på någon anstalt. Största delen av dessa utgjordes av åldringar på kommunal- och åldersdomshem samt av personer vårdade på sinnessjukhus. Dessutom har nära $\frac{3}{10}$ av dem vårdats på anstalt en kortare tid, mindre än 3 månader. Däremot var antalet vård dagar för de understödda, som inte åtnjöt någon understödsdel, ganska lågt, för 86.3 % av dem högst 90 dagar. Likaså har i allmänhet socialhjälp barnen vårdats på sjukhus bara en kortare tid och de, som varit på någon anstalt hela året,

Laitoshoidon pituus — Anstaltsvårdens varaktighet

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

	Avunsaajain luku Antal vårdtagare	Niistä % hoidettu laitoksissa, päivää Därav % i anstalt vårdade, dagar				
		—90	90—179	180—269	270—359	360—
<i>Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar</i>						
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel	2 038	28.9	8.9	5.8	8.2	48.2
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	1 301	84.9	8.6	2.2	1.2	3.1
Yhteensä — Summa	3 339	50.7	8.8	4.4	5.5	30.6
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>						
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel	3 548	30.3	8.9	5.6	7.6	47.6
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	1 928	87.2	7.1	1.7	0.9	3.1
Yhteensä — Summa	5 476	50.3	8.3	4.2	5.3	31.9
<i>Koko maa — Hela landet</i>						
Tukiosan saajat — Understödsdagare med understödsdel						
Miehet — Män	2 280	31.5	8.7	5.7	7.4	46.7
Naiset — Kvinnor	3 306	28.5	9.1	5.7	8.1	48.6
Yhteensä — Summa	5 586	29.8	8.9	5.7	7.8	47.8
<i>Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare</i>						
Miehet — Män	1 086	85.6	9.6	2.2	0.9	1.7
Naiset — Kvinnor	1 311	88.0	7.7	1.5	1.0	1.8
Lapset — Barn	882	84.3	5.6	2.2	1.2	6.7
Yhteensä — Summa	3 229	86.3	7.7	1.9	1.0	3.1
Kaikkiaan — Inalles	8 815	50.4	8.5	4.3	5.3	31.5

pääasiallisesti hoidettu vajaamielisten hoitolaitoksissa.

Seuraavassa yhdistelmässä on vielä tehty selkoa siitä, kuinka monta prosenttia laitoksissa hoidetuista aikuisista on saanut tukiosaa kussakin laitoshoidon pituutta osoittavassa ryhmässä.

har huvudsakligen vårdats på anstalter för psykiskt efterblivna.

I följande sammanställning har ännu redovisats, huru många procent av de på anstalt vårdade fullvuxna, grupperade efter anstaltsvårdens längd, som åtnjutit understödsdel.

Laitoshoidon pituus, päivää Anstaltsvårdens längd, dagar	Hoidettavien luku Antal vårdade			Näistä % saanut tukiosaa Därav i % med understödsdel		
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Landskom- muner	Koko maa Hela landet	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Landskom- muner	Koko maa Hela landet
— 90	1 420	2 282	3 702	41.4	47.0	44.9
90—179	271	428	699	67.2	74.1	71.4
180—269	141	220	361	84.4	90.5	88.1
270—359	177	281	458	94.4	95.7	95.2
360—	1 011	1 702	2 713	97.1	99.3	98.5
Yhteensä — Summa	3 020	4 913	7 933	67.5	72.2	70.4

Avunsaajain tai perheenhuoltajain ikä. Avunsaajain ikää valaisevaan taulukkoon on otettu vain joka 10. avustustapaus, ja se koskee yksinäisten avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenhuoltajan ikää. 93 omalla nimellään avustettua lasta, jotka kaikki olivat 16 vuotta

Understödsdagarnas eller familjeförsörjarnas ålder. I tabellen rörande understödsdagarnas ålder har endast art 10 fall medtagits, och den avser ålder för en annan understödsdagare eller familjeförsörjare för de understödda familjerna. De tidigare nämnda 93 barnen, som hade fått

nuorempia, eivät siihen sisälly. Laitoksissa hoidettujen ikä on myös laskettu joka 10:n avustustapauksen nojalla, mutta siihen sisältyvät paitsi päämiehet myös aviopuolisot, sikäli kuin ovat saaneet laitoshoidtoa.

Avunsaajain ikä — Understödstagarnas ålder

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Ikä, vuotta — Ålder, år	Tukiosan saajat Understödstagare med understödsdel	Muut avunsaajat Övriga under- stödsstagare	Yhteensä Summa	Laitoksissa hoidetut i anstalter vårdade
			%	
16—19	0.9	6.0	3.2	2.4
20—29	4.0	15.0	9.0	8.7
30—39	7.6	27.2	16.6	13.4
40—49	10.2	23.9	16.4	13.8
50—59	15.8	21.8	18.5	17.1
60—64	11.0	4.8	8.2	7.7
65—69	12.5	0.8	7.2	7.7
70—79	24.6	0.4	13.6	17.8
80—	13.4	0.0	7.3	11.3
Tuntematon — Okänd	—	0.1	0.0	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	7 883	6 637	14 520	7 933

Parhaimmassa työiässä olevia avunsaajia, 20—49-vuotiaita, oli 42.0 %, edellisenä vuonna 43.0 %, kaikista avustustapauksista, mutta näistä oli 28.1 % sellaisia, jotka nauttivat kansaneläkkeen tukiosaa. Kaikista 65 vuotta täyttäneistä, jotka olivat kansaneläkeiässä, oli vain 2.0 % sellaisia, jotka eivät saaneet tukiosaa. Edelliseen vuoteen verrattuna 65 vuotta täyttäneiden luku on lisääntynyt 0.9 %, jota vastoin 20—29-vuotiaitten luku on alentunut 2.3 % ja 30—49-vuotiaitten 2.5 %.

Laitoksissa hoidetuista 9.9 % oli 16 vuotta nuorempia. Jos nämä otetaan huomioon ikäryhmityksessä, oli 16—29-vuotiaita kaikista laitoksissa hoidetuista 10.1 %, 30—49-vuotiaita 24.5 % ja 50 vuotta täyttäneitä 55.4 %.

Kotipaikka. Seuraavassa yhdistelmässä on joka 10:n avustustapaukseen nähden selvitetty, %:ein ilmaistuna, missä kunnassa avunsaajilla tai perheenhuoltajilla on ollut koti- tai asuinpaikkansa. Helsingin kaupungin avunsaajat eivät sisälly näihin lukuihin.

Kotipaikka — Hemort	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	83.0	90.5	87.9
Muussa kunnassa — I annan kommun	17.0	9.5	12.1
Tuntematon — Okänd	0.0	0.0	0.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	4 327	8 382	12 709

understöd på eget namn och som alla var under 16 år, ingår inte i tabellen. Även åldern för i anstalter vårdade har uträknats på grundval av vart 10 fall, men däri ingår förutom huvudmän också äkta makar, såvida de erhållit anstaltsvård.

Av alla understödsfall var 42.0 %, föregående år 43.0 %, i den bästa arbetsåldern mellan 20 och 49 år, men 28.1 % av dessa åtnjöt folkpensions understödsdel. Av alla understödstagare, som fyllt 65 år och som tillhör folkpensionsåldersgruppen, fanns det bara 2.0 % sådana, som inte åtnjöt understödsdel. I jämförelse med föregående år har antalet understödstagare, som fyllt 65 år, stigit med 0.9 %, då däremot antalet understödda i åldern 20—29 år har minskats med 2.3 och i åldern 30—49 år med 2.5 %.

9.9 % av alla de i anstalter vårdade var yngre än 16 år. Om dessa barn tages med i åldersgrupperingen, steg antalet 16—29-åringar till 10.1 %, antalet i åldern 30—49 till 24.5 % och antalet vårdade, som fyllt 50 år, till 55.4 %.

Hemort. I följande sammanställning har för vart tionde understödsfall redogjorts i vilken kommun understödstagarna eller familjeförsörjarna hade sin hem- eller vistelseort. Understödsstagarna i Helsingfors stad ingår inte i dessa siffror.

Siviilisäätty. Henkilöt, joiden nimellä huoltoapu on myönnetty, jakaantuivat siviilisäädyn mukaan joka 10. tapauksen nojalla laskettuna seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

Civilstånd. Personerna, på vilkas namn understödet beviljats, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt räknat på grundval av vart tionde fall.

Siviilisäätty — Civilstånd

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Siviilisäätty — Civilstånd	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet	Miehet Män	Naiset Kvinnor
			%		
Naimattomia — Ogifta	33.7	36.6	35.4	29.8	42.1
Naimisissa olevia — Gifta	31.5	38.6	35.6	58.6	7.6
Eronneita — Fränskilda	12.6	4.3	7.8	5.5	10.7
Leskiä — Änklingar och änkor	22.2	20.5	21.2	6.1	39.6
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	6 138	8 382	14 520	7 970	6 550

Naimisissa oleviin nähden on otettava huomioon, että tähän ryhmään sisältyvät myös ne avustustapaukset, jolloin mies syystä tai toisesta ei enää asu perheensä kanssa, mutta aviopuolisot eivät silti ole laillisesti eronneet. Koko naimisissa olevien ryhmästä 10.5 % on tällaisia yksinäisiä avunsaajia, joko miehiä tai naisia. Yleensä on perheille, joissa aviopuolisot asuvat yhdessä, avustus myönnetty miehen nimellä, vain noin 2 %:ssa tapauksista vaimo on katsottu perheen päämieheksi. Tästä johtuu, että avustustapausten joukossa naisten kohdalla on ainoastaan 7.6 % naimisissa olevia naisia. Edelliseen vuoteen verrattuna naimattomien luku on noussut 2.1 %, mutta naimisissa olevien alentunut 1.5 % ja leskien luku 1.2 %.

Naimattomista naisista 11.5 %:lla oli lapsia huollettavana, 8.1 %:lla vain yksi lapsi ja 3.4 %:lla useampia. Leskillä ja eronneilla tai erossa asuvilla naisilla oli paljon useammin elätettävänä suurikin lapsilauma, 8.8 %:lla yksi, 8.7 %:lla kaksi ja 10.6 %:lla 3 tai sitä useampia.

Avuntarpeen syy. Avuntarpeen syyn määrittäminen käyttämällä vain yhtä pääsyytä on aina ollut vaikeata etenkin niissä tapauksissa, jolloin avunsaaja ei ole ollut jatkuvasti läpi vuoden huoltoavun varassa. Jotta kuitenkin saataisiin yleiskuva tavallisimmin esiintyvistä avuntarpeen syistä, on v:sta 1957 lähtien käytetty 9 syynimikettä seuraavalla tavalla. Nimikkeillä sairaus, mielisairaus ja vajaamielisyydet tarkoitetaan sekä avunsaajan omaa että aviopuolison tai lasten sairautta. Sokeus, kuurous ja

Angående gruppen »gifta» bör beaktas, att i denna grupp ingår även de understödsfall, då mannen på grund av någon orsak inte mera bor tillsammans med sin familj, men makarna inte är lagligen fränskilda. Av hela gruppen gifta utgör sådana ensamma understödstagare, antingen män eller kvinnor, 10.5 %. I allmänhet har understödet beviljats på mannens namn, endast i ca. 2 % av fallen har kvinnan ansetts vara familjens huvudman. Härpå beror, att bland understödsfallen vidkommande kvinnorna endast 7.6 % är gifta. I jämförelse med föregående år har antalet ogifta stigit med 2.1 % men antalet gifta minskat med 1.5 % och antalet änkor och änkringar med 1.2 %.

11.5 % av de ogifta kvinnorna hade barn att försörja, 8.1 % endast ett och 3.4 % flere barn. Änkorna och de fränskilda eller skilt boende kvinnorna hade mycket oftare en stor barnskara att försörja, 8.8 % endast ett barn, 8.7 % två och 10.6 % tre eller flere barn.

Orsaken till understödsbehovet. Det har alltid visat sig svårt att angiva huvudorsaken till understödsbehovet särskilt i sådana fall, då understödstagaren inte hela året varit fortlöpande i behov av understöd. För att erhålla en överblick över de orsaker, som oftast förekommer, har i orsaksgupperingen från början av år 1957 använts 9 olika orsaksbemärkingar på följande sätt. Med benämningarna sjukdom, sinnessjukdom och psykiskt efterblivenhet avses hädanefter såväl understödstagarens som makans

raajarikkoisuus on yhdistetty nimikkeeksi invaliditeetti. Aviopuolison kuolema, perheen suurlukuisuus ja huolehtiminen aviottomista lapsista on lyhyesti perhesuhteet. Työhaluttomuus, huolimattomuus, juoppous, vankilassa olo, perheensä jättäminen ja elatusvelvollisuuden laiminlyönti on yhdistetty nimikkeeksi epäsosiaalinen elämäntapa. Työnpuute ja työriita muodostavat yhdessä nimikkeen työttömyys. Lisäksi on syyryhmitykseen otettu erillisenä syyinä synnytys, mikä aikaisemmin on useimmiten sisältynyt sairauteen tai muihin syihin. Asuntopula, opintoavustukset yms. sisältyvät nimikkeeseen muu syy.

Kun avuntarpeen syy on varsin erilainen riippuen perheen kokoonpanosta ja siitä, onko yksinäinen avunsaaja tai jompikumpi aviopuolisoista saanut kansaneläkkeen tukiosaa, on aineisto (joka 10. tapaus) jaoteltu näitä seikkoja silmällä pitäen ja tutkittu syiden jakaantumista näissä ryhmissä.

och barnens sjukdom. Blindhet, dövhet och vanförhet har sammanslagits under rubriken invaliditet. Makens (makans) död, familjens talrikhet och försörjning av oäkta barn benämnes kort familjeförhållanden. Arbetsovillighet, vårdslöshet, dryckenskap, fängelsevistelse, övergivande av familjen och underlåtenhet av försörjningsplikt har sammanslagits till en grupp med benämningen asocialt levnadssätt. Arbetsbrist och arbetstvist har sammanförts under rubriken arbetslöshet. Barnsbörd, som tidigare för det mesta ingått i gruppen sjukdom eller annan orsak, bildar nu en grupp för sig. Bostadsbrist, understöd till yrkesutbildning mm. ingår i gruppen annan orsak.

Då orsaken till understödsbehovet är mycket olika beroende på familjetyp och olika för de fall, då ensamma understödstagare eller någondera av makarna erhållit folkpensionens understödsdel, har materialet (vart tionde fall) grupperats på grund av dessa omständigheter och orsakerna har undersökts för dessa grupper vidkommande.

Avuntarpeen syy — Orsaken till understödsbehovet
Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Avuntarpeen syy — Orsaken till understödsbehovet	Kaikki avustustapaukset Samtliga understödsfall	Tukiosaa nauttivat Med understödsdel	Ilman tukiosaa Utan understödsdel	Ilman lapsia — Utan barn			Lapsia huollettavana — Med barn	
				miehet män	naiset kvinnor	avioparit gifta par	yksinäiset ensamma	avioparit gifta par
				%				
Vanhuus — Alderdom	13.0	23.2	0.2	9.9	27.0	11.1	—	0.0
Sairaus — Sjukdom	48.1	45.0	51.9	40.9	43.1	71.5	28.0	61.7
Mielisairaus, vajaamielisyys — Sinnessjukdom, sinnesslöhet ...	19.6	27.9	9.2	33.2	23.8	11.2	3.6	9.1
Synnytys — Barnsbörd	1.0	0.1	2.1	—	0.3	0.1	3.6	2.4
Invaliditeetti — Invaliditet	1.4	1.7	1.2	2.6	1.1	0.7	0.6	1.4
Perhesuhteet — Familjeförhållanden	5.4	0.7	11.2	0.3	0.8	0.4	35.6	7.3
Epäsosiaalinen elämäntapa — Asocialt levnadssätt	6.4	0.7	13.6	6.9	0.9	2.8	22.6	9.6
Työttömyys — Arbetslöshet	2.7	0.2	5.8	2.8	1.0	1.5	2.9	6.0
Muu syy — Annan orsak	2.4	0.5	4.8	3.4	2.0	0.7	3.1	2.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	14 520	8 065	6 455	3 395	5 100	1 548	1 401	3 076

Tukiosaa nauttivat yksinäiset avunsaajat ja perheet, joissa jompikumpi aviopuolisoista on saanut mainittua eläkelisää, ovat joutuneet avustettaviksi melkein kauttaaltaan vanhuuden tai erilaisten sairauksien vuoksi. Muiden syiden osalle jäi vain 2.1 % tapauksista.

De ensamma vårdtagarna med understödsdel samt de familjer, i vilka någondera av makarna erhållit sådant tillägg, har nästan alla åtnjutit understöd till följd av ålderdom eller till följd av olika sjukdomar. Endast 2.1 % av understödsfallen hade någon annan orsak.

Ryhmään lapsia huoltavat yksinäiset sisältyi 72.4 % leskiä, eronneita ja erossa asuvia naisia. Useimmat näistä, 34.1 %, joutuivat pyytämään apua perhesuhteiden takia ja 28.8 % sen vuoksi, että aviopuoliso on jättänyt perheensä ja laiminlyönyt elatusvelvollisuuden tms. (epäsosiaalinen elämäntapa). Oma tai lasten sairaus oli syynä 26.2 %:ssa tapauksista. Naimattomilla äideillä oli pääasiallisena syynä lastensa elättäminen sekä lasten tai oma sairaus. Nämä syyt muodostivat 44.7 ja 28.0 % kaikista naimattomien lapsistaan huolehtivien naisten ryhmästä.

Kaikista avustustapauksista 1.0 % oli aiheutunut lasten synnytyksestä. Runsaasti puolet näistä tapauksista kuului ryhmään lapsia huoltavat avioparit.

Työttömyyden takia huoltoapua saaneiden luku on edellisestä vuodesta alentunut 9.4 %. Kaikista avustustapauksista v. 1959 ilmoitettiin 10.1 % johtuneen työttömyydestä, v. 1960 5.3 %, v. 1961 3.0 % ja v. 1962 vain 2.7 %. Lapsia huoltavien avioparien ryhmässä työttömyyden vuoksi avustettuja oli kuitenkin vielä 6.0 %, kun heitä v. 1960 oli 9.8 %.

Inom gruppen ensammar med barn ingår 72.4 % änkor, fränskilda och skilt boende kvinnor. De flesta av dessa, 34.1 %, måste anhålla om understöd till följd av familjeförhållanden och 28.8 % till följd av att maken övergivit familjen eller underlåtit sin försörjningsplikt el. dyl. (asocialt levnadssätt). Egen eller barnens sjukdom förekom som orsak i 26.2 % av fallen. För de ogifta mödrarna var försörjande av barnen eller barnens och egen sjukdom de huvudsakliga orsakerna. De bildade 44.7 och 28.0 % av alla orsaker för de ogifta kvinnorna med barn.

Barnsbörd hade i 1.0 % av fallen föranlett understödsbehovet. Drygt hälften av dessa förekom i gruppen gifta par med barn.

Antalet understödstagare, som erhållit understöd till följd av arbetslöshet, har från föregående år nedgått med 9.4 %. År 1959 var 10.1 % av alla understödsfall föranledda av arbetslöshet, år 1960 5.3 %, år 1961 3.0 % och år 1962 endast 2.7 %. I gruppen gifta par med barn, var antalet till följd av arbetslöshet understödda dock ännu 6.0 %, år 1960 9.8 %.

III. Lastensuojelu

Valtionapua saaneet lastentarhat

Valtionapua nauttivien lastentarhojen on vuosittain lähetettävä toimintakertomuksensa sosiaaliministeriöön. Näiden kertomusten nojalla selostetaan seuraavassa lyhyesti lastentarhojen toimintaa v. 1962.

Valtionapua saaneita lastentarhoja oli kaikkiaan 263 eli 5 enemmän kuin v. 1961. Näistä 187 oli kunnallisia ja 76 yksityisten yhtymien ylläpitämiä. Viimeksi mainituista 15 kuului Mannerheimliitolle ja 1 Suomen Punaiselle Ristille. Teollisuuslaitokset omistivat 12 lastentarhaa, nuorisoyhdistykset 10, seurakunnat ja kaupunkilähetys 7, minkä lisäksi kannatusyhdistysten varassa toimi 19 lastentarhaa. Erilaisten säätiöiden ja yhdistysten hallinnassa oli vielä 12 lastentarhaa.

Suurin osa lastentarhoista, 217, toimi kaupungeissa, 23 kauppaloissa ja 23 maalaiskunnissa. Vahvistettu paikkaluku nousi kaikkiaan

III. Barnskyddet

De statsunderstödda barnträdgårdarna

De barnträdgårdar, som åtnjuter statsunderstöd, bör årligen insända en verksamhetsberättelse till socialministeriet. På grund av dessa berättelser redogöres i det följande i korthet för barnträdgårdarnas verksamhet under år 1962.

Antalet barnträdgårdar med statsunderstöd var inalles 263 eller 5 mera än år 1961. Av dessa var 187 kommunala och 76 tillhörde privata sammanslutningar. Av de sistnämnda tillhörde 15 Mannerheimförbundet och 1 Finlands Röda Kors. Industrimrätningarna hade 12 barnträdgårdar, ungdomsföreningarna 10, församlingarna och stadsmissionen 7, vartill kom 19 barnträdgårdar som verkade med stöd av understödsföreningar. Dessutom var 12 barnträdgårdar i olika stiftelsers och föreningars besittning.

Största delen av barnträdgårdarna, 217, verkade i städerna, 23 i köpingarna och 23 i landskommunerna. Det fastställda antalet platser

Lääni — Län	Lastentarhoja Antal barnträdgårdar			Paikkaluku Antal platser			Lapsia Antal barn
	Kun- nallisia Kom- munala	Yksi- tyisiä Privata	Yh- teensä Summa	Kun- nallisia Kom- munala	Yksi- tyisiä Privata	Yh- teensä Summa	
Uudenmaan — Nylands	77	23	100	6 026	1 077	7 103	7 025
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs ..	25	10	35	1 925	470	2 395	2 341
Hämeen — Tavastehus	23	8	31	1 558	437	1 995	1 964
Kymen — Kymmene	12	10	22	650	425	1 075	1 089
Mikkelin — S:t Michels	8	1	9	400	25	425	421
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen ..	4	1	5	195	25	220	220
Kuopion — Kuopio	7	4	11	480	127	607	631
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	6	5	11	380	200	580	589
Vaasan — Vasa	17	3	20	1 385	90	1 475	1 480
Oulun — Uleåborgs	4	10	14	320	545	865	851
Lapin — Lapplands	4	1	5	225	100	325	307
Koko maa — Hela landet	187	76	263	13 544	3 521	17 065	16 918
Näistä — Därav							
kaupungeissa — i städer	165	52	217	12 317	2 526	14 843	14 653
kauppaloissa — i köpingar	14	9	23	648	489	1 137	1 158
maalaiskunnissa — i landskommuner	8	15	23	579	506	1 085	1 107

17 065:een, joista 79.4 % oli kunnallisissa ja 20.6 % yksityisissä lastentarhoissa. Lokakuun 1 p:nä oli lastentarhoissa kaikkiaan 16 918 lasta. V:een 1961 verrattuna paikkaluku lisääntyi 380:llä ja lasten luku 361:llä. Lastentarhojen, hoitopaikkojen ja lasten luku jakaantui eri läänien kesken edellisellä sivulla esitetyllä tavalla.

Kaikista lastentarhoista 76 toimi Helsingissä, 23 Turussa, 14 Tampereella, 9 Oulussa sekä Vaasassa ja Jyväskylässä kummassakin 8, joten näissä kuudessa kaupungissa oli runsaasti puolet koko maan lastentarhoista. Kokonaispaikkaluvusta 58.1 % tuli niiden osalle.

Suurin osa, 63.9 %, lastentarhoista oli sellaisia, joissa oli sekä puolipäivä- että kokopäiväosasto. 28.5 %:ssa oli vain puolipäiväosasto ja 7.6 %:ssa vain kokopäiväosasto. Näissä erilaatuisissa lastentarhoissa oli seuraava määrä vahvistettuja paikkoja.

Lastentarhoja, joissa oli
Barnträdgårdar med

sekä koko- että puolipäiväosasto — hel- och
halvdagsavdelning 144 24 168

vain puolipäiväosasto — endast halvdagsav-
delning 33 42 75

vain kokopäiväosasto — endast heldagsav-
delning 10 10 20

Lastentarhoja Antal barnträdgårdar			Paikkaluku Antal platser		
Kun- nallisia Kom- munala	Yksi- tyisiä Privata	Yh- teensä Summa	Kun- nallisia Kom- munala	Yksi- tyisiä Privata	Yh- teensä Summa
144	24	168	11 080	1 206	12 286
33	42	75	2 179	2 016	4 195
10	10	20	285	299	584

Lastentarhoissa, joissa oli sekä koko- että puolipäiväosasto, oli puolipäiväosastojen paikkaluku yhteensä 7 882 ja kokopäiväosastojen 4 404. Näin ollen oli paikkoja kaikkiaan puolipäiväosastoilla 12 077 eli 70.8 % lastentarhojen kokonaispaikkaluvusta ja kokopäiväosastoilla 4 988 eli 29.2 %. Puolipäiväosastojen paikkaluku lisääntyi v:een 1961 verrattuna 224:llä ja kokopäiväosastojen 156:lla. Lokakuun 1 p:nä lapsia oli puolipäiväosastoilla 12 000 ja kokopäiväosastoilla 4 918.

Kevätlukukauden alussa otettiin lastentarhoihin kaikkiaan 16 648 lasta. Näistä erosi luku-kauden kuluessa 1 578 ja tilalle otettiin 1 427, joten lukukauden päättyessä oli lapsia 16 497. Syyslukukaudella vastaavat luvut olivat 16 814, 1 099, 1 086 ja 16 801. Kun paikkojen kokonais-

uppgick inalles till 17 065, varav 79.4 % fanns i kommunala och 20.6 % i enskilda barnträdgårdar. Den 1 oktober var antalet barn i barnträdgårdarna sammanlagt 16 918. I jämförelse med år 1961 steg platsantalet med 380 och barnantalet med 361. Antalet barnträdgårdar, vårdplatser och barn fördelade sig på de olika länen enligt tabellen på föregående sida.

Av samtliga barnträdgårdar verkade 76 i Helsingfors, 23 i Åbo, 14 i Tammerfors, 9 i Uleåborg samt i Vasa och Jyväskylä 8; i dessa sex städer fanns alltså drygt hälften av barnträdgårdarna i landet. Av totala antalet platser kom 58.1 % på dessa.

Största delen av barnträdgårdarna, 63.9 %, bestod av både hel- och halvdagsavdelningar. 28.5 % hade endast halvdagsavdelning och 7.6 % endast heldagsavdelning. I dessa olikartade barnträdgårdar var antalet fastställda platser, såsom följer.

I barnträdgårdar med såväl både heldags- och halvdagsavdelning var antalet platser på halvdagsavdelningarna inalles 7 882 och på heldagsavdelningarna 4 404. Totalantalet platser på halvdagsavdelningarna var alltså sammanlagt 12 077 eller 70.8 % av barnträdgårdarnas hela platsantal och på heldagsavdelningarna 4 988 eller 29.2 %. Antalet platser på halvdagsavdelningarna steg med 224 och på heldagsavdelningarna med 156 sedan föregående år. Den 1 oktober var antalet barn på halvdagsavdelningarna 12 000 och på heldagsavdelningarna 4 918.

I början av vårterminen intogs i barnträdgårdarna inalles 16 648 barn. Av dessa avgick under terminen 1 578 barn, i vilkas ställe intogs 1 427 andra, varför totalantalet barn i slutet av vårterminen var 16 497. Motsvarande tal för höstterminen var 16 814, 1 099, 1 086 och 16 801.

luku oli 17 065, näyttää siltä kuin muutamia satoja paikkoja olisi ollut vapaana. Kuitenkin on 185 lastentarhaa ilmoittanut, ettei syksyllä tila-ahtauden vuoksi ole voitu vastaanottaa 4 527 lastentarhoihin pyrkivää lasta. Syksyllä 1962 oli lastentarhoihin pyrkijöitä kaikkiaan 21 341 eli 822 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Jos otetaan huomioon, että osa lapsista oli lastentarhoissa sekä keväällä että syksyllä, pääsi v:n 1962 kuluessa kaikkiaan 28 373 lasta osalliseksi lastentarhaopetuksesta. V:n 1961 vastaava luku oli 27 864 eli 509 lasta vähemmän.

Lastentarhoihin otetaan yleensä 3—6-vuotiaita lapsia. Syksyllä 1962 oli niissä kuitenkin myös 2-vuotiaita lapsia 9 sekä 7 v. täyttäneitä 93. Eri osastoilla lasten ikä vaihteli seuraavasti.

Lapsia lastentarhojen — Antal barn på
barntädgårdarnas

	Ikä, vuotta — Ålder, år						Yhteensä Summa
	2	3	4	5	6	7—	
puolipäiväosastoilla — halvdagsavdelningar	3	551	2 053	4 223	5 105	65	12 000
kokopäiväosastoilla — heldagsavdelningar	6	697	1 430	1 650	1 107	28	4 918
Yhteensä — Summa	9	1 248	3 483	5 873	6 212	93	16 918

%

puolipäiväosastoilla — halvdagsavdelningar	0.0	4.6	17.1	35.2	42.6	0.5	100.0
kokopäiväosastoilla — heldagsavdelningar	0.1	14.2	29.1	33.5	22.5	0.6	100.0
Yhteensä — Summa	0.1	7.4	20.6	34.7	36.7	0.5	100.0

Puolipäiväosastoilla 5—6-vuotiaat muodostavat enemmistön, heitä kun oli 77.7 % kaikista, jota vastoin kokopäiväosastoilla on eniten 4—5-vuotiaita, 62.6 %.

Lasten syntyperästä mainittakoon, että loka-kuun alussa lastentarhoissa hoidetuista 16 918 lapsesta 96.4 % oli syntynyt avioliitossa ja 613 eli 3.6 % avioliiton ulkopuolella. Aviosyntyisistä lapsista 96.4 %:lla olivat molemmat vanhemmat elossa, 2.8 %:lla oli isä kuollut ja 0.5 %:lla äiti kuollut. Vain 42 eli 0.3 % oli täysorpoja. Niistä 543:sta, joiden vanhemmista jompikumpi oli kuollut, 60 lapsen isä tai äiti oli mennyt uudelleen naimisiin. 1 365 lapsen vanhemmat asuivat erossa. Suurin osa aviottomista lapsista, 90.7 % eli 556, asui kotonaan äitinsä luona, 27 lasta asui omaisten luona ja samoin 30 lasta kasvatuskodissa.

Eftersom totalantalet platser var 17 065, synes några hundra platser ha varit lediga. Likväl har 185 barntädgårdar uppgivit, att de på grund av utrymmesbrist inte kunnat taga emot 4 527 inträdessökande. Hösten 1962 fanns det inalles 21 341 inträdessökande till barntädgårdarna eller 822 barn mera än ett år tidigare.

Om man beaktar, att en del av barnen vistats i barntädgårdarna såväl på våren som på hösten, blev under år 1962 inalles 28 373 barn delaktiga av barntädgårdsundervisning. År 1961 var motsvarande tal 27 864 eller 509 barn mindre.

I barntädgårdarna intages i allmänhet barn mellan 3 och 6 år. Hösten 1962 fanns det likväl också 9 barn på 2 år och 93, som hade fyllt 7 år. På de olika avdelningarna växlade barnens ålder på följande sätt.

På halvdagsavdelningarna är 5—6-åringarna i majoritet, ty deras antal utgjorde 77.7 % av samtliga, medan på heldagsavdelningarna fanns mest 4—5-åringar, 62.6 %.

Om barnens börd kan nämnas, att 96.4 % av de i början av oktober omskötta 16 918 barnen var födda inom äktenskapet och 613 eller 3.6 % utom äktenskapet. Av de legitima barnen hade 96.4 % båda föräldrarna i livet, medan 2.8 % var fader- och 0.5 % moderlösa. Endast 42 eller 0.3 % var helt föräldralösa. Av de 543 barn, av vilkas föräldrar den ena dött, var 60 barns fader eller moder omgift. 1 365 barns föräldrar var fränskilda. Största delen, 90.7 % eller 556, av de illegitima barnen bodde hos modern, 27 bodde hos släktingar och och likaså 30 i uppfostringshem.

Mitä lasten vanhempien ammattiin tulee, on seuraavassa yhdistelmässä käytetty vain kolmea ryhmää, ja lapset jakaantuivat näiden ryhmien kesken seuraavasti.

Vad föräldrarnas yrke vidkommer, har i följande tabell använts endast tre yrkesgrupper och fördelade sig barnen mellan dem på följande sätt.

Vanhempien ammatti Föräldrarnas yrke	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Yhteensä Summa	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Virkamiehiä, vapaiden ammattien harjoittajia yms. — Tjänstemän o. idkare av fria yrken o.a. dyl.	2 701	17.1	266	24.0	2 967	17.5
Pikkuliikkeenharjoittajia, ammattityöntekijöitä, liikeapulaisia yms. — Mindre affärsidkare, yrkes- arbetare, affärsanställda o.a. dyl.	9 186	58.1	529	47.8	9 715	57.4
Tehdas- ja sekatyöntekijöitä yms. — Fabriks- och diversearbetare o.a. dyl.	3 924	24.8	312	28.2	4 236	25.1
Yhteensä — Summa	15 811	100.0	1 107	100.0	16 918	100.0

Ruotsi oli ilmoitettu äidinkieleksi 2 426 lapselle eli 14.4 %:lle; 14 454 oli suomenkielisiä ja 38:lla oli äidinkielenään jokin muu kieli.

Lastentarhoissa oli kaikkiaan 866 opettajaa, joista 704 kunnallisissa ja 162 yksityisissä lastentarhoissa. V:sta 1961 opettajien luku on lisääntynyt 16:lla. Lastentarhoissa, joissa oli vain puoli-päiväosasto, oli opettajia 168 eli keskimäärin yksi kutakin 25 hoitopaikkaa kohti. Niissä, joissa oli vain kokopäiväosasto, opettajien luku oli 42 eli yksi kutakin 14 paikkaa kohti. Sekä puoli- että kokopäiväosaston käsittävissä lastentarhoissa opettajia oli kaikkiaan 656 eli yksi kutakin 19 paikkaa kohti. Kaikista 866 opettajasta 830:llä eli 95.8 %:lla oli lastentarhanopettajan pätevyys, jota vastoin 36 eli 4.2 % oli epäpäteviä.

Lastentarhojen kokonaismenot olivat 1 541.6 milj. vmk, joista 1 272.2 milj. eli 82.5 % tuli kunnallisten ja 269.4 milj. eli 17.5 % yksityisten lastentarhojen osalle. Edellisestä vuodesta menot ovat nousseet 159.1 milj. vmk eli 11.5 %. Kustannukset hoitopäivää kohti olivat keskimäärin kaikissa lastentarhoissa yhteensä 514 vmk, kunnallisissa lastentarhoissa erikseen 533 vmk ja yksityisissä 439 vmk. Ruokamenot muodostivat 10—11 % kokonaismenoista.

Koska kunnallisten ja yksityisten lastentarhojen tulolähteet olivat jossakin määrin toisistaan poikkeavia, esitetään ne seuraavassa erikseen.

2 426 eller 14.4 % av barnen uppgavs ha svenska till modersmål; 14 454 var finskspråkiga och 38 hade något annat språk som modersmål.

I barnträdgårdarna fanns sammanlagt 866 lärarinnor, varav 704 i kommunala och 162 i privata barnträdgårdar. Antalet lärarinnor har stigit med 16 sedan år 1961. I barnträdgårdar med endast halvdagsavdelning fanns 168 lärarinnor eller i medeltal en lärarinna per 25 vårdplatser. I barnträdgårdar med endast heldagsavdelning var lärarinnornas antal 42 eller en per 14 platser. I barnträdgårdar med både hel- och halvdagsavdelning var antalet lärarinnor inalles 656 eller en per 19 platser. Av samtliga 866 lärarinnor hade 830 eller 95.8 % barnträdgårdsläroinnekompentens, medan 36 eller 4.2 % var inkompetenta.

Barnträdgårdarnas totalutgifter uppgick till 1 541.6 milj. gmk, av vilka 1 272.2 milj. eller 82.5 % kom på de kommunala och 269.4 milj. eller 17.5 % på de privata barnträdgårdarnas del. Från föregående år har utgifterna stigit med 159.1 milj. gmk eller 11.5 %. De genomsnittliga kostnaderna per vårddag steg i samtliga barnträdgårdar till 514 gmk, i de kommunala till 533 och i de privata till 439 gmk. Utgifterna för föda utgjorde 10—11 % av totalutgifterna.

Eftersom de kommunala och de privata barnträdgårdarnas inkomster kom från något olika källor, redovisas de i det följande var för sig.

Tulolähteet Inkomstkällor	Lastentarhojen tulot — Barnträdgårdarnas inkomster		Kunnalliset Kommunala		Yksityiset Privata		Yhteensä Summa		
	milj.	vmk gmk	%	milj.	vmk gmk	%	milj.	vmk gmk	%
Lasten ruokamaksut — Barnens bespising	163.4		12.8	44.4		16.4	207.8		13.5
Henkilökunnan luontaisedut — Personalens naturaförmåner	22.3		1.7	2.7		1.0	25.0		1.6
Valtionapu — Statsunderstöd	314.1		24.7	63.0		23.3	377.1		24.5
Kuntien kannatus — Kommunernas bidrag	766.7		60.3	64.9		24.0	831.6		53.9
Seurakuntien kannatus — Församlingarnas bidrag	—		—	9.1		3.4	9.1		0.6
Kannatusyhdistysten maksut — Understödsföreningarnas bidrag	—		—	80.9		29.9	80.9		5.2
Lahjoitukset — Donationer	0.9		0.1	1.9		0.7	2.8		0.2
Muut tulot — Övriga inkomster	4.8		0.4	3.4		1.3	8.2		0.5
Yhteensä — Summa	1 272.2		100.0	270.3		100.0	1 542.5		100.0

Kunnallinen lastensuojelu

Lapset, joihin nähden lastensuojelulain nojalla on ryhdytty toimenpiteisiin, jaetaan yleensä kahteen ryhmään: turvattomiin, jos toimenpiteen syynä on jokin lastensuojelulain 8 §:n a—d kohdissa mainituista seikoista, ja suojelukasvatusta tarvitseviin, jos syynä on jokin saman pykälän e-kohdassa tai 2. momentissa mainituista seikoista.

Toimenpiteet, joihin lastensuojelulain nojalla on ryhdytty, ovat joko ehkäiseviä laadultaan, tai on sosiaalilautakunta ottanut lapsen tai nuoren henkilön huostaansa. Seuraavassa selonteossa on nämä molemmat ryhmät käsitelty erikseen.

Ehkäisevät toimenpiteet. Lastensuojelulaki edellyttää, että ennen kuin lapsi tai nuori henkilö otetaan lautakunnan huostaan, on laissa tarkemmin määrättyissä tapauksissa lapselle, nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen annettava lautakunnan edessä tai muulla sopivalla tavalla varoitus tai lapselle tai nuorelle henkilölle määrättävä suojeluvalvoja.

Saapuneiden tietojen mukaan on v. 1962 vain 36 tapauksessa annettu varoitus vanhemmille lapsensa hoidon laiminlyömisestä ja 470 tapauksessa turvattomalle lapselle on määrätty suojeluvalvoja. Edellisen vuoden vastaavat numerot olivat 52 ja 458. Suojelukasvatuksen tarpeessa oleviin lapsiin nähden luvut ovat huomattavasti suuremmat; 2 815 lasta tai nuorta henkilöä on varoitettu ja suojeluvalvoja määrätty 1 044:lle. Lisäksi oli vielä laitoshoidon jälkeen jälkivalvonnan alaisena 189 nuorta henkilöä, jotka

Det kommunala barnskyddet

De barn, vilka med stöd av lagen om barnskydd blivit föremål för åtgärder, indelas i allmänhet i två grupper: värnlösa barn, om orsaken till åtgärden är någon i barnskyddslagens 8 § punkterna a—d nämnd omständighet, och barn i behov av skyddsuffostran, om orsaken är någon av de i punkt e eller i 2. momentet av samma paragrafnämnda omständigheterna.

Åtgärderna, som enligt barnskyddslagen vidtagits, är antingen förebyggande till sin art eller har socialnämnden omhändertagit barnet eller den unga personen. I följande redovisning har dessa två grupper särredovisats.

Förebyggande åtgärder. Lagen om barnskyddet förutsätter, att innan ett barn eller en ung person i fall som närmare specificeras i lagen, tages om hand av nämnden, skall honom eller föräldrarna tilldelas varning inför nämnden eller på annat lämpligt sätt, eller skall åt barnet eller den unga personen förordnas en skyddsövervakare.

Enligt de insända uppgifterna har år 1962 i endast 36 fall föräldrarna varnats på grund av försummad vård och åt värnlösa barn förordnats skyddsövervakare i 470 fall. Motsvarande siffror för år 1961 var 52 och 458. För de barns del, som var i behov av skyddsuffostran, är talen betydligt större; 2 815 barn eller unga personer har varnats och skyddsövervakare har förordnats åt 1 044. Dessutom var under övervakning efter anstaltsvärd ännu 189 unga personer, vilka egentligen icke hör till gruppen »förebyggande

oikeastaan eivät kuuluisi tähän ehkäisevien toimenpiteiden ryhmään, mutta kun osa heistä ei ole enää huostaanotettuja, on heidät otettu tässä yhteydessä huomioon. Edellisenä vuonna ilmoitettiin varoitustapauksia 3 023 ja valvontatapauksia 908, joista 507 oli vielä v. 1962 valvonnan alaisina. V. 1961 varoituksen saaneista 119:lle määrättiin suojeluvalvoja v. 1962. Miten v:n 1962 tapaukset jakaantuivat kaupunkien, kauppalain ja maalaiskuntien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kokö maa Hela landet
<i>Turvattomat — Värnlösa</i>				
Varoitus — Varning	10	7	19	36
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	350	10	110	470
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat—I behov av skyddsuppfostran</i>				
Varoitus — Varning	1 844	206	765	2 815
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	832	133	268	1 233

Suurin osa, 74.5 %, turvattomien lasten tapauksista esiintyi kaupungeissa ja kauppalloissa, edellisenä vuonna 75.3 %. Samoin oli myös suojelukasvatustapauksia eniten asutuskeskuksissa, 74.5 %, vastaten 74.7 % v. 1961. Maalaiskunnissa suojelukasvatustapausten luku on nousnut v:sta 1961 7:llä, jota vastoin kaupunki- ja kauppalakunnissa laskenut 19:llä. Varoituksen saaneista 2 815:sta 2 478 oli poikia ja 337 tyttöjä ja valvonnan alaisista 1 233:sta vastaavasti 926 ja 307.

Ikäryhmitys muodostuu turvattomilla ja suojelukasvatusta tarvitsevilla lapsilla varsin erilaiseksi, koska toimenpiteet edellisissä tapauksissa kohdistuvat vanhempiin heidän laiminlyödessään lastensa hoidon ja jälkimmäisissä tapauksissa itse lapsiin tai nuoriin henkilöihin.

åtgärder», men då en del av dem ej mera är omhändertagna, har de beaktats i detta sammanhang. Föregående år uppgavs 3 023 varningsfall och 908 övervakningsfall, av vilka 507 var fortfarande under övervakning år 1962. Av de år 1961 varnade förordnades för 119 en skyddsövervakare år 1962. Av följande sammanställning framgår, hur de ifrågavarande fallen år 1962 fördelade sig mellan städer, köpingar och landskommuner.

De flesta fallen berörande värnlösa, 74.5 %, förekom i städerna och köpingarna, föregående år 75.3 %. Likaledes fanns även de flesta skyddsuppfostringsfallen i bosättningscentra, 74.5 %, motsvarande 74.7 % år 1961. I landskommunerna har antalet skyddsuppfostringsfall stigit med 7 från år 1961, då däremot antalet i städerna och köpingarna minskat med 19. Av antalet varnade 2 815 var 2 478 gossar och 337 flickor och av antalet övervakade 1 233 motsvarande 926 och 307.

Åldersgrupperingen bland de värnlösa och de skyddsuppfostrade barnen gestaltar sig mycket olika, då åtgärderna i de förstnämnda fallen riktar sig mot föräldrarna på grund av försummad vård och i de sistnämnda fallen mot själva barnen eller de unga personerna.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Turvattomat Värnlösa		Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skydds- uppfostran	
	abs.	%	abs.	%
— 2	9	1.8	—	—
2— 6	94	18.6	—	—
7—12	222	43.8	691	17.1
13—15	90	17.8	1 481	36.6
16—	91	18.0	1 874	46.3
Tuntematon — Okänd	—	—	2	0.0
Yhteensä — Summa	506	100.0	4 048	100.0

Suojelukasvatusta tarvitsevista 599 eli 14.8 % oli 16-vuotiaita, 745 eli 18.4 % 17-vuotiaita ja 530 eli 13.1 % sitä vanhempia.

Suurin osa, 94.2 %, kaikista näistä lapsista oli aviosyntyisiä ja vain 5.8 % oli syntynyt ulkopuolella avioliiton. Aviosyntyisistä lapsista 390 oli ns. avioerolapsia, näistä 97 turvatonta ja 293 suojelukasvatusta tarvitsevaa. V. 1961 näitä lapsia oli 361.

Syyt, miksi lapsia tai nuoria henkilöitä on varoitettu tai asetettu suojeluvalvontaan, selviävät seuraavasta yhdistelmästä.

Av de unga personerna i behov av skyddsuffostrar var 599 eller 14.8 % 16-åringar, 745 eller 18.4 % 17-åringar och 530 eller 13.1 % ännu äldre.

Största delen, 94.2 %, av alla dessa redovisade barn var födda inom äktenskapet och endast 5.8 % var illegitima. Av de inom äktenskapet födda var 390 sådana, vilkas föräldrar var fränskilda; av dessa var 97 värnlösa och 293 i behov av skyddsuffostrar. År 1961 var antalet 361.

Orsakerna till att barnen eller de unga personerna varnats eller ställts under skyddsövervakning, framgår av följande sammanställning.

Toimenpiteen syy — Orsak till åtgärden

Suojelukasvatusta tarvitsevat — Barn i behov av skyddsuffostrar

	Poikia — Gossar		Tytöjä — Flickor		Yhteensä — Summa	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Sopimaton ansiotoimi — Olämpligt förvärvsarbete	—	—	—	—	—	—
Koulunkäynnin laiminlyönti — Försummande av skolgång	186	5.4	49	7.6	235	5.8
Koulun järjestyksen rikkominen — Störande av skolordningen	40	1.2	9	1.4	49	1.2
Rangaistava teko — Straffbar handling	2 240	65.8	230	35.7	2 470	61.0
Irtolaisuus — Lösdriveri	33	1.0	289	44.9	322	8.0
Tapaaminen juopuneena — Anträffad berusad	891	26.2	56	8.7	947	23.4
Muu — Annan	14	0.4	11	1.7	25	0.6
Yhteensä — Summa	3 404	100.0	644	100.0	4 048	100.0

Huostaanotettujen lasten luku. Sosiaalilautakuntien huostaanottamia lapsia oli v. 1962 koko maassa yhteensä 15 810. Näistä oli turvattomia 14 035 eli 88.8 % ja suojelukasvatusta tarvitsevia 1 775 eli 11.2 %. Lisäksi oli 37 turvatonta ja 22 suojelukasvatusta tarvitsevaa lasta, jotka olivat huostaanotettuja v. 1962, mutta mihinkään toimenpiteisiin ei vielä oltu ryhdytty. Nämä 59 lasta eivät sisälly seuraavaan selontekoon. Kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken tapaukset jakaantuivat seuraavasti.

Antalet omhändertagna barn. År 1962 fanns i hela landet sammanlagt 15 810 av socialnämnderna omhändertagna barn. Av dessa var 14 035 eller 88.8 % värnlösa och 1 775 eller 11.2 % i behov av skyddsuffostrar. Dessutom fanns det ännu 37 värnlösa och 22 barn i behov av skyddsuffostrar, vilka blivit omhändertagna år 1962, men beträffande vilka inga åtgärder ännu företagits. Dessa 59 barn ingår ej i följande redogörelse. Fördelningen på städer, köpingar och landskommuner var följande.

	Turvattomat Värnlösa		Suojelukasvatusta tarvitsevat — För skyddsuffostrar omhändertagna		Yhteensä Summa	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Kaupungit — Städer	7 452	53.1	1 188	66.9	8 640	54.6
Kauppalat — Köpingar	642	4.6	101	5.7	743	4.7
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 941	42.3	486	27.4	6 427	40.7
Koko maa — Hela landet	14 035	100.0	1 775	100.0	15 810	100.0

V:n 1962 lastensuojelulasten luku on v:een 1961 verrattuna alentunut 308:lla eli 1.9 %; turvattomien luku on pienentynyt 2.3 %, jota vastoin suojelukasvatusta tarvitsevien luku on kasvanut 1.6 %. Kaupunki- ja kauppalakunnissa turvattomien luku on noussut 0.1 % ja suojelukasvatustapausten luku 0.9 %; maalaiskunnissa turvattomien luku on vähentynyt 5.4 % ja suojelukasvatustapausten luku noussut 3.6 %.

Antalet barnskydds barn år 1962 har i jämförelse med år 1961 nedgått med 308 eller 1.9 %; antalet värnlösa har minskat med 2.3 %, däremot antalet för skyddsuppfostran omhändertagna stigit med 1.6 %. I stads- och köpingskommuner har antalet värnlösa stigit med 0.1 % och antalet skyddsuppfostrade med 0.9 %; i landskommunerna har antalet värnlösa minskat med 5.4 % och antalet skyddsuppfostrade stigit med 3.6 %.

Huostaanotettujen lasten luku lääneittäin — Antal omhändertagna barn länsvis

Lääni — Län	Turvattomat — Värnlösa			Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsuppfostran			Yhteensä — Summa			
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	% väestöstä av befolkningen
Uudenmaan — Nylands ...	3 850	861	4 711	445	83	528	4 295	944	5 239	0.61
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	886	665	1 551	154	60	214	1 040	725	1 765	0.27
Ahvenanmaa — Åland	12	9	21	1	1	2	13	10	23	0.11
Hämeen — Tavastehus	1 358	605	1 963	288	- 61	349	1 646	- 666	2 312	0.39
Kymen — Kymmene	512	291	803	107	46	153	619	337	956	0.28
Mikkelin — S:t Michels	142	437	579	36	20	56	178	457	635	0.27
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	66	524	590	19	40	59	85	564	649	0.31
Kuopion — Kuopio	273	498	771	70	43	113	343	541	884	0.33
Keski-Suomen — Mellersta Finland	203	516	719	26	59	85	229	575	804	0.33
Vaasan — Vasa	241	426	667	57	23	80	298	449	747	0.17
Oulun — Uleåborgs	306	702	1 008	44	40	84	350	742	1 092	0.26
Lapin — Lapplands	245	407	652	42	10	52	287	417	704	0.33
Koko maa — Hela landet	8 094	5 941	14 035	1 289	486	1 775	9 383	6 427	15 810	0.85

Suojelukasvatusta tarvitsevista lapsista tai nuorista henkilöistä oli v. 1962 suurin osa, lähes $\frac{3}{4}$, kaupunkien ja kauppaloiden huostaanottamia. Jo yksistään Helsingissä oli 393 eli 22.1 % kaikista ja Tampereella, Turussa sekä Porissa yhteensä 344 eli 19.4 %. Turvattomista lapsista oli samoin suuri osa Helsingin huostaanottamia, 3 634 eli 25.9 % kaikista, ja mainittujen kolmen muun kaupungin lapsia 1 567 eli 11.2 %.

Jotta saataisiin selville, paljonko vuosittain otetaan huostaan lapsia tai nuoria henkilöitä, on pyydetty tietoja lasten huostaanottovuodesta. Tämän nojalla lapset on jaettu kahteen ryhmään: ns. uusiin tapauksiin, jolloin lapset on otettu huostaan kertomusvuoden kuluessa, ja vanhoihin tapauksiin eli sitä ennen huostaanotettuihin.

Största delen, nära $\frac{3}{4}$, av de barn och unga personer, som år 1962 var i behov av skyddsuppfostran, var omhändertagna i städer och köpingar. Enbart på Helsingfors kom 393 eller 22.1 % av samtliga, och på Tammerfors, Åbo och Björneborg kom sammanlagt 344 eller 19.4 %. Av de värnlösa barnen var likaledes en stor del omhändertagna i Helsingfors, 3 634 eller 25.9 % av samtliga, och i de övriga tre nämnda städerna 1 567 eller 11.2 %.

För att få fram, hur många barn och unga personer som årligen omhändertages, har året för omhändertagandet efterfrågats. På grundval av denna omständighet har barnen indelats i två grupper: de s.k. nytilkomna fallen, då omhändertagandet skett under redogörelseåret, och de gamla fallen, dvs. de därförinnan omhän-

Seuraavassa yhdistelmässä on tästä tehty selkoa erikseen turvattomiin ja suojelukasvatusta tarvitseviin nähden kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa.

dertagna. I följande sammanställning redogöres härför med uppdelning på värnlösa barn och barn i behov av skyddsuppfostran, skilt för städer, köpingar och landskommuner.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor
<i>Turvattomia — Värnlösa</i>	4 392	3 702	3 193	2 748	7 585	6 450
niistä uusia tapauksia — därav nytillkomna	957	869	403	315	1 360	1 184
niistä aikaisemmin huostaanotettuja — där- av tidigare omhändertagna	3 435	2 833	2 790	2 433	6 225	5 266
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevia — I behov av skyddsuppfostran</i>	972	317	335	151	1 307	468
niistä uusia tapauksia — därav nytillkomna	243	115	64	60	307	175
niistä aikaisemmin huostaanotettuja — där- av tidigare omhändertagna	729	202	271	91	1 000	293

Turvattomista lapsista 54.0 % oli poikia ja 46.0 % tyttöjä. Suojelukasvatusta tarvitsevista sen sijaan valtaosa, 73.6 %, oli poikia ja vain 26.4 % tyttöjä. Kertomusvuoden kuluessa sosiaalilautakunnat ovat ottaneet huostaan 2 544 turvatonta lasta eli 37 lasta vähemmän kuin v. 1961. Uusia suojelukasvatusta tarvitsevia lapsia on vuoden kuluessa otettu huostaan 482 eli 3.9 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Uudet tapaukset muodostivat 18.1 % turvattomien ja 27.2 % suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmästä.

Av de värnlösa barnen var 54.0 % gossar och 46.0 % flickor. Av de för skyddsuppfostran omhändertagna var däremot största delen, 73.6 %, gossar och blott 26.4 % flickor. Under redogörelseåret har socialnämnderna omhändertagit 2 544 värnlösa barn eller 37 barn mindre än år 1961. Antalet nya fall inom gruppen i behov av skyddsuppfostran utgjorde 482 eller 3.9 % mera än närmast föregående år. De nya fallens andel utgjorde 18.1 % av samtliga värnlösa och 27.2 % av de för skyddsuppfostran omhändertagna.

Huostaanoton perustelu. Lastensuojelulain 9 §:n 1. mom:n mukaan lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet tai hänet hylänneet ja joka varattomuuden takia on vaarassa jäädä huoltoon ja kasvatusta vaille, on otettava sosiaalilautakunnan huostaan.

Saman pykälän 2. mom:n c-kohdan mukaan voidaan lapsi tai nuori henkilö ottaa vanhempien suostumuksella vain toistaiseksi lautakunnan huostaan, jos asianhaarat niin vaativat.

11 §:n mukaan lautakunnan on, jos 9 §:n 2. mom:ssa mainitut toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi tai jos suojelevalvonta ei ole johtanut tarkoitettuun tulokseen, koetettava aikaansaada lapsen tai nuoren henkilön vanhempien tai holhoojan kanssa kirjallinen sopimus, jolla lapsi luovutetaan lautakunnan huostaan kodin ulkopuolella kasvatettavaksi.

Jollei 11 §:ssä mainittua sopimusta saada aikaan, voi lautakunta 12 ja 17 §:ien nojalla päättää, jos se osoittautuu välttämättömäksi, että lapsi tai nuori henkilö otetaan siitä huolimatta lautakunnan huostaan.

Grunden för omhändertagandet. Enligt § 9 mom. 1 i barnskyddslagen bör barn, vars föräldrar dött eller som övergivits av dem samt vars vård och uppfostran på grund av medellöshet äventyras, omhändertagas av socialnämnden.

Enligt mom. 2 c i samma paragraf kan barnet eller den unga personen med föräldrarnas begivande omhändertagas tillsvidare, om omständigheterna så fordrar.

Enligt § 11 bör nämnden, om i § 9 mom. 2 nämnda åtgärder ej är tillfyllest eller om ej skyddsupsikten lett till avsett resultat, söka att med barnets eller den unga personens föräldrar eller förmyndare träffa skriftligt avtal, varigenom barnet överlämnas i nämndens vård för att uppfostras utom hemmet.

Kommer i § 11 omnämnt avtal icke till stånd, kan nämnden enligt § 12 och 17 besluta, om det visar sig nödvändigt, att barnet eller den unga personen det oaktat omhändertagas för vård.

Seuraavassa taulukossa esitetään, minkä lastensuojelulain pykälien nojalla huostaanotto on tapahtunut.

I följande tabell redovisas för, enligt vilka paragrafer i barnskyddslagen omhändertagandet skett.

Huostaanoton perustelu — Grunden för omhändertagandet

Huostaanoton perustelu Grunden för omhändertagandet	Turvattomat — Värnlösa				Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran			
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Uusia Nyttillkomna	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Uusia Nyttillkomna
Orpo — Föräldralös	312	574	886	76	13	10	23	2
Hylätty — Övergiven	464	897	1 361	119	25	25	50	1
Väliaikaisesti vanhempien suostumuksella — Interimistiskt med föräldrarnas begivande	2 870	1 364	4 234	1 512	223	50	273	99
Luovutussopimus — Överlåtelseavtal	4 198	2 618	6 816	774	928	340	1 268	341
Päätös vastoin vanhempien tahtoa — Beslut mot föräldrarnas vilja	233	477	710	53	91	60	151	32
Ei ilmoitettu — Ouppgiven	17	11	28	10	9	1	10	7
Yhteensä — Summa	8 094	5 941	14 035	2 544	1 289	486	1 775	482
				%				
Orpo — Föräldralös	3.8	9.7	6.3	3.0	1.0	2.1	1.3	0.4
Hylätty — Övergiven	5.7	15.1	9.7	4.7	1.9	5.1	2.8	0.2
Väliaikaisesti vanhempien suostumuksella — Interimistiskt med föräldrarnas begivande	35.5	22.9	30.2	59.4	17.3	10.3	15.4	20.5
Luovutussopimus — Överlåtelseavtal	51.9	44.1	48.6	30.4	72.0	70.0	71.4	70.8
Päätös vastoin vanhempien tahtoa — Beslut mot föräldrarnas vilja	2.9	8.0	5.0	2.1	7.1	12.3	8.5	6.6
Ei ilmoitettu — Ouppgiven	0.2	0.2	0.2	0.4	0.7	0.2	0.6	1.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Lapsia huostaanotettaessa on suhteellisesti katsoen huomattavasti useammin tehty luovutussopimus asutuskeskuksissa kuin maalaiskunnissa, joissa taas orpoina ja hylättyinä huostaanotettuja lapsia on suhteellisesti paljon enemmän. Näyttää siltä kuin lapset yhä useammin ensin luovutettaisiin vain väliaikaisesti, ennen kuin lopullinen luovutussopimus saadaan aikaan, sillä v. 1962 huostaanotetuista turvattomista lapsista 59.4 % oli otettu huostaan väliaikaisesti vanhempien suostumuksella, kun aikaisempina vuosina huostaanotettujen vastaava suhdeluku oli vain 23.7. Suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä vastaavat %-luvut olivat 20.5 ja 13.5.

Huostaanotettujen huoltomuoto. Suurin osa lapsista on vuoden kuluessa ollut joko vain laitoksissa tai vain yksityiskodeissa, mutta osa on ollut kummassakin. Seuraavassa huoltomuotoa valaisevassa taulukossa nämä on pidetty erillisenä ryhmänä.

Vid omhändertagandet av barn har överlåtelseavtal relativt taget betydligt oftare träffats i bosättningscentra än i landskommuner, där åter antalet omhändertagna föräldralösa och övergivna är relativt mycket högre. Det förefaller som om barnen allt oftare först skulle omhändertagas tillsvidare före det slutliga överlåtelseavtalet fås till stånd. Av de år 1962 omhändertagna värnlösa barnen var 59.4 % provisoriskt omhändertagna med föräldrarnas begivande, medan motsvarande proportionstal för de under tidigare år omhändertagna barnen var blott 23.7. Inom gruppen av barn i behov av skyddsuppfostran var resp. procenttal 20.5 och 13.5.

De omhändertagnas vårdform. Största delen av barnen har under årets lopp varit endera endast i anstalt eller endast i enskilt hem, men en del har varit i båda. De sistnämnda har hållits som en skild grupp i följande tabell belysande vårdformen.

Huoltomuoto — Vårdform

Huoltomuoto — Vårdform	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran					
	Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nyttillkomna	Kaupungit ja kauppalat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nyttillkomna
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Laitoshoido — Anstaltsvård	4 123	2 076	6 199	3 663	2 536	1 807	1 185	434	1 619	1 196	423	438
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	3 338	3 630	6 968	3 486	3 482	593	61	32	93	76	17	32
Laitos- ja yksityiskotihoito — Vård i anstalt och enskilt hem	633	235	868	436	432	144	43	20	63	35	28	12
Yhteensä — Summa	8 094	5 941	14 035	7 585	6 450	2 544	1 289	486	1 775	1 307	468	482
						%						
Laitoshoido — Anstaltsvård	50.9	34.9	44.2	48.3	39.3	71.0	91.9	89.3	91.2	91.5	90.4	90.9
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	41.3	61.1	49.6	46.0	54.0	23.3	4.7	6.6	5.2	5.8	3.6	6.6
Laitos- ja yksityiskotihoito — Vård i anstalt och enskilt hem	7.8	4.0	6.2	5.7	6.7	5.7	3.4	4.1	3.6	2.7	6.0	2.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Asutuskeskuksissa turvattomien lasten sijoittaminen laitoksiin on huomattavasti yleisempää kuin maaseudulla. 59 % kaupunkien ja kauppaloiden huostaanotetuista lapsista hoidettiin laitoksissa, maalaiskuntien lapsista vain 39 %. Tämä onkin luonnollista, sillä 60 % kaikista yksityisten ja kuntien omistamista lastenkodeista sijaitsi asutuskeskuksissa. Lapsia huostaan otettaessa sijoitetaan heidät usein ensin laitoksiin, kunnes sopiva yksityiskoti on ilmaantunut. Niinpä 76.7 % kertomusvuonna huostaanotetuista turvattomista lapsista on hoidettu laitoksissa, mutta aikaisemmin huostaanotetuista vain 44.5 %. Asutuskeskuksissa jopa 83.0 % uusista tapauksista sijoitettiin laitoksiin, maalaiskunnissa 60.6 %. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset ja nuoret henkilöt kasvatettiin pääasiallisesti laitoksissa, 94.8 % heistä. Yksityiskoteihin sijoittaminen näyttää olevan aivan poikkeuksellista.

Kaikista yksityishoitoon sijoitetuista 6 968 turvattomasta lapsesta vain 364 eli 5.2 % oli ilmaisessa hoidossa. Näistä 193 oli kaupunkien, 13 kauppaloiden ja 158 maalaiskuntien huostaanottamia. Kaupunkien ja kauppaloiden yksityishoidossa olleista 3 338 lapsesta 2 224 eli 66.6 % oli sijoitettu perheisiin oman kunnan ulkopuolelle, maalaiskuntien 3 630 lapsesta vain 650 eli 17.9 %.

I befolkningscentra är det betydligt vanligare att placera barn i anstalt än på landsbygden. I städerna och köpingarna vårdades 59 % av de omhändertagna barnen i anstalt, i landskommunerna blott 39 %. Detta är naturligt, då 60 % av samtliga barnhem i kommunal och enskild ägo fanns i befolkningscentra. Omhändertagna barn placeras ofta först i anstalt, tills ett lämpligt enskilt hem har uppenbarats sig. Sälunda har 76.7 % av de under redogörelseåret omhändertagna värnlösa barnen vårdats i anstalt men blott 44.5 % av de tidigare omhändertagna. I bosättningscentra placerades rent av 83.0 % av de nya fallen i anstalt, i landskommunerna åter 60.6 %. Skyddsuppfostrade barn och unga personer uppfostrades huvudsakligen i anstalter; andelen var 94.8 %. Placering i enskilda hem synes höra till undantagen.

Av hela antalet i enskilt hem vårdade värnlösa barn, 6 968, åtnjöt endast 364 eller 5.2 % fri vård. Av dessa var 193 omhändertagna i städerna, 13 i köpingarna och 158 i landskommunerna. Av alla de 3 338 barn, vilka utackorderats av städer och köpingar, var 2 224 eller 66.6 % placerade i familjer utom egen kommun medan motsvarande tal för landskommunernas 3 630 barn var endast 650 eller 17.9 %.

Seuraavassa taulukossa esitetään, missä laitoksissa lapsia on hoidettu. Tällöin sama lapsi voi esiintyä useamman laitoksen kohdalla, riippuen siitä, monessako laitoksessa hän vuoden kuluessa on ollut.

I följande tabell redovisas, i vilka anstalter barnen har vårdats. Härvid kan samma barn förekomma på mer än ett ställe i tabellen, om det har vårdats i olika anstalter under året.

Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvården

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran					
	Kaupungit ja kauppapaikat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nytilkomna	Kaupungit ja kauppapaikat Städer o. köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Uusia Nytilkomna
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Kunnalliset lastenkodit — Kommunala barnhem ..	3 102	1 073	4 175	2 478	1 697	1 364	367	34	401	265	136	175
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem	1 371	521	1 892	1 053	839	544	64	25	89	57	32	23
Koulukodit — Skolhem ...	10	6	16	12	4	1	833	375	1 208	937	271	254
Kunnalliskodit — Kommu- nalhem	6	71	77	49	28	24	1	17	18	5	13	13
Vajaamielislaitokset ja mieli- sairaalat — Anstalter för sinnesslöa och sinnessjuka	474	579	1 053	616	437	100	80	17	97	60	37	30
Sokeain, kuurojen ja raaja- rikk. laitokset — Anstal- ter för blinda, döva och vanföra	5	10	15	4	11	—	—	—	—	—	—	—
Sairaalat ja parantolat — Sjukhus och sanatorier ..	358	218	576	329	247	174	71	38	109	44	65	34
Muut laitokset — Övriga anstalter	36	35	71	47	24	8	55	16	71	13	58	25

Lähes $\frac{3}{5}$ laitoshoittoa saaneista turvattomista lapsista on ollut hoidettavana kuntien omissa lastenkodeissa. Yksityisissä lastenkodeissa on ollut runsaasti $\frac{1}{4}$. Koulukodeissa hoidetut turvattomat lapset olivat pääasiassa sellaisia, joita syystä tai toisesta ei olekaan voitu hoitaa lastenkodeissa, joihin heidät ensin on sijoitettu, vaan on ollut pakko siirtää koulukoteihin. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt ovat enimmäkseen olleet koulukodeissa. Huostaan otettaessa monet heistä on ensin sijoitettu tavallisiin lastenkoteihin ja vasta sieltä koulukoteihin.

Kuten taulukossa on mainittu, on kertomusvuoden kuluessa kunnallisissa lastenkodeissa hoidettu kaikkiaan 4 576 lastensuojelulasta ja heidän hoitopäiviensä kokonaisluku oli 974 497. Lisäksi on näissä lastenkodeissa ollut myös huoltoapulapsia, yhteensä 249. Näiden huollettavien hoitopäiväluku oli 27 487. Kunnallisissa lastenkodeissa hoidettiin siis yhteensä 4 825 henkilöä 1 001 984 päivää. Keskimäärin huollettavaa kohden tuli näin ollen koko maassa 208 hoito-

Nära $\frac{3}{5}$ av de på anstalt intagna barnen har vårdats i kommunernas egna barnhem. Drygt $\frac{1}{4}$ av barnen har varit i enskilda barnhem. De i skolhem vårdade värnlösa barnen var huvudsakligen sådana, vilka flyttas över dit, emedan de av någon orsak ej kunnat vårdas på barnhem, där de först placerats. Barn och unga personer omhändertagna för skyddsuppfostran har för det mesta varit i skolhem. Flere av dem har först placerats på vanliga barnhem och därifrån överflyttats till skolhem.

Såsom i tabellen nämnts har under redogörelseåret sammanlagt 4 576 barnskyddsbarn vårdats i de kommunala barnhemmen; totalantalet vård dagar var 974 497. Dessutom har i dessa barnhem funnits även socialhjälsbarn till ett sammanlagt antal av 249. Antalet vård dagar för dessa var 27 487. I de kommunala barnhemmen vårdades alltså sammanlagt 4 825 personer i 1 001 984 dagar. Det genomsnittliga antalet vård dagar per person var sålunda i hela

päivää, erikseen kaupunkien ja kauppaloitten lastenkodeissa 190 sekä maalaiskuntien 259 hoitopäivää. Kunnallisissa koulukodeissa hoidettiin kaikkiaan 105 lasta tai nuorta henkilöä yhteensä 23 843 hoitopäivää eli 227 päivää huollettavaa kohden.

Huostaanotettujen ikä. Turvattomien ja suo-
jelukasvatusta tarvitsevien lasten ja nuorten henkilöiden ikä selviää seuraavasta taulukosta. Laitoksissa hoidettujen ryhmään on tällöin laskettu paitsi ne lapset, jotka vuoden kuluessa ovat olleet yksinomaan jossain laitoksessa, myös ne, joita selontekovuoden aikana on hoidettu myös yksityiskodeissa, mutta laitoksessa pitemmän aikaa.

Turvattomat näyttävät tulevan huostaanotetuiksi pääasiallisesti ennen 7 ikävuottaan; kertomusvuoden uusista tapauksista lähes $\frac{2}{3}$ oli tämän ikäisiä. Täytettyään 16 vuotta suurin osa heistä poistetaan kirjoista. 17 vuotta tai sitä vanhempiä oli v. 1962 kirjoissa kuitenkin vielä 398 eli 2.8 % kaikista turvattomista.

landet 208, i städernas och köpingarnas barnhem 190 och i landskommunernas 259 vårdagar. I de kommunala skolhemmen vårdades sammanlagt 105 barn eller unga personer i 23 843 dagar, vilket gör 227 dagar per person.

De omhändertagnas ålder. De värnlösa och skyddsuppfostrade barnens och unga personernas ålder framgår av följande tabell. Gruppen »i anstalter vårdade» innefattar alla de barn, som under året åtnjutit endast anstaltsvård, och även de barn, som under redogörelseåret dessutom vårdats i enskilt hem, men varit en längre tid på anstalt.

De värnlösa har huvudsakligen blivit omhändertagna före sitt 7 levnadsår; under redogörelseåret var nära $\frac{2}{3}$ av de nytillkomna fallen i denna ålder. Största delen utskrivs vid 16 års ålder; år 1962 fanns det dock ännu 398 17-åringar eller äldre, dvs. 2.8 % av samtliga värnlösa.

Ikä — Ålder

Ikä, vuotta — Ålder, år	Turvattomat — Värnlösa						Suo- jelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuppfostran					
	Kaikkiaan—Inalles			Näistä hoidettu Därav vårdade			Kaikkiaan—Inalles			Näistä hoidettu Därav vårdade		
	poikia gossar	tyttöjä flickor	yhteensä summa	laitoksissa i anstalter	yksityis- kodeissa i enskilda hem	Uusia Nyttkomna	poikia gossar	tyttöjä flickor	yhteensä summa	laitoksissa i anstalter	yksityis- kodeissa i enskilda hem	Uusia Nyttkomna
— 2	616	567	1 183	1 052	131	821	—	—	—	—	—	—
2—6	1 774	1 447	3 221	1 685	1 536	807	—	—	—	—	—	—
7—12	2 819	2 459	5 278	2 121	3 157	661	187	20	207	187	20	80
13—15	1 707	1 428	3 135	1 146	1 989	226	584	153	737	681	56	261
16—17	580	494	1 074	450	624	25	407	228	635	609	26	128
18—	87	55	142	120	22	2	127	67	194	177	17	13
Tuntematon — Okänd	2	—	2	2	—	2	2	—	2	2	—	—
Yhteensä — Summa	7 585	6 450	4 035	6 576	7 459	2 544	1 307	468	1 775	1 656	119	482
	%											
— 2	8.1	8.8	8.4	16.0	1.7	32.2	—	—	—	—	—	—
2—6	23.4	22.4	23.0	25.6	20.6	31.7	—	—	—	—	—	—
7—12	37.2	38.1	37.6	32.3	42.3	26.0	14.3	4.3	11.7	11.3	16.8	16.6
13—15	22.5	22.1	22.3	17.4	26.7	8.9	44.7	32.7	41.5	41.1	47.1	54.1
16—17	7.6	7.7	7.7	6.9	8.4	1.0	31.1	48.7	35.8	36.8	21.8	26.6
18—	1.2	0.9	1.0	1.8	0.3	0.1	9.7	14.3	10.9	10.7	14.3	2.7
Tuntematon — Okänd	0.0	—	0.0	0.0	—	0.1	0.2	—	0.1	0.1	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suo-
jelukasvatusta tarvitsevat lapset joutuvat tavallisesti huoltoon vasta täytettyään 7 vuotta. Suurimman ryhmän muodostavat kuitenkin ne, jotka ovat 13—15-vuotiaita. Runsaasti puolet

Barn i behov av skyddsuppfostran omhändertages vanligtvis först sedan de fyllt 7 år. Den största gruppen utgör likväl 13—15-åringarna. Drygt hälften av de år 1962 omhändertagna var

v. 1962 huostaanotetuista oli tämän ikäisiä. 17 vuotta täyttäneitä nuoria henkilöitä otettiin kertomusvuonna huostaan vielä 71. Useimpien kohdalla suojelutoimenpiteet lakkaavat henkilön täytettyä 18 vuotta. 19 vuotta ja sitä vanhempia nuoria henkilöitä oli v. 1962 kirjoissa enää vain 65 eli 3.7 % kaikista.

Kaikista v. 1962 lapsilisää saaneista 16 v. nuoremmista lapsista oli huostaanotettuja 1.1 %, oltuaan 5 edellisenä vuonna 1.0 %. Väestön ikärakenteeseen verrattuna maamme kaikista 2 vuotta nuoremmista lapsista 0.74 % oli huostaanotettuja, 2—6-vuotiaista 0.79 %, 7—15-vuotiaista 1.13 % ja 16—17-vuotiaista 0.90 %.

Huostaanotettujen syntyperä ja vanhemmat. Huostaanotettujen lasten syntyperää ts., ovatko he syntyneet avioliitossa vai sen ulkopuolella samoin kuin vanhempien elossaoloa valaisee seuraava taulukko. Kun v:sta 1957 lähtien on tietoja saatu myös siitä, ovatko lasten vanhemmat eronneet, on nämä avioerolapset esitetty erillisenä ryhmänä. Ne tapaukset, jolloin vanhemmista ei ole mitään tietoa, on laskettu aviottomien ryhmään.

i denna ålder. Vid 17 års ålder omhändertogs ännu 71 unga personer. För de flestas del upphör vårdåtgärderna, när de fyllt 18 år. Antalet unga personer i 19 års ålder eller mera var år 1962 endast 65 eller 3.7 % av samtliga.

Av alla barn under 16 år, som år 1962 erhöll barnbidrag, var 1.1 % omhändertagna; motsvarande relationstal för de 5 tidigare åren var 1.0 %. I jämförelse med hela befolkningens åldersfördelning var av landets alla barn under två år 0.74 % omhändertagna, av 2—6-åringarna 0.79 %, av 7—15-åringarna 1.13 % och av 16—17-åringarna 0.90 %.

De omhändertagnas börd och föräldrar. Av följande tabell framgår de omhändertagna barnens börd, dvs. huruvida de är legitima eller illegitima, och även huruvida föräldrarna levde. Då fr.o.m. år 1957 uppgifter erhållits även däröver, huruvida barnens föräldrar varit fränskilda, har dessa barn redovisats som särskild grupp. De fall, då föräldrarna är okända, har överförts till gruppen illegitima.

Lasten vanhemmat — Barnens föräldrar

	Turvattomat — Värnlösa					Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuffostran				
	Kaup- pungit Städer	Kaup- palat Köpin- gar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Yhteensä Summa	1962 huos- taan- otetut om- hän- der- tagna	Kaup- pungit Städer	Kaup- palat Köpin- gar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Yhteensä Summa	1962 huos- taan- otetut om- hän- der- tagna
<i>Aviosyntyiset — Legitima</i>	%									
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ...	58.4	57.7	54.3	56.6	63.1	57.2	58.6	62.7	58.7	63.6
Vanhemmat eronneet — Föräldrarna fränskilda	23.7	15.4	7.2	16.2	21.8	20.3	16.1	9.6	17.3	17.6
Jompikumpi eli — Nä- göndera levde	15.2	21.0	31.5	22.5	12.9	21.3	24.1	25.7	22.6	18.3
Molemmat kuolleet — Bägge döda	2.7	5.9	7.0	4.7	2.2	1.2	1.2	2.0	1.4	0.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaikkiaan lapsia — In- alles barn	4 677	428	3 876	8 981	1 868	1 048	87	405	1 540	431
<i>Aviottomat — Illegitima</i>	%									
Äiti eli — Modern levde	95.7	92.5	89.9	93.2	95.9	91.4	92.9	90.1	91.1	96.1
Äiti kuollut tai tunte- maton — Modern död eller okänd	4.3	7.5	10.1	6.8	4.1	8.6	7.1	9.9	8.9	3.9
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaikkiaan lapsia — In- alles barn	2 775	214	2 065	5 054	676	140	14	81	235	51

Kaikista turvattomista lapsista 64.0 % oli aviolapsia ja 36.0 aviottomia. Turvattomista v. 1962 huostaanotetuista edellisten osuus oli 73.4 % ja jälkimmäisten 26.6 %. Suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä avioliitossa syntyneitä oli suhteellisesti paljon enemmän, nimittäin 86.8 % ja aviottomia lapsia vain 13.2 %.

Lapsia, joiden vanhemmat olivat eronneet, ilmoitettiin v. 1961 olleen 1 535 eli 9.5 % kaikista huostaanotetuista. V:n 1962 vastaavat luvut olivat 1 722 ja 10.9 %, joten huostaanotettujen avioerolasten luku on noussut 12.2 %. Turvattomia avioerolapsia oli 1 456 ja suojelukasvatusta tarvitsevia 266. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 1 292 ja 243.

Huostaanottamisen syy. Lastensuojelulain mukaan lapsi tai nuori henkilö voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pahantapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvatata. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai siinä määrin vailla kasvatuskäytäntöä, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Kun turvattomien ja suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syyt ovat aivan erilaisia, esitetään ne erikseen.

Suurin osa *turvattomista lapsista* on joutunut huoltoon menetettyään luonnollisen huoltajansa, joko isän, äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli kaikkiaan 20.1 %. 9.4 %:lla oli jompikumpi tai molemmat kuolleet sekä 10.7 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämä. Lapsen oman sairauden tai vajavaisuuden tähden oli vain 10.7 % otettu huostaan. Vanhempain sairaus tai muuten vähentynyt työkyky, ansio-työ tai työnpuute oli 23.0 %:ssa tapauksista estänyt vanhempia hoitamasta itse lapsiaan, mutta 28.9 % kaikista lapsista ei saanut asianmukaista hoitoa kotonaan sen vuoksi, että vanhemmat olivat huolimattomia, juoppoja, irtolaisia, pahoinpitelivät lapsiaan tai olivat muuten vailla kasvatuskäytäntöä. Kaupunki- ja kauppalakunnissa puutteelliset asunto-olot olivat huomattavana syynä lasten huostaanottamiseen; $\frac{1}{5}$ lapsista oli sen vuoksi pakko ottaa yhteiskunnan huostaan.

V:n 1962 uusien tapausten joukossa oli suhteellisesti katsoen paljon vähemmän kuin ennen sellaisia lapsia, joiden vanhemmat olivat kuolleet tai heidät hylänneet, vain 4.7 ja 6.6 %, kaikkien

Av hela antalet värnlösa barn var 64.0 % legitima och 36.0 % illegitima. Bland de under år 1962 omhändertagna värnlösa var motsvarande procenttal 73.4 och 26.6. Bland de skyddsuffostrade var de legitima jämförelsevis långt talrikare, d.v.s. 86.8 %, mot 13.2 % för de illegitima.

Antalet barn, vilkas föräldrar var fränskilda, har år 1961 uppgivits vara 1 535 eller 9.5 % av alla omhändertagna. Då de motsvarande talen år 1962 var 1 722 och 10.9 %, har antalet omhändertagna skilsmässobarn stigit med 12.2 %. Antalet bland de värnlösa var 1 456 och bland de i behov av skyddsuffostran 266. Motsvarande tal år 1961 var 1 292 och 243.

Orsaken till omhändertagandet. Enligt lagen om barnskyddet kan ett barn eller en ung person omhändertagas av socialnämnden på grund av omständigheter, som beror antingen på barnet självt eller föräldrarna. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt eller andesvagt, vanartigt eller brottsligt, att det icke kan vårdas eller uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kan vara sjuka, vårdslösa eller så i avsaknad av uppfostringsförmåga, att barnet ej kan lämnas i deras vård. Emedan orsakerna till omhändertagandet är helt andra för de värnlösa än för de skyddsuffostrade, framställes de särskilt.

Största delen av de värnlösa barnen har blivit omhändertagna efter att ha mist sin naturliga vårdare, antingen fadern eller modern eller båda. 20.1 % av barnen hörde till denna kategori. För 9.4 % var någondera eller båda föräldrarna döda och 10.7 % hade övergivits av fadern eller modern, stundom av båda. Endast 10.7 % hade omhändertagits på grund av egen sjukdom eller efterblivenhet. Föräldrarnas sjukdom, minskade arbetsduglighet, förvärsarbete eller arbetslöshet hade i 23.0 % av fallen förhindrat föräldrarna att själva vårda sina barn, medan 28.9 % av samtliga barn icke erhöill tillbörlig skötsel därför, att föräldrarna var vårdslösa, fyllerister, lösdrivare, misshandlade sina barn eller eljest saknade uppfostringsförmåga. I städerna och köpingarna var bristfälliga bostadsförhållanden ett ofta förekommande skäl till omhändertagandet; $\frac{1}{5}$ av barnen måste av denna orsak tagas om hand av samhället.

Bland de 1962 nytillkomna fallen var det relativa antalet sådana barn, vilkas föräldrar avlidit eller övergivit dem, mycket mindre än tidigare, endast 4.7 % och 6.6 %, då för samtliga

Turvattomien lasten huostaanottamisen syy — Orsaken till de värnlösa barnens omhändertagande

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagandet	Kaup- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	1962 huos- taan- otetut om- händer- tagna	Kaup- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	1962 huos- taan- otetut om- händer- tagna
Lapsen — Barnets							%	
sairaus — sjukdom	157	62	219	62	1.9	1.0	1.6	2.4
mielisairaus, vajaamielisyys — sinnes- sjukdom, psykiska efterblivenhet ...	562	579	1 141	118	6.9	9.8	8.1	4.6
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk defekt	78	32	110	33	1.0	0.5	0.8	1.3
sokeus, kuurous — blindhet, dövhet ..	7	6	13	—	0.1	0.1	0.1	—
raajarikkoisuus — vanförhet	10	11	21	4	0.1	0.2	0.1	0.2
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	535	788	1 323	119	6.6	13.3	9.4	4.7
sairaus, vähentynyt työkyky — sjuk- dom, minskade arbetsduglighet	1 627	1 099	2 726	748	20.1	18.5	19.4	29.4
ansiotyö — förvärsarbete	402	84	486	98	5.0	1.4	3.5	3.9
hoidon laiminlyönti — underlåtenhet av barnets vård	373	399	772	101	4.6	6.7	5.5	4.0
kasvatuskyvyn puute — brist på upp- fostringsförmåga	585	1 156	1 741	157	7.2	19.5	12.4	6.2
lapsen hylkääminen — barnets över- givande	649	857	1 506	169	8.0	14.4	10.7	6.6
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt ..	231	114	345	56	2.9	1.9	2.5	2.2
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	139	72	211	22	1.7	1.2	1.5	0.9
juoppous — dryckenskap	314	164	478	101	3.9	2.8	3.4	4.0
irtolaisuus — lösdriveri	149	56	205	20	1.8	0.9	1.5	0.8
vapausrangaistus — frihetsstraff	120	119	239	67	1.5	2.0	1.7	2.6
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	23	27	50	11	0.3	0.5	0.4	0.4
koulunkäynnin estäminen — förhin- drande av skolgång	2	5	7	2	0.0	0.1	0.1	0.1
työnpuute — arbetsbrist	14	2	16	1	0.2	0.0	0.1	0.0
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	1 689	100	1 789	487	20.9	1.7	12.7	19.1
Muu syy — Annan orsak	177	166	343	76	2.2	2.8	2.4	3.0
	251	43	294	92	3.1	0.7	2.1	3.6
Yhteensä — Summa	8 094	5 941	14 035	2 544	100.0	100.0	100.0	100.0

lasten vastaavien suhdelukujen ollessa 9.4 ja 10.7. Sen sijaan kokonaista 29.4 % v. 1962 huostaanotetuista on vanhempien sairauden ja 19.1 % asunto-olojen vuoksi joutunut huollettavaksi, kun aikaisempina vuosina huostaanotettujen joukossa oli vain 17.2 ja 11.3 % vastaavanlaatuisia tapauksia.

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon syyn erilaisuuteen. Kun aviosyntyisistä turvattomista lapsista kokonaista 11.5 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempain kuoleman takia, oli vain 5.7 % aviottomista lapsista saman syyn tähden huollettu. Sen sijaan 16.4 % aviottomista oli vanhempainsa hylkäämiä, kun taas vain 7.6 % aviosyntyisistä

barn motsvarande procenttal var 9.4 och 10.7. Däremot har hela 29.4 % av de år 1962 omhändertagna kommit under vård till följd av föräldrarnas sjukdom och 19.1 % till följd av bostadsförhållandena, medan bland de under tidigare år omhändertagna fanns blott 17.2 och 11.3 % av denna art.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan hela 11.5 % av de legitima värnlösa barnen hade tagits omhand av samhället på grund av föräldrarnas död, vårdades endast 5.7 % av de illegitima barnen av samma orsak. Däremot var 16.4 % av de illegitima övergivna av föräldrarna, medan endast 7.6 % av de legitima var i samma ställning.

oli samassa asemassa. Asuntovaikeuksien vuoksi 18.7 % aviottomista lapsista on otettu huoltoon, aviosyntyisistä vain 9.4 %. Vielä on huomattava, että 7.4 %:ssa aviottomien lasten tapauksista äiti ansiotyönsä vuoksi oli estetty itse hoitamasta lastaan, kun vastaava suhdeluku aviosyntyisillä oli vain 1.2.

Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt on ilmoitettu huostaanotetuiksi melkein kauttaaltaan huonojen taipumustensa vuoksi. Vaikka seuraavassa taulukossa, jossa syyt on tarkemmin eritelty, kullekin tapaukselle on annettu vain yksi syy, on kuitenkin useissa tapauksissa ilmoitettu useampia seikkoja huostaanoton perusteeksi.

Suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syy — Orsaken till omhändertagandet av barn i behov av skyddsuppfostran

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagandet	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	1962 huos- taan- otetut om- hän- der- tagna	Kau- pungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	1962 huos- taan- otetut om- hän- der- tagna
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens sielullinen poikkeavuus — psykiska defekt	13	26	39	7	1.0	5.4	2.2	1.4
sopimaton ansiotoimi — olämpliga för- värvsarbete	—	2	2	1	—	0.4	0.1	0.2
koulunkäynnin laiminlyönti — för- summande av skolgång	169	74	243	62	13.1	15.2	13.7	12.9
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	43	51	94	8	3.3	10.5	5.3	1.7
rangaistava teko — straffbara handling kerjääminen — tiggeri	740	225	965	230	57.4	46.3	54.4	47.7
kerjääminen — tiggeri	1	2	3	1	0.1	0.4	0.2	0.2
irtolaisuus — lösdriveri	242	91	333	134	18.8	18.7	18.8	27.8
tapaaminen juopuneena — anträffande berusad	35	12	47	25	2.7	2.5	2.6	5.2
Muu syy — Annan orsak	46	3	49	14	3.6	0.6	2.7	2.9
Yhteensä — Summa	1 289	486	1 775	482	100.0	100.0	100.0	100.0

Runsaasti puolet, 54.4 %, kaikista lapsista tai nuorista henkilöistä on joutunut huostaanotetuksi tehtyään jonkun rangaistavan teon. Usein on samasta lapsesta ilmoitettu, että hän rangaistavan teon lisäksi on laiminlyönyt koulunkäyntinsä tai että hän käytöksellään on rikkinut koulun järjestystä vastaan. Jos nämä kolme syytä käsitellään yhtenä kokonaisuutena, on lähes $\frac{3}{4}$ kaikista suojelukasvatusta tarvitsevista joutunut huostaanotetuksi näiden seikkojen vuoksi. V. 1962 huostaanotetuista 62.3 %:lla oli jokin näistä syistä, kun aikaisemmin huostaanotettujen vastaava suhdeluku oli 77.5. Sen sijaan

Till följd av bostadsbrist har 18.7 % av de illegitima barnen blivit omhändertagna, av de legitima blott 9.4 %. Ännu bör observeras, att modern i 7.4 % av de fall, som gällde illegitima barn, på grund av yrkesarbete var förhindrad att själv sköta barnet, medan motsvarande procent bland de legitima var blott 1.2.

De skyddsuppfostrade barnen eller unga personerna har nästan undantagslöst uppgivits ha blivit omhändertagna till följd av vanartighet. Trots att i följande tabell för varje fall har angivits blott en orsak, har ofta flere omständigheter uppgivits som motiv för omhändertagandet.

Drygt hälften, 54.4 %, av samtliga barn och unga personer har omhändertagits efter att ha begått någon straffbar handling. Ofta har uppgivits, att samma barn ej endast begått en straffbar handling utan även försummat sin skolgång eller med sitt uppförande stört skolordningen. Om dessa tre orsaker behandlas som en helhet, finner man, att nästan $\frac{3}{4}$ av samtliga skyddsuppfostrade omhändertagits på grund av dem. Av de under år 1962 omhändertagna hörde 62.3 % till denna grupp, medan procenttalet för de tidigare omhändertagna var 77.5. Däremot fanns bland fallen från 1962 27.8 %

v:n 1962 tapausten joukossa oli 27.8 % sellaisia, jotka irtolaisuuden vuoksi joutuivat huoltoon, aikaisempien vuosien tapauksista vain 15.4 %.

Huostaanottamisen syyt näyttävät tytöillä ja pojilla olleen jonkin verran erilaiset. Kun kokonaista 59.6 % tytöistä joutui huoltoon irtolaisuuden tähden, oli pojilla vastaava suhdeluku vain 4.1. Sen sijaan pojista 66.5 % otettiin huostaan rangaistavan teon vuoksi ja 21.7 % koulunkäynnin laiminlyömisen tai koulun järjestyksen rikkomisen tähden, tytöistä vastaavasti vain 20.5 ja 11.3 %.

Kasvatilapset. Lastensuojelulain mukaan kasvatilapsi on sellainen 16 vuotta nuorempi lapsi, jota muun kuin sosiaalilautakunnan toimenpiteestä kasvatetaan yksityisessä lastenkodissa tai muun henkilön kuin vanhempainsa tai erityisesti määrätyn holhoojan luona. Lautakunnan huostaan otettua lasta ei näin ollen katsota kasvatilapseksi. Nämä lapset ovat sosiaalilautakunnan valvonnan alaisia ja niistä olisi pidettävä luetteloa. Tiedot, joita sosiaalilautakunnat vuosittain antavat kasvatilasten lukumäärästä, vaihtelevat eri kunnissa melko paljon vuodesta toiseen eikä niitä aina ole kaikista kunnista saatukaan. Seuraavassa esitetyt kasvatilasten lukumäärää osoittavat luvut eivät näin ollen ole aivan tarkkoja, joskin ne antavat summittaisen tiedon siitä, paljonko kasvatilapsia maassa on.

sädana, som kom under vård till följd av lösdriveri, mot 15.4 % av fallen från tidigare år.

Orsakerna till omhändertagandet synes ha varit något olika för flickor och gossar. Medan hela 59.6 % av flickorna kom under vård till följd av lösdriveri, var motsvarande tal för gossarna endast 4.1. I stället omhändertogs 66.5 % av gossarna på grund av straffbar handling och 21.7 % till följd av försummad skolgång eller störande av skolordningen; för flickorna var motsvarande tal endast 20.5 och 11.3 %.

Fosterbarn. Enligt barnskyddslagen förstås med fosterbarn ett sådant barn under 16 år, som på åtgärd av annan än socialnämnden uppfostras i enskilt barnhem eller hos annan person än föräldrarna eller hos särskilt förordnad förmyndare. Ett barn, som socialnämnden omhändertagit, anses alltså icke vara ett fosterbarn. Dessa barn står under socialnämndens övervakning och bör en förteckning föras över dem. De uppgifter, som socialnämnderna årligen avger över antalet fosterbarn, varierar i olika kommuner från år till år rätt så mycket och dessutom har dessa uppgifter inte alltid erhållits från alla kommuner. Följande siffror, som belyser antalet fosterbarn, är därför inte alldeles exakta, men de ger dock en ungefärlig uppgift däröver, huru mycket fosterbarn finns i landet.

Vuosi—År	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Inalles	
	Kuntia Antal kommuner	Kasvatilapsia Antal fosterbarn	Kuntia Antal kommuner	Kasvatilapsia Antal fosterbarn	Kuntia Antal kommuner	Kasvatilapsia Antal fosterbarn
1950	49	1 105	377	5 980	426	7 085
1955	61	1 970	405	5 265	466	7 235
1960	63	1 986	417	4 618	480	6 604
1961	62	1 853	413	4 634	475	6 487
1962	64	1 871	411	4 553	475	6 424

Lastenkodit

Sosiaalihuollon piiritarkastajien välityksellä lastenkotien johtajat lähettävät sosiaaliministeriöön puolivuositain tietoja lastenkotien toiminnasta. Seuraava katsaus perustuu tietoihin, jotka on saatu v:n 1962 lopussa vallitsevasta tilasteesta.

V:n 1962 lopussa toimi maassa kaikkiaan 202 lastenkotia, joista 119 oli kuntien ja 83 yksityisten

Barnhemmen

Genom förmedling av distriktsinspektörerna för socialvården insänder barnhemsföreståndarna till socialministeriet halvårsrapporter om barnhemmens verksamhet. Följande översikt grundar sig på uppgifter över läget i slutet av år 1962.

Vid utgången av år 1962 verkade i landet sammanlagt 202 barnhem, av vilka 119 ägdes av

yhitymien omistamia. Edellisistä 70 oli kaupunki- ja kauppalakuntien sekä 49 maalaiskuntien omistamia. Yksityisistä lastenkodeista 51 sijaitsi väestökeskuksissa ja 32 maaseudulla.

Allaolevassa yhdistelmässä esitetään lastenkotien vahvistettu paikkaluku ja niissä hoidettavana olleiden lasten luku.

	Lastenkotien luku Antal barnhem	Vahvistettu paikkaluku Fastställt platsantal	Lasten luku Antal barn	Lastenkotia kohti Per barnhem Paikkoja Platser	Lapsia Barn
Kunnalliset lastenkodit — Kommunala barnhem	119	3 112	2 828	26	24
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem ..	83	1 906	1 661	23	20
Yhteensä — Summa	202	5 018	4 489	25	22

V:n 1962 aikana 2 lastenkotia on lopettanut toimintansa, 5 uutta on perustettu ja yksi lastenkoti on korjausten jälkeen otettu uudelleen käyttöön. V:een 1961 verrattuna paikkaluku on lisääntynyt 69:lä ja hoidettavien luku 93:lla.

Kaikista lastenkodeista 70 % sijaitsi maan eteläosissa, Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen lääneissä, ja niissä hoidettiin 72 % kaikista lastenkotihoitoa nauttivista lapsista, vaikka 16 vuotta nuorempien lasten kokonaisluvusta, sellaisena kuin se ilmenee lapsilisätilastosta, tuli mainittujen läänien osalle vain 47 %.

Useimmat, 110 eli 54 % kaikista lastenkodeista, olivat tavallisia lastenkoteja, joissa hoidettiin kaikenikäisiä lapsia. Lisäksi 36 eli 18 % oli sellaisia, joihin pikkulapsia varten oli perustettu oma erillinen osasto. Näissä tavallisissa lastenkodeissa oli yhteensä 3 493 paikkaa ja niissä hoidettiin 3 135 lasta. Pikkulastenkoteja oli 14, niissä 417 paikkaa ja 361 lasta. Vastaanottokoteja oli 4, joissa oli 79 paikkaa ja 76 lasta. Lisäksi oli yksi vastaanotto- ja pikkulastenkoti, jossa oli 202 paikkaa ja lapsia 183. Äiti- ja lapsikoteja oli 13, paikkoja niissä yhteensä 242, mutta lapsia hoidettavana vain 139 ja äitejä 176. Erityislastenkoteja, kuten nuorisokoteja, vajaamielisten lasten koteja yms., oli kaikkiaan 24; paikkoja niissä oli 585 ja lapsia 595.

Kaikista lastenkotien lapsista 95 % oli sosiaalilautakuntien sijoittamia. Kunnallisissa lastenkodeissa oli vain 42 yksityisten sijoittamaa lasta ja yksityisissä lastenkodeissa vastaava luku oli 183. Hoidettavista lapsista 2 922 eli 65 % oli aviosyntyisiä ja 1 567 eli 35 % avioliiton ulkopuolella syntyneitä. 114 lasta eli 3 % oli täys-

kommuner och 83 av privata sammanslutningar. Av de förra innehades 70 av stads- eller köpingskommuner och 49 av landskommuner. Av de privata barnhemmen var 51 belägna i tätorter och 32 på landsorten.

I nedanstående sammanställning redovisas barnhemmens fastställda platsantal och antalet i dem vårdade barn.

Under år 1962 har 2 barnhem upphört med sin verksamhet, 5 nya har grundats och ett barnhem här efter reparation ånyo tagits i bruk. I jämförelse med år 1961 har totalantalet platser stigit med 69 och antalet vårdade med 93.

Av samtliga barnhem fanns 70 % i landets södra delar, dvs. i Nylands, Åbo och Björneborgs, Tavastehus och Kymmene län, och i dessa vårdades 72 % av alla barn som erhållit barnhemsvård, trots att på nämnda läns del enligt barnbidragsstatistiken föll endast 47 % av totalantalet barn under 16 år.

De flesta barnhemmen, 110 eller 54 % av samtliga, var vanliga barnhem för barn i alla åldrar. Dessutom var 36 eller 18 % sådana, i vilka en skild avdelning för spädbarn hade inrättats. I dessa vanliga barnhem fanns sammanlagt 3 493 platser, och i dem vårdades 3 135 barn. Spädbarnshemmens antal var 14 med 417 platser och 361 barn. Det fanns 4 upptagningshem, med 79 platser och 76 barn. Dessutom fanns ett upptagnings- och spädbarnshem med 202 platser och 183 barn. Antalet mödra- och barnhem var 13 med sammanlagt 242 platser, men endast 139 barn och 176 mödrar under vård. Specialbarnhem, såsom ungdomshem, barnhem för sinnesslöa o. a. dyl., fanns till ett antal av sammanlagt 24; platsantalet var 585 och antalet barn 595.

Av samtliga barnhemsbarn hade 95 % placerats av socialnämnderna. I de kommunala barnhemmen fanns endast 42 på enskildas omsorg placerade barn, och i enskilda barnhem var motsvarande antal 183. Av de vårdade barnen var 2 922 eller 65 % födda inom äktenskapet och 1 567 eller 35 % utom äktenskapet. 114 barn

orpoja ja 610:llä eli 14 %:lla jompikumpi vanhemmista oli kuollut. 971 lapsen vanhemmat olivat avio- tai asumuserossa. Melko monella, 32 %:lla lapsista, oli samassa lastenkodissa joko sisar tai veli, toisilla useampiakin.

Huomattava osa lapsista, 52 %, oli kouluikässä, 7—15-vuotiaita; 16 vuotta täyttäneitä oli vain 6 %. Aivan pieniä, 2 vuotta nuorempia oli 20 % kaikista ja 2—6-vuotiaita 22 %. Niistä 2 611 lapsesta, jotka olivat täyttäneet 7 vuotta, 1 948 kävi kansakoulua, 129 ammattikoulua, 133 oppikoulua ja 102 oli muussa opissa. Kaikista lastenkotien lapsista 495 eli 11 % oli lastenkotien johtajien ilmoituksen mukaan henkisesti jälkeenyttäjäneitä ja 485 eli 11 % yökastelijoita.

Lastenkotien hoitohenkilökunta käsitti v:n 1962 lopussa yhteensä 970 henkilöä, joista 213 oli johtajattaria ja apulaisjohtajattaria, 596 lastenhoitajia ja 161 lastenhoitajanapulaisia. Kutakin lastenkotia kohti oli keskimäärin 4.8 hoitohenkilöä. Kun lapsia oli kaikkiaan 4 489, tuli kutakin hoitohenkilöä kohti keskimäärin 4.6 lasta. Tavallisissa lastenkodeissa oli hoitohenkilöitä keskimäärin lastenkotia kohti 3.4, pientenlastenosastolla varustetuissa 6.6 ja pikkulastenkodeissa 8.6. Kutakin hoitohenkilöä kohti tuli vastaavissa laitoksissa keskimäärin 5.6, 4.3 ja 3.0 lasta.

Paitsi edellä mainittua hoitohenkilökuntaa oli muutamissa lastenkodeissa vielä lisäksi ohjaajia, opettajia yms., yhteensä 47 henkilöä, sekä harjoittelijoita ja oppilaita yhteensä 484 henkilöä. Taloushenkilökuntaa oli kaikkiaan 713 eli lastenkotia kohti keskimäärin 3.5.

Hoitohenkilökunnan pätevyys selville saamiseksi on kysytty, ovatko asianomaiset suorittaneet kasvattajaopisto- tai sosiaalihuoltajatutkinnon tai lastenhoitaja-, sairaanhoitaja- tai terveysisarkurssin. Vastaukset selviävät seuraavasta yhdistelmästä.

Kurssi tai tutkinto — Kurs eller examen

Kasvattajaopistotutkinto — Uppfostrarinstitutsexamen	116			
Lastenhoitajakurssi — Barnavårdskurs	27			
Sosiaalihuoltajatutkinto — Socialvårdarexamen	18			
Sairaanhoitajakurssi — Sjuksköterskekurs	13			
Terveyssisarkurssi — Hälsosystemkurs	9			
Ei mitään näistä — Ingen av ovanämnda	30			
Yhteensä — Summa	213			

eller 3 % hade förlorat bägge och 610 eller 14 % någöndera av föräldrarna. Föräldrarna till 971 barn var i äktenskaps- eller boskillnad. Ganska många barn, 32 % av samtliga, hade i samma barnhem en syster eller bror, somliga t.o.m. flera.

En betydande del, 52 %, av barnen var i skolåldern, dvs. 7—15 år; blott 6 % var 16 år fyllda. Småbarnen under 2 år omfattade 20 % av samtliga och 2—6-åringarna 22 %. Av de 2 611 barn, som hade fyllt 7 år, gick 1 948 i folkskola, 129 i yrkesskola och 133 i lärdomskola, medan 102 åtnjöt annan undervisning. Av samtliga på barnhem vårdade var enligt föreståndarnas uppgift 495 eller 11 % intellektuellt efterblivna och 485 eller 11 % sängvätare.

Barnhemmens vårdpersonal omfattade vid utgången av år 1962 sammanlagt 970 personer, av vilka 213 var föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor, 596 barnsköterskor och 161 biträdande barnsköterskor. Per varje barnhem fanns i genomsnitt vårdpersonal till ett antal av 4.8. Emedan totalantalet barn uppgick till 4 489, kom på varje vårdare i genomsnitt 4.6 barn. I de vanliga barnhemmen var antalet till vårdpersonalen hörande per barnhem 3.4, i hem med spädbarnsavdelning 6.6 och i spädbarnshemmen 8.6. Antalet barn per vårdare var i respektive inrättningar i genomsnitt 5.6, 4.3 och 3.0 barn.

Förutom ovanämnd vårdpersonal fanns i somliga barnhem dessutom instruktörer, lärare m. fl., sammanlagt 47 personer, samt praktikanter och elever till ett antal av 484 personer. Hushållspersonalens totalantal var 713, dvs. i genomsnitt 3.5 personer per barnhem.

För klarläggande av vårdpersonalens kompetens efterfrågades, huruvida vederbörande avlagt uppfostrarinstitutets- eller socialvårdarexamen eller genomgått barnavårds-, sjuksköterske- eller hälsosystemkurs. Svaren framgår ur följande sammanställning.

Johtajat ja apulaisjohtajat Föreståndare och bitr. föreståndare	Lastenhoitajat Barnsköterskor	Hoitajan apulaiset Bitr. barnsköterskor	Yhteensä Summa
116	81	—	197
27	423	7	457
18	9	—	27
13	19	—	32
9	10	—	19
30	54	154	238
Yhteensä — Summa	596	161	970

Lastenkotien hoitohenkilöistä oli näin ollen 20.3 % suorittanut kasvattajaopistotutkinnon, 47.1 % lastenhoitajakurssin ja 2.8 % sosiaalihoitajakurssin. Yhteensä oli näitä varsinaisia ammattialan kursseja tai tutkintoja suorittaneita 70.2 % kaikista. Edellä lueteltujen kurssien lisäksi 3 hoitohenkilökuntaan kuuluvaa oli suorittanut yliopistollisen loppututkinnon, 6 kansakoulunopettajan tutkinnon, 4 nuoriso-ohjaajan tutkinnon tai kurssin, 2 vajaamielishoitajan kurssin ja 6 lastentarhaseminaarin tutkinnon tms. Näin ollen 753 eli 77.6 % oli suorittanut jonkin omaan alaansa sopivan tutkinnon tai kurssin. Suurin osa niistä, joilla pohjakoulutuksen lisäksi ei ollut mitään erityiskoulutusta, oli hoitajanapulaisia.

Koulukodit

V:n 1962 aikana oli toiminnassa kaikkiaan 18 koulukotia, joista valtio omisti 12, yksityiset yhtymät 4 sekä Turun ja Porin kaupungit, kumpikin yhden.

Valtion koulukoteja olivat seuraavat: Kotiniemi Vilppulassa, Vuorela Vihdissä, Sippola Sippolassa, Pernasaari Laukaassa, Kyllälä Limingalla, Käyrä Aurassa, Koivikko Mikkelin mlk:ssa, Östensö Pietarsaaren mlk:ssa, Yläneen tyttökoti Yläneellä, Harvialan nuorisosiirtola Vanajassa ja Järvilinnan vastaanottokoti Laukaassa sekä Sairilan tyttökoti Mikkelin mlk:ssa. Viimeksi mainittu aloitti toimintansa jo vuoden 1961 kesäkuussa. Turun kaupungin omistama Kulhon poikakoti sijaitsi Kaks Kerrassa ja Porin kaupungin Koskenkylän poikakoti Kokemäellä. Yksityisten yhtymäin koulukoteja olivat: Lausteen poikakoti Turussa, Pohjolan poikakoti Muhoksella, Suvilinnan tyttökoti Kaks Kerrassa ja Tampereen kaupunkilähetysten Hämeenpuiston poikakoti Tampereella.

Valtion koulukodeissa oli 617 paikkaa, kunnallisissa 76 ja yksityisissä 295 eli yhteensä 988 paikkaa. Vuoden alussa oli kirjoissa 1 425 oppilasta, mutta laitoksissa läsnä vain 57.6 %. Kirjoissa olevista 347 eli 24.4 % oli tyttöjä ja läsnäolevista 146 eli 17.8 %. Oppilaiden vaihtuminen vuoden kuluessa selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Kaikki vuoden kuluessa tulleet oppilaat ovat sosiaalilautakuntien huostaanottamia ja niiden esityksestä otettu laitoksiin. Niistä 204:stä, jotka lopullisesti päästettiin laitoksesta, 47.1 % palasi

Av barnhjemmens vårdpersonal hade sålunda 20.3 % avlagt uppfostrarinstitutsexamen, 47.1 % barnvårdskurs och 2.8 % socialvårdarexamen. Sammanlagt 70.2 % av samtliga hade avlagt dessa egentliga yrkeskurser. Utöver ovan uppräknade kurser hade 3 av vårdpersonalen avlagt akademisk slutexamen, 6 folkskollärarinneexamen, 4 ungdomsledarexamen eller kurs, 2 kurs i vård av psykiskt efterblivna samt 6 examen vid barnträdgårdsseminarium el. dyl. Sålunda hade av barnhjemmens vårdpersonal 753 eller 77.6 % avlagt någon examen eller kurs inom sitt område. Största delen av dem, vilka utöver grundskolning inte hade någon specialutbildning, var biträdande sköterskor.

Skolhemmen

Under år 1962 var i verksamhet inalles 18 skolhem av vilka 12 ägdes av staten, 4 av privata sammanslutningar samt 1 av Åbo och 1 av Björneborgs stad.

Följande skolhem ägdes av staten: Kotiniemi i Vilppula, Vuorela i Vihtis, Sippola i Sippola kommun, Pernasaari i Laukaa, Kyllälä i Liminka, Käyrä i Aura, Koivikko i S:t Michels lk, Östensö i Pedersöre, Yläne flickhem i Yläne, Harviala ungdomskoloni i Vanaja och Järvilinna mottagningshem i Laukaa samt Sairila flickhem i S:t Michels lk. Det sistnämnda började sin verksamhet redan i juni år 1961. Kulho goss hem i Kaks kerta ägdes av Åbo stad och Koskenkylä goss hem i Kokemäki av Björneborgs stad. Av privata sammanslutningar ägdes följande: Lauste goss hem i Åbo, Pohjola goss hem i Muhos, Suvilina flickhem i Kaks kerta och Tammerfors stadsmissions Hämeenpuisto goss hem i Tammerfors.

I statens skolhem var platsantalet 617, i de kommunala 76 och i de privata 295 eller inalles 988 platser. I början av året var totalantalet inskrivna elever 1 425, men närvarande i anstalterna endast 57.6 %. Av totalantalet elever var 347 eller 24.4 % flickor och av antalet närvarande 146 eller 17.8 %. Antalet elever växlade under året enligt tabellen på följande sida.

Alla av de nya eleverna var omhändertagna av socialnämnderna och hade på deras förslag intagits i anstalterna. Av de 204 elever, som definitivt utskrevs från skolorna, återvände

Oppilaiden vaihtuminen v:n 1962 kuluessa — Elevernas omsättning under år 1962

Koulukodit — Skolhemmen	Vuoden alussa kirjoissa Inskrivna vid årets början	Vuoden kuluessa uusia oppilaita — Nya elever under året		Vuoden kuluessa laitoksesta poistettu — Utskrivna under året			Vuoden lopussa — Vid årets slut	
		muista valtion koulu-kodeista från statens andra skolhem	muualta annorstädes ifrån	lopullisesti päästetty definitivt utskrivna	siirretty toiseen laitokseen till annan anstalt överflyttade	muutoin poistettu kirjoista annars utskrivna	laitoksessa läsnä — i anstalten	muualla annorstädes
Valtion — Statens								
Kotiniemi	143	35	18	34	—	7	69	86
Vuorela	143	—	36	37	6	—	51	85
Sippola	94	9	3	21	5	—	39	41
Pernasaari	64	24	5	14	1	—	47	31
Kylliälä	78	10	—	12	—	—	44	32
Käyrä	80	17	2	6	1	4	51	37
Koivikko	64	4	—	—	—	8	37	23
Östensö	46	—	9	5	1	—	25	24
Yläne	114	6	49	—	5	20	66	78
Harviala	21	10	2	5	1	—	17	10
Sairila	—	—	35	—	2	1	25	7
Järvilinna	42	—	136	1	130	—	36	11
Kunnalliset — De kommunala								
Kulho	72	—	14	—	1	12	28	45
Koskenkylä	40	20	4	20	—	4	40	—
Yksityiset — Privata								
Lauste	82	—	22	18	—	—	79	7
Pohjola	218	—	54	13	5	8	100	146
Suvilinna	90	—	17	2	5	13	33	54
Hämeenpuisto	34	—	24	16	7	—	30	5
Yhteensä — Summa	1 425	135	430	204	170	77	817	722

kotiin, 11.2 % meni koti- tai maataloustöihin, 9.8 % ammattioppiin ja 29.9 % muihin toimiin.

Vuoden lopussa kirjoissa olevista 1 539 oppilaasta 817 eli 53.1 % oli laitoksessa läsnä. Muualla olleista mainittakoon, että 9 oli asevelvollisuutta suorittamassa, 4 ammattikoulussa ja 5 sairaalassa. Vankilassa oli 18, eristyslaitoksessa 22 ja 13 karkuteillä. Suurin osa, 348 oli yksityistoimessa ja 303 yksityisissä kasvatuskodeissa.

Vuoden kuluessa on oppilaita ollut Järvilinnan vastaanottokodissa kaikkiaan 178, muissa valtion koulukodeissa 1 121, kunnallisissa 150 ja yksityisissä koulukodeissa 541. Seuraavissa oppilaiden syntyperää, vanhempia, kotipaikkaa ja koulunkäyntiä koskeissa yhdistelmissä on Järvilinnan vastaanottolaitoksen oppilaat jätetty huomioon ottamatta, koska suurin osa heistä on vuoden kuluessa siirretty toiseen koulukotiin ja näin ollen sisältyvät jo muita koulukoteja koskeviin numerotietoihin.

47.1 % till sitt hem, 11.2 % övergick till hem eller jordbruksarbete, 9.8 % till yrkeslära och 29.9 % till annan sysselsättning.

Av de vid årets slut inskrivna 1 539 eleverna var 817 eller 53.1 % närvarande. Om de som vistades annorstädes, må nämnas, att 9 avtjänade sin värnplikt, 4 var i yrkesskola och 5 på sjukhus. 18 vistades i fängelse och 22 i isoleringsanstalt, medan 13 befann sig på rympmarsträt. Största delen, 348, hade privat anställning och 303 var placerade i enskilda uppfostringshem.

Under året har följande antal elever vistats i de olika anstalterna: i Järvilinna upptagningshem 178, i statens övriga skolhem 1 121, i de kommunala skolhemmen 150 och i de privata 541. I följande sammanställningar, som berör elevernas börd, föräldrar, hemort och skolgång, har eleverna på Järvilinna upptagningshem icke tagits med i beräkningarna därför, att största delen av dem under årets lopp överflyttats till annat skolhem, varför de redan ingår i siffrorna beträffande de övriga skolhemmen.

Oppilaiden syntyperä — Elevernas börd

	Valtion koulukodit Statens skolhem	Kuntien koulukodit Kommunala skolhem	Yksityiset koulukodit Privata skolhem	Yhteensä Summa
<i>Aviosyntyiset — Inom äktenskap födda</i>				
Vanhemmat elävät — Föräldrarna lever				
yhdessä — tillsammans	490	51	233	774
avioerossa — fränskilda				
lapsi äidin huostassa — barnet hos modern	149	25	61	235
lapsi isän huostassa — barnet hos fadern	26	8	15	49
lapsi muualla — barnet annorstädes	4	—	—	4
Isä kuollut — Fadern död				
on isäpuoli — har styvfar	45	10	26	81
ei isäpuolta — inte styvfar	107	16	62	185
Äiti kuollut — Modern död				
on äitipuoli — har styvmor	34	8	17	59
ei äitipuolta — inte styvmor	27	8	15	50
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda				
on isä- tai äitipuoli — har styvmor eller styvfar ...	7	—	5	12
ei ole kumpakaan — har ingendera	23	3	10	36
Yhteensä aviosyntyisiä — Inalles födda inom äktenskap	912	129	444	1 485
<i>Avioliiton ulkopuolella syntyneet — Födda utom äktenskap</i>				
Äiti elossa — Modern lever				
Isä huolehtii lapsesta — Fadern försörjer barnet ...	35	7	22	64
Isä ei huolehdi — Fadern försörjer inte barnet	138	11	55	204
Äiti kuollut — Modern död				
Isä huolehtii lapsesta — Fadern försörjer barnet ...	5	1	2	8
Isä ei huolehdi — Fadern försörjer inte barnet	31	2	18	51
Yhteensä aviottomia — Inalles oäkta	209	21	97	327
Kaikkiaan — Inalles	1 121	150	541	1 812

Vuoden aikana koulukodeissa olleista 1 812 oppilaasta 82.0 % oli aviosyntyisiä ja 18.0 % oli syntynyt avioliiton ulkopuolella. Avioliitossa syntyneistä 1 485 oppilaasta 17.9 %:lla oli isä ja 7.3 %:lla äiti kuollut sekä 3.2 %:lla molemmat vanhemmat kuolleet. Ylläolevasta taulukosta selviää tarkemmin, monellako oli äiti- tai isäpuoli ja monenko vanhemmat olivat erossa.

Kaikista koulukotien oppilaista 288 eli 15.9 % oli avioerolapsia ja 152:lla eli 8.4 %:lla oli isä-tai äitipuoli.

Mitä oppilaiden kotipaikkaan tulee, 63.7 % oli kotoisin kaupungeista, 12.0 % muilta tiheästi asutuilta paikkakunnilta ja 24.3 % maaseudulta. 14.0 %:lla oli kotipaikka Helsingissä, 14.2 %:lla Turussa tai Tampereella sekä 35.4 %:lla muissa kaupungeissa.

Ennen laitokseen tuloaan oli 21.3 % oppilaista suorittanut kansakoulukurssin tai sitä vastaavan oppimäärän. 28.7 % oli keskeyttänyt koulunkäyntinsä ja 0.7 % oli kokonaan koulua käymättömiä. Lähes puolet eli 49.3 % oli laitokseen tulemiseensa saakka käynyt säännöllisesti koulua.

Av skolhemmens 1 812 elever under året var 82.0 % födda inom äktenskapet och 18.0 % utom äktenskapet. 17.9 % av de inom äktenskapet födda 1 485 eleverna hade genom dödsfall förlorat sin far och 7.3 % sin mor samt 3.2 % båda föräldrarna. Ovanstående sammanställningen utvisar, huru många som hade styvfar eller styvmor och huru många, vars föräldrar var fränskilda.

Av alla skolhemmens elever var 288 eller 15.9 % sådana, vilkas föräldrar var fränskilda och 152 eller 8.4 % hade antingen styvfar eller styvmor.

Vad elevernas hemort beträffar, var 63.7 % hemma i städer, 12.0 % i övriga tätorter och 24.3 % på landsorten. 14.0 % hade som hemstad Helsingfors, 14.2 % Åbo eller Tammerfors samt 35.4 % övriga städer.

Av eleverna hade 21.3 % före intagandet i anstalten genomgått folkskolekurs eller motsvarande lärokurs. 28.7 % hade avbrutit sin skolgång och 0.7 % hade inte alls besökt skola. Nära hälften eller 49.3 % hade regelbundet besökt skola ända tills de intagits i anstalten.

	Ikä, vuotta — Ålder, år					Yhteensä Summa
	9—12	13—15	16—17	18—19	20—	
Koulukodit — Skolhemmen						
Valtion — Statens	42	292	371	242	25	972
Kunnalliset — Kommunala	14	43	29	22	5	113
Yksityiset — Privata	36	162	150	78	28	454
Yhteensä — Summa	92	497	550	342	58	1 539
	%					
Valtion — Statens	4.3	30.0	38.2	24.9	2.6	100.0
Kunnalliset — Kommunala	12.4	38.0	25.7	19.5	4.4	100.0
Yksityiset — Privata	7.9	35.7	33.0	17.2	6.2	100.0
Yhteensä — Summa	6.0	32.3	35.7	22.2	3.8	100.0

Kuten edellä on mainittu, oli v:n 1962 lopussa koulukodeissa kaikkiaan 1 539 kirjoissa olevaa oppilasta. Näistä oli oppivelvollisuusiässä 38.3 %. Eri koulukotiryhmissä oppilaiden ikä vaihteli yllä esitetyllä tavalla.

V:n 1962 aikana laitoksiin tulleista suurin osa, 58.9 %, oli 13—15-vuotiaita ja 25.3 % 16—17-vuotiaita. 14.7 % oli iältään 9—12 vuotta. Vanhempia, 18—19-vuotiaita, otettiin vain 6 eli 1.1 %.

Aviottomien lasten valvonta

Lastenvalvojan toimesta annetun asetuksen mukaan lastenvalvojat ovat velvollisia antamaan vuosittain sosiaalilautakunnalle kertomuksen toiminnastaan. Näiden kertomusten pohjalla sosiaalihuollon piiritarkastajat ovat kukin alueeltaan laatineet yhteenvetoja. V:sta 1954 lähtien lastenvalvojat ovat lähettäneet kertomuksen toiminnastaan myös sosiaaliselle tutkimustoimistolle, joka niiden nojalla on vuosittain laatinut koko maata koskevan selonteon lastenvalvojen toiminnasta.

Lastenvalvojen luetteloissa oli vv. 1954—1962 kunkin vuoden lopussa seuraava määrä avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia.

Såsom redan tidigare nämnts var antalet inskrivna elever i skolhemmen vid slutet av år 1962 1 539. 38.3 % av dem var i läropliktsåldern. I olika skolhemsgrupper varierade elevernas ålder som framgår ovan.

Största delen, 58.9 %, av dem som under år 1962 intogs i anstalterna, var i åldern 13—15 år och 25.3 % i åldern 16—17 år. 14.7 % var 9—12-åringar. Av sådana som var äldre, i åldern 18—19 år, intogs endast 6 eller 1.1 %.

Tillsynen över barn födda utom äktenskap

Enligt förordningen angående barnatillsyningsmän är dessa skyldiga att årligen till socialnämnden avge berättelse över sin verksamhet. På grundvalen av dessa berättelser har distriktsinspektörerna för socialvården envar i sitt distrikt uppgjort sammandrag. Fr.o.m. år 1954 har tillsyningsmännen insänt sina berättelser även till byrån för social forskning, som på grund av dessa årligen utarbetat en redogörelse över barnatillsyningsmännens verksamhet i hela landet.

I barnatillsyningsmännens förteckningar var antalet barn utom äktenskap under åren 1954—1962 vid årets slut följande.

	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1954	12 737	25 919	38 656
1955	13 063	25 513	38 576
1956	13 472	24 836	38 308
1957	14 038	24 125	38 163
1958	14 314	23 685	37 999
1959	14 591	23 567	38 158
1960	14 755	23 372	38 127
1961	15 039	23 129	38 168
1962	14 955	22 202	37 157

V:n 1962 aikana oli lastenvalvojen luetteloissa kaikkiaan 43 224 avioliiton ulkopuolella syntyntä lasta eli 380 vähemmän kuin v. 1961. Vuoden alussa niitä oli 38 168 ja vuoden kuluessa otettiin luetteloihin 5 056 uutta tapausta. Luetteloista poistettiin 6 067, joten v:n 1962 lopussa niissä oli 37 157 lasta. Uudet tapaukset olivat joko vuoden kuluessa syntyneitä tai toisen kunnan lastenvalvojan alueelta muuttaneita lapsia. Virallisen syntyvyystilaston mukaan syntyi koko maassa v. 1962 avioliiton ulkopuolella 3 279 lasta, näistä lapsista yhteensä 2 306 eli 70.3 % otettiin lastenvalvojen luetteloon. Lisäksi otettiin luetteloihin 505 sellaista tapausta, joista lastenvalvojilla ei aikaisemmin ollut tietoa, ja 2 245 siirtyi toisen lastenvalvojan luettelosta toiseen. Luetteloista poistettujen luvusta 38.3 % oli sellaisia tapauksia, joissa lapset olivat siirtyneet toisesta kunnasta toiseen, joten vain 3 744 lasta koko maassa oli lopullisesti poistettu luetteloista ja 2 811 oli ensi kerran otettu luetteloihin. Pääasiallisena syynä luetteloista poistamiseen oli se seikka, että lapsi oli täyttänyt 17 vuotta. Näitä tapauksia oli 66.4 % kaikista. Vanhemmat olivat menneet avioliittoon 17.2 %:ssa tapauksista, 8.7 %:ssa lapsi oli otettu ottolapseksi, 2.5 %:ssa lapsi oli kuollut ja 5.2 %:ssa tapauksista oli jokin muu syy luetteloista poistamiseen.

Kaikista v:n 1962 lopussa luetteloissa olevista tapauksista suurin osa, 27 240 eli 73.3 %, oli sellaisia, joissa lasten elatusapu oli tavalla tai toisella selvitetty, joten 9 917 lapsen eli 26.7 %:n elatusapu oli vielä selvittämättä. Edellisenä vuonna oli selvitettyjä tapauksia 72.6 % sekä selvittämättömiä 27.4 %. Selvitettyjä tapauksia oli kaupungeissa ja kauppaloissa 74.5 % sekä maalaiskunnissa 72.5 %. Eniten selvittämättömiä tapauksia oli Oulun, Pohjois-Karjalan ja Uudenmaan lääneissä, 29.8, 29.7 ja 29.5 %, Mikkelin ja Lapin lääneissä niitä oli 27.8 ja Keski-Suomen läänissä 27.7 %, Kuopion läänissä 26.0 % sekä Hämeen ja Vaasan lääneissä 25.4 ja 24.9 %. Vähiten selvittämättömiä tapauksia oli Kymen sekä Turun ja Porin lääneissä, edellisessä 24.4 ja jälkimmäisessä 23.0 %.

Tärkeimmät v:n 1962 lopussa elatusapujen selvittämättä jäämisen syyt olivat seuraavat. Tapauksista 19.0 % oli vielä keskeneräisinä, 22.4 %:ssa äiti ei suostunut ilmoittamaan elatusvelvollista, 20.0 %:ssa puuttuivat todistajat, ja 12.1 %:ssa tiedot elatusvelvollisuudesta olivat vaillinaiset. Kanne oli hylätty 11.0 %:ssa tapauksista ja 4.4 %:ssa elatusvelvollinen oli kuollut.

Under år 1962 var antalet barn utom äktenskap upptagna i barnatillsyningsmännens förteckningar 43 224 eller 380 mindre än år 1961. Vid årets början var antalet 38 168 och under årets lopp inregistrerades 5 056 nya fall. Ur förteckningarna avfördes under året 6 067 barn, varför antalet i slutet av år 1962 var 37 157. De nya fallen var antingen barn, som blivit födda under årets lopp eller barn som flyttat från annan barnatillsyningsmans område. Enligt den officiella födelsestatistiken föddes i hela landet år 1962 3 279 barn utom äktenskap, av dessa barn infördes inalles 2 306 eller 70.3 % i barnatillsyningsmännens register. Dessutom inregistrerades 505 sådana fall, om vilka barnatillsyningsmännen inte tidigare haft vetskap, och 2 245 transporterade från en barnatillsyningsmans förteckning till annan. Av de ur registret avförda var 38.3 % sådana fall, i vilka barnen hade flyttat från en kommun till en annan, varför blott 3 744 barn i hela landet hade slutligt avförts och 2 811 för första gången upptagits i registren. Den huvudsakliga orsaken till avförandet ur registren var, att barnet hade fyllt 17 år. Dylika fall var 66.4 % av samtliga. I 17.2 % av fallen var orsaken att föräldrarna ingått äktenskap, i 8.7 % adoption av barnet, i 2.5 % barnets död och i 5.2 % av fallen var orsaken till avförandet från förteckningen någon annan.

Av alla de fall, som i slutet av år 1962 var upptagna i förteckningarna, var största delen, 27 240 eller 73.3 %, sådana, i vilka barnens underhållsbidrag var reglerade på ett eller annat sätt, och för 9 917 barn eller 26.7 % var underhållsbidraget ännu oreglerat. Föregående år var antalet reglerade fall 72.6 % och antalet oreglerade 27.4 %. Antalet reglerade fall var i städerna och köpingarna 74.5 % samt i landskommunerna 72.5 %. Mest fanns det oreglerade fall i Uleåborgs, Norra Karelen och Nylands län, 29.8, 29.7 och 29.5 %, i S:t Michels och Lapplands län 27.8 och i Mellersta Finlands 27.7, i Kuopio län 26.0 % samt i Tavastehus och Vasa län 25.4 och 24.9 %. Den minsta andelen oreglerade fall hade Kymmene samt Åbo och Björneborgs län, det förra 24.4 och det senare 23.0 %.

De viktigaste orsakerna till att underhållsbidragen icke blivit utredda var i slutet av år 1962 följande. I 19.0 % av fallen var utredningen inte slutförd, i 22.4 % hade modern vägrat uppgiva den underhållspliktige, i 20.0 % saknas vittnen och i 12.1 % var uppgifterna om underhållsskyldighet ofullständiga. I 11.0 % av fallen hade åtalet förkastats och i 4.4 % var den under-

Sellaiset syyt kuin elatusvelvollinen kadonnut ja elatusvelvollinen ulkomaalainen muodostivat yhteensä 4.0 % ja muut syyt 7.1 % tapauksista.

Avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten luku lastenvalvojain luetteloissa v:n 1962 lopussa oli eri lääneissä seuraava.

hållspliktige död. Sådana orsaker som att den underhållspliktige var försvunnen eller utlännning utgjorde inalles 4.0 % och andra orsaker 7.1 % av fallen.

Antalet barn utom äktenskap i barnatillsyningsmännens förteckningar vid utgången av år 1962 framgår länsvis ur följande sammanställning.

Läni — Län	Luku Antal	Prosentteina — I procent		
		kokonais- määrästä av totalan- talet	lapsillisää saaneista av dem som fått barn- bidrag	väestöstä av befolk- ningen
Uudenmaan — Nylands	7 549	20.3	3.4	0.9
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	5 926	16.0	3.1	0.9
Ahvenanmaa — Åland	119	0.3	2.3	0.6
Hämeen — Tavastehus	5 861	15.8	3.4	1.0
Kymen — Kymmene	2 272	6.1	2.2	0.7
Mikkelin — S:t Michels	1 850	5.0	2.4	0.8
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	1 330	3.6	1.8	0.6
Kuopion — Kuopio	1 902	5.1	2.1	0.7
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	2 352	6.3	2.8	1.0
Vaasan — Vasa	2 691	7.2	1.9	0.6
Oulun — Uleåborgs	3 066	8.3	2.0	0.7
Lapin — Lapplands	2 239	6.0	2.7	1.1
Koko maa — Hela landet	37 157	100.0	2.6	0.8
Siitä — Därav				
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	14 955	40.2	3.0	0.8
Maalaiskunnat — Landskommuner	22 202	59.8	2.4	0.8

Kaikista edellä mainituista 37 157 lapsesta suurin osa, 26 357 lasta, oli äitinsä luona, ja lisäksi 1 584 äidin ja elatusvelvollisen luona ja 192 elatusvelvollisen luona eli yhteensä 75.7 % lapsista. Äidin vanhempien luona oli 3 172 ja elatusvelvollisen vanhempien luona 148 lasta eli yhteensä 9.0 %. Kasvatilapsina oli 1 443 lasta eli 3.9 % ja muussa hoidossa 339 lasta eli 0.9 %. Sosiaalilautakunnan välityksellä oli sijoitettu yksityiskoteihin 2 279 lasta eli 6.1 % ja lastenkoteihin ja muihin laitoksiin 1 643 eli 4.4 %. Mainittakoon vielä, että 14.7 % kaikista vuoden lopussa luetteloissa olleista aviottomista lapsista sai kunnalta avustusta.

V:n 1962 kuluessa järjestettiin elatusvelvollisuus 1 836 tapauksessa, joista 1 378 eli 75.1 % sopimuksella ja 458 eli 24.9 % tuomiolla. Kaupungeissa ja kauppaloissa 73.2 % tapauksista saatiin järjestymään sopimuksilla, maalaiskunnissa 76.9 %. Lisäksi on elatusvelvollisuutta koskevia haasteita annettu vuoden aikana 645 ja elatusapuja on korotettu uudella sopimuksella tai tuomiolla 90 tapauksessa.

Av samtliga ovannämnda 37 157 barn var största delen hos modern, 26 357 barn, och dessutom 1 584 hos modern och den underhållspliktige och 192 hos den underhållspliktige, eller inalles 75.7 % av barnen. Hos moderns föräldrar var 3 172 och hos den underhållspliktiges föräldrar 148 barn eller inalles 9.0 %. Som fosterbarn var 1 443 barn eller 3.9 % och i annan vård 339 barn eller 0.9 %. Genom socialnämnden var placerade i enskild vård 2 279 barn eller 6.1 % och i barnhem eller andra inrättningar 1 643 barn eller 4.4 %. Nämnas bör, att 14.7 % av samtliga vid årets slut i förteckningarna upptagna oäkta barn fick kommunalt understöd.

Under år 1962 reglerades underhållskyldigheten i 1 836 fall, av vilka 1 378 eller 75.1 % genom avtal och 458 eller 24.9 % genom dom. I städerna och köpingarna reglerades 73.2 % av fallen genom avtal, i landskommunerna 76.9 %. Dessutom utfärdades under året 645 stämningar rörande underhållsskyldighet, och underhållsbidrag höjdes genom avtal eller ny dom i 90 fall.

Lastenvalvojen välityksellä perittiin elatusapuja aviottomille lapsille koko maassa kaikkiaan 912.0 milj. vmk v. 1962. Suurin osa, 96.6 %, saatiin elatusvelvoililta suoraan määräaikkaisina erinä ja 1.4 % kertakaikkisina maksuina, 0.8 % saatiin työlaitoksen kautta ja 1.2 % valtiolta huoltorahana tai eläkkeenä.

Paitsi näitä perittyjä elatusapuja oli aviottomien lasten varoja kertynyt korko- ym. tuloina 26.8 milj. vmk, joten lastenvalvojat v. 1962 saivat aviottomille lapsille kaikkiaan koko maassa 938.8 milj. vmk 45.2 %:lle kysymyksessä olevista lapsista.

Elatusapuja maksettiin selontekovuonna lastenvalvojen välityksellä 920.7 milj. vmk. Tästä suoritettiin äidille 16 224 lapsesta 731.6 milj. vmk, muille lasten huoltajille 2 180 lapsesta 90.2 milj. vmk, sosiaalilautakunnille niiden huostassa olevista 1 552 lapsesta 65.2 milj. vmk ja 17 vuotta täyttäneille lapsille 505 tapauksessa 33.8 milj. vmk.

Lastenvalvojen hallussa oli v:n 1962 lopussa kaikkiaan 619.2 milj. vmk aviottomien lasten varoja, joista suurin osa, 96.3 % eli 596.3 milj. vmk, oli talletuksina ja muina sijoituksina.

Ilman lastenvalvojan välitystä olivat elatusvelvolliset huolehtineet elatusmaksuista yhteensä 1 333 lapselle. Näistä 34.3 %:ssa elatusvelvollinen on maksanut suoraan lapsen äidille, 49.9 %:ssa tapauksista elatusvelvollinen ja äiti asuivat yhdessä, 10.3 %:ssa lapsi oli elatusvelvollisen hoidossa ja 5.5 %:ssa lapsi sai valtion huoltorahaa tai eläkettä suoraan.

Elatusapujen suuruus kuukautta kohden näyttää vaihtelevan varsin huomattavasti. 283 lastenvalvojaa on ilmoittanut, että suurin maksettu kuukausiavustus on vaihdellut 5 000 vmk:sta 7 000 vmk:aan; 137 kunnassa se on ollut 7 000—9 000 vmk ja 57 kunnassa suurin avustus on ylittänyt 9 000 vmk. Pienin kuukausiavustus oli 25 kunnassa 500—1 000 vmk ja 295 kunnassa 1 000—2 000 vmk. Suurimmassa osassa kuntia, 473:ssa, keskimääräinen kuukausiavustus oli 3 000—5 000 vmk.

Niistä 5 940 tapauksesta, jolloin elatusapua ei ole saatu perityksi, vaikka sopimus tai tuomio oli saatu, oli 34.7 %:ssa elatusvelvollinen havaittu ulosmittauksessa varattomaksi, 22.3 %:ssa tapauksista elatusvelvollinen oli kadoksissa, 13.4 %:ssa elatusvelvollinen oli kuollut, 5.6 %:ssa vankilassa ja muusta syystä ei ole saatu perityksi 24.0 %:ssa tapauksista.

Genom förmedling av barnatillsyningsmännen indrevs i hela landet under år 1962 underhållsbidrag för barn utom äktenskap till ett belopp av 912.0 milj. gmk. Största delen, 96.6 %, erhöles terminsvis och 1.4 % betalades i ett för allt av de underhållsskyldiga, 0.8 % erlades genom arbetsinrättning och 1.2 % i form av vårdpenning eller pension av staten.

Utom dessa indrivna underhållsbidrag hade i form av ränte- m.fl. inkomster för barn utom äktenskap influtit 26.8 milj. gmk, varför barnatillsyningsmännen år 1962 erhöil för barn utom äktenskap inalles i hela landet 938.8 milj. gmk för 45.2 % av ifrågavarande barn.

Under redogörelseåret utbetalades genom barnatillsyningsmännens förmedling i underhållsbidrag 920.7 milj. gmk. Till mödrar erlades härav 731.6 milj. gmk för 16 224 barn, till andra vårdare av barnen 90.2 milj. gmk för 2 180 barn, till socialnämnderna för 1 552 av dem omhändertagna barn 65.2 milj. gmk och till 17 år fyllda barn i 505 fall 33.8 milj. gmk.

Barnatillsyningsmännen omhänderhade i slutet av år 1962 inalles 619.2 milj. gmk medel för barn utom äktenskap, största delen, 96.3 % eller 596.3 milj. gmk, på depositioner och övriga placeringar.

Utän barnatillsyningsmannens förmedling hade den underhållsskyldige dragit försorg inalles om 1 333 barn. Av dessa betalar i 34.3 % av fallen den underhållsskyldige direkt till barnets mor, i 49.9 % av fallen bor den underhållsskyldige och modern tillsammans, i 10.3 % var barnet i den underhållsskyldiges vård och i 5.5 % av fallen erhåller barnet statens vårdunderstöd eller pension direkt.

Underhållsbidragens storlek per månad synes variera rätt betydligt. 283 barnatillsyningsmän har uppgivit, att det högsta utbetalade månadsunderstödet varierat från 5 000 till 7 000 gmk; i 137 kommuner har det varit 7 000—9 000 gmk och i 57 kommuner var det största understödet över 9 000 gmk. Det minsta månadsunderstödet var i 25 kommuner 500—1 000 gmk och i 295 kommuner 1 000—2 000 gmk. I de flesta kommuner, 473, var det genomsnittliga månadsunderstödet 3 000—5 000 gmk.

I de 5 940 fall, då underhållsbidrag inte kunnat indrivnas, ehuru avtal eller dom finnes, befanns i 34.7 % av fallen den underhållspliktige vid utmätning vara medelös, i 22.3 % var den underhållspliktige försvunnen, i 13.4 % död, i 5.6 % i fängelse och av annan orsak kunde inte bidraget indrivnas i 24.0 % av fallen.

Lastenvalvojina toimivien henkilöiden ammattista mainittakoon, että vain muutamissa suurimmissa kaupungeissa lastenvalvojan toimi oli päävirkainen. 276 kunnassa eli 50.6%:ssa sosiaali- tai kunnansihteeri oli samalla lastenvalvojana, 14 kunnassa, 2.6 %, sosiaalijohtaja ja 43 kunnassa, 7.9 %, sosiaalitarkkailija tai -asiamies tai muu sosiaalityöntekijä. V. 1961 vastaavat suhdet olivat 48.3, 2.2 ja 9.1.

Rörande barnatillsyningsmännens yrke må nämnas, att endast i några av de största städerna var barnatillsyningsmannens tjänst huvudtjänst. I 276 kommuner eller i 50.6% fungerade social- eller kommunalsekreteraren samtidigt som barnatillsyningsman, i 14 kommuner, 2.6 %, socialdirektören och i 43 kommuner, 7.9 %, socialinspektören eller -ombudsmannen eller någon annan socialarbetare. År 1961 var motsvarande proportionstal 48.3, 2.2 och 9.1.

IV. Kunnalliset kodinhoitajat

Kunnallisia kodinhoitajia koskeva laki tuli voimaan v:n 1951 alusta. Sen mukaan kodinhoitajan tehtävänä on huolehtia perheenemännän säännölliseen kodinhoitoon kuuluvista tehtävistä tai avustaa häntä niiden suorittamisessa, kun emäntä tai emännyyttä hoitava henkilö syystä tai toisesta on tilapäisesti kykenemätön tai estynyt niitä hoitamasta. Kodinhoitoapu on tarkoitettu vain tilapäisavuksi ja annetaan sitä lähinnä vähävaraisille lapsirikaille ja muille niihin verrattaville kodeille samoin kuin myös yksinäisille vanhuksille.

Jo lain ensimmäisenä voimassaolovuotena 256 kuntaa oli perustanut kodinhoitajanvirkoja. Vuosi vuodelta näiden virkojen luku, joka v. 1951 oli 478, on kasvanut niin, että v. 1962 kunnallisia kodinhoitajia oli jo 488 kunnassa yhteensä 1 441. Kehitys on v:sta 1951 lähtien ollut seuraava.

Vuosi — År	Kuntien luku — Antal kommuner			Kodinhoitajien luku — Antal hemvårdarinnor		
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
1951	59	197	256	189	289	478
1952	61	247	308	222	378	600
1953	62	293	355	229	460	689
1954	63	311	374	276	517	793
1955	63	330	393	304	588	892
1956	63	338	401	320	634	954
1957	65	353	418	351	665	1 016
1958	65	364	429	356	728	1 084
1959	65	367	432	360	757	1 117
1960	65	379	444	372	803	1 175
1961	65	409	474	418	890	1 308
1962	66	422	488	464	977	1 441

Kaikissa kaupunki- ja kauppalakunnissa oli v. 1962 kodinhoitajia vähintään yksi. Maalaiskunnista oli ilman kodinhoitajaa vielä 59 kuntaa, joista 52:ssä asukasluku ei noussut 3 000:een. Pohjois-Karjalan, Mikkelin, Kuopion, Keski-Suomen ja Lapin lääneissä oli kodinhoitajia kai-

IV. De kommunala hemvårdarinnorna

Lagen om kommunala hemvårdarinnor trädde i kraft vid ingången av år 1951. Enligt denna lag består hemvårdarinnans uppgift i att dra försorg om husmoderns till hemmets löpande skötsel hörande sysslor eller bistå henne i dessas utförande, när husmodern eller den person som står för husmoderns arbete av en eller annan orsak är förhindrad att sköta dem. Hjälp med hemmets skötsel är avsedd endast som en tillfällighetshjälp och ges främst åt mindre bemedlade barnrika och med dem jämförbara hemliksom även åt ensamstående åldringar.

Redan under det första året lagen var i kraft hade 256 kommuner inrättat hemvårdarinnobefattningar. Antalet, vilket år 1951 var 478, har år för år vuxit, så att kommunala hemvårdarinnor år 1962 fanns i hela 488 kommuner till ett antal av 1 441. Utvecklingen har fr.o.m. år 1951 varit som följer.

I alla städer och köpingar var år 1962 åtminstone en hemvårdarinna. Bland landskommunerna var ännu 59 utan hemvårdarinna, därav 52 kommuner med mindre än 3 000 invånare. I Norra Karelen, S:t Michels, Kuopio, Mellersta- och Lapplands län fanns det hemvårda-

kissa kunnissa; Turun ja Porin läänissä oli vielä 23 ja Vaasan läänissä 15 kuntaa ilman kodinhoitajaa.

Kertomusvuoden lopussa 111 kodinhoitajan tointa oli täyttämättä. Kun vuoden kuluessakin monet toimet olivat jonkin aikaa vailla hoitajaa, seuraava selonteko sisältää 1 419 kodinhoitajan toimintaa koskevat tiedot.

Useimmissa maalaiskunnissa oli vain yksi tai suuremmissa 2—3 kodinhoitajaa. Seuraava yhdistelmä osoittaa tarkemmin kodinhoitajien lukumäärää eri kunnissa.

Kodinhoitaja Hemvårdarinnor	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskom- muner	Yhteensä Summa
1	8	170	178
2	17	122	139
3	9	63	72
4	5	31	36
5—6	12	25	37
7—8	3	6	9
9—10	3	2	5
11—	9	3	12

Kaupungeista Helsingissä oli 125, Tampereella 26, Turussa 25, Lahdessa 18, Vaasassa 15, Porissa 13, Oulussa 12 sekä Joensuussa ja Kemissä 10 kodinhoitajaa. Maalaiskunnista taas Helsingin mlk:ssa oli 21, Espoossa 20 sekä Rovaniemen mlk:ssa 13 kodinhoitajaa. Kodinhoitajien lukumäärä eri läänien kaupungeissa ja kauppalloissa sekä maalaiskunnissa selviää liitetaulusta n:o 1.

Kodinhoitoapua ovat saaneet yhä useammat perheet sekä yksinäiset vanhukset, v. 1962 kaikkiaan 35 229 perhettä ja 4 079 yksinäistä vanhusta. Kun edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 32 658 ja 2 689, on kodinhoitoapua saaneiden perheiden luku lisääntynyt 7.9 ja yksinäisten vanhusten luku 51.7 %. Selontekovuoden kuluessa kodinhoitajat ovat käyneet perheiden luona 81 033 ja yksinäisten vanhusten luona 46 827 kertaa. V:sta 1961 nämä luvut ovat nousseet 13.6 ja 55.0 %. Yksinäisiä vanhuksia koskevat luvut eivät ole aivan tarkkoja, sillä kodinhoitajat joutuvat useinkin käymään vanhusten luona muiden töittensä lomassa pitämättä siitä tarkkaa kirjanpitoa. Seuraavassa kodinhoitoapua saaneiden perheiden ja kodinhoitotapausten lukua osoittavassa taulukossa on selvyyden vuoksi yksinäisiä vanhuksia koskevat tiedot esitetty erikseen.

rinnor i varje kommun; i Åbo och Björneborgs län var 23 kommuner utan hemvårdarinna och i Vasa län 15 kommuner.

I slutet av redogörelseåret var 111 hemvårdarinnebefattningar obesatta. Då även under året flere tjänster någon tid var lediga, innefattar följande redogörelse uppgifter över 1 419 hemvårdarinnors verksamhet.

I de flesta landskommuner fanns bara en hemvårdarinna men i de större 2—3. Hemvårdarinnornas antal i olika kommuner framgår noggrannare av följande sammanställning.

Bland städerna fanns i Helsingfors 125, i Tammerfors 26, i Åbo 25, i Lahti 18, i Vasa 15, i Björneborg 13, i Uleåborg 12 samt i Joensuu och Kemi 10 hemvårdarinnor. Av landskommunerna åter hade Helsinge 21 och Esbo 20 hemvårdarinnor samt Rovaniemi lk. 13. Antalet hemvårdarinnor i de olika länens städer och köpingar samt landskommuner framgår av tabellbilaga 1.

Allt flere familjer och ensamma åldringar har erhållit hemvårdshjälp, år 1962 35 229 familjer och 4 079 ensamma åldringar. Då motsvarande siffror för år 1961 var 32 658 och 2 689, har antalet familjer ökat med 7.9 och antalet ensamma åldringar med 51.7 %. Under redogörelseåret har hemvårdarinnorna besökt familjerna 81 033 och de ensamma åldringarna 46 827 gånger. Från år 1961 har dessa tal stigit med 13.6 och 55.0 %. Siffrorna som avser ensamboende åldringar är inte alldeles fullständiga, ty hemvårdarinnorna kommer ofta att besöka åldringarna mellan andra arbeten utan att noggrant föra bok däröver. I följande tabell över antalet familjer, som erhållit hemvårdshjälp, och antalet hemvårdsfall, har uppgifter angående ensamboende åldringar för tydlighetens skull redovisats skilt för sig.

Lääni—Län	Kodinhoitoapua saaneiden perheiden luku Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp				Kodinhoitotapausten luku Antal hemvårdsfall			
	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Niistä yks. vanhuksia Därav ensamboende åldr.	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa	Niistä yks. vanhuksia Därav ensamboende åldr.
Uudenmaan — Nylands	4 527	2 761	7 288	1 576	47 653	7 539	55 192	36 063
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	1 065	3 344	4 409	554	5 596	10 339	15 935	3 092
Ahvenanmaa — Åland	58	46	104	8	113	78	191	14
Hämeen — Tavastehus	1 978	2 767	4 745	512	6 005	6 751	12 756	2 189
Kymen — Kymmene ..	1 160	1 403	2 563	291	3 319	3 545	6 864	1 283
Mikkelin — S:t Michels	697	1 566	2 263	112	1 171	3 194	4 365	320
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	268	1 942	2 210	106	577	3 360	3 937	333
Kuopion — Kuopio ..	667	1 844	2 511	113	1 775	3 046	4 821	420
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ..	1 098	2 080	3 178	385	2 235	3 591	5 826	729
Vaasan — Vasa	902	1 961	2 863	291	3 787	3 976	7 763	2 120
Oulun — Uleåborgs ..	700	3 817	4 517	97	870	5 769	6 639	212
Lapin — Lapplands ..	816	1 841	2 657	34	1 262	2 309	3 571	52
Koko maa — Hela landet	13 936	25 372	39 308	4 079	74 363	53 497	127 860	46 827

Jos kodinhoitotapausten luku yksinäisiä vanhuksia lukuunottamatta jaetaan kodinhoitajien luvulla, saadaan keskimäärin koko maassa 57 tapausta kodinhoitajaa kohti, kaupunki- ja kauppalakunnissa erikseen 71 ja maalaiskunnissa 50. Keskimääriä arvosteltaessa on otettava huomioon, että osa kodinhoitajista on voinut olla toimessa vain osan vuotta. Lisäksi näihin keskimääriin on vaikuttanut se, miten pitkän ajan kodinhoitajat ovat joutuneet kussakin perheessä viipymään. Toisissa tapauksissa kodinhoitajaa on tarvittu vain päiväksi tai pariiksi, toisissa pariiksi viikoksi. Maan eteläisissä lääneissä kodinhoitotapauksia tuli noin 63—83 kodinhoitajaa kohti, itä- ja pohjoisosissa keskimäärä vaihteli 34—59:n välillä.

V. 1962 kaikki kunnat ovat antaneet tietoja perheiden suuruudesta. Seuraavassa yhdistelmässä yksinäiset vanhukset ja muut yksinäiset henkilöt on erotettu erikseen. 114 kuntaa, joista 103 maalaiskuntaa, on ilmoittanut, ettei niissä ole kodinhoitoapua annettu yksinäisille vanhuksille.

Kodinhoitajien työtä valaisevat edelleen tiedot siitä, montako yötä he ovat joutuneet olemaan niissä perheissä, joille he ovat kodinhoitoapua antaneet. Nämä tiedot käsittävät 477 kuntaa; 11 kunnasta ne puuttuivat. 17 kaupunki- ja kauppalakuntaa sekä 30 maalaiskuntaa eli 9.9 % tietoja antaneista kunnista ilmoitti, etteivät kodinhoitajat niissä ole joutuneet lainkaan viet-

Om antalet hemvårdsfall, de ensamboende åldringarna undantagna, divideras med antalet hemvårdarinnor, erhålles för hela landet i medeltal 57 fall per hemvårdarinna, i städerna och köpingarna skilt för sig 71 och i landskommunerna 50. Vid bedömandet av dessa medelvärden bör beaktas, att några hemvårdarinnor kunnat vara i tjänst endast en del av året. Dessutom har dessa medelvärden påverkats därav, hur lång tid hemvårdarinnorna måst tillbringa i de olika hemmen. I en del fall har deras hjälp behövts bara för en eller ett par dagar, i andra för ett par veckor. I landets sydliga län var antalet hemvårdsfall 63—83 per hemvårdarinna, medan medeltalet växlade mellan 34 och 59 i de östra och norra delarna.

År 1962 har alla kommuner lämnat uppgifter om familjernas storlek. I följande sammanställning har ensamboende åldringar och övriga ensamstående redovisats var för sig. 114 kommuner, därav 103 landskommuner, har uppgivit, att i dem inte lämnats ensamboende åldringar någon hemvårdshjälp.

Hemvårdarinnornas arbete belyses vidare av uppgifter därom, huru ofta de måst övernatta hos de familjer, åt vilka de givit hemhjälp. Dessa uppgifter föreligger för 477 kommuner; för 11 kommuner saknas de. 17 städer och köpingar samt 30 landskommuner eller 9.9 % av uppgiftslämnarna meddelade, att hemvårdarinnorna i dem ej behövt tillbringa en enda natt hos famil-

Perheenjäsenten luku Famijlemlemmarnas antal	Kodinhuoltoapua saaneita perheitä — Antal familjer, som erhållit hemvårdshjälp		Kodinhuoltotapauksia Antal hemvårdsfall	
	Luku — Antal	%	Luku — Antal	%
Yksinäisiä vanhuksia — Ensamboende åldringar	4 079	10.4	46 827	36.6
Muita yksinäisiä — Övriga ensamboende	500	1.3	4 018	3.1
2—henkilöä — personer	2 777	7.1	11 882	9.3
3 » — »	2 409	6.1	4 711	3.7
4 » — »	4 534	11.5	7 855	6.1
5 » — »	6 004	15.3	10 985	8.6
6 » — »	5 828	14.8	11 882	9.3
7 » — »	4 892	12.5	10 669	8.3
8 » — »	3 470	8.8	7 912	6.2
9 » — »	2 222	5.7	5 049	4.0
10 » — »	1 268	3.2	2 902	2.3
11 » — »	721	1.8	1 649	1.3
12— » — »	604	1.5	1 519	1.2
Yhteensä — Inalles	39 308	100.0	127 860	100.0

tämään öitä perheiden luona. Niissä kunnissa, joissa kodinhoitajat työmatkoillaan joutuivat olemaan perheissä yötä, tuli kodinhoitajaa kohti kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 2 yötä vuodessa, maalaiskunnissa kokonaista 50 yötä. Näiden perheissä vietettyjen öiden luku vaihteli huomattavasti eri läänien maalaiskunnissa. Niinpä esim. Uudenmaan läänissä tuli vain 13 yötä kodinhoitajaa kohti, mutta Pohjois-Karjalan läänissä 76.

Kodinhuoltoapu on vähävaraisille maksuton. Muilta voidaan periä sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukainen, kunnallisvaltuuston päättämä kohtuullinen korvaus. 47 kuntaa on ilmoittanut, ettei korvauksia ole lainkaan peritty. Muissa 430 kunnassa on 11 427 tapauksessa 123 050:stä eli 9.3 %:ssa peritty korvaus; kaupunki- ja kauppalakunnissa vastaava prosenttiluku on 7.2 ja maalaiskunnissa 12.4. Korvaukset nousivat kaikkiaan 26.8 milj.vmk:aan.

Kunnallisista kodinhoitajista aiheutuneet menot nousivat 676.3 milj. vmk:aan, kaupunki- ja kauppalakunnissa 259.1 milj. ja maalaiskunnissa 417.2 milj. vmk:aan. Kun valtion avustukset ja kodinhoitajista saadut korvaukset tekivät koko maassa 377.4 milj. vmk, jäi kuntien maksettavaksi 298.9 milj. vmk. Vastaavat osuudet kaupunki- ja kauppalakunnissa olivat 129.3 ja 129.8 milj. sekä maalaiskunnissa 248.1 ja 169.1 milj. vmk.

jerna. I de kommuner, där hemvårdarinnorna på sina tjänsteresor måste övernatta hos familjerna, var antalet nätter per hemvårdarinna och år i medeltal 2 i städerna och köpingarna och hela 50 i landskommunerna. Antalet av dessa nätter hos familjerna växlade betydligt i de olika länens landskommuner. Sälunda kom i Nylands län på varje hemvårdarinna endast 13 nätter, men i Norra Karelens län 76.

Hemvårdshjälp är avgiftsfri för mindrebe- medlade familjer. Av andra kan uppbäras en av kommunens fullmäktige fastställd skälig ersättning enligt grunder, som stadfästs av socialministeriet. 47 kommuner har meddelat, att inga ersättningar uppburits. I övriga 430 kommuner har i 11 427 fall av 123 050 eller i 9.3 % uppburits ersättning; i städerna och köpingarna utgör motsvarande procenttal 7.2 och i landskommunerna 12.4. Totalbeloppet ersättningar steg till 26.8 milj. gmk.

Utgifterna för kommunala hemvårdarinnor steg till 676.3 milj. gmk, i städerna och köpingarna till 259.1 milj. gmk och i landskommunerna till 417.2 milj. gmk. Då statsunderstöden och ersättningarna för hemvårdarinnornas arbete i hela landet utgjorde 377.4 milj. gmk, var kommunernas andel i utgifterna 298.9 milj. gmk. Motsvarande tal för städerna och köpingarna var 129.3 och 129.8 milj. och i landskommunerna 248.1 och 169.1 milj. gmk.

V. Vajaamielislaitokset

Maan 15 vajaamielislaitoksesta 4 on valtion omistamia: Perttulan keskuslaitos, Kuhankosken opetuskoti, Alavuden työkoti sekä Nastolan hoitokoti. Helsingin kaupunki omistaa Nukarin lastenkodin. Seinäjoella toimii kuntainliiton vajaamielislaitos sekä ruotsalaisen kuntainliiton Kärkullan keskuslaitos Paraisissa. Näiden lisäksi kuntainliiton omistama Ylisen vajaamielislaitos toimii Ylöjärvellä ja Kolpeneen Huoltokoti Rovaniemellä, joka osittain jo v:n 1961 puolella toimi vajaamielislaitoksena. Muut 6 ovat yksityisten yhtymien: Rinnekoti Helsingissä, Vaalijala Pieksämäellä, Hoivakoti Porissa, Toivolakoti Muhoksessa ja Barnens by Porvoon mlk:ssa. Pipolan opetus- ja työkoti Karjalohjalla aloitti toimintansa vajaamielislaitoksena v:n 1962 syyskuussa, toimittuaan sitä ennen lastenkotina. V:n 1962 lopussa oli hoitopaikkojen luku valtion vajaamielislaitoksissa 403, kunnallisissa vajaamielislaitoksissa 400 ja yksityisten yhtymien omistamissa laitoksissa 1414. Kaikkiaan oli hoitopaikkoja 2 217.

Huollettavien vaihtuminen laitoksissa v:n 1962 aikana selviää seuraavasta taulukosta.

Huollettavien vaihtuminen v:n 1962 aikana — Vårdtagarnas omsättning under år 1962

Vajaamielislaitokset Anstalter för psykiskt efterblivna	Huollettavia vuoden alussa Antalet vård- tagare vid början av året	Uusia Nya	Poistettu Utskrivna	Vuoden lopussa — Vid slutet av året		
				miespuolisia mankön	naispuolisia kvinnkön	yhteensä summa
Perttula	187	28	28	151	36	187
Kuhankoski	65	9	9	—	65	65
Alavus	51	8	11	—	48	48
Nastola	119	11	10	62	58	120
Nukari	31	3	2	23	9	32
Seinäjoki	160	16	18	79	79	158
Kärkulla	33	54	9	46	32	78
Ylinen	14	16	—	20	10	30
Kolpene	10	99	13	66	30	96
Rinnekoti	434	56	57	254	179	433
Vaalijala	557	19	18	319	239	558
Hoivakoti	347	48	43	207	145	352
Toivola	64	11	10	65	—	65
Barnens by	40	2	2	31	9	40
Pipola	21	12	1	16	16	32
Yhteensä — Summa	2 133	392	231	1 339	955	2 294

V. Anstalterna för psykiskt efterblivna

Av landets 15 anstalter för psykiskt efterblivna äger staten 4: Perttula centralanstalt, Kuhankoski lärohem, Alavus arbetshem och Nastola vårdhem. Nukari barnhem tillhör Helsingfors stad. Anstalten för psykiskt efterblivna i Seinäjoki tillhör en kommunsammanslutning och Kärkulla centralanstalt i Pargas kommunalförbundet Svenska Finland. Dessutom var i verksamhet Ylinen anstalt för psykiskt efterblivna, vilken tillhör en kommun sammanslutning i Ylöjärvi kommun och Kolpene Huoltokoti i Rovaniemi, som började sin verksamhet delvis redan år 1961. De övriga sex äges av privata sammanslutningar: Rinnehemmet i Helsingfors, Vaalijala i Pieksämäki, Hoivakoti i Björneborg, Toivola-hem i Muhos och Barnens by i Borgå lk. Pipola undervisnings- och arbetshem i Karislojo började sin verksamhet som anstalt för psykiskt efterblivna i september 1962. Det har tidigare verkat som barnhem. I slutet av året 1962 var antalet vårdplatser i statens anstalter för psykiskt efterblivna 403, i de kommunala anstalterna 400 och i de privata sammanslutningarnas anstalter 1414. Antalet vårdplatser steg inalles till 2 217.

Huru antalet vårdtagare växlat under år 1962 i de olika anstalterna, framgår av följande tabell.

Valtion vajaamielislaitoksissa hoidettiin v:n 1962 aikana kaikkiaan 478 huollettavaa, joista 23 oli vuoden lopussa laitoksen valvonnan alaisessa perhehoidossa. Muissa laitoksissa hoidettiin kaikkiaan 2 047, joista 32 oli vuoden lopussa perhehoidossa. Vuoden aikana huolletuista 58.4 % oli miespuolisia ja 41.6 % naispuolisia.

Vuoden aikana 392 huoltoon otetusta 65.1 % oli kotoisin maaseudulta ja 34.9 % asutuskeskuksesta. 283 eli 72.2 % tuli kotoaan suoraan laitokseen, 10 eli 2.5 % sijoituskodeista, 32 eli 8.2 % lastenkodeista ja 67 eli 17.1 % oli aikaisemmin hoidettu jossain muussa laitoksessa. Syntyperältään näistä uusista huollettavista 10.2 % oli syntynyt ulkopuolella avioliiton ja 89.8 % oli aviosyntyisiä.

Valtion vajaamielislaitoksiin vuoden kuluessa otetuista kaikki muut, paitsi Nastolaan otetut 5 huollettavaa olivat jo täyttäneet 7 vuotta. Seuraavasta yhdistelmästä selviää tarkemmin huollettavien ikä laitokseen otettaessa.

Vajaamielislaitokset
Anstalter för psykiskt efterblivna

Valtion — Statens	1	4	24	8	17	2	56
Muut — Övriga	8	90	138	43	27	30	336
Yhteensä — Summa	9	94	162	51	44	32	392

% 2.3 24.0 41.3 13.0 11.2 8.2 100.0

Ikä laitokseen otettaessa, vuotta — Ålder vid intagandet i anstalten, år

—2	2—6	7—12	13—15	16—20	21—	Yhteensä Summa
1	4	24	8	17	2	56
8	90	138	43	27	30	336
9	94	162	51	44	32	392

Mainituista 392 huollettavasta 189 eli 48.2 % oli tylsämielisiä, 136 eli 34.7 % vähämielisiä ja 67 eli 17.1 % heikkomielisiä.

V:n 1962 aikana poistettiin kaikkiaan 231 huollettavaa eli 9.1 % vuoden aikana olleista. Näistä 47 eli 20.3 % kuoli. Kotiin lähetettiin 115 eli 49.8 %. Kunnalliskoteihin sijoitettiin 10 ja lastenkoteihin 1. Mielisairaaloihin tai toiseen vajaamielislaitokseen lähetettiin 49, 8 sai työpaikan ja 1 sijoitettiin avohuoltoon.

Missä määrin näiden laitoksista poistuneiden tila oli parempi tai entisellään, selviää seuraavasta.

Vajaamielislaitokset
Anstalter för psykiskt efterblivna

Valtion — Statens	30	- 25	3	58
Muut — Övriga	16	113	44	173
Yhteensä — Summa	46	138	47	231

Huollettavat poistettiin — Vårdtagarna utskrevs som
parempina bättre paranematta icke botade kuolleet döda yhteensä summa

30	- 25	3	58
16	113	44	173
46	138	47	231

I statens anstalter för psykiskt efterblivna vårdades under år 1962 inalles 478 vårdtagare, varav i slutet av året 23 var i familjevård under uppsyn av anstalten. I de övriga anstalterna vårdades inalles 2 047, varav 32 i slutet av året i familjevård. Av de under året vårdade var 58.4 % mankön och 41.6 % kvinnkön.

Under året intogs inalles 392 vårdtagare, av vilka 65.1 % var hemma från landsorten och 34.9 % från tätorter. 283 eller 72.2 % kom till anstalten rakt från sitt hem, 10 eller 2.5 % från privata fosterhem, 32 eller 8.2 % från barnhem och 67 eller 17.1 % hade tidigare vårdats i någon annan anstalt. Av dessa nya vårdtagare var 10.2 % födda utom äktenskapet och 89.8 % inom äktenskapet.

Av dem som under året intogs i statens anstalter för psykiskt efterblivna, hade alla andra utom de i Nastola intagna 5 vårdtagare redan fyllt 7 år. I det följande framgår närmare, i vilken ålder vårdtagarna intogs i anstalten.

Av de nyssnämnda 392 vårdtagarna var 189 eller 48.2 % idioter, 136 eller 34.7 % imbecilla och 67 eller 17.1 % debila.

Under år 1962 utskrevs inalles 231 vårdtagare eller 9.1 % av de under året vårdade. Av dessa dog 47 eller 20.3 %. 115 eller 49.8 % skickades till sina hem. 10 placerades i kommunalhem och 1 i barnhem. 49 överflyttades till sinnessjukhus eller till annan anstalt för psykiskt efterblivna, 8 vårdtagare hade fått en arbetsplats och 1 placerades i öppen vård.

I följande sammanställning klargörs, i vilken mån de utskrivna vårdtagarnas hälsotillstånd var bättre eller oförändrat.

Valtion vajaamielisilaitoksista vuoden aikana poistetuista 16 oli iältään 15 vuotta tai sitä nuorempia, 32 oli 16—20-vuotiaita ja 10 oli jo täyttänyt 21 vuotta. Muista vajaamielisilaitoksista poistetuista 34 oli 7 vuotta nuorempia; 7—15-vuotiaita oli 80, 16—20-vuotiaita 31 ja 28 oli jo täyttänyt 21 vuotta.

Vuoden lopussa oli laitoksissa yhteensä 2 294 huollettavaa, joista 1 339 eli 58.4 % oli miespuolisia ja 955 eli 41.6 % naispuolisia. Näiden vajaamielisyyden aste oli seuraava.

Vajaamielisilaitokset — Anstalter för psykiskt efterblivna	Tylsämielisiä Idioter	Vähämielisiä Imbecilla	Heikkomielisiä Debila	Yhteensä Summa
Valtion — Statens	129	148	143	420
Muut — Övriga	1 184	489	201	1 874
Yhteensä — Summa	1 313	637	344	2 294
	% 57.2	27.8	15.0	100.0

Vajaamielisyyden aste oli eri laitoksissa toistaan huomattavasti poikkeava. Valtion laitoksissa 30.7 % oli tylsämielisiä, 35.2 % vähämielisiä ja 34.1 % heikkomielisiä. Muissa laitoksissa oli vuoden lopussa olevista hoidettavista 63.2 % tylsämielisiä, 26.1 % vähämielisiä ja 10.7 % heikkomielisiä.

Miespuolisten ja naispuolisten vajaamielisyyden aste oli suurin piirtein samanlainen; miespuolisten suhdeluvut olivat 56.3, 27.5 ja 16.2 sekä naispuolisten vastaavasti 58.5, 28.2 ja 13.3.

Jotta saataisiin yleiskuva siitä, minkä ikäisiä vajaamielisilaitoksissa huollettavat ovat, on seuraavassa taulukossa vielä esitetty vuoden lopussa laitoksissa olleiden ikäryhmit.

Av de vårdtagare, som útskrevs från statens anstalter, var 16 15 år eller yngre. 32 var i åldern 16—20 år och 10 hade redan fyllt 21 år. Bland dem, som útskrevs från de övriga anstalterna, var 34 vårdtagare under 7 år; 80 var i åldern 7—15 år, 31 var mellan 16 och 20 år och 28 hade redan fyllt 21 år.

Vid årets utgång var antalet vårdtagare i anstalterna inalles 2 294, varav 1 339 eller 58.4 % mankön och 955 eller 41.6 % kvinnkön. Graden av efterblivenheten var följande.

Graden av efterblivenheten varierade avsevärt i de olika anstalterna. I statens anstalter var 30.7 % sinnesslöa, 35.2 % imbecilla och 34.1 % debila. Av de i de övriga anstalterna vid slutet av året vårdade var 63.2 % sinnesslöa, 26.1 % imbecilla och 10.7 % debila.

Graden av efterblivenheten hos man- och kvinnkön var i stort sett likadan; relationstalen för mankön var 56.3, 27.5 och 16.2 samt för kvinnkön resp. 58.5, 28.2 och 13.3.

För att få en överblick av åldersgrupperingen bland vårdtagarna i anstalterna för psykiskt efterblivna har i följande tabell uppgivits åldern för vårdtagarna i slutet på året.

Vuoden lopussa laitoksissa huollettujen ikä — Åldern för vårdtagarna i slutet på året

Vajaamielisilaitokset Anstalter för psykiskt efterblivna	Ikä, vuotta — Ålder, år						Yhteensä Summa
	Alle — Under 7	7—12	13—15	16—20	21—30	31—	
Valtion — Statens	37	106	77	117	70	13	420
Muut — Övriga	151	524	378	404	304	113	1 874
Yhteensä — Summa	188	630	455	521	374	126	2 294
%	8.2	27.5	19.8	22.7	16.3	5.5	100.0

Perttulassa oli yksi huollettava täyttänyt jo 50 vuotta ja samoin yksi Kolpeneella ja 2 Vaalijalassa, jossa sitä paitsi 3 oli 41—50-vuotiaita. Rinnekodissa oli 41—50-vuotiaita 5 ja Kolpeneella 1. 7 vuotta nuoremmista oli 6 sellaista, jotka eivät vielä olleet täyttäneet 2 vuotta, ja muut olivat 2—6-vuotiaita.

I Perttula hade en vårdtagare redan fyllt 50 år och likaså en i Kolpene och 2 i Vaalijala, där det dessutom fanns 3 i åldern 41—50. I Rinnehemmet fanns 5 i åldern 41—50 och en i Kolpene. Av dem, som var yngre än 7 år, hade 6 inte ännu fyllt 2 år, och de övriga var i åldern mellan 2 och 6 år.

Vajaamielisten päivähuoltolat

Vajaamielisten päivähuoltoloita oli v:n 1962 aikana toiminnassa kaikkiaan 12, joista 6 oli kuntien omistamia ja 6 yksityisten yhtymien. Kertomusvuoden aikana aloitti toimintansa 3 päivähuoltolaa. Huollettavien vaihtuminen eri päiväkodeissa vuoden aikana selviää seuraavasta taulukosta.

Huollettavien vaihtuminen v:n 1962 aikana — Vårdtagarnas omsättning under år 1962

Vajaamielisten päivähuoltolat Daghem för psykiskt efterblivna	Vuoden alussa Vid början av året	Uusia Nya	Poistettu Utskrivna	Vuoden lopussa — Vid slutet av året		
				mies- puolisia mankön	nais- puolisia kvinnkön	Yhteensä Summa
<i>Kunnallisia — Kommunala</i>						
Tyynelä (Aula)	62	32	33	30	31	61
Vantaala — Vandala	49	21	23	26	21	47
Käpylän koulu- ja työkeskus — Kottby skol- och arbetscentral	68	12	14	49	17	66
Toimela	15	1	5	3	8	11
Kiikeli	20	10	3	17	10	27
Saukonpuisto	15	8	3	11	9	20
<i>Muita — Övriga</i>						
Aula-työkoti — Aula-arbetshem	36	20	—	25	31	56
Tampereen kaupunkilähettyksen työkoti — Tam- merfors stadsmissons arbetshem	23	9	10	15	7	22
Tampereen seurakuntien päivähuoltola — Tam- merfors församlingars daghem	23	7	9	10	11	21
Pompon seurakunnallinen päiväkotiki — Pomppo församlings daghem	—	25	—	16	9	25
Hoivatuen päivähuoltola — Hoivatuki daghem	—	14	3	6	5	11
Peippolan päiväkotiki — Peippola daghem	—	14	—	7	7	14
Yhteensä — Summa	311	173	103	215	166	381

Päivähuoltolat Tyynelä, Vantaala, Käpylä sekä Aula-työkoti sijaitsevat Helsingissä, Toimela Kotkassa, Kiikeli Oulussa, Saukonpuisto Tampereella, Pompon päiväkotiki Turussa, Hoivatuen päivähuoltola Porissa ja Peippolan päiväkotiki Joensuussa. Kertomusvuoden kuluessa hoidettiin päivähuoltoloissa kaikkiaan 484 vajaamielistä, niistä 313 eli 64.7 % kunnallisissa huoltoloissa. Hoidettavista 58.5 % oli mies- ja 41.5 % naispuolisia.

Vuoden lopussa oli vajaamielisten päivähuoltoloissa yhteensä 381 hoidettavaa, joista 215 eli 56.4 % oli mies- ja 166 eli 43.6 % naispuolisia. Näiden vajaamielisyyden aste oli seuraava.

Päivähuoltolat Daghem	Tylsä- mielisiä Idioter	Vähä- mielisiä Imbecilla	Heikko- mielisiä Debila	Muita Övriga	Yhteensä Summa
Kunnalliset — Kommunala	58	114	58	2	232
Muut — Övriga	37	86	26	—	149
Yhteensä — Summa	95	200	84	2	381
%	24.9	52.5	22.1	0.5	100.0

Daghem för psykiskt efterblivna

Under år 1962 var i verksamhet inalles 12 daghem för psykiskt efterblivna, av vilka 6 var kommunala och 6 ägdes av privata sammanslutningar. Under redogörelseåret började sin verksamhet 3 daghem. Huru antalet vårdade växlat under året i de olika daghemmen, framgår av följande tabell.

Daghemmen Tyynelä, Vandala, Kottby och Aula-arbetshem är belägna i Helsingfors, Toimela i Kotka, Kiikeli i Uleåborg, Saukonpuisto i Tammerfors, Pomppo daghem i Åbo, Hoivatuki daghem i Björneborg och Peippola daghem i Joensuu. Under redogörelseåret vårdades i daghemmen inalles 484 psykiskt efterblivna, därav 313 eller 64.7 % i de kommunala daghemmen. Av de vårdade var 58.5 % mankön och 41.5 % kvinnkön.

Vid slutet på året fanns det i daghemmen inalles 381 vårdade, varav 215 eller 56.4 % var mankön och 166 eller 43.6 % kvinnkön. Graden av efterblivenheten var följande.

Kuntien päivähuoltoloissa oli 25.0 % tylsämielisiä, 49.1 % vähämielisiä ja 25.0 % heikko-mielisiä vastaavien suhdelukujen ollessa yksityisissä päivähuoltoloissa 24.8, 57.7 ja 17.5. Ryhmässä »muuta» oli 2 sellaista, joita ei ollut testattu.

Huollettavien ikä vaihteli eri päivähuoltoloissa varsin huomattavasti. Kahdeksassa päivähuoltolassa nuorimmat olivat 2—6-vuotiaita ja kahdessa kaikki huollettavat olivat vähintään 7-vuotiaita. Tampereen kaupunkilähetyksen työkodissa nuorimmat olivat 13—15-vuotiaita ja Aula-työkodissa 16—20-vuotiaita. Seuraavassa taulukossa esitetään vuoden lopussa huoltoloissa olleiden ikäjakauma.

I de kommunala daghemmen var 25.0 % av de vårdade idioter, 49.1 % imbecilla och 25.0 % debila, då motsvarande relativt i de privata daghemmen var 24.8, 57.7 och 17.5. I gruppen »övriga» ingår 2 sådana, som inte blivit testade.

Åldern för de vårdade växlade betydligt i de olika daghemmen. I åtta daghem var de yngsta mellan 2—6 år och i två daghem var alla vårdade äldre än 7 år. I Tammerfors stadsmissions arbets-hem var de yngsta 13—15 år och i Aula-arbets-hem 16—20 år. I följande tabell uppges ålders-fördelningen för dem, som vid slutet av året vårdades i daghemmen.

Vuoden lopussa päivähuoltoloissa huollettujen ikä — Åldern för vårdtagarna i daghemmen i slutet på året

Päivähuoltolat Daghem	Ikä, vuotta — Ålder, år						Yhteensä Summa
	Alle Under 7	7—12	13—15	16—20	21—30	31—	
Kunnalliset — Kommunala	23	110	59	27	9	4	232
Muut — Övriga	6	48	15	44	28	8	149
Yhteensä — Summa	29	158	74	71	37	12	381
%	7.6	41.5	19.4	18.6	9.7	3.2	100.0

Kuntien omistamissa päivähuoltoloissa suurin osa huollettavista, 82.8 %, oli 16 vuotta nuorempia, yksityisten yhtymien omistamissa huoltoloissa vastaavanikäisiä oli vain 46.3 %.

I de kommunala daghemmen var största delen av de vårdade, 82.8 %, yngre än 16 år, i de privata daghemmen var antalet av de i motsvarande ålder endast 46.3 %.

VI. Irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto

Huollon alaisten henkilöiden luku. V. 1962 oli irtolaislain 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huoltoon joutuneita henkilöitä 29 kaupungissa, 10 kauppalassa ja 46 maalaiskunnassa yhteensä 1 133. Vuoden alussa voimaan tulleen päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huollettavia ilmoitettiin 42 kaupungista, 23 kauppalasta ja 294 maalaiskunnasta yhteensä 11 546.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain piiriin kuuluvat paitsi alkoholin myös muiden päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjät. Lisäksi ns. nuorten raittiushuoltoa koskevat säännökset on sisällytetty uuteen lakiin. Päihdyttävällä aineella tarkoitetaan laissa paitsi alkoholipitoista myös sellaista lääke- tai muuta ainetta, joka voi saattaa sen käyttäjän päihtyneeksi tai siihen verrattavaan tilaan.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjistä oli alkoholin väärinkäyttäjiiä kaikkiaan 11 478, joista alkoholin lisäksi 18 käytti morfiinia tai sen sukulaisaineita, 175 muita lääkeaineita ja 20 molempiin ryhmiin kuuluvia aineita. Yksinomaan muiden päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiiä ilmoitettiin kaikkiaan 68, joista 6 morfiinin yms., 59 muiden lääkeaineiden ja 3 sekä morfiinin yms. että muiden lääkeaineiden väärinkäyttäjiiä.

Ns. nuorella väärinkäyttäjällä tarkoitetaan seuraavassa sellaista 18—24-vuotiasta henkilöä, joka kuuden viimeksi kuluneen kuukauden aikana on tavattu päihtyneenä tai muuten käyttää päihdyttäviä aineita ilmeiseksi vahingoksi itselleen tai muille. Muita ko. lain nojalla huollettuja nimitetään varsinaisiksi väärinkäyttäjiksi.

Erikseen kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa edellämäinnittuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

VI. Lösdrivarvård och vården av personer, som missbrukar berusningsmedel

Antal personer, som underkastats vård. År 1962 utgjorde enligt 1 kap. 1 § lagen om lösdrivare antalet omhändertagna personer i 29 städer, 10 köpingar och 46 landskommuner 1 133. Enligt lagen om vård av personer, som missbrukar berusningsmedel, vilken trädde i kraft från början av året, 1 kap. 1 §, redovisades 11 546 vårdbehövande i 42 städer, 23 köpingar och 294 landskommuner.

Lagen om vården av personer, som missbrukar berusningsmedel, gäller inte bara alkoholmissbrukare utan också dem, som missbrukar andra berusningsmedel. Dessutom har bestämmelser om s. k. nykterhetsvård för unga personer inrymmts i den nya lagen. Med berusningsmedel avses i lagen förutom alkoholhaltigt ämne även sådant läke- eller annat medel, som kan försätta den som använder det i berusat eller därmed jämförligt tillstånd.

Av personer, som missbrukar berusningsmedel, var antalet missbrukare av alkohol 11 478, av dessa brukade utöver alkohol 18 morfin och därmed besläktade ämnen, 175 andra läkemedel och 20 i båda grupperna ingående ämnen. Personer, som missbrukar endast övriga berusningsmedel, uppgick till sammanlagt 68, av dessa missbrukade 6 morfin o.a.dyl., 59 andra läkemedel och 3 både morfin o.a.dyl. och andra läkemedel.

Med s.k. unga missbrukare avses i det följande sådan 18—24-årig, som under senast förflutna sex månader anträffats berusad eller som på annat sätt använt berusningsmedel till uppenbar skada för sig själv eller annan. Andra, som vårdats enligt ifrågavarande lag, benämnes egentliga missbrukare.

Särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna var antalet ifrågavarande vårdade personer följande.

	Kaupungit	Kauppalat		Maalaiskunnat		Koko maa		
	Städer	%	Köpingar	%	Landskommuner	Hela landet	%	
<i>Irtolaisia — Lösdrivare</i>	1 047	11.8	19	2.8	67	2.1	1 133	8.9
<i>Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä — Personer, som missbrukar berusningsmedel</i>	7 806	88.2	660	97.2	3 080	97.9	11 546	91.1
<i>Varsinaisia väärinkäyttäjiä — Egentliga missbrukare</i>	5 592	63.2	442	65.1	2 020	64.2	8 054	63.5
<i>Nuoria väärinkäyttäjiä — Unga miss- brukare</i>	2 214	25.0	218	32.1	1 060	33.7	3 492	27.6
Yhteensä — Summa	8 853	100.0	679	100.0	3 147	100.0	12 679	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna huollon alaisten henkilöiden luku on hieman laskenut, 169 henkilöä eli 1.3 %. Irtolaisten luku on alentunut 1.2 % ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä ilmoitettiin 1.3 % vähemmän kuin alkoholisteja ja raittiushuollon alaisia henkilöitä edellisenä vuonna. Verrattuna v:n 1962 alussa henkikirjoitettuun väkilukuun oli irtolaishuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.25 ‰ ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaisia henkilöitä 2.56 ‰. Eri läänien kesken huollettavat jakaantuivat seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaan.

Huolletuista irtolaisista 75.9 % oli Uudenmaan, Kymen ja Hämeen lääneissä. Yksistään Helsingissä oli 532 eli 47.0 % koko maan irtolaisuudesta, Turussa 108, Tampereella 58 ja Kotkassa 64, joten näissä neljässä kaupungissa oli jo 67.3 % kaikista. — Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaisia henkilöitä oli eniten Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, yhteensä 7 557 eli 65.5 % koko maan huollettavista. Yksistään Helsingissä näitä oli 3 754 eli 32.5 % kaikista, Turussa 805 ja Tampereella 601.

Naispuolisia irtolaisia oli 727 eli 64.2 % ja miespuolisia 406 eli 35.8 %. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien joukossa oli naisia vain 3.8 % eli 444, mutta miehiä 96.2 % eli 11 102. Nuorissa väärinkäyttäjissä oli varsin vähän naispuolisia, vain 53 eli 1.5 % ja miespuolisia 3 439 eli 98.5 %. — Suurin osa näistä huollon alaisista henkilöistä oli asutuskeskuksissa, irtolaisnaisista 93.5 % ja päihdyttäviä aineita väärinkäyttäneistä naisista 83.3 %, miesten vastaavien lukujen ollessa 95.1 ja 72.9 %.

I jämförelse med föregående år har antalet personer, som underkastats vård, något nedgått, med 169 personer eller 1.3 %. Antalet lösdrivare har nedgått med 1.2 % och personer, som missbrukar berusningsmedel redovisades 1.3 % mindre än alkoholister och personer under nykterhetsvård i föregående år. I jämförelse med den i början av år 1962 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrivarvård, i hela landet 0.25 ‰ och vårdens av personer, som missbrukar berusningsmedel underkastade personer 2.56 ‰ av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa enligt tabellen på följande sida.

Av de omhändertagna lösdrivarna kom 75.9 % på Nylands, Kymmene och Tavastehus län. Enbart i Helsingfors fanns 532 eller 47.0 % av hela landets lösdrivare, i Åbo 108, i Tammerfors 58 och i Kotka 64, alltså i dessa fyra städer redan 67.3 % av alla. — Största antalet personer, som missbrukar berusningsmedel fanns i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län, till ett antal av 7 557 eller 65.5 % av hela landets vårdbehövande. Enbart i Helsingfors fanns 3 754 vårdbehövande eller 32.5 % av alla, i Åbo 805 och i Tammerfors 601.

De kvinnliga lösdrivarna utgjorde 727 eller 64.2 % och de manliga 406 eller 35.8 %. Bland personer, som missbrukar berusningsmedel fanns det kvinnor endast 3.8 % eller 444, medan antalet män utgjorde 96.2 % eller 11 102. Antalet kvinnor under de unga missbrukarna var ganska ringa, endast 1.5 % eller 53 och män 3 439 eller 98.5 %. — Största delen av dessa vårdade personer koncentrerade sig till bosättningscentra, av lösdrivarkvinnorna 93.5 % och av kvinnorna under vård av personer, som missbrukar berusningsmedel 83.3 %, då motsvarande tal för männen var 95.1 och 72.9 %.

Nuorimmat ikäluokat, 18—24-vuotiaat, on seuraavassa yhdistelmässä esitetty vuosiluokitain erikseen. V:een 1961 verrattuna nuorten luku on hieman noussut, 1.9 %, nuorten irtolaisten luku 8.0 % ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien luku 1.4 %.

De yngsta åldersklasserna, 18—24 år, har i följande sammanställning framställts varje årsklass för sig. I jämförelse med år 1961 har antalet unga något stigit, med 1.9 %, antalet unga lösdrivare med 8.0 % och antalet personer, som missbrukar berusningsmedel med 1.4 %.

Ikä — Ålder	Irtolaisia Lösdrivare		Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjii Personer, som missbrukar berusningsmedel			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
18 vuotta — år	2	29	38	2	548	13
19 » »	7	50	46	3	602	9
20 » »	6	41	33	3	446	9
21 » »	13	51	58	1	566	5
22 » »	13	40	46	2	450	5
23 » »	11	31	88	—	525	6
24 » »	10	33	118	—	218	4
Yhteensä — Summa	62	275	427	11	3 355	51

Sivillisäätty. Irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon alaisten henkilöiden sivillisäätty selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd. De personer, som var underkastade lösdrivarvård och vården av dem, som missbrukar berusningsmedel fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

Huollon alaisten henkilöiden sivillisäätty — Vård underkastade personers civilstånd

Sivillisäätty — Civilstånd	Irtolaisia — Lösdrivare			Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjii Personer, som missbrukar berusningsmedel					
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Varsinaisia väärinkäyttäjii Egentliga missbrukare			Nuoria väärinkäyttäjii Unga missbrukare		
				Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Naimattomia — Ogifta	226	404	630	2 473	74	2 547	3 063	43	3 106
Naimisissa olevia—Giffta	114	174	288	4 129	190	4 319	367	9	376
Eronneita — Fränskilda	64	123	187	903	90	993	7	1	8
Leskiä — Änklingar och änkor	2	26	28	157	37	194	2	—	2
Tuntematon — Okänt	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Yhteensä — Summa	406	727	1 133	7 663	391	8 054	3 439	53	3 492
					%				
Naimattomia — Ogifta	55.7	55.6	55.6	32.3	18.9	31.6	89.1	81.1	88.9
Naimisissa olevia—Giffta	28.1	23.9	25.4	53.9	48.6	53.6	10.7	17.0	10.8
Eronneita — Fränskilda	15.7	16.9	16.5	11.8	23.0	12.4	0.2	1.9	0.2
Leskiä — Änklingar och änkor	0.5	3.6	2.5	2.0	9.5	2.4	0.0	—	0.1
Tuntematon — Okänt	—	—	—	0.0	—	0.0	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suurin osa irtolaisista, 55.6 %, oli naimattomia, jotavastoin varsinaisista päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjistä vain 31.6 %. Naispuolisista varsinaisista päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjistä oli melko paljon, 32.5 %, leskiä ja eronneita, miesten vastaavan suhdeluvun ollessa vain 13.8.

Största delen av lösdrivarna, 55.6 %, var ogifta, då däremot motsvarande tal för egentliga missbrukare av berusningsmedel var endast 31.6 %. Bland de kvinnliga fanns det rätt mycket änkor och fränskilda, 32.5 %, medan motsvarande proportionstal för männen var endast 13.8.

Irtolaishuollon perusteet on irtolaislain 1 luvun 1 §:n mukaan tilastossa jaettu neljään ryhmään, nimittäin: kuljeksiva elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammattihaureus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi »muu peruste». Seuraava taulukko valaisee, kuinka moni oli kunkin perusteen nojalla v. 1962 otettu huoltoon. Tällöin on huomattava, että jos henkilölle on ilmoitettu useita huoltoperusteita, on tilastossa otettu vain tärkein huomioon.

Kuljeksivan elämän ja työn vieroksumisen vuoksi 46.9 % kaikista irtolaisista on joutunut irtolaishuoltoon. Vastaava suhdeluku oli v. 1961 49.3. Ammattihaureuden vuoksi huoltoon joutuneiden naisten luku on vuosi vuodelta alentunut. V. 1948 heitä oli 1 131 eli 85.9 % kaikista irtolaisnaisista, v. 1950 928 eli 74.3 %, v. 1955 604 eli 56.5 %, v. 1960 377 eli 45.5 % ja v. 1962 359 eli 49.4 %.

Grunderna för lösdrivarvården. Med stöd av lösdrivarlagens 1 kap. 1 § har grunderna för lösdrivarvården i statistiken indelats i fyra grupper, nämligen: kringstrykande liv, arbetskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person underställd lösdrivarvård genom sitt levnadssätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen »annan orsak». Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1962, belyses av följande tabell. Härvid bör observeras, att ifall beträffande en person uppgivits flere vårdorsaker, har blott den viktigaste beaktats i statistiken.

Till följd av kringstrykande liv och arbetskygghet har 46.9 % av alla lösdrivare underkastats lösdrivarvård. Motsvarande proportionsantal för år 1961 var 49.3. Antalet kvinnor, som till följd av prostitution blivit underkastade vård, har från år till år nedgått. År 1948 var deras antal 1 131 eller 85.9 % av hela antalet kvinnliga lösdrivare, år 1950 928 eller 74.3 %, år 1955 604 eller 56.5 %, år 1960 377 eller 45.5 % och år 1962 359 eller 49.4 %.

Irtolaishuollon perusteet — Grunder för lösdrivarvården

Huollon peruste Grunden för vården	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskom- muner		Koko maa Hela landet		Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskom- muner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kuljeksiva elämä — Kringstrykande liv	62	92	5	5	67	97	16.1	13.5	25.0	10.6	16.5	13.3
Työn vieroksuminen — Arbetskygghet	151	202	6	8	157	210	39.1	29.7	30.0	17.0	38.7	28.9
Kerjuu — Tiggeri	7	4	—	—	7	4	1.8	0.6	—	—	1.7	0.6
Ammattihaureus—Pros- titution	—	328	—	31	—	359	—	48.2	—	66.0	—	49.4
Muu peruste — Annan grund	166	54	9	3	175	57	43.0	8.0	45.0	6.4	43.1	7.8
Yhteensä — Summa	386	680	20	47	406	727	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut henkilöt on aikaisemmin tuomittu rangaistukseen ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisia. Näitä seikkoja valaisee seuraava yhdistelmä.

I nära samband med orsaken till lösdriveriet står frågan, i vilken mån personer, som befunnits vara lösdrivare, tidigare blivit dömda till straff och i vilken mån de tidigare varit under lösdrivarvård. Följande sammanställning belyser dessa frågor.

Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Lösdrivare, som tidigare ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under lösdrivarvård ön tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
	211	462	3	20	214	482
	225	200	11	6	236	206

Kaikista v:n 1962 irtolaisista 61.4 % on aikaisemmin ollut irtolaishuollon alaisena, 52.7 % miehistä ja 66.3 % naisista. Aikaisemmin rangaistukseen tuomittuja oli 39.0 % kaikista, miehistä 58.1 % ja naisista 28.3 %.

Irtolaishuollon toimenpiteet. Irtolaislain 1 luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaiseksi havaittuihin henkilöihin nähden sovellettava seuraavia toimenpiteitä: varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään avulla saada palautetuiksi säännölliseen ja kunnialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siveellisyydelle, on heidät määrättävä työlaitokseen tai pakkotyöhön.

Jos irtolaiseksi havaittu henkilö on toispaikkakuntalainen, ovat muutamat kunnat ilmoittaneet lähettäneensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäviksi antamatta heille sitä ennen varoitusta. Tilastossa tällaiset tapaukset on yhdistetty ryhmään »muu toimenpide». Ne tapaukset, jolloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälkivalvontaan, muodostavat oman ryhmän. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Av hela antalet lösdrivare under år 1962 hade 61.4 % varit tidigare under lösdrivarvård, 52.7 % av männen och 66.3 % av kvinnorna. 39.0 % hade tidigare blivit dömda till straff, av männen 58.1 % och av kvinnorna 28.3 %.

Lösdrivarvårdens vårdåtgärder. Enligt lösdrivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om personer, som befunnits vara lösdrivare, tillämpas följande åtgärder: varning, då sådan anses nödvändig och om detta ej är tillräckligt, ställande under lösdriveriövervakning; om de icke ens med denna åtgärd kan återföras till ett ordentligt och hederligt levnadssätt eller om de är till fara för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, bör de förordnas till intagning i arbetsanstalt eller till tvångsarbete.

Ifall en person, som befunnits vara lösdrivare, är från annan ort, har somliga kommuner uppgivit att de sändt sådana personer till deras hemkommun för behandling utan att dessförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen »annan åtgärd». De fall, då lösdrivarna efter anstaltsvård ställts under övervakning, bildar en särskild grupp. I vilken utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande tabell.

Huoltotoimenpiteet — Vårdåtgärder

Huoltotoimenpide — Vårdåtgärd	Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet		Kaupungit, kauppalat Städer, köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Varoitus — Varning	88	144	4	8	92	152	22.8	21.2	20.0	17.0	22.7	20.9
Irtolaisvalvonta — Lösdriveriövervakning ..	201	210	2	13	203	223	52.1	30.9	10.0	27.7	50.0	30.7
Työlaitoshuolto — Intagning på arbetsanstalt	33	142	—	15	33	157	8.5	20.9	—	31.9	8.1	21.6
Pakkotyö—Tvångsarbete	3	17	—	—	3	17	0.8	2.5	—	—	0.7	2.3
Jälkivalvonta — Efterövervakning	41	136	13	11	54	147	10.6	20.0	65.0	23.4	13.3	20.2
Muu toimenpide—Annan åtgärd	20	31	1	—	21	31	5.2	4.5	5.0	—	5.2	4.3
Yhteensä — Summa	386	680	20	47	406	727	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Niiden irtolaisten luku, jotka ovat saaneet varoituksen tai joutuneet valvontaan, oli 59.1 % kaikista; selontekovuonna sai varoituksen 21.5 %

Antalet lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning var 59.1 % av alla; under redogörelseåret erhöill 21.5 %

koittaa 1 §:n 2. mom:n nuoria, tilapäisiä väärinkäyttäjiä. Lisäksi on vielä 10. ryhmä, vapaaehtoisuus, jolloin huollettava on vapaaehtoisesti hakeutunut huoltoon.

Jos henkilö on usean edellä mainitun perusteen nojalla joutunut huollettavaksi, hänet on edellä olevassa taulukossa sijoitettu siihen perusryhmään, joka on osoittautunut tärkeimmäksi.

Selontekovuonna joutui huollon alaiseksi 3 492 sellaista 18—24-vuotiasta henkilöä, jotka kuuden viimeksi kuluneen kuukauden aikana oli tavattu päihtyneinä tai muuten käyttivät päihdyttäviä aineita ilmeiseksi vahingoksi itselleen tai muille. Näiden ns. nuorten väärinkäyttäjien osuus oli 30.2 %, varsinaisten väärinkäyttäjien osuuden ollessa 8 054 tapausta eli 69.8 %.

Juopottelevaa elämää viettävät henkilöt ovat joutuneet huoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kuluessa oli pidätetty kolmasti tai useammin tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahenukseksi ympäristölleen. Edellisiä oli v. 1962 36.4 sekä jälkimmäisiä 26.6 % varsinaisista väärinkäyttäjistä. Taloudelliset seikat, elatusvelvollisuuden tai ansiotyön laiminlyönti, joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi tai huoltoavun tarve on merkitty huollon perusteeksi 1 928 tapauksessa eli 23.9 %:lle. Lisäksi oli vapaaehtoisesti huoltoon alistuneita 731 eli 9.1 %, vaarallisia 183 eli 2.3 % ja 141 eli 1.7 % rattijuoppoja. Vapaaehtoisesti huoltoon oli alistunut 213 henkilöä, joiden kohdalla oli ilmoitettu muitakin huollon perusteita. Kaikkiaan oli siis näitä »vapaaehtoisia» 944 eli 11.7 % varsinaisista väärinkäyttäjistä. V. 1961 heitä oli 795 eli 9.8 %.

Varsinaisista väärinkäyttäjistä 5 455 eli 67.7 % on jo aikaisemmin ollut alkoholisti- tai raittiushuollon alaisena. V. 1961 vastaavat luvut olivat 5 854 ja 72.2 %. Nuorista väärinkäyttäjistä 802 eli 23.0 % oli aikaisemmin ollut huollon alaisena. V. 1961 vastaava osuus raittiushuollon alaisilla oli 23.1 %.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon huoltotoimenpiteet. Lain 1 luvun 3 §:n tarkoittamia huoltotoimenpiteitä ovat neuvonta ja ohjaus, valvonta sekä huoltola- ja muu laitoshoido. Tilastossa on huoltolahoitopäätös ja täytäntöönpanu huoltolahoito mainittu erikseen ja huoltolahoidosta on erotettu sairaalassa tai muussa vastaavassa hoitolaitoksessa hoitoa saaneet. Samoin kuin irtolaisiin on päihdyttävien

närstäende till last, 8. behov av socialhjälp och 9. skadlighet, vilken avser av 1 § 2. mom. unga, tillfälliga missbrukare. Därutöver finns det ännu grupp 10, frivillighet, då vårdbehövande frivilligt har underkastat sig vård.

Om en person erhållit vård till följd av flere av ovannämnda orsaker, har han i föregående tabell hänförs till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

Under redogörelseåret omhändertogs 3 492 sådana 18—24-åringar, som under senast förflutna sex månader anträffats berusade eller som på annat sätt använt berusningsmedel till uppenbar skada för sig själv eller annan. Andelen av dessa s.k. unga missbrukare var 30.2 %, medan de egentliga missbrukarna utgjorde 8 054 fall eller 69.8 %.

Personer, vilka för ett onyktert liv, har oftast omhändertagits, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flere gånger eller därför, att de varit uppenbart störande eller förgelseväckande för sin omgivning. De förra utgjorde år 1962 36.4 % och de senare 26.6 % av egentliga missbrukare. Ekonomiska omständigheter, såsom försummande av underhållsskyldighet eller av förvärvsarbete, fallande närstående till last eller behov av socialhjälp hade angivits som orsak till omhändertagandet i sammanlagt 1 928 fall eller 23.9 %. Dessutom hade 731 eller 9.1 % frivilligt underkastat sig vård, farlighet var grunden till 183 fall eller 2.3 % och rattfylleri till 141 fall eller 1.7 %. Frivilligt har underkastat sig vård 213 personer, för vilka har likväl även andra grunder för vård uppgivits. Inalles fanns det alltså 944 eller 11.7 % »frivilliga» egentliga missbrukare. Motsvarande antal år 1961 var 795 eller 9.8 %.

Av de egentliga missbrukarna har 5 455 eller 67.7 % redan tidigare varit under alkoholister eller nykterhetsvård. År 1961 var motsvarande antal 5 854 och 72.2 %. Av unga missbrukare har 802 eller 23.0 % tidigare varit under vård. År 1961 var motsvarande siffror för dem som underställts nykterhetsvård 23.1 %.

Vårdåtgärder för dem, som missbrukar berusningsmedel. De i lagens 1 kap. 3 § avsedda vårdåtgärderna är rådgivning och handledning, uppsikt samt anstalts- och annan inrättningsvård. I statistiken har beslut om vård och intagning för vård i anstalt omnämnts skilt för sig och vård i anstalt åtskilts från vård på sjukhus eller annan inrättning. På samma sätt som för lösdrivarna har för dem, som missbrukar berusningsmedel, de

V. 1961 oli raittiushuollon alaisista henkilöistä 89.4 % saanut varoituksen ja 10.6 % oli määrätty raittiussuojeluun.

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltolat

V:n 1962 alussa voimaan tulleen, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa koskevan lain edellyttämiä huoltoloita (ent. alkoholihuoltoloita) toimi maassa 9. Niistä 3 oli valtion omistamia, nim. Perniön huoltola Kemiössä, Lapinjärven huoltola ja Järvenpään sosiaalisairaala. Yksityisten yhdistysten omistamia olivat Mikkelin, Kankaanpään sekä Pieksämäellä sijaitseva Tyynelän alkoholistikodit. Lammin ja Ridasjärven työlaitosten osastoina toimivat huoltolat kuuluivat kuntayhtymille ja Tervalammen huoltola Helsingin kaupungille.

V:n 1962 kuluessa oli huoltoloiden sosiaaliministeriölle antamien tietojen mukaan laitoksissa kirjoissa kaikkiaan 2 527 huollettavaa. Vuoden alussa oli kirjoissa 1 004, vuoden kuluessa otettiin uusia 1 523 ja vapautettiin tai siirrettiin muualle 1 472, joten vuoden lopussa oli kirjoissa kaikkiaan 1 055. Miten huollettavien määrä vaihtui vuoden kuluessa eri laitoksissa, selviää seuraavasta taulukosta.

hade 89.4 % av de personer, som underkastats nykterhetsvård, erhållit varning och 10.6 % beordnats till nykterhetsskydd.

Vårdanstalter för personer, som missbrukar berusningsmedel

I början av år 1962 trädde i kraft lagen om vården av dem, som missbrukar berusningsmedel. För dessa personer fanns 9 vårdanstalter (tidigare alkoholistanstalter). Av dem ägdes 3 av staten, nämligen Björnå anstalt i Kimito, anstalten i Lappträsk och socialsjukhuset i Järvenpää. Alkoholisthemmen i Kankaanpää och i S:t Michel samt Tyynelä alkoholisthem i Pieksämäki upprätthölls av privata föreningar. Vårdanstalten vid arbetsinrättningarna i Lammi och Ridasjärvi tillhörde kommunsammanslutningar och Tervalampi vårdanstalt Helsingfors stad.

Enligt uppgifter från vårdanstalterna var vid dessa anstalter under år 1962 inskrivna inalles 2 527 vårdbehövande. Vid årets början var antalet inskrivna 1 004, under årets lopp intogs 1 523 och utskrevs eller placerades annorstädes 1 472, så att antalet inskrivna vid årets slut var 1 055. Hur totalantalet vårdbehövande vid de olika anstalterna växlade under årets lopp, framgår av följande tabell.

Huollettavien luku eri laitoksissa — Antalet vårdbehövande på de olika anstalterna

Huoltola Vårdanstalt	Hoitopaikkoja Platsantal	Vuoden alussa kirjoissa — Inskrivna vid årets början		Vuoden kuluessa — Under året					Vuoden lopussa kirjoissa — Inskrivna vid årets slut	
		laitoksessa läsnä på anstalten	muualla annorstädes	siirretty muista laitoksista flyttäde från andra anstalter	muuta laitoksiin otettuja andra intagna	lopullisesti vapautettuja slutligt frigivna	siirretty muihin laitoksiin överflyttade till andra anstalter	muusta syytä poistettuja av annan orsak utskrivna	laitoksessa läsnä på anstalten	muualla annorstädes
Perniö (Björnå)	80	83	140	6	238	187	27	2	103	148
Lapinjärvi — Lappträsk	100	131	202	27	354	295	37	10	149	223
Järvenpää	70	74	36	17	470	476	18	2	76	25
Tervalampi	70	34	109	1	61	59	21	1	45	79
Lammi	40	15	51	65	—	28	14	13	8	68
Ridasjärvi	20	13	9	2	44	18	—	—	21	29
Mikkeli (S:t Michel)	24	21	33	4	137	164	2	—	29	—
Tyynelä	24	24	—	—	117	113	—	—	26	2
Kankaanpää	24	22	7	2	102	107	2	—	24	—
Yhteensä — Summa	452	417	587	124	1 523	1 447	121	28	481	574

Kaikista v. 1962 huoltoloihin tulleista 71.0 % oli tullut vapaaehtoisesti, 4.3 % oli vaarallisia ja 24.7 % muita lääninhallitusten huoltoloihin määräämiä huollettavia. Vapaaehtoisten luku on

Av alla under år 1962 intagna hade 71.0 % kommit frivilligt, 4.3 % var farliga och 24.7 % andra av länsstyrelsen till vårdanstalt beordnade. Antalet frivilliga har från föregående år stigit med 278,

edelliseen vuoteen verrattuna lisääntynyt 278:lla ja vaarallisten luku 23:lla sekä muiden vähentynyt 90:llä. Vuoden aikana kirjoissa olleet jakaantuivat vapaaehtoisiin, vaarallisiin ja muihin seuraavalla tavalla.

antalet farliga med 23 samt antalet andra nedgått med 90. Samtliga inskrivna fördelade sig på frivilligt inkomna, farliga och andra på följande sätt.

	Vapaaehtoisesti tulleita Frivilligt ingångna	Vaarallisia Farliga	Kiireellisiä Brådskande	Muita Andra	Yhteensä Summa
Vuoden alussa — Vid årets början					
läsnä — närvarande	197	9	..	211	417
ehdollisesti vapautettuja — villkorligt frigivna	24	25	..	343	392
lomautettuja — permitterade	19	2	..	65	86
vankilassa, karkureina ym. — i fängelse, på rymmarstråt etc.	12	6	..	91	109
Uusia vuoden kuluessa — Intagna under året	1 081	65	10	367	1 523
Poistettu vuoden kuluessa — Utskrivna under året					
lopullisesti vapautettuja — slutligt frigivna	1 098	24	3	322	1 447
muualla siirrettyjä, kuolleita ym. — annorstädes överförda, avlidna m.fl.	5	4	1	15	25
Vuoden lopussa — Vid årets slut					
läsnä — närvarande	223	20	3	235	481
ehdollisesti vapautettuja — villkorligt frigivna	—	46	2	371	419
lomautettuja — permitterade	5	7	1	63	76
vankilassa, karkureina ym. — i fängelse, på rymmarstråt etc.	2	6	..	71	79

Vuoden alussa oli sairaalassa 14, vankilassa 79 ja karkureina 16, vuoden lopussa vastaavasti 4, 38 ja 37.

Kun vuoden alussa muualla olleista 159 palautettiin takaisin laitoksiin, on vuoden kuluessa hoidettu kaikissa laitoksissa 2 161 miestä ja 62 naista eli yhteensä 2 223 huollettavaa; toisesta laitoksesta toiseen siirretyt sisältyvät tällöin mainittuun lukuun kahdesti. Valtion, työlaitosten ja yksityisten huoltoloiden kesken mainittu luku jakaantui seuraavasti.

Vid årets början var 14 på sjukhus, 79 i fängelse och 16 på rymmarstråt, vid årets slut åter resp. 4, 38 och 37.

Av de vid årets början icke närvarande intogs 159 ånyo på anstalterna, varför under årets lopp på samtliga anstalter vårdats 2 161 män och 62 kvinnor eller inalles 2 223 vårdbehövande; de som överförts från en anstalt till en annan ingår härvid två gånger i nämnda siffra. Mellan statens, arbetsinrättningarnas och de privata vårdanstalterna fördelade sig nämnda totalantal som följer.

	Vuoden aikana hoidettuja Antal vårdade under året	Hoitopäiviä — Vård dagar Kaikkiaan Totalt	Hoidettua kohti Per vårdtagare
Valtion omistamat laitokset — Statsägda anstalter . . .	1 499	92 377	62
Työlaitosten yhteydessä toimivat — Vid arbetsinrättningar verksamma anstalter	295	21 804	74
Yhdistysten omistamat — Föreningarnas anstalter . . .	429	23 564	55
Kaikkiaan — Inalles	2 223	137 745	62

Vuoden kuluessa laitoksiin tulleista 1 523 uudesta hoidettavasta suurin osa, 824 eli 54.1 %, oli ensikertalaisia; näistä 73.7 % oli saapunut

Av de 1 523, som under årets lopp intagits på anstalterna, var de flesta, 824 eller 54.1 %, första gångsintagna; därav hade 73.7 % frivilligt in-

huoltolaan vapaaehtoisesti. Laitoksiin otetuista oli 28.9 % tullut useamman kerran vapaaehtoisesti ja 14.0 % useamman kerran lääninhallituksen päätöksestä. Huollettavista oli eniten 30—39-vuotiaita, 37.0 %, ja sen jälkeen 40—49-vuotiaita, 29.3 %. Laitokseen tullessaan 50 vuotta täyttäneitä oli 21.3 % ja 30 vuotta nuorempia 12.4 %. Viisi hoidettavaa ei ollut vielä täyttänyt 20 vuotta.

Työlaitokset

V. 1962 oli toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntainliittojen omistamia, Helsingin kaupungin omistama Tervalammen työlaitos Vihdissä ja valtion omistama Ilmajoen työlaitos. Kuntainliittojen omistamat työlaitokset olivat Uudenmaan työlaitos Hyvinkään maalaiskunnassa, Länsi-Suomen työlaitos Punkalaitumella, Hämeen työlaitos Lammilla, Itä-Suomen työlaitos Mäntyharjulla, Keuruun työlaitos, Kruunupyyn työlaitos ja Pohjolan työlaitos Revonlahdella.

Kuntainliittojen omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 517 kuntaa eli 94.5 % maan kaikista kunnista. Hoitopaikkojen luku näissä työlaitoksissa oli selontekovuonna 755. Helsingin kaupungin Tervalammen työlaitoksessa hoitopaikkoja oli 157 ja valtion Ilmajoen työlaitoksessa 100, joten hoitopaikkoja oli työlaitoksissa yhteensä 1 012. Seuraavassa esitetyt numerotiedot perustuvat Työlaitosten Keskusliiton keräämiin tilastotietoihin, paitsi Ilmajoen työlaitoksen osalta, joka on lähettänyt toimintaansa koskevat tiedot suoraan sosiaaliministeriöön.

Työlaitoksissa on v:n 1962 kuluessa ollut hoidettavana kaikkiaan 2 785 huollettavaa. Kuntainliittojen työlaitoksissa oli 2 051, Tervalammella 542 ja Ilmajoella 192. Seuraavalla sivulla oleva yhdistelmä osoittaa, minkä lakien nojalla huollettavat oli työlaitoksiin määrätty.

V. 1961 oli huollettavia kaikkiaan 2 793, joten heitä oli työlaitoksissa v. 1962 8 vähemmän. Huoltoapulain nojalla huollettujen luku aleni 4.7 % ja irtolaisten 4.8 %, jota vastoin perhepinnarien luku nousi 2.4 % ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien 1.0 %.

V. 1962 työlaitoksissa huolletuista 55.3 % oli perhepinnareita, 21.3 % huoltoapulain nojalla huollettuja, 12.7 % irtolaisia ja 10.7 % päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjiä. Edellisenä

funnit sig. Av de intagna hade flera gånger infunnit sig 28.9 % frivilligt och 14.0 % enligt länsstyrelsens beslut. Av dessa vårdtagare utgjorde 30—39-åringarna den största gruppen, 37.0 %, och därefter 40—49-åringarna, 29.3 %. De som hade fyllt 50 år när de intogs, utgjorde 21.3 % och 12.4 % var i åldern under 30 år. Fem vårdtagare hade ännu inte fyllt 20 år.

Arbetsinrättningarna

Under år 1962 var 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommunförbund, Tervalampi arbetsinrättning i Vichtis av Helsingfors stad och Ilmajoki arbetsinrättning av staten. Följande arbetsinrättningar ägdes av kommunförbund: Uudenmaan työlaitos i Hyvinge landskommun, Länsi-Suomen työlaitos i Punkalaidun, Hämeen työlaitos i Lammi, Itä-Suomen työlaitos i Mäntyharju, Keuruun työlaitos, arbetsinrättningen i Kronoby och Pohjolan työlaitos i Revonlahti.

I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunförbunden, var 517 kommuner delaktiga eller 94.5 % av alla kommuner i landet. Antalet vårdplatser i nämnda arbetsinrättningar var under redogörelseåret 755. I Helsingfors stads arbetsinrättning i Tervalampi var antalet vårdplatser 157 och i statens arbetsinrättning i Ilmajoki 100. Hela antalet vårdplatser var alltså 1 012. Följande sifferuppgifter grundar sig på statistiska uppgifter insamlade av Arbetsinrättningarnas Centralförbund utom beträffande Ilmajoki arbetsinrättning, som insänt uppgifter över sin verksamhet direkt till socialministeriet.

Totalantalet vårdade i arbetsinrättningarna har under år 1962 varit 2 785. I kommunförbundens arbetsinrättningar var antalet inalles 2 051, i Tervalampi 542 och i Ilmajoki 192. Följande sammanställning visar med stöd av vilka lagar intagningen på arbetsinrättning skett.

År 1961 var antalet vårdade inalles 2 793, år 1962 var antalet således 8 mindre. Antalet enligt socialhjälpslagen vårdade nedgick med 4.7 % och lösdrivare med 4.8, då däremot antalet tredskande underhållspliktiga steg med 2.4 % och antalet personer, som missbrukar berusningsmedel med 1.0 %.

Av de år 1962 i arbetsinrättningarna vårdade var 55.3 % tredskande underhållspliktiga, 21.3 % enligt socialhjälpslagen intagna, 12.7 % lösdrivare och 10.7 % personer, som missbrukar

Laki, jonka nojalla huollettavat on työlaitokseen otettu
Lag, enligt vilken de vårdade förordnats till arbetsinrättning

	Työlaitokset — Arbetsinrättningar							
	Kuntainliittojen Kommunalförbundens		Helsingin kaupungin Helsingfors stads		Valtion Statens		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor		
Huoltoapulaki, 40 § (työvelvolliset) — Socialhjälpslagen, § 40 (arbetspliktiga)	449	13	59	—	508	13		
Huoltoapulaki, 25 ja 54 § (kurinpidolliset) Socialhjälpslagen, § 25 och 54 (disciplinära)	59	10	4	—	63	10		
Laki lasten elatusavun turvaamisesta — Lagen om tryggande av underhållsbidrag åt barn . .	1 185	10	344	—	1 529	10		
Laki päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta — Lagen om vården av dem, som missbrukar berusningsmedel	100	62	135	—	235	62		
Irtolaislaki — Lagen om lösdrivare	54	109	—	192	54	301		
Yhteensä — Summa	1 847	204	542	192	2 389	396		

vuonna vastaavat suhdeluvut olivat 53.8, 22.3, 13.4 ja 10.5. Miehistä suurin osa, 64.0 %, oli perhepinnareita, naisista sen sijaan 76.0 % irtolaisia. Kaikista huollettavista 85.8 % oli miehiä ja 14.2 % naisia.

Kertomusvuoden alussa oli laitoksissa läsnä yhteensä 659 huollettavaa. Vuoden aikana otettiin uusia ja palautettiin vuoden alussa muualla olleita yhteensä 2 126. Vuoden kuluessa vapautettujen, lomautettujen tai karanneiden luku oli 2 046, joten vuoden lopussa oli läsnä 739 huollettavaa. Eri laitosryhmissä huollettavat vaihtuivat vuoden aikana seuraavalla tavalla.

berusningsmedel. Föregående års motsvarande proportionstal var 53.8, 22.3, 13.4 och 10.5. Största delen, 64.0 %, av männen var tredskande underhållspliktiga, av kvinnorna däremot 76.0 % lösdrivare. Av hela antalet vårdade var 85.8 % män och 14.2 % kvinnor.

I början av redogörelseåret var vid anstalterna närvarande 659 vårdade. Under året intogs nya och återtog sådana, som i början av året vistats annorstädes, inalles 2 126. Antalet under året frigivna, permitterade eller förrymda var 2 046, vadan antalet vid årets slut närvarande utgjorde 739. I de olika anstaltsgrupperna var omsättningen av vårdade följande.

	Työlaitokset — Arbetsinrättningar							
	Kuntainliittojen Kommunalförbundens		Helsingin kaupungin Helsingfors stads		Valtion Statens		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor		
Vuoden alussa laitoksissa läsnä — Vid årets början i inrättningarna närvarande . . .	413	54	129	63	542	117		
Vuoden aikana otettu — Under året intagna	1 434	150	413	129	1 847	279		
Vuoden aikana vapautettu, lomautettu, karannut — Under året frigivna, permitterade, förrymda	1 377	141	397	131	1 774	272		
Vuoden lopussa laitoksissa läsnä — Vid årets slut i inrättningarna närvarande	466	67	145	61	611	128		

Hoitopäiviä oli kertomusvuonna kaikkiaan 241 717 eli 5.4 % vähemmän kuin v. 1961. Niistä oli 52.0 % perhepinnarien, 24.0 % huoltoapulain nojalla laitoksiin otettujen, 14.9 % irtolaisten ja

Under redogörelseåret var antalet vårdagar inalles 241 717 eller 5.4 % mindre än år 1961. Därav kom 52.0 % på de tredskande underhållspliktiga, 24.0 % på de enligt socialhjälpsla-

9.1 % päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien hoitopäiviä. Kaikista hoitopäivistä 41 289 eli 17.1 % tuli naisten osalle ja 200 428 eli 82.9 % miesten osalle. Näin ollen kutakin vuoden kuluessa laitoksissa hoidettua naista kohden hoitopäiväluku nousi keskimäärin 104:ään, mutta kutakin miestä kohden vain 84:ään.

gen intagna, 14.9 % på lösdrivnarna och 9.1 % på personer, som missbrukar berusningsmedel. Av totalantalet vård dagar föll 41 289 eller 17.1 % på kvinnornas och 200 428 eller 82.9 % på männens del. Således steg antalet vård dagar i medeltal per kvinna till 104, men per man endast till 84.

VII. Kunnallisen sosiaalihuollon kustannukset

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä eriä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla. Sekä tulo- että menopuolella on otettu huomioon huontois- ja työsuoritukset.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitetäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen huoltoavun, lastensuojelun sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon tuloista ja menoista. Hallintomenot ja -tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat oman ryhmänsä.

V:sta 1958 lähtien avustuksia, joita sosiaalilautakunnat ovat myöntäneet huoltoapua ja lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille, ei ole sisällytetty huoltoavun ja lastensuojelun menoihin. Ne on käsitelty erillisenä menoryhmänä tämän luvun lopussa samoin kuin myös kuntien kustannusosuus kansaneläkkeiden tukiosista. Kodinhoitajien toiminnasta sekä toipilasrahoista aiheutuneet menot on käsitelty näitä toimintamuotoja koskevilla luvuilla.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot.

V. 1962 nousivat huoltomenot koko maassa 19 927 milj. vmk:aan ja tulot 7 516 milj. vmk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 12 411 milj. vmk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodissa tai lastenkodissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 19 778 milj. vmk.

Miten menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

VII. Den kommunala socialvårdens kostnader

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten har uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Såväl på inkomst- som utgiftssidan har natura- och arbetsprestationer beaktats.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten har de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskilts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare för inkomsterna och utgifterna särskilt för socialhjälp, barnskyddet samt lösdriparvården och vården av personer, som missbrukar berusningsmedel. Förvaltningsutgifterna och -inkomsterna, som i allmänhet är gemensamma för hela vårdverksamheten, bildar en grupp för sig.

Från och med år 1958 har understöden, vilka socialnämnderna beviljat föreningar, som utövar socialhjälp och barnskydd, ej innefattats i utgifterna för socialhjälp och barnskydd. De har behandlats som en skild utgiftsgrupp i slutet av detta kapitel, såsom även kommunernas andel av kostnaderna för folkpensionernas understödsdel. Utgifterna för hemvårdarinnornas verksamhet och för konvalescentpenningarna har behandlats i samband med de redogörelser, som omfattar dessa verksamhetsområden.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster.

Under år 1962 steg vårdutgifterna i hela landet till 19 927 milj. gmk och inkomsterna till 7 516 milj. gmk, varigenom kommunerna kom att till vårdverksamheten använda 12 411 milj. gmk. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats i främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingår i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter avdragas, 19 778 milj. gmk.

Huru utgifterna och inkomsterna fördelade sig på de olika vårdområdena särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande tabell.

Huoltotoiminnan menot ja tulot — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster

Huoltoala — Vårdområde	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
<i>Menot — Utgifter</i>								
Hallinto — Förvaltning	1 023 976	10.3	96 433	9.5	830 011	9.3	1 950 420	9.8
Huoltoapu — Socialhjälp	5 715 060	57.2	672 962	66.3	7 291 208	81.7	13 679 230	68.7
Lastensuojelu — Barnskydd	3 205 024	32.1	242 458	23.9	798 511	8.9	4 245 993	21.3
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	6 964	0.1	140	0.0	576	0.0	7 680	0.0
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto — Vård av personer, som miss- brukar berusningsmedel	31 465	0.3	3 392	0.3	9 068	0.1	43 925	0.2
Yhteensä menoja — Summa utgifter	9 982 489	100.0	1 015 385	100.0	8 929 374	100.0	19 927 248	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>								
Hallinto — Förvaltning	694	0.0	118	0.0	1 754	0.0	2 566	0.0
Huoltoapu — Socialhjälp	2 194 445	22.0	283 760	27.9	3 716 700	41.6	6 194 905	31.1
Lastensuojelu — Barnskydd	1 039 088	10.4	70 665	7.0	206 077	2.3	1 315 830	6.6
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	1 416	0.0	—	—	12	0.0	1 428	0.0
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huolto — Vård av personer, som miss- brukar berusningsmedel	1 138	0.0	3	0.0	319	0.0	1 460	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Av kommunerna för vårdverk- samheten använda medel	6 745 708	67.6	660 839	65.1	5 004 512	56.1	12 411 059	62.3
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	9 982 489	100.0	1 015 385	100.0	8 929 374	100.0	19 927 248	100.0

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä veroilla. Huoltoavun ja lastensuojelun omat tulot muodostivat vain lähes $\frac{2}{5}$ eli 37.7 % kokonaismenoista.

V. 1961 huoltomenot olivat koko maassa 18 019 milj. vmk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1962 käytetty 1 908 milj. vmk eli 10.6 % enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna. Kun kuitenkin huoltotoiminnan omat tulot kasvoivat samaan aikaan 5.7 %, nousivat huollon nettomenot 1 502 milj. vmk eli 13.8 %. Jos otetaan huomioon, että elinkustannusindeksi on noussut samaan aikaan 4.3 %, olisivat huollon bruttomenot v. 1962 olleet 6.0 % suuremmat ja nettomenot 9.1 % suuremmat kuin v. 1961.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1962 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 4 312 milj. vmk, Tampereella 960, Turussa 834, Porissa 347, Oulussa 298, Lahdessa 288, Vaasassa 277, Kuopiossa 266, Jyväskylässä 217, Kotkassa 183 ja Kemissä 178 milj. vmk. Pienimmät ne olivat Kristiinankaupungissa 5.9 milj. vmk, Uudessakaarlepyyssä, 5.1 ja Kaskisissa, 3.5 milj. vmk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1962 yli 30 milj. vmk:n 84 kunnassa, 20—30 milj. vmk:n välillä ne olivat 85:ssä, 10—20 milj. vmk:n välillä 112:ssa, 5 ja 10 milj. vmk:n välillä 102

Utgifterna för vårdverksamheten täcktes till största delen med de medel kommunerna för ändamålet beviljat. Socialhjälpens och barnskyddets egna inkomster bildade blott nära $\frac{2}{5}$ eller 37.7 % av totalutgifterna.

År 1961 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 18 019 milj. gmk. Sålunda hade år 1962 för vårdverksamheten använts 1 908 milj. gmk eller 10.6 % mera än närmast föregående år. Då vårdverksamhetens egna inkomster samtidigt steg med 5.7 %, var vårdverksamhetens nettoutgifter 1 502 milj. gmk eller 13.8 % större än år 1961. Om man beaktar, att levnadskostnadsindex samtidigt stigit med 4.3 %, vore vårdens bruttoutgifter år 1962 6.0 % större och nettoutgifter 9.1 % större än år 1961.

De absoluta vårdutgifterna var under år 1962 störst i följande städer: i Helsingfors 4 312 milj. gmk, i Tammerfors 960, i Åbo 834, i Björneborg 347, i Uleåborg 298, i Lahti 288, i Vasa 277, i Kuopio 266, i Jyväskylä 217, i Kotka 183 och i Kemi 178 milj. gmk. Minst var de i Kristinestad 5.9 milj. gmk, i Nykarleby, 5.1, och Kaskö, 3.5 milj. gmk.

På landsbygden åter översteg vårdutgifterna år 1962 i 84 kommuner 30 milj. gmk, mellan 20—30 milj. gmk växlade de i 85 kommuner, mellan 10—20 milj. i 112, mellan 5—10 milj. gmk i 102

kunnassa sekä 1 ja 5 milj. vmk:n välillä 85 kunnassa. 1 milj. vmk pienemmät menot olivat 13 kunnassa.

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis bruttokustannukset ja toiselta puolen ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähennetään huoltotoiminnan tuottamat tulot, ts. nettokustannukset, jaetaan henkikirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden seuraavat määrät.

Vuosi — År	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, vmk —				Brutto- och nettoutgifter per invånare, gmk			
	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
1953	3 437	2 433	2 189	1 541	1 660	1 155	2 165	1 518
1954	3 631	2 578	2 342	1 658	1 791	1 246	2 325	1 633
1955	3 942	2 735	2 484	1 720	1 929	1 258	2 516	1 693
1956	4 551	3 206	2 943	2 091	2 243	1 506	2 939	2 023
1957	4 837	3 198	3 038	2 049	2 274	1 275	3 063	1 882
1958	5 365	3 653	3 299	2 181	2 478	1 404	3 375	2 114
1959	5 765	3 906	3 564	2 353	2 644	1 519	3 628	2 282
1960	5 873	3 971	3 845	2 471	2 826	1 618	3 855	2 416
1961	6 047	3 947	3 884	2 441	2 959	1 632	4 017	2 432
1962	6 524	4 409	4 314	2 808	3 246	1 819	4 412	2 748

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1962 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä.

kommuner och mellan 1 och 5 milj. gmk i 85 kommuner. I 13 kommuner var utgifterna under 1 milj. gmk.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhålles, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m.a.o. nettokostnaderna, divideras med den mantalsskrivna folkmängden både i hela landet och särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, erhålles som genomsnittliga kostnader per invånare följande belopp.

Genom att beräkna vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1962 per invånare i de olika länen samt särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna erhålles följande sammanställning.

Lääni — Län	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, vmk —				Brutto- och nettoutgifter per invånare, gmk			
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni Hela länet			
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Uudenmaan — Nylands	8 428	5 610	4 184	2 435	6 976	4 524		
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	5 761	4 018	2 848	1 522	3 910	2 432		
Ahvenanmaa — Åland	1 979	1 265	2 242	1 181	2 156	1 208		
Hämeen — Tavastehus	5 724	3 867	3 730	1 908	4 775	2 934		
Kymen — Kymmene	4 620	3 030	3 192	1 679	3 913	2 361		
Mikkelin — S:t Michels	3 841	2 526	3 752	1 873	3 774	2 032		
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	4 392	2 861	3 540	2 043	3 687	2 185		
Kuopion — Kuopio	5 055	3 496	3 227	1 787	3 734	2 262		
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	5 133	3 402	3 382	1 956	3 766	2 274		
Vaasan — Vasa	5 375	3 726	2 303	1 270	2 973	1 806		
Oulun — Uleåborgs	4 742	3 107	3 164	1 975	3 477	2 199		
Lapin — Lapplands	4 538	3 281	3 080	1 996	3 513	2 376		

Yksityisten kuntien huoltokustannusten määrät poikkeavat kuitenkin usein tuntuvasti näistä keskimääristä. Seuraavassa taulukossa on sen vuoksi kunnat ryhmitetty asukasta kohden tulevien huoltokustannusten suuruuden

Vårdkostnadernas belopp i de enskilda kommunerna avviker dock ofta kännbart från dessa medeltal. I följande tabell har kommunerna därför enligt storleken av vårdkostnaderna per invånare grupperats i några huvudklasser; vidare

mukaan muutamain pääluokkiin ja mainittu kuhunkin luokkaan kuuluvien kaupunki-, kaupala- ja maalaiskuntien lukumäärät, jälkimäiset erikseen kussakin läänissä. Kustannukset on laskettu nettomenojen mukaan.

har uppgivits antalet städer, köpingar och landskommuner, som hänförs till varje klass, de sistnämnda särskilt i varje län. Kostnaderna har beräknats enligt nettoutgifterna.

Huoltotoiminnan nettokustannukset asukasta kohden eri kunnissa — Vårdverksamhetens nettokostnader per invånare i olika kommuner

Lääni — Län	Kuntien luku, joissa huollon nettokustannukset asukasta kohden olivat, vmk Antal kommuner, i vilka nettokostnaderna för vårdverksamheten per invånare utgjorde, gmk										Yhteensä kuntia Till- sammans kommuner
	—800	800— 1 000	1 000— 1 200	1 200— 1 400	1 400— 1 600	1 600— 1 800	1 800— 2 000	2 000— 2 200	2 200— 2 400	2 400—	
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>											
Uudenmaan — Nylands ..	—	2	1	1	2	5	6	6	3	8	34
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	14	9	22	14	15	13	6	7	4	4	108
Ahvenanmaa — Åland ..	5	2	1	3	1	2	—	—	—	1	15
Hämeen — Tavastehus ...	4	1	5	4	5	5	7	8	4	7	50
Kymen — Kymmene	4	1	5	3	2	5	1	3	2	1	27
Mikkelin — S:t Michels ...	—	1	3	2	2	6	3	1	3	5	26
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	—	1	1	3	1	5	1	3	—	3	18
Kuopion — Kuopio	—	—	2	4	3	4	4	5	1	3	26
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1	1	—	4	5	5	3	6	4	2	31
Vaasan — Vasa	21	9	12	10	9	6	4	—	—	—	71
Oulun — Uleåborgs	3	3	3	4	5	7	8	8	3	10	54
Lapin — Lapplands	1	3	2	1	2	3	5	—	—	4	21
Yhteensä maalaiskuntia — Summa landskommuner	53	33	57	53	52	66	48	47	24	48	481
<i>Kaupungit, kauppalat</i>	—	1	1	4	—	1	5	3	6	45	66
<i>Städer, köpingar</i>	—	1	1	4	—	1	5	3	6	45	66
Kaikkiaan kuntia — Inalles kommuner	53	34	58	57	52	67	53	50	30	93	547
%:na kuntien luvusta — I % av antalet kommuner	9.7	6.2	10.6	10.4	9.5	12.3	9.7	9.1	5.5	17.0	100.0

Nettomenojen suuruus asukasta kohden vaihtelee huomattavasti kunnan suuruudesta riippuen. Tämän valaisemiseksi seuraavassa yhdistelmässä kunnat on asukasluvun mukaan jaettu 5 ryhmään ja kussakin ryhmässä on laskettu nettomenojen suuruus asukasta kohden erikseen kaupunki- ja kauppalakunnissa sekä maalaiskunnissa. Näiden menojen suuruus voi vuodesta toiseen vaihdella samoissakin kunnissa varsin huomattavasti riippuen lähinnä saatujen korvausten suuruudesta.

Nettoutgifternas storlek per invånare varierar betydligt beroende på kommunens storlek. För att belysa denna fråga har i följande sammanställning kommunerna grupperats enligt invånarantalet i 5 grupper och räknats nettoutgifterna per invånare särskilt för städerna och köpingarna samt landskommunerna. Dessa utgifter kan från år till år variera ganska betydligt i samma kommun beroende närmast på storleken av erhållna ersättningar.

Asukasluku Antal invånare	Nettomenot asukasta kohden — Nettoutgifter per invånare							
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet			
	Kuntien luku Antal kommuner	Vmk Gmk	Kuntien luku Antal kommuner	Vmk Gmk	Kuntien luku Antal kommuner	Vmk Gmk	Kuntien luku Antal kommuner	Vmk Gmk
— 4 000	6	2 460	223	1 386	229	1 411		
4 000 — 7 999	18	2 356	145	1 750	163	1 818		
8 000 — 11 999	9	2 762	72	1 900	81	2 003		
12 000 — 15 999	6	3 043	31	1 930	37	2 120		
16 000 —	27	4 501	10	2 530	37	4 201		

Kuten edellä jo on mainittu, olivat hallintomenot v. 1962 yhteensä koko maassa 1 950 milj. vmk, huoltoapumenot 13 679 milj., lastensuojelumenot 4 246 milj. sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltomenot yhteensä 52 milj. vmk. Minkä laatuista huoltoavun ja lastensuojelun menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

Såsom redan nämndes, utgjorde förvaltningsutgifterna år 1962 i hela landet sammanlagt 1 950 milj. gmk, socialhjälpstulgifterna 13 679 milj., barnskyddsutgifterna 4 246 milj. samt utgifterna för lösdrivarvården och vården av personer, som missbrukar berusningsmedel sammanlagt 52 milj. gmk. Av följande tabell framgår arten av socialhjälpens och barnskyddets utgifter.

Huoltoavun ja lastensuojelun menot — Utgifterna för socialhjälp och barnskyddet

Menojen laatu — Utgifternas art	Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnderna	7 721 144	56.4	3 018 732	71.1	10 739 876	59.9
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård	2 390 116	17.5	604 748	14.2	2 994 864	16.7
Kotivastus — Hemunderstöd	3 052 972	22.3	—	—	3 052 972	17.0
Yksityiskotihoito — Vård i enskilt hem	33 815	0.3	479 517	11.3	513 332	2.9
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	12 554	0.1	28 946	0.7	41 500	0.2
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	127 675	0.9	—	—	127 675	0.7
Muut menot — Övriga utgifter	340 954	2.5	114 050	2.7	455 004	2.6
Yhteensä — Summa	13 679 230	100.0	4 245 993	100.0	17 925 223	100.0

Sekä huoltoavun että lastensuojelun menojen jakaantumisessa eri tarkoituksiin on vuosien kuluessa havaittavissa suuria muutoksia. Kuntien omien huoltolaitosten menot nielevät vuosi vuodelta yhä suuremman osan huollon kokonaismenoista. Korvaukset muille kunnille, mikä menoerä aikaisemmin on ollut melko suuri, pienenevät yhä enemmän huoltoapulain uusien korvausta koskevien määräysten johdosta.

Jos eri menoerien suuruutta verrataan keskenään vv. 1961 ja 1962, havaitaan, että sosiaalilautakuntien omien laitosten menot ovat nousseet 13.1 %. Sen sijaan muun laitoshoidon kustannukset ovat nousseet vain 4.7 %. Kotivastuksina jaettu määrä, mikä lähinnä työttömyydestä johtuen viime vuosina yleensä on kasvanut, nousi edellisestä vuodesta 8.3 %. Henkilöiden luku jotka saivat ainoastaan kotivastusta, pieniä samaan aikaan 0.6 %.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, oli yleisituloja v. 1962 3 milj. vmk, huoltoavun tuottamia tuloja 6 195 milj. vmk, lastensuojelun 1 316 milj. sekä irtolais- ja päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon 3 milj. vmk. Huoltoavun ja lastensuojelun tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

I fördelningen av både socialhjälpens och barnskyddets utgifter på olika ändamål kan under årens lopp stora förändringar konstateras. Utgifterna för kommunernas egna vårdanstalter slukar år för år en allt större del av de totala vårdkostnaderna. Ersättningarna till andra kommuner, vilka tidigare varit rätt stora, minskar allt mera till följd av de nya bestämmelserna i socialhjälpplagen rörande ersättningarna.

Om under 1961 och 1962 de olika utgiftsposterna jämföres med varandra, observeras, att utgifterna för anstalter underlydande socialnämnderna har ökat med 13.1 %. Däremot har kostnaderna för övrig anstaltsvård stigit endast med 4.7 %. Utgifterna för hemunderstöd, som närmast till följd av arbetslösheten de sista åren i allmänhet stigit, steg från föregående år med 8.3 %. Antalet personer, som åtnjöt endast hemunderstöd, nedgick samtidigt med 0.6 %.

Vad vårdverksamhetens inkomster beträffar, utgjorde de allmänna inkomsterna under år 1962 3 milj. gmk, inkomsterna genom socialhjälp 6 195 milj. gmk, genom barnskyddet 1 316 milj. samt genom lösdrivarvården och vården av personer, som missbrukar berusningsmedel 3 milj. gmk. Socialhjälpens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

Huoltoavun ja lastensuojelun tulot — Socialhjälpens och barnskyddets inkomster

Tulojen laatu — Inkomsternas art	Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
Perunkirjoitusmaksut — Bouppteckningsprocenter	44 138	0.7	—	—	44 138	0.6
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten huoltoapulain perusteella — med stöd av socialhjälp- lagen	271 811	4.4	69 670	5.3	341 481	4.5
sotasiirtolaisten huoltoja kosk. lain perusteella — med stöd av lagen ang. de krigsförflyttades vård	108 423	1.8	2 262	0.2	110 685	1.5
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kommuner	102 954	1.7	68 930	5.2	171 884	2.3
yksityisiltä — av enskilda personer	4 829 469	78.0	253 095	19.2	5 082 564	67.7
Lapsilisät — Barnbidrag	—	—	108 846	8.3	108 846	1.5
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter under- lydande socialnämnder	709 154	11.4	795 092	60.4	1 504 246	20.0
Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donationer och räntor av donationsfonder	2 895	0.0	6 417	0.5	9 312	0.1
Muut tulot — Andra inkomster	126 061	2.0	11 518	0.9	137 579	1.8
Yhteensä — Summa	6 194 905	100.0	1 315 830	100.0	7 510 735	100.0

Verrattaessa keskenään huoltoavun ja lastensuojelun menojen ja tulojen nousua v:sta 1961 v:een 1962 havaitaan menojen kasvaneen 10.4 % ja tulojen 5.7 % lähinnä edellisestä vuodesta. Valtiolta huoltoapulain nojalla saadut korvaukset ovat nousseet 6.8 % ja yksityisten maksamat korvaukset 5.9 %. Valtiolta sotasiirtolaisten huoltoja koskevan lain perusteella on v. 1962 saatu 8.3 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Selvyyden vuoksi mainittakoon, että valtiolta, muilta kunnilta ja yksityisiltä saatuihin korvauksiin sisältyvät myös korvaukset kunnallis- ja lastenkotihoidosta. Huoltoavun ja lastensuojelun menoista tuli 42 % korvatuksi vastaavien huoltoalojen tuloilla, siis paljon enemmän kuin ennen sotia, jolloin vastaava suhdeluku oli noin 25.

Huoltoapumenot. Huoltoavun eri menoryhmät jakaantuivat kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa seuraavalla sivulla olevan taulukon osoittamalla tavalla.

Suurimman erän sekä kaupunkien ja kauppaloiden että maalaiskuntien huoltoapumenoissa muodostivat kuntien omat huoltolaitokset. Niiden menot ovat nousseet v:een 1961 verrattuna 16.5 % kaupungeissa ja kauppaloissa sekä 12.3 % maalaiskunnissa. Toiseksi suurin menoerä on kotiin annettu avustus, mikä edellisestä vuodesta on noussut koko maassa 8.3 %, asutuskeskuksissa 10.4 %, maalaiskunnissa 5.2 %. Jos näihin

Då man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för socialhjälpens och barnskyddet från år 1961 till år 1962 finner man, att utgifterna stigit med 10.4 % och inkomsterna med 5.7 % från närmast föregående år. Ersättningarna av staten med stöd av socialhjälpenslagen har stigit med 6.8 % och ersättningarna av enskilda med 5.9 %. Ersättningar av staten enligt lagen angående de krigsförflyttades vård har kommunerna erhållit 8.3 % mindre år 1962 än föregående år. För undvikande av missförstånd bör nämnas att i ersättningarna av staten, andra kommuner och enskilda personer ingår även ersättningarna för vård i kommunal- och barnhem. Av socialhjälpens och barnskyddets utgifter täcktes 42 % med inkomsterna från motsvarande vårdformer, alltså mycket mera än före kriget, då motsvarande proportionstal var ca. 25.

Socialhjälpens utgifterna. Socialhjälpens olika utgiftsgrupper fördelade sig i städerna och köpingarna samt landskommunerna såsom tabellen på följande sida utvisar.

Den största utgiftsposten såväl i städernas och köpingarnas som landskommunernas socialhjälp utgjordes av kommunernas egna vårdinrättningar. Utgifterna för dem har stigit i jämförelse med år 1961 med 16.5 % i städerna och köpingarna samt 12.3 % i landskommunerna. Den näst största utgiftsposten är hemunderstöd, vilken från föregående år har stigit för hela landet med 8.3 %, i bosättningscentra med 10.4 % och i

Huoltoapumenot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Socialhjälpens utgifter i städer och köpingar samt landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
Kunnalliskodit ym. sosiaalilautakuntien alaiset huoltolaitokset — Kommunalhem o.a. socialnämnder underlydande vårdanstalter	3 231 048	50.6	4 490 096	61.6	7 721 144	56.4
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård						
invalidi-, aistivialis- yms. laitoksissa — i anstalter för invalider, sinnesdefekta o.a.d.	4 697	0.1	5 424	0.1	10 121	0.1
vajaamielislaitoksissa — i anstalter för psykiskt efterblivna	90 295	1.4	130 890	1.8	221 185	1.6
mielisaira aloissa — i sinnessjukhus	355 130	5.5	769 423	10.6	1 124 553	8.2
muissa sairaaloissa ja parantoloissa — i övriga sjukhus och sanatorier	408 270	6.4	329 631	4.5	737 901	5.4
työlaitoksissa — i arbetsinrättningar	6 016	0.1	5 609	0.1	11 625	0.1
vieraan kunnan kunnalliskodissa — i annan kommuns kommunalhem	16 575	0.3	66 487	0.9	83 062	0.6
muissa hoitolaitoksissa — i övriga vårdanstalter	159 074	2.5	42 595	0.6	201 669	1.5
Yksityiskotihoido — Vård i enskilt hem	1 786	0.0	32 029	0.4	33 815	0.3
Kotivärvustus — Hemunderstöd	1 603 482	25.1	1 012 715	13.9	2 616 197	19.1
Kotiin annettu lääke- yms. värvustus — Hemunderstöd för läkemedel och sjukvård	238 979	3.7	197 796	2.7	436 775	3.2
Ehkäisevä huoltoapu — Preventiv socialhjälp	172 501	2.7	30 040	0.4	202 541	1.5
Ammattiopetus — Yrkesutbildning	12 070	0.2	25 653	0.3	37 723	0.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	6 718	0.1	5 836	0.1	12 554	0.1
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	57 110	0.9	70 565	1.0	127 675	0.9
Muut huoltoapumenot — Övriga socialhjälpens utgifter ..	24 271	0.4	76 419	1.0	100 690	0.7
Yhteensä — Summa	6 388 022	100.0	7 291 208	100.0	13 679 230	100.0

menoeriin lisätään vielä mielisairaaloissa hoidettujen hoitomaksut, muodostavat nämä kolme ryhmää 87.0 % kaikista huoltoapumenoista. Vajaamielisten laitoshoidomenot nousivat 25.9 %. Jos huoltoavun ja lastensuojelun vajaamielislaitoksissa hoidettujen hoitomaksut lasketaan yhteen, ovat nämä menot nousseet v:sta 1961 13.9 %. — Ryhmään muut huoltoapumenot sisältyi kuljetus-, hautaus- ym. kuluja.

Sosiaalilautakuntien alaisten huoltoapulaitosten menot olivat v. 1962 7 721 milj. vmk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot on otettu bruttomenoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta siihen sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteisille kunnalliskodeille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot olivat 7 702 milj. vmk, ja ne jakaantuivat eri menoeriin edellä ole-

landskommunerna med 5.2 %. Om till dessa utgiftsposter adderas vårdutgifter för på sinnessjukhus vårdade, utgör dessa tre grupper 87.0 % av samtliga socialhjälpens utgifter. Utgifterna för psykiskt efterblivnas anstaltsvård steg med 25.9 %. Om motsvarande utgifter inom socialhjälpens och barnskyddet sammanslås, har vårdutgifterna för psykiskt efterblivnas anstaltsvård stigit med 13.9 %. — I gruppen övriga socialhjälpens utgifter ingick transport-, begravningsm.m. utgifter.

Utgifterna för socialhjälpensanstalter underlydande socialnämnderna steg under år 1962 till 7 721 milj. gmk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingår i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som äges av en kommun, har tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de gemensamma kommunalhemmen däri ingår blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhennens totalutgifter var 7 702 milj. gmk

Kunnalliskotien menot — Kommunalhemmens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
Palkkaukset — Avlöningar	1 825 815	56.4	2 223 587	49.8	4 049 402	52.6
Työnantajan lapsilisä- ja ke. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f.p. samt olycksfallsförs. premier	100 523	3.1	114 314	2.6	214 837	2.8
Ravinto — Kosthåll	517 518	16.0	955 886	21.4	1 473 404	19.1
Vaatus — Beklädnad	33 758	1.0	66 600	1.5	100 358	1.3
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	142 521	4.4	187 721	4.2	330 242	4.3
Muut vuotuisenkustannukset hoidettavista — Övriga årsutgifter för de vårdade	157 632	4.9	95 292	2.1	252 924	3.3
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	70 125	2.2	167 719	3.8	237 844	3.1
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	46 287	1.4	77 628	1.7	123 915	1.6
Lämpö ja valo — Värme och lyse	259 226	8.0	433 731	9.7	692 957	9.0
Palovakuutus — Brandförsäkring	4 702	0.2	22 367	0.5	27 069	0.3
Kasvi- ja puutarha, sikala, kanala — Trädgård, svin- och hönsgård	6 864	0.2	16 567	0.4	23 431	0.3
Sekalaismenot — Diverse utgifter	72 453	2.2	102 870	2.3	175 323	2.3
Yhteensä — Summa	3 237 424	100.0	4 464 282	100.0	7 701 706	100.0

van taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 398 kunnalliskotia.

Jotta saataisiin selville hoidettavien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot (tuloja siis ei ole vähennetty) jaettu hoitopäivien luvulla. Hoitopäivien luku oli kaupunkien ja kauppaloiden kunnalliskodeissa 2 979 351 sekä maalaiskuntien 6 008 645 eli kaikissa kunnalliskodeissa yhteensä 8 987 996. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa ja kauppalloissa, keskimäärin 1 087 vmk, maalaiskunnissa 743 vmk sekä koko maassa 857 vmk. Suurimmat nämä kustannukset olivat Uudenmaan läänissä, keskimäärin 1 290, sekä pienimmät Pohjois-Karjalan läänissä, 678 vmk. Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 647 vmk:aan, maalaiskunnissa 389 vmk:aan ja koko maassa 474 vmk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 174, 159 ja 164 vmk:aan.

Paitsi eri osissa maata hoitopäiväkustannukset vaihtelivat varsin huomattavasti myös siitä riippuen, minkä suuruisia kunnalliskodit olivat ja millaisiin osastoihin ne oli jaettu. Sen vuoksi seuraavassa yhdistelmässä on laskettu hoitopäiväkustannukset sekä brutto- että nettomenojen mukaan eri laatuissa kunnalliskodeissa. Nettomenoja laskettaessa bruttomenoista ei ole vähennetty saatuja hoitokorvauksia, mutta sen

och de fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som föregående tabell utvisar. Utgifterna avser 398 kommunalhem.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i kommunalhemmen har kommunalhemmens totalkostnader (inkomsterna har alltså ej subtraherats) dividerats med vårddagarnas antal. Antalet vård dagar i städernas och köpingarnas kommunalhem steg till 2 979 351 och i landskommunernas till 6 008 645 eller i alla kommunalhem tillsammans till 8 987 996. Sålunda erhöles som genomsnittlig kostnad per vård dag i städerna och köpingarna 1 087 gmk, i landskommunerna 743 gmk och i hela landet 857 gmk. Störst var dessa kostnader i Nylands län, i medeltal 1 290, och minst i Norra Karelen län, 678 gmk. Löneutgifterna per vård dag steg i städerna och köpingarna i medeltal till 647 gmk, i landskommunerna till 389 gmk och i hela landet till 474 gmk samt utgifterna för kosthållning per vård dag i genomsnitt till 174, 159 och 164 gmk.

Kostnaderna per vård dag varierade utom i olika delar av landet även rätt betydligt beroende på kommunalhemmens storlek och avdelningarnas art. I följande sammanställning har därför vård dagskostnaderna enligt brutto- och nettokostnaderna uträknats för olikartade kommunalhem. Vid uträkningen av nettoutgifterna har från bruttoutgifterna icke avdragits erhållna vårdersättningar, men däremot har statsunder-

sijaan on mielisairasosastojen saama valtionapu vähennetty bruttomenoista. Siitä johtuen kunnalliskodeissa, joissa on mielisairasosasto, hoitopäiväkustannukset brutto- ja nettomenojen mukaan laskettuna eroavat toisistaan enemmän kuin muissa ryhmissä.

stödet för sinnessjukavdelningarna avdragits. På grund härav skiljer sig vårdagskostnaderna uträknade enligt brutto- och nettoutgifterna betydligt mera beträffande kommunalhem med sinnessjukavdelning än för övriga grupper.

Kunnalliskoteja, joissa on Kommunalhem med	Hoitopäiväkustannukset, vmk — Kostnaderna per vårdag, gmk		Maalaiskunnat		Koko maa	
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	netto	Landskommuner	netto	Hela landet	netto
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
vain yleinen osasto — endast allmän avdelning	765	711	717	661	723	667
yleinen ja sairaosasto — allmän och sjukavdelning	1 134	1 064	755	692	927	861
yleinen, saira- ja mielisairasosasto — allmän, sjuk- och sinnessjukavdelning	868	775	745	617	765	643
yleinen ja mielisairasosasto — allmän och sinnessjukavdelning	960	743	680	535	690	542
Paikkaluku — Platsantal						
—25	923	847	780	712	786	718
25—39	987	907	721	657	757	692
40—59	921	862	735	659	755	681
60—79	924	856	708	603	742	643
80—99	880	813	730	632	757	665
100—	1 143	1 068	815	711	1 033	949
Kaikkiaan — Inalles	1 087	1 014	743	655	857	774

Lastensuojelumenot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa.

Suurimman menoerän, 77.0 %, kaupunkien ja kauppaloitten lastensuojelumenoista muodostivat kuntien omat huoltolaitokset; maalaiskunnissa vastaavat menot olivat vain 45.5 % kokonaismenoista. Sen sijaan yksityishoitomaksut nousivat maaseudulla 25.5 %:iin, mutta kaupungeissa vain 8.0 %:iin kokonaismenoista. Edellisestä vuodesta lastensuojelumenot ovat nousseet 9.8 %, kun huoltoapumenot ovat lisääntyneet 10.6 %. Yksityiskotihoitomaksut ovat nousseet 9.0 %.

Sosiaalilautakuntien alaisista lastensuojelulaitoksista lastenkotien menot v. 1962 nousivat 1 239.8 milj. vmk:aan, koulukotien menot 36.5 milj. vmk:aan, lastentarhojen menot 1 154.0 milj. vmk:aan sekä lastenseimiä ja päiväkotien menot 556.4 milj. vmk:aan. Miten lastenkotien menot jakaantuivat menoryhmiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa, selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1962 119.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städerna och köpingarna samt landskommunerna.

Den största utgiftsposten, 77.0 %, av städernas och köpingarnas barnskyddsutgifter utgjorde kommunernas egna vårdanstalter; motsvarande utgifter i landskommunerna var endast 45.5 % av totalutgifterna. Däremot uppgick utackorderingskostnaderna på landsorten till 25.5 %, men i städerna endast till 8.0 % av totalutgifterna. Från föregående år har barnskyddsutgifterna stigit med 9.8 %, då socialhjälpstulgifterna steg med 10.6 %. Utgifterna för vård i enskilt hem steg med 9.0 %.

Bland de socialnämnderna underlydande barnskyddsanstalterna steg utgifterna för barnhemmen under år 1961 till 1 239.8 milj. gmk, utgifterna för skolhemmen till 36.5 milj. gmk, utgifterna för barnträdgårdarna till 1 154.0 milj. gmk, samt för barnkrubborna och daghemmen till 556.4 milj. gmk. Huru barnhemmens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städerna och köpingarna samt landskommunerna framgår av tabellen på följande sida. Antalet barnhem var år 1962 119.

Lastensuojelumenot kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa — Barnskyddets utgifter i städer och köpingar samt landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
Lastenkodit ym. sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Barnhem o.a. socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	2 655 626	77.0	363 106	45.5	3 018 732	71.1
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård						
invalidi-, aistiviallis- yms. laitoksissa — i anstalter för invalider, sinnesdefekta o.a.d.	1 644	0.1	180	0.0	1 824	0.0
vajaamielislaitoksissa — i anstalter för psykiskt efterblivna	76 856	2.2	88 258	11.1	165 114	3.9
mielissairaaloissa — i sinnessjukhus	8 269	0.2	4 927	0.6	13 196	0.3
muissa sairaaloissa ja parantoloissa — i övriga sjukhus och sanatorier	6 385	0.2	5 569	0.7	11 954	0.3
vieraan kunnan lasten- ja koulukodeissa — i främmande kommuns barn- och skolhem	10 769	0.3	13 816	1.7	24 585	0.6
valtion ja yksityisissä koulukodeissa — i statens och i privata skolhem	38 062	1.1	21 438	2.7	59 500	1.4
yksityisissä lastenkodeissa ja muissa huoltolaitoksissa — i privata barnhem och andra vårdanstalter	253 521	7.4	75 054	9.4	328 575	7.7
Yksityiskotihoido — Vård i enskilt hem	275 738	8.0	203 779	25.5	479 517	11.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	24 410	0.7	4 536	0.6	28 946	0.7
Ammattiopetus — Yrkesutbildning	9 590	0.3	6 671	0.8	16 261	0.4
Muut menot — Övriga utgifter	86 612	2.5	11 177	1.4	97 789	2.3
Yhteensä — Summa	3 447 482	100.0	798 511	100.0	4 245 993	100.0

Hoitopäiviä oli kaikissa lastenkodeissa yhteensä 1 016 159, joista 684 462 kaupunkien ja kauppalain lastenkodeissa sekä 331 697 maalaiskuntien lastenkodeissa. Hoitopäiväkustannukset olivat

Antalet vårddagar i alla barnhem tillsammans steg till 1 016 159, varav 684 462 i städernas och köpingarnas barnhem samt 331 697 i landskommunernas barnhem. De genomsnittliga kost-

Lastenkotien menot — Barnhennens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
Palkkaukset — Avlöningar	553 547	59.1	156 825	51.9	710 372	57.3
Työnantajan lapsilisa- ja ke. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f.p. samt olycksfallsförs. premier	30 538	3.2	7 857	2.6	38 395	3.1
Ravinto — Kosthåll	137 843	14.7	60 235	19.9	198 078	16.0
Vaatetus — Beklädnad	38 354	4.1	15 158	5.0	53 512	4.3
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel ..	11 852	1.3	2 639	0.9	14 491	1.2
Muut vuotuis-kustannukset hoidettavista — Övriga årsutgifter för de vårdade	16 176	1.7	5 725	1.9	21 901	1.8
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	34 996	3.7	12 731	4.2	47 727	3.8
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre ..	21 899	2.3	6 013	2.0	27 912	2.3
Lämpö ja valo — Värme och lyse	63 845	6.8	22 798	7.5	86 643	7.0
Palovakuutus — Brandförsäkring	738	0.1	1 576	0.5	2 314	0.2
Kasvi- ja puutarhamenot — Trädgård	1 572	0.2	1 530	0.5	3 102	0.2
Sekalaismenot — Diverse utgifter	25 891	2.8	9 431	3.1	35 322	2.8
Yhteensä — Summa	937 251	100.0	302 518	100.0	1 239 769	100.0

keskimäärin koko maassa 1 220 vmk, kaupunkien ja kauppalaisten lastenkodeissa 1 369 vmk sekä maalaiskuntien lastenkodeissa 912 vmk. Tällöin lastenkotien kokonaismenot on jaettu hoitopäivien luvulla.

Lastentarhojen sekä lastenseimien ja päiväkotien menot selviävät seuraavasta taulukosta. Luvut koskevat 38 kunnan lastentarhojen ja 37 kunnan lastenseimien sekä päiväkotien menoja.

naderna per vård dag steg i hela landet till 1 220 gmk, i städernas och köpingarnas barnhem till 1 369 gmk och i landskommunernas barnhem till 912 gmk. Barnhemmens totalutgifter har då dividerats med antalet vård dagar.

Barnträdgårdarnas samt barnkrubbarnas och daghemmens utgifter framgår av följande tabell. Siffrorna innefattar barnträdgårdarnas utgifter i 38 kommuner och barnkrubbarnas samt daghemmens i 37 kommuner.

Lastentarhojen ja -seimien sekä päiväkotien menot — Barnträdgårdarnas samt barnkrubbarnas och daghemmens utgifter

	Lastentarhat Barnträdgårdarna		Lastenseimet ja päivä- kodiit Barnkrubbarna och daghemmen	
	1 000 vmk gmk	%	1 000 vmk gmk	%
<i>Menot — Utgifter</i>				
Palkkaukset — Avlöningar	828 169	71.8	395 816	71.1
Työnantajan lapsilisä- ja kansaneläke- sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och folkpensions- samt olycksfallsförs. premier	50 513	4.4	17 442	3.1
Ravinto — Kosthåll	126 491	11.0	63 310	11.4
Vaatetus — Beklädnad	975	0.1	2 234	0.4
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	1 508	0.1	2 468	0.5
Pesu ja puhtaanapito — Tvätt och rengöring	5 174	0.4	5 438	1.0
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	59 344	5.1	25 998	4.7
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	20 103	1.7	8 941	1.6
Lämpö ja valo — Värme och lyse	43 111	3.7	26 372	4.7
Palovakuutus — Brandförsäkring	680	0.1	441	0.1
Sekalaismenot — Diverse utgifter	17 977	1.6	7 980	1.4
Yhteensä menoja — Summa utgifter	1 154 045	100.0	556 440	100.0

Avustukset huoltotoimintaa harjoittaville yhdistyksille. Kuntien huoltotoimintaa harjoittaville yhdistyksille ja laitoksille myöntämät avustukset, jotka aikaisemmin ovat sisällyneet sosiaaliavun ja lastensuojelun menoihin, on v:sta 1958 lähtien erotettu erilliseksi menoryhmäksi, josta seuraavassa tehdään lähemmin selkoa. Muutoksen on aiheuttanut lähinnä se seikka, että avustukset epämääräisyydessään ovat vaikeuttaneet eri kuntien huoltomenojen keskinäistä vertailua. Jos avustuksiin myönnetty määräraha eivät ole sisällyneet sosiaalilautakunnan menoarvioon, ovat monet kunnat jättäneet ilmoittamatta avustusten suuruuden. Toiset kunnat taas eivät ole ilmoittaneet, mihin tarkoitukseen avustukset on myönnetty. Seuraavassa esitettyjä lukuja käytettäessä on siis nämä puutteellisuudet otettava huomioon.

Understöd till föreningar utövande socialverksamhet. De av kommunerna beviljade understöden till föreningar och anstalter som utövar socialverksamhet, vilka understöd tidigare ingått i utgifterna för socialhjälp och barnskydd, har från år 1958 överförts till en skild utgiftsgrupp, för vilken i det följande närmare redogöres. Förändringen har främst motiverats av att en inbördes jämförelse mellan vårdutgifterna i de olika kommunerna försvårats därigenom att understöden inte varit tillräckligt specificerade. Ifall de till understöden beviljade anslagen inte ingått i socialnämndens budget, har flere kommuner uraktlätit att omnämna understödets storlek. Därtill har en del kommuner inte omnämnt för vilket ändamål understöden beviljats. Dessa brister bör beaktas när man använder i det följande publicerade tal.

V. 1962 on 275 kuntaa eli 50.3 % kuntien kokonaisluvusta ilmoittanut jakaneensa avustuksina huoltotarkoituksiin 354.1 milj. vmk. Näistä 59 kaupunki- ja kauppalakuntaa on myöntänyt yhteensä 331.6 milj. vmk ja 215 maalaiskuntaa 22.5 milj. vmk. Avustuserät olivat suurimmat Helsingissä, 124.9 milj., Tampereella 55.9, Oulussa 25.5 ja Lahdessa 21.6 milj. vmk. Koko avustusmäärästä, 354.1 milj. vmk:sta, tuli näiden neljän kaupungin osalle 64 %. Lastensuojelua harjoittavat yhdistykset saivat 65.4 % eli 231.7 milj. vmk ja huoltoapua harjoittavat yhdistykset 34.6 % eli 122.4 milj. vmk. Sikäli kuin kunnat ovat ilmoittaneet, mihin tarkoitukseen avustukset on myönnetty, on ne yhdistetty muutamiin suurempiin ryhmiin.

Kaikkiaan 174 kuntaa, on jakanut avustuksia lastensuojelutarkoituksiin yhteensä 231.7 milj. vmk. Tästä määrästä lastentarhat ja päiväkodit ovat 49 kunnassa saaneet 137.5 milj. vmk ja lastenkodit 56 kunnassa 61.4 milj. vmk. Lasten kesävirkestystä varten on 26 kunnassa jaettu 8.7 milj. vmk. Nuorisotoimintaa varten on myönnetty yhteensä 11.7 milj. vmk. Mannerheimliitto ja Pelastakaa Lapset r. y. ovat, lähemmin erittelemättä, saaneet toimintansa tukemiseksi 4.5 milj. vmk. Lisäksi on vielä 7.9 milj. vmk myönnetty erinäisille muille yhdistyksille.

Huoltoapua harjoittaville yhdistyksille on 215 kunnassa jaettu kaikkiaan 122.4 milj. vmk. Tästä määrästä invalidijärjestöt ovat 140 kunnassa saaneet 24.3 milj. ja vanhainkodit 21 kunnassa 32.7 milj. Suomen Punaiselle Ristille on myönnetty yhteensä 3.6 ja Pelastusarmeijalle 5.7 milj. vmk tarkemmin erittelemättä mihin tarkoitukseen. Erilaiset tuberkuloosiyhdistykset ovat saaneet 3.9 milj. sekä sokeainhuoltoa harrastavat yhdistykset 4.5 milj. vmk. Äitien kesävirkestystä varten on Lomalitolle ym:lle annettu 3.6 milj. sekä A-klinikkasäätiölle ja muille alkoholistien huoltoa harrastaville yhdistyksille 11.0 milj. vmk sekä Kaupunkilähetykselle 12.5 milj. vmk. Kodittomien Tuki, Kovaosaisten ystävät ja eri järjestöjen, myös Pelastusarmeijan yömajat ovat toimintansa tukemiseksi saaneet yhteensä 4.6 milj. vmk. Lisäksi ovat vielä monet muut yhdistykset, kuten esim. Reumasäätiö, polioinvalidit, kaatuneitten omaiset, sotaleskien huolto, huonokuloisten yhdistykset ynnä monet muut saaneet, mikä suuremman mikä pienemmän avustuksen, yhteensä kaikkiaan 16.0 milj. vmk.

Maalaiskuntien myöntämistä 22.5 milj. vmk:n avustuksista suurimman osan olivat saaneet lastentarhat ja päiväkodit, 8.8 milj. ja erilaiset invalidijärjestöt, 4.0 milj. vmk.

År 1962 har 275 kommuner eller 50.3 % av samtliga meddelat att de som understöd för vårdändamål utdelat 354.1 milj. gmk. Av dessa har 59 städer och köpingar beviljat inalles 331.6 milj. gmk och 215 landskommuner 22.5 milj. gmk. Understödsbeloppen var störst i Helsingfors, 124.9 milj., i Tammerfors 55.9 i Uleåborg 25.5 och i Lahti 21.6 milj. gmk. Av hela understödsbeloppet, 354.1 milj. gmk, kom 64 % på dessa fyra städers del. Föreningarna för barnskydd erhöill 65.4 % eller 231.7 milj. gmk och föreningarna för socialhjälp 34.6 % eller 122.4 milj. gmk. I den utsträckning kommunerna har meddelat för vilket ändamål understöden har beviljats, har dessa sammanförts i några större grupper.

Sammanlagt 174 kommuner har för barnskyddsändamål utdelat understöd inalles 231.7 milj. gmk. Av denna summa har barnträdgårdarna och daghemmen i 49 kommuner erhöillit 137.5 milj. gmk och barnhemmen i 56 kommuner 61.4 milj. gmk. För barnens sommarrekreation har i 26 kommuner utbetalats 8.7 milj. gmk. För ungdomsverksamheten har beviljats inalles 11.7 milj. gmk. Mannerheimförbundet och Rädda Barnen r. f. har, utan närmare specifikation, för befrämjande av deras verksamhet erhöillit 4.5 milj. gmk. Ytterligare har 7.9 milj. gmk beviljats vissa andra föreningar.

Till föreningar som utövar socialhjälp, har i 215 kommuner utdelats inalles 122.4 milj. gmk. Av denna summa har invalidorganisationerna i 140 kommuner erhöillit 24.3 milj. och ålderdomshemmen i 21 kommuner 32.7 milj. Finlands Röda Kors har beviljats inalles 3.6 och Frälsningsarmén 5.7 milj. gmk utan närmare specifikation av ändamålet. Olika tuberkulosföreningar har erhöillit 3.9 milj. samt föreningar för vård av blinda 4.5 milj. gmk. För mödrarnas sommarrekreation har till Semesterförbundet m. fl. utbetalats 3.6 milj. samt till A-klinikstiftelsen och andra föreningar för vård av alkoholister 11.0 milj. gmk samt till Stadsmission 12.5 milj. gmk. De Hemlösas Stöd, De Nödställdas Vänner samt olika organisationers, även Frälsningsarméns natthärbärgen har för befrämjandet av sin verksamhet erhöillit inalles 4.6 milj. gmk. Ytterligare har flera föreningar, såsom Reumastiftelsen, polioinvaliderna, de stupades anhöriga, krigsänkornas hjälp, föreningar för lomhörda m. fl. erhöillit inalles 16.0 milj. gmk i olika stora rater.

Av de understöd om 22.5 milj. gmk, som landskommunerna beviljat, hade största delen tillfallit barnträdgårdarna och daghemmen, 8.8 milj., samt olika invalidorganisationer, 4.0 milj. gmk.

Kuntien osuus kansaneläkkeiden tukiosista.

Kansaneläkelain mukaan valtio ja kunnat vastaavat kansaneläkkeiden tukiosien kustannuksista. Kuntien kustannusosuus on laissa määriteltä kuntien taloudellisen aseman mukaan. Seuraava yhdistelmä osoittaa, paljonko kunnat ovat ilmoituksensa mukaan vv. 1959—1962 joutuneet maksamaan tukiosien aiheuttamista kustannuksista.

	1959	1960	1961	1962
	milj. vmk—gmk			
Kaupungit — Städer	1 326	1 352	1 533	1 957
Kauppalat — Köpingar	281	234	236	269
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 600	2 668	2 774	3 527
Yhteensä — Summa	4 207	4 254	4 543	5 753

Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien perheiden huolto väkijoumayhtiön voittovaroista. Väkijoumayhtiön voittovarojen käytöstä annettujen määräysten mukaan kunnat saavat asukaslukunsa perusteella määrätyn osan näistä voittovaroista käytettäväksi ensisijassa raittiustyöhön ja mm. myös alkoholistien ja heidän perheittensä huoltoon, jota ei näissä tapauksissa ole katsottava korvattavaksi huoltoavuksi. Kaikki kunnat eivät suinkaan ole käyttäneet saamiaan voittovaroja mainittujen perheiden huoltoon, vain noin 35 % kuntien luvusta. Seuraava yhdistelmä osoittaa, paljonko voittovaroja vv. 1960—1962 on käytetty ko. tarkoitukseen.

Kommunernas andel av folkpensionernas understödsdel. Enligt folkpensionslagen ansvarar staten och kommunerna för kostnaderna för folkpensionernas understödsdel. Kommunernas andel av kostnaderna är i lagen fixerad enligt kommunernas ekonomiska ställning. Följande sammanställning utvisar huru mycket kommunerna enligt egen uppgift under åren 1959—1962 fått erlägga av kostnaderna för understödsdelen.

	1959	1960	1961	1962
	milj. vmk—gmk			
Kaupungit — Städer	1 326	1 352	1 533	1 957
Kauppalat — Köpingar	281	234	236	269
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 600	2 668	2 774	3 527
Yhteensä — Summa	4 207	4 254	4 543	5 753

Vård av missbrukares av berusningsmedel familjer med alkoholbolagets vinstmedel. Enligt förordningarna om användandet av alkoholbolagets vinstmedel erhåller kommunerna på grund av antalet invånare en bestämd del av vinstmedlerna för att användas i första hand till nykterhetsarbete i kommuner och bl. a. också till vård av alkoholisternas familjer, vilken vård dock icke anses vara sådan socialhjälp, som bör ersättas. Alla kommuner har dock icke använt vinstmedlen till vård av ovannämnda familjer, endast ca 35 % av antalet kommuner. Följande sammanställning utvisar, huru mycket av vinstmedlen åren 1960—1962 använts till ifrågasvarande ändamål.

	1960		1961		1962	
	Kuntia Antal kommuner	1 000 vmk gmk	Kuntia Antal kommuner	1 000 vmk gmk	Kuntia Antal kommuner	1 000 vmk gmk
Kaupungit — Städer	31	25 407	32	17 652	34	20 422
Kauppalat — Köpingar	20	3 571	21	3 195	17	2 842
Maalaiskunnat — Landskommuner .	158	15 296	160	18 891	141	16 846
Yhteensä — Summa	209	44 274	213	39 738	192	40 110

VIII. Sosiaaliavustukset

Äitiysavustukset

V:sta 1938 lähtien on synnyttäjille jaettu valtion varoista sosiaalilautakuntien välityksellä äitiysavustusta. Avustus oli alkuaan 450 vmk kutakin syntynyttä lasta kohti, mutta vuosien kuluessa määrää on korotettu. V:ni 1962 aikana se oli alkuvuodesta 4 500 vmk ja maaliskuusta lähtien 5 000 vmk.

Äitiysavustusanomuksia tehtiin v. 1962 maan kaikissa kunnissa yhtä pientä kuntaa lukuunottamatta. Sosiaaliministeriöön saapuneiden tietojen mukaan sosiaalilautakunnat jakoivat avustuksia vuoden alkupuoliskolla yhteensä 38 819 ja sen jälkipuoliskolla 37 785 äidille eli koko vuonna 76 604 äidille. Avustusta saaneiden syntyneiden luku oli ensipuoliskolla 39 370 ja toisella puoliskolla 38 263 eli yhteensä koko vuonna 77 633 lasta, mikä luku vastaa annettujen avustusten lukumäärää.

V:sta 1938 alkaen, jolloin äitiysavustuslaki tuli voimaan, on avustuksia jaettu eri vuosina seuraavasti.

Vuonna Är	Äitiysavus- tusten luku Antal moder- skapsunderstöd
1938	50 730
1940	44 619
1945	70 308
1950	98 884

Avustusten luku on eri vuosina vaihdellut huomattavasti osaksi avustusten jakoperusteiden muuttamisen ja osaksi syntyvyyden vaihteluiden takia.

V:een 1961 verrattuna avustettujen äitien sekä lasten luku on selontekovuonna hieman noussut, kummatkin 0.1 %. Syntyneiden luku aleni syntyvyystilaston mukaan samanaikaisesti koko maassa 0.8 %. Paljonko avustuksia on jaettu eri lääneissä, erikseen kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

VIII. Sociala bidrag

Moderskapsunderstöden

Från och med år 1938 har understöd till barnafödernas utbetalats av statsmedel genom socialnämndernas förmedling. Understödet var ursprungligen 450 gmk för varje nyfött barn, men under årens lopp har detsamma höjts. År 1962 var det vid början av året 4 500 gmk och från och med mars 5 000 gmk.

Moderskapsunderstöd söktes under år 1962 i alla kommuner, utom i en liten kommun. Enligt uppgifter till socialministeriet utbetalade socialnämnderna under förra delen av redogörelseåret understöd till inalles 38 819 mödrar och under senare halvåret till 37 785 mödrar eller under hela året till 76 604 mödrar. Antalet nyfödda barn som erhållit understöd, var under förra halvåret 39 370 och under senare halvåret 38 263 eller inalles under hela året 77 633, vilken siffra motsvarar antalet utdelade understöd.

Från och med år 1938, då lagen om moderskapsunderstöd trädde i kraft, har understöd utgivits som följer.

Vuonna Är	Äitiysavus- tusten luku Antal moder- skapsunderstöd
1955	84 259
1960	78 184
1961	77 591
1962	77 633

Antalet understöd har under olika år betydligt varierat, beroende dels på att grunderna för understöden ändrats och dels på växlingarna i nativiteten.

I jämförelse med år 1961 har antalet understödda mödrar och barn under redogörelseåret något stigit, båda med 0.1 %. Enligt födestatistiken nedgick antalet födda under samma tid i hela landet med 0.8 %. I vilken mån understöd utgivits i olika län och särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande sammanställning.

Lääni — Län	Äitiysavustusten luku — Antal moderskapsunderstöd				%
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskom- muner	Yhteensä Summa	
Uudenmaan — Nylands	8 748	792	4 921	14 461	18.6
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	4 010	286	5 965	10 261	13.2
Ahvenanmaa — Åland	127	—	154	281	0.4
Hämeen — Tavastehus	4 433	911	3 848	9 192	11.9
Kymen — Kymmene	1 400	1 650	2 337	5 387	6.9
Mikkelin — S:t Michels	1 114	—	2 704	3 818	4.9
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	611	147	2 829	3 587	4.6
Kuopion — Kuopio	1 431	—	3 314	4 745	6.1
Keski-Suomen — Mellersta Finland	859	213	3 335	4 407	5.7
Vaasan — Vasa	2 023	—	5 649	7 672	9.9
Oulun — Uleåborgs	1 978	—	6 853	8 831	11.4
Lapin — Lapplands	1 356	125	3 510	4 991	6.4
Koko maa — Hela landet	28 090	4 124	45 419	77 633	100.0

Kaikista äitiysavustuksista 41.5 % jaettiin kaupungeissa ja kauppaloissa sekä 58.5 % maalaiskunnissa. Yksinomaan Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä niiden luku nousi 43.7 %:iin kaikista.

V. 1962 jaettiin kaikkiaan 45 100 vaatepakkausta, joiden yhteinen arvo oli 214.9 milj. vmk. Raha-avustuksina tai muussa muodossa annettiin yhteensä 163.9 milj. vmk. Kaiken kaikkiaan jaettiin äitiysavustuksina v. 1962 joko rahassa tai luonnossa 378.8 milj. vmk sekä lisäksi kunnille rahti- ja kuljetuskustannusten korvaukseksi 0.2 milj. vmk.

Lapsilisät

Lokak. 1 p:nä 1948 voimaan tulleen lapsilisälain mukaan valtio suorittaa kustakin 16 vuotta nuoremasta lapsesta lapsilisää vuosineljänneksittäin. Lapsilisän suuruus oli alkuaan 600 vmk/kk. V:n 1951 lokakuusta v:n 1960 loppuun se oli 1 200 vmk/kk ja sen jälkeen 1 400 vmk/kk. V:n 1962 huhtikuusta lähtien lapsilisää on suoritettu korotettuna ja porrastettuna siten, että ensimmäisestä lapsesta se on 1 500 vmk, toisesta 1 700 vmk ja kolmannesta ja sitä seuraavista kustakin 2 000 vmk/kk.

Kun lapsilisää saaneiden lasten luku ei sanottavasti vaihtelee eri vuosineljänneksinä, on tietoja lapsilisän nostajien ja lasten luvusta pyydetty sosiaalilautakunnilta vain vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Sen sijaan tietoja

av alla moderskapsunderstöd erlades 41.5 % i städerna och köpingarna samt 58.5 % i landskommunerna. Enbart i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län utdelades 43.7 % av dem.

År 1962 utdelades klädesförpackningar till ett antal av 45 100, motsvarande ett värde av 214.9 milj. gmk. Kontantunderstöd eller understöd i annan form utdelades till ett värde av 163.9 milj. gmk. Inalles steg moderskapsunderstöden under år 1962 antingen i penningar eller in natura till ett värde av 378.8 milj. gmk, vartill kom ersättningar åt kommunerna för frakt- och transportkostnader 0.2 milj. gmk.

Barnbidragen

Enligt lagen om barnbidrag, som trädde i kraft den 1 okt. 1948, erlägger staten kvartalsvis för varje barn under 16 år barnbidrag. Barnbidragets belopp var ursprungligen 600 gmk per månad. Fr.o.m. oktober 1951 till slutet av år 1960 var det 1 200 gmk per månad och därefter 1 400 gmk. Fr.o.m. april år 1962 har barnbidraget blivit förhöjt och graderat så, att beloppet för det första barnet är 1 500 gmk, för det andra barnet 1 700 gmk och för det tredje och varje följande barn 2 000 gmk per månad.

Då antalet barn, som erhållit barnbidrag, icke nämnvärt växlar under olika kvartal, har uppgifter från socialnämnderna om antalet av dem som lyft barnbidrag och antalet barn blott begärts för årets sista kvartal. De

maksetuista rahamääristä on saatu kultakin neljännekseltä erikseen, joten niiden nojalla voidaan suunnilleen laskea, montako lasta kulloinkin on ollut kysymyksessä. V:n 1962 neljännellä neljänneksellä oli lapsilisän nostajia eli avustusta saaneita perheitä kaikkiaan koko maassa 648 719 ja lapsilisään oikeutettuja lapsia näissä perheissä 1 393 596. Lisäksi sosiaalilautakunnat ovat nostaneet lapsilisää 9 613 lapsesta ja yksityisten lastenkotien johtajat kasvattajan ominaisuudessa 266 lapsesta, joten lapsilisää saaneiden lasten kokonaisluku oli 1 403 475 eli 27 276 lasta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lapsilisää saaneiden lasten luku oli eri vuosina seuraava.

Vuosi — År	Lasten luku Antal barn
1948	1 167 312
1950	1 262 219
1955	1 370 516
1956	1 390 227
1957	1 400 330

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa esitetään, miten perheet jakaantuivat lapsiluvun mukaan eri lääneissä ja koko maassa sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. Sosiaalilautakuntien huostassa sekä yksityisissä lastenkodeissa olevat lapset eivät sisälly näihin lukuihin.

Suurimmalla osalla lapsilisää saaneista perheistä oli vain 1 tai 2 16 vuotta nuorempaa lasta; näitä perheitä oli 70.4 % kaikista. Vain 6.6 %:lla oli 5 tai sitä useampia lapsia. Näitä monilapsisia perheitä oli eniten Lapin ja Oulun lääneissä, edellisessä 13.9 ja jälkimmäisessä 13.3 %, sekä sen jälkeen Pohjois-Karjalan, 12.2 %, Kuopion, 9.6 %, ja Mikkelin, 8.5 %, lääneissä. Oulun läänissä 3.6 %:lla perheistä oli 7 ja sitä useampia lapsia, kun koko maassa näiden perheiden luku oli keskimäärin vain 1.4 %.

Jos puheena olevan taulukon nojalla lasketaan lasten kokonaisluku kaikissa perheissä, saadaan seuraavalla sivulla oleva yhdistelmä osoittamaan lapsilisää saaneiden lasten luvun jakaantumista eri läänien kesken. Samalla ilmoitetaan lasten suhteellinen osuus läänien väkiluvusta.

utbetalade beloppen däremot har redovisats kvartalsvis, så att man på grundvalen av dem ungefärligen kan beräkna, hur många barn som fått barnbidrag. Under fjärde kvartalet 1962 var antalet av dem som lyft barnbidrag eller antalet resp. familjer i hela landet 648 719 och antalet till barnbidrag berättigade barn i dessa familjer 1 393 596. Dessutom har socialnämnderna lyft barnbidrag för 9 613 barn och föreståndare för privata barnhem i egenskap av uppfostrare för 266 barn, så att totalantalet barn som erhållit barnbidrag var 1 403 475 eller 27 276 barn mindre än föregående år. Under de olika åren var antalet barn, som erhållit barnbidrag, följande.

Vuosi — År	Lasten luku Antal barn
1958	1 415 292
1959	1 426 783
1960	1 432 503
1961	1 430 751
1962	1 403 475

I tabellen på följande sida anges, hur familjerna fördelade sig efter antalet barn i olika län och i hela landet samt särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna. Dessa siffror innefattar icke de barn, som var omhändertagna av socialnämnderna, och icke heller barn på privata barnhem.

Största delen av de familjer, som erhållit barnbidrag, hade blott 1 eller 2 barn under 16 år; dessa familjer utgjorde 70.4 % av samtliga. Blott 6.6 % av familjerna hade 5 barn och däröver. Dessa barnrika familjer var jämförelsevis talrikast i Lapplands och Uleåborgs län, där de utgjorde resp. 13.9 och 13.3 %, varefter följde Norra Karelen län med 12.2 %, Kuopio län med 9.6 % och St Michels län med 8.5 %. I Uleåborgs län hade 3.6 % av familjerna 7 barn och därutöver, medan antalet dylika familjer i hela landet blott utgjorde i medeltal 1.4 %.

Om man på grund av tabellen uträknar totalantalet barn i familjerna, erhålles sammanställningen på följande sida över barnens fördelning på olika län. Samtidigt anges barnens relativa andel av befolkningen i resp. län.

tien ja yksityisten lastenkotien huostassa olevat lapset myös otetaan huomioon, lapsilisää saaneiden lasten suhteellinen määrä oli 31.1 % maan väestöstä.

V:n 1961 viimeiseen neljännekseen verrattuna lapsilisää saaneiden lasten luku on pienentynyt 1.9 % ja lapsilisän nostajien luku 1.4 %.

V:n 1962 kuluessa määrättiin lapsilisiä maksettavaksi kaikkiaan 27 401.1 milj. vnk eli 13.5 % enemmän kuin v. 1961.

Perhelisät

Perhelisää suoritetaan valtion varoista vähävaraisille monilapsisille perheille lasten aiheuttamien lisäkustannusten korvaamista varten. Perhelisää on maksettu v:n 1943 puolivälistä lähtien, aluksi ainoastaan sellaisille vähävaraisille perheille, joissa 16 vuotta nuorempien lasten lukumäärä oli vähintään viisi, mukaan luettuina myös otto- ja kasvattilapset, joista perhe korvauksetta huolehtii, työkyvyttömät vanhemmat lapset ja 16—17-vuotiaat koulunkäyntiä jatkavat lapset. V:sta 1946 lähtien perhelisää on suoritettu neljää tai useampaa lasta huoltaville perheille, vähintään kahta lasta huoltaville leskiperheille sekä sellaisille vähintään kaksilapsisille perheille, joiden pääasiallinen huoltaja on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi.

Perhelisän saamisen edellytyksenä on, etteivät perheelle viimeksi toimitetussa kunnallisverotuksessa maksuunpannut veroäyrit ylitä valtioneuvoston vahvistamaa enimmäismäärää taikka ettei perhelisän myöntämiseen muutoin ole syytä hakijan toimeentulomahdollisuuksien kannalta.

V. 1962 jaettiin perhelisää kaikkiaan 81 741 perheelle. Niistä 65 436 oli neljää tai useampaa lasta huoltavia perheitä (suurperheitä) sekä 8 849 vähintään kahta lasta huoltavia leskiperheitä ja 7 456 sellaisia vähintään kaksilapsisia perheitä, joiden pääasiallinen huoltaja oli tullut pysyvästi työkyvyttömäksi. Perhelisinä jaettujen valtion varojen määrä oli yhteensä 830.2 milj. vnk vastaten 855.5 milj. vnk v. 1961. Perhelisän määrä on v:sta 1958 lähtien ollut paikkakunnan kalleudesta riippuen 4 500—5 500 vnk vuodessa suuren perheen neljänestä sekä lesken ja työkyvyttömän huoltajan toisesta ja

svarande proportionstal blott 25.9. — Beaktas även de av socialnämnderna och de privata barnhemmen omhändertagna barnen, utgjorde det relativa antalet barn som erhållit barnbidrag 31.1 % av befolkningen.

Gentemot sista kvartalet 1961 har antalet barn som erhållit barnbidrag minskats med 1.9 %, och antalet av dem som lyft barnbidrag med 1.4 %.

Under år 1962 utanordnades barnbidrag till ett belopp av inalles 27 401.1 milj. gmk eller 13.5 % mera än år 1961.

Familjebidragen

Familjebidrag utbetalas av statsmedel åt mindrebemedlade barnrika familjer som ersättning för de merkostnader barnen försorsakat. Familjebidrag har utbetalats fr.o.m. medlet av år 1943, till att börja med åt sådana mindrebemedlade familjer, i vilka antalet barn under 16 år var minst 5 inberäknat även adoptiv- och fosterbarn, vilka familjen utan ersättning försörjer, arbetsförmögna äldre barn och 16—17-åringar, vilka fortsätter sin skolgång. Fr.o.m. år 1946 har familjebidrag utbetalats åt familjer som har 4 eller flere barn att försörja, åt änkefamiljer med minst 2 barn samt åt familjer med minst 2 barn där familjeförsörjaren är arbetsförmögen.

Som förutsättning för rätt till familjebidrag gäller, att familjen icke vid senast verkställda kommunalbeskattning påförts ett högre antal skattören än vad statsrådet fastställt som maximum eller att skäl för beviljande av familjebidrag icke annars föreligger med hänsyn till sökandens utkomstmöjligheter.

År 1962 utbetalades familjebidrag till 81 741 familjer. Av dessa var 65 436 familjer som hade fyra eller flere barn att försörja samt 8 849 änkefamiljer med minst två barn och 7 456 sådana familjer med minst två barn, vilkas huvudsakliga försörjare hade blivit varaktigt arbetsförmögen. I familjebidrag utbetalades i statsmedel 830.2 milj. gmk mot 855.5 milj. gmk år 1961. Familjebidragets belopp har från år 1958 beroende på ortens dyrhet varit 4 500—5 500 gmk om året till stora familjer fr.o.m. det fjärde barnet samt till änkefamiljer och familjer med arbetsförmögen försörjare föt det andra och

kustakin seuraavasta 16 vuotta nuoremmasta tai koulua käyvistä 20 vuotta nuoremmasta taikka työkyvyttömistä lapsesta.

Perhelisää saaneiden perheiden luku on vv. 1948—1962 ollut seuraava.

varje därefter följande barn under 16 år eller barn under 20 år, som besöker skola, eller arbetsoförmöget barn.

Antalet familjer, som erhållit familjebidrag, har under åren 1948—1962 varit följande.

Vuosi — År	Perhelisää saaneet perheet — Antal familjer med familjebidrag			
	Suurperheet Stora familjer	Leskiperheet Ankefamiljer	Työkyvyttömiä perheet — De ar- betsoförmögna familjer	Yhteensä Summa
1948	63 107	14 751	2 549	80 407
1950	68 229	14 282	3 518	86 029
1955	75 897	10 441	5 430	91 768
1956	75 931	9 673	5 673	91 277
1957	76 073	9 408	6 004	91 485
1958	73 752	9 110	6 543	89 405
1959	73 251	8 993	6 776	89 020
1960	72 700	8 784	6 803	88 287
1961	68 308	9 019	7 344	84 671
1962	65 436	8 849	7 456	81 741

Perhelisää saaneet perheet lapsiluvun mukaan — Familjer, som erhållit familjebidrag, efter antalet barn

Lääni — Län	Perheitä, joissa lapsiluku oli — Familjer, i vilka antalet barn var														Yht. Summa
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Uudenmaan — Nylands ...	632	399	2 200	1 320	577	212	90	29	5	2	2	—	—	5 468	
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	689	472	3 320	2 079	969	476	202	82	40	19	2	1	—	8 351	
Ahvenanmaa — Åland	16	5	58	38	12	4	1	—	—	—	—	—	—	134	
Hämeen — Tavastehus	748	481	3 160	1 929	930	414	163	61	29	8	2	—	—	7 925	
Kymen — Kymmene	312	247	1 627	1 082	485	192	67	30	13	2	—	—	—	4 057	
Mikkelin — St Michels ...	366	275	1 928	1 230	668	316	145	70	31	8	2	—	—	5 039	
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	438	326	2 276	1 634	967	517	239	129	40	13	4	1	—	6 584	
Kuopion — Kuopio	529	432	2 601	1 726	999	506	244	117	34	9	—	2	—	7 199	
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	363	266	2 010	1 281	757	361	206	75	50	15	4	1	—	5 389	
Vaasan — Vasa	737	465	3 690	2 211	1 182	561	276	122	59	19	5	1	—	9 328	
Oulun — Uleåborgs	866	668	4 906	3 450	2 135	1 324	694	304	117	50	17	1 ¹⁾	—	14 533	
Lapin — Lapplands	405	343	2 490	1 933	1 139	725	400	198	67	25	8	—	1	7 734	
Koko maa — Hela landet	6 101	4 379	30 266	19 913	10 820	5 608	2 727	1 217	485	170	46	7¹⁾	2	81 741	
Kaupungit — Städer	1 469	911	5 050	3 012	1 396	565	194	87	27	13	2	1	—	12 727	
Kauppalat — Köpingar ...	231	171	1 081	634	305	135	63	20	9	2	—	—	—	2 651	
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	4 401	3 297	24 135	16 267	9 119	4 908	2 470	1 110	449	155	44	6	2	66 363	
														%	
Koko maa — Hela landet	7.5	5.4	37.0	24.4	13.2	6.9	3.3	1.5	0.6	0.2	0.0	0.0	0.0	100.0	
Kaupungit — Städer	11.5	7.2	39.7	23.7	11.0	4.4	1.5	0.7	0.2	0.1	0.0	0.0	—	100.0	
Kauppalat — Köpingar ...	8.7	6.5	40.8	23.9	11.5	5.1	2.4	0.8	0.3	0.0	—	—	—	100.0	
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	6.6	5.0	36.4	24.5	13.7	7.4	3.7	1.7	0.7	0.2	0.1	0.0	0.0	100.0	

¹⁾ Tähän sisältyy yksi perhe, jossa lapsiluku oli 16 — ²⁾ Häri ingår en familj, i vilken antalet barn var 16

Perhelisää saaneiden suurperheiden luku on v:sta 1948 lähtien noussut vuosi vuodelta aina v:een 1957 asti. V. 1961 se aleni edellisestä vuodesta 6.0 % ja v. 1962 4.2 %. Työkyvyttömiä perheiden luku on kasvanut joka vuosi, kertomusvuonna 1.5 %. Sen sijaan leskiperheiden luku on pienentynyt aina v:een 1960 asti. V. 1961 se suureni 2.7 %, mutta aleni jälleen v. 1962 1.9 %.

Perhelisää saaneet perheet jakaantuivat lapsiluvun mukaan v. 1962 eri läänien kesken sekä toiselta kaupunkien, kauppaloitten ja maalaiskuntien osalle edellisellä sivulla olevan taulukon osoittamalla tavalla.

Perhelisää saaneissa perheissä oli huollettavia lapsia kaikkiaan 390 306. Kun leskien ja työkyvyttömiä perheille maksettiin perhelisää toisesta lapsesta ja suurperheille neljänestä lapsesta lähtien, oli niiden lasten lukumäärä, joista perhelisää suoritettiin, kaikkiaan koko maassa 177 693 eli 5 932 pienempi kuin edellisenä vuonna. Näistä 139 389 lasta oli suurperheiden, 18 036 leskiperheiden ja 20 268 työkyvyttömiä perheenhuoltajien lapsia. Miten nämä lapset ja heistä maksetut perhelisät jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Antalet stora familjer, som erhållit familjebidrag, har fr. o. m. 1948 stigit år för år ända till 1957. År 1961 nedgick antalet med 6.0 % från föregående år och år 1962 med 4.2 %. Antalet arbetsoförmögna familjer har stigit varje år, under redogörelseåret med 1.5 %. Däremot har antalet änkefamiljer nedgått ända till år 1960. År 1961 steg antalet med 2.7 %, men nedgick åter år 1962 1.9 %.

Antalet familjer med familjebidrag fördelade sig år 1962 efter antalet barn på olika län samt på städer, köpingar och landsbygd såsom tabellen på föregående sida visar.

Antalet barn var i de familjer som erhållit familjebidrag inalles 390 306. Då familjebidrag till änkefamiljer och familjer, vilkas försörjare blivit arbetsoförmögna, erlågdes fr.o.m. det andra barnet och till stora familjer fr.o.m. det fjärde barnet, var antalet barn, för vilka familjebidrag erlades, inalles i hela landet 177 693 eller 5 932 mindre än föregående år. Därav tillhörde 139 389 stora familjer, 18 036 änkefamiljer och 20 268 arbetsoförmögna familjeförsörjare. Huru dessa barn och de för dem erlagda familjebidragen fördelade sig på olika län, framgår av följande sammanställning.

Läni — Län	Lasten luku Antalet barn	%:ina — I % väestöstä av befolk- ningen	I % lapsilisää saa- neista av dem, som erh. barnbidrag	Perhelisää jaettu — I fa- miljebidrag ut- delats milj. vnk gmk
Uudenmaan — Nylands	10 132	1.2	4.5	49.5
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	16 878	2.5	8.8	76.1
Ahvenanmaa — Åland	223	1.0	4.2	1.0
Hämeen — Tavastehus	15 510	2.6	9.0	72.2
Kymen — Kymmene	7 928	2.3	7.8	37.6
Mikkelin, — S:t Michels	10 732	4.6	14.0	48.3
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	15 120	7.3	20.4	69.1
Kuopion — Kuopio	15 899	5.9	17.2	71.6
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	11 908	4.8	14.3	53.7
Vaasan — Vasa	19 627	4.4	13.8	87.6
Oulun — Uleåborgs	34 880	8.5	22.8	162.6
Lapin — Lapplands	18 856	8.9	22.6	100.9
Koko maa — Hela landet	177 693	3.9	12.7	830.2

Maan itä- ja pohjoisosissa, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Keski-Suomen, Vaasan, Oulun ja Lapin lääneissä, oli yhteensä lähes $\frac{2}{3}$ eli 65.4 % kaikista niistä lapsista, joista maksettiin perhelisää. Samoissa lääneissä oli myös eniten niitä lapsia,

Nära $\frac{2}{3}$ eller 65.4 % av alla de barn, för vilka familjebidrag erlades, hörde hemma i östra och norra delarna av landet, i Norra Karelen, Kuopio, Mellersta Finlands, Vasa, Uleåborgs och Lapplands län. Samma län uppvisar

joista maksettiin sekä perhe- että lapsilisää. Pohjois-Karjalan, Oulun ja Lapin lääneissä runsaasti joka viidennestä lapsilisää saaneesta lapsesta suoritettiin lisäksi vielä perhelisää. Uudemaan läänissä tällaisia lapsia oli varsin vähän; vain noin joka 20:nnestä lapsilisää saaneesta lapsesta maksettiin perhelisää.

Perhelisät suoritettiin niiden saajille pääasiassa ns. välillisinä luontoissuorituksina eli erilaisten esineiden ja tarvikkeiden hankintaan oikeuttavina osto-osoituksina, mutta osaksi myös varsinaisina luontoissuorituksina, so. asianomaisten sosiaalilautakuntien hankkimien tavaroiden muodossa. Seuraava yhdistelmä osoittaa eri suoritusmuotoihin vv. 1961—1962 käytettyjen varojen määrän.

Suoritusmuoto — Bidragsform	1961	1962	1961	1962
	Milj. vnk—gmk			
Viljelysten edistäminen — Befrämjande av odlingar	79.4	74.0	9.3	8.9
Kotieläimet ja niiden rehu — Husdjur och foder	13.9	11.6	1.6	1.4
Asuin- ja talousrakennusten kunnostaminen — Iståndsåttning av bostads- och ekonomibygnader	112.5	109.3	13.2	13.2
Sängyt ja vuodevaatteet — Sångar och sångkläder	417.4	412.6	48.8	49.7
Huonekalut — Möbler	61.2	57.6	7.2	6.9
Astiat ja muut taloustarvikkeet — Serviser och andra hushållsartiklar	71.7	70.0	8.4	8.5
Lasten vaateustarvikkeet — Beklädnadsartiklar för barn	70.5	65.9	8.2	8.0
Elintarvikkeet — Livsmedel	0.3	0.2	0.0	0.0
Muut luontoissuoritukset — Andra naturaprestationer	28.2	28.5	3.3	3.4
Rahasuoritukset — Kontanter	0.4	0.5	0.0	0.0
Yhteensä — Summa	855.5	830.2	100.0	100.0

Erityislapsilisät

Huhtikuun 1 p:nä 1961 voimaan tulleen erityislapsiliselain mukaan valtio suorittaa erityislapsilisää turvaamaan kaikkein vaikeimmissa olosuhteissa elävien lapsiperheiden ja lasten asemaa.

Erityislapsilisen saamisen yleisenä edellytyksenä on, että lapsi asuu Suomessa ja on kuutta-toista vuotta nuorempi. Milloin lapsi 16 vuotta täytettyään kuitenkin jatkaa koulunkäyntiään tai opintojaan, voidaan erityislapsilisää suorittaa siihen asti kun hän täyttää 20 vuotta, jos hän ei muutoin saa koulunkäyntiään ja opintojaan varten vähintään vastaavan suuruista avustusta valtion tai muista varoista.

Erityislapsiliselain 3 §:ssä määritellään ne erityiset edellytykset, joiden perusteella erityislapsilisää voidaan suorittaa. Niiden mukaisesti erityislapsilisää suoritetaan:

även det största antalet sådana barn, för vilka såväl familje- som barnbidrag utgick. I Norra Karelen, Uleåborgs och Lapplands län erlades familjebidrag för drygt vart femte som erhöill barnbidrag. I Nylands län var antalet dylika barn tämligen ringa; där utgick familjebidrag för vart 20:e barn som erhöill barnbidrag.

Familjebidragen utgick till sina mottagare huvudsakligen i form av s.k. indirekta naturaprestationer, dvs. i form av köpanvisningar som berättigade till anskaffning av bohag och förnödenheter av olika slag, men delvis även i form av varor, som anskaffats av vederbörande socialnämnder. Följande sammanställning visar hur mycket medel i olika form som utdelats åren 1961 och 1962.

Specialbarnbidragen

Enligt lagen om specialbarnbidrag, som trädde i kraft den 1 april 1961, erlägger staten specialbarnbidrag för tryggnad av de i de alla svåraste omständigheterna levande barnfamiljernas och barnens ställning.

En allmän förutsättning för erhållande av specialbarnbidrag är, att barnet bor i Finland och icke fyllt sexton år. Fortsätter barn efter att ha fyllt 16 år emellertid sin skolgång eller sina studier, må specialbarnbidrag erläggas, intill dess barnet fyller 20 år, ifall det för sin skolgång eller sina studier inte annars av staten eller ur andra medel erhåller ett minst lika stort understöd.

I lagen om specialbarnbidrag 3 § specificeras de särskilda förutsättningar, under vilka specialbarnbidrag kan erläggas. Enligt dessa utgår specialbarnbidrag:

1) lapsesta, jonka vanhemmat ovat kuolleet;
2) lapsesta, jonka vanhemmista toinen on kuollut ja toinen elää leskenä tai avioeron saaneena;

3) avioliiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta
a) jos hänelle elatusapua maksamaan sitoutunut tai siihen velvoitettu on kuollut jättämättä jälkeensä elatusvelvollisuuden täyttämiseksi tarvittavia varoja tai b) jos lapselle ei ole voitu elatusapua sopimuksella tai tuomiolla vahvistaa; sekä

4) lapsesta, jonka vanhemmat tai toinen heistä saa kansaneläkelain mukaista kansaneläkettä.

Edellytyksenä erityislapsilisän myöntämiselle edellä mainituissa tapauksissa on sitä paitsi, että lapselle ja hänen vanhemmilleen pantujen vero-äyrien luku ei ylitä valtioneuvoston vahvistamaa määrää.

Erityslapsilisää suoritetaan lisäksi kotona tai muutoin yksityiskodissa hoidettavasta lapsesta, joka ruumiillisen tai sielullisen vajavuuden, sairauden tahi vamman johdosta on jatkuvasti siinä määrin avuton, että hän tarvitsee pysyvää silmäläpitoa ja hoitoa. Erityslapsilisän suorittamisen taloudellisena edellytyksenä on näissä tapauksissa vain erityislapsilislain 1 §:n yleissäännös, jonka mukaan erityislapsilisän suorittaminen edellyttää, että erityinen taloudellinen tuki on tarpeen lapsen elatuksen, hoidon ja kasvatuksen turvaamiseksi.

Valtion tai kunnan kustannuksella laitoksessa tai muualla hoidettavana olevasta lapsesta ei erityislapsilisää suoriteta.

Tiedot erityislapsilisää saaneiden lasten määristä suorittamisperusteen mukaan perustuvat sosiaalilautakunnilta vuoden viimeiseltä neljännekseltä saatuihin ilmoituksiin. Tämän mukaan v. 1962 myönnettiin erityislapsilisää 42 576 nostajan välityksellä 84 759 lapselle.

Seuraavassa taulukossa on esitetty, millä perusteella erityislapsilisää on myönnetty.

Suurin osa lapsista, 45.3 %, on saanut erityislapsilisää sillä perusteella, että vanhemmat ovat saaneet kansaneläkettä. Maalaiskunnissa näiden tapausten osuus oli 49.5 %, sen sijaan kaupungeissa ja kauppaloissa vain 29.9 %. Toiseksi suurimman ryhmän, 42.2 %, muodostavat puoli-orvot lapset, kaupungeissa ja kauppaloissa 54.3 % ja maalaiskunnissa 39.0 %. Lapsen avuttomuuden perusteella myönnettiin erityislapsilisää 7.7 %:lle, kaupungeissa ja kauppaloissa 10.1 %:lle ja maalaiskunnissa 7.0 %:lle.

1) för barn, vars bägge föräldrar är döda;
2) för barn, av vilkas föräldrar den ena är död och den andra lever som änka eller änking eller som fränskild;

3) för barn utom äktenskap, om a) den, som förbundit sig eller förpliktats att erlagga underhållsbidrag, avlidit utan att efterlämna tillgångar för försörjningspliktens fullgörande eller b) om underhållsbidrag för barnet icke kunnat i avtal eller genom dom fastställas; samt

4) för barn, vars föräldrar eller den ena av dem åtnjuter enligt folkpensionslagen utgående folkpension.

En förutsättning för beviljande av specialbarnbidrag i förutnämnda fall är dessutom, att icke barnet och dess föräldrar påförda skattören överstiger ett av statsrådet fastställt antal.

Specialbarnbidrag utgår dessutom till hemma eller eljest i enskilt hem vårdat barn, som till följd av kroppslig eller själslig defekt, sjukdom eller skada varaktigt är så hjälplöst, att det är i behov av ständig uppsikt och vård. Som en ekonomisk förutsättning för erläggande av specialbarnbidrag gäller i dessa fall endast den allmänna bestämmelse i 1 § lagen om specialbarnbidrag, enligt vilken erläggandet av specialbarnbidrag förutsätter, att ett särskilt ekonomiskt stöd är behövt för att barnets försörjning, vård och uppföstran skall kunna tryggas.

Specialbarnbidrag utgår inte för barn, som vårdas i anstalt eller annorstädes på statens eller kommunens bekostnad.

Uppgifterna om antal barn, som erhållit specialbarnbidrag enligt grunden för erläggandet baserar sig på de av socialnämnderna erhållna meddelandena för årets sista kvartal. Enligt detta beviljades under år 1962 specialbarnbidrag för 84 759 barn genom förmedling av 42 576 lyftare.

I följande tabell har redovisats, på vilken grund specialbarnbidrag beviljats.

Största delen av barnen, 45.3 %, har erhållit specialbarnbidrag på grund av att föräldrarna lyft folkpension. I landskommunerna utgjorde andelen av dessa fall 49.5 %, i städerna och köpingarna däremot endast 29.9 %. Den näst största gruppen, 42.2 %, utgjordes av de barn, vilka endast hade den ena av föräldrarna i livet, i städerna och köpingarna 54.3 % och i landskommunerna 39.0 %. På grund av barnets hjälplöshet beviljades specialbarnbidrag för 7.7 %, i städerna och köpingarna 10.1 % och i landskommunerna 7.0 %.

Peruste, millä erityislapsilisää myönnetty — Grunden för erläggande av specialbarnbidrag

Peruste — Grunden	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
				%		
<i>Vanhemmista johtuva — Beroende av föräldrarna</i>	16 368	61 871	78 239	89.9	93.0	92.3
täysiorpous — båda föräldrarna döda	224	859	1 083	1.2	1.3	1.3
puoliorpous — ena av föräldrarna död	9 889	25 936	35 825	54.3	39.0	42.2
ai. lapsen elatusavun puuttuminen — intet underhållsbidrag för barn utom äktenskap	807	2 148	2 955	4.5	3.2	3.5
vanhempien kansaneläke — föräldrarnas folkpension	5 448	32 928	38 376	29.9	49.5	45.3
<i>Lapsen avuttomuudesta johtuva — Beroende av barnets hjälplöshet</i>	1 846	4 674	6 520	10.1	7.0	7.7
sokeus — blindhet	33	65	98	0.2	0.1	0.1
kuurous — dövhet	152	220	372	0.8	0.3	0.4
häiriintynyt liikuntakyky — nedsatt rörelseförmåga	256	594	850	1.4	0.9	1.0
kaatumatauti — epilepsi	94	250	344	0.5	0.4	0.4
vajaamielisyys tai mielitauti — psykisk efterblivenhet eller sinnessjukdom	746	2 135	2 881	4.1	3.2	3.5
sokeritauti — sockersjuka	334	844	1 178	1.8	1.3	1.4
sydänvika — hjärtfel	21	79	100	0.1	0.1	0.1
keuhkoastma — astma	11	97	108	0.1	0.1	0.1
aivovaurio — hjärnskada	32	48	80	0.2	0.1	0.1
muu avuttomuus — annan hjälplöshet	167	342	509	0.9	0.5	0.6
Kaikkiaan — Inalles	18 214	66 545	84 759	100.0	100.0	100.0

Erityislapsilisää on kahta eri suuruusluokkaa. Pienemmän määrää on 14 400 vmk ja suuremman 28 800 vmk vuodessa lasta kohti. Suurempi erityislapsilisä suoritetaan täysiorvosta lapsesta sekä kotona hoidettavasta avuttomasta lapsesta. Kaikista muista erityislapsilisään oikeutetuista lapsista suoritetaan 14 400 vmk vuodessa. Erityislapsilisänä jaettujen valtion varojen määrä oli v. 1962 1 322.2 milj. vmk.

Miten erityislapsilisää saaneet lapset ja heistä maksetut erityislapsilisät jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Väkilukuun ja lapsilisää saaneisiin verrattuna oli erityislapsilisää saaneita lapsia eniten maan itä- ja pohjoisosissa, Pohjois-Karjalan, Oulun, Lapin ja Kuopion lääneissä. Kun Uudenmaan läänissä lapsilisää saaneista lapsista sai erityislapsilisää 3.2 %, oli vastaava osuus Pohjois-Karjalan läänissä 9.4 % koko maan osuuden ollessa 6.0 %. Erityislapsilisää saaneita lapsia tuli

Specialbarnbidrag finns i två storleksklasser. Det mindre bidragets belopp är 14 400 gmk och det större 28 800 gmk per år och barn. Det större specialbarnbidraget utgår för helt föräldralöst barn samt hjälplöst barn, som skötes hemma. För alla andra till specialbarnbidrag berättigade barn utbetalas 14 400 gmk i året. I specialbarnbidrag utdelades ur statsmedel under år 1962 1 322.2 milj. gmk.

Hur de barn, som erhållit specialbarnbidrag, och för dem utbetalade specialbarnbidrag fördelade sig på de olika länen, framgår av följande sammanställning.

Jämfört med folkmängden och de barn som erhållit barnbidrag, fanns de flesta barn, som erhållit specialbarnbidrag i landets östra och norra delar, Norra Karelen, Uleåborgs, Lapplands och Kuopio län. Då av de barn, som erhöill barnbidrag i Nylands län 3.2 % fick specialbarnbidrag, var motsvarande andel i Norra Karelen län 9.4 %, andelen i hela landet ut-

Lääni — Län	Erityislapsi- lisän nostajia Antalet dem, som lyft specialbarnbidrag	Lasten luku Antal barn	%:ina — väestöstä av befolk- ningen	I % lapsilisää saaneista av dem, som erh. barnbidrag	Erityislapsi- lisää jaettu I specialbarn- bidrag utdelats milj. vnk gmk
Uudenmaan — Nylands	4 402	7 225	0.8	3.2	115.1
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs ..	5 209	9 335	1.4	4.9	147.6
Ahvenanmaa — Åland	117	184	0.9	3.5	2.8
Hämeen — Tavastehus	4 666	8 257	1.4	4.8	129.6
Kymen — Kymmene	2 435	4 245	1.2	4.2	68.6
Mikkelin — St Michels	2 453	5 020	2.1	6.5	77.2
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	3 178	7 003	3.4	9.4	108.3
Kuopion — Kuopio	3 510	7 561	2.8	8.2	116.5
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	2 895	5 560	2.2	6.7	87.9
Vaasan — Vasa	4 684	9 332	2.1	6.6	147.3
Oulun — Uleåborgs	5 979	14 048	3.4	9.0	214.0
Lapin — Lapplands	3 048	6 989	3.3	8.4	107.3
Koko maa — Hela landet	42 576	84 759	1.9	6.0	1 322.2

keskimäärin 2 nostajaa kohti vaihdellen maan eteläosissa alle 2:sta pohjois- ja itäosissa yli 2:een.

gjorde 6.0 %. Av de barn, som erhöill specialbarnbidrag, kom i medeltal 2 på varje person, som lyfter bidragen, varierande i landets södra delar under 2 och norra och östra delar över 2.

Asumistuki ja perheenasuntoavustus

Asumistukea, samoin kuin aikaisemmin perheenasuntoavustuksia myönnetään valtion varoista vähävaraisten lapsiperheiden asumiskustannusten alentamiseksi ja asumistason kohottamiseksi. Tavoitteeksi on otettu se, että lapsiperheet voisivat asua samalla tavoin kuin väestö keskimäärin. Lapsiperheiden asumistukea koskevat säännökset sisältyvät nykyisin voimassa olevaan joulukuussa 1961 annettuun lakiin.

Kun oli mahdollista, että aikaisemmin perheenasuntoavustusta saaneista perheistä suuri osa ei täyttäisi asumistukilain asettamia kireämpiä vaatimuksia, eikä haluttu ottaa pois ns. saavutettua etua, tehtiin asumistukilaissa mahdolliseksi myöntää perheenasuntoavustusta uuden lain 12 §:n mukaan niille perheille, jotka eivät muuten saisi asumistukea tai saisivat sitä pienempänä kuin jo saamaansa perheenasuntoavustusta. Edellytyksenä on, että perheet saivat perheenasuntoavustusta 31. 12. 1961 eli uuden lain voimaantulohekellä.

Bostadsbidrag och familjebostadsunderstöd

Bostadsbidrag, liksom tidigare familjebostadsunderstöd beviljas ur statsmedel för nedbringandet av mindre bemedlade barnfamiljers bostadskostnader och för höjandet av boende nivån. Som mål har uppställts, att barnfamiljerna skulle beredas möjlighet till samma bostadsstandard som befolkningen i genom snitt. Bestämmelser rörande bostadsbidrag för familjer med barn ingår i den nugällande lagen utfärdad i december 1961.

Då det var möjligt, att en stor del av de familjer, som tidigare erhöill familjebostadsbidrag, icke skulle fylla de strängare fordringar lagen om bostadsbidrag ställde, och då man icke önskade frångå dem en s.k. ernädd förmån, gjordes det enligt lagen om bostadsbidrag möjligt att bevilja familjebostadsbidrag enligt den nya lagens 12 § åt familjer, som annars icke skulle erhålla bostadsbidrag eller som skulle erhålla sådant till ett mindre belopp än det de redan erhöill. En förutsättning är, att familjerna erhöill familjebostadsbidrag den 31. 12. 1961, alltså då den nya lagen trädde i kraft.

Mainitussa uudessa laissa määritellään tarkemmin, mitkä ovat vaatimukset asumistuen myöntämiselle. Nämä jakautuvat kolmeen ryhmään: perheeseen, asuntoon ja asumiskustannuksiin.

1) Perhe on lain tarkoittama lapsiperhe, mikäli sillä on kotona vähintään kaksi huollettavaa 16 v. nuorempaa lasta. Mikäli lapsi jatkaa koulunkäyntiään, opiskelee tai on työkyvytön, on ikärajana 20 vuotta. Laki edellyttää, ettei perheen talouteen kuuluville perheenjäsenille ole määrätty veroa omaisuudesta ja ettei perheenjäsenen yhteinen verotettava vuotuinen tulo edellisenä vuotena toimitetussa tulo- ja omaisuusverotuksessa ylitä asetuksessa määrättyjä rajoja.

2) Laki lapsiperheiden asumistuesta eroaa ehkä eniten aikaisemmin käytännössä olleesta perheenasuntoavustusjärjestelmästä asunnolle asetettujen vaatimusten osalta, sillä aikaisemmin ei tähän puoleen kiinnitetty tarpeeksi huomiota. Asunnon pinta-alan ääriarajat ovat nyt 45 ja 120 m², ja asunnon tulee käsittää vähintään kaksi huonetta ja keittokomero. Huoneiston on varustetasoltaan ja kunnoltaan vastattava perheenasunnolle kohtuuden mukaan asetettavia vaatimuksia. Tärkein uudistus kohdistuu asumistiheyteen. Yleisenä vaatimuksena on, että huoneistossa saa asua vähemmän kuin kaksi henkeä huonetta kohti. Normaali keittiö luetaan lain mukaan huoneeksi.

Huoneiden luku vaikuttaa myös välittömästi asumistuen suuruuteen, joka vaihtelee 20:sta 70 %:iin hyväksytystä vuokrasta. Mitä suurempi huoneisto on, sitä suurempi on asumistuen prosenttinen osuus, joka samalla riippuu myös lasten lukumäärästä.

3) Asumiskustannuksiin luetaan vuokrahuoneistoissa yleisesti vuokran suuruus neliometriä kohti sekä siihen liittyvät lämminvesimaksut ja lämmitys, mikäli huoneiston haltija sen itse kustantaa.

Hyväksyttävän vuokran suuruus riippuu paikakunnan kalleudesta ja talon valmistumisvuodesta sekä muista mahdollisista, mutta selvästi asiaan vaikuttavista tekijöistä.

Asumistuen suuruus vaihtelee 20—70 %:iin hyväksytystä vuokrasta. Kun asumistuki on myönnetty, ei asujaperheen itsensä maksettavaksi jäävän vuokran osa saisi paljoa alittaa, ei myöskään ylittää 20 %:n rajaa.

Asumistukea ei suoriteta perheelle, joka jatkuvasti saa pääasiallisen toimeentulonsa huoltoapuna.

I den omnämnda nya lagen preciseras närmare, vilka är fordringar för beviljandet av bostadsbidrag. Dessa uppdelas i tre grupper: familj, bostad och boende kostnader.

1) Med familj avses i lagen barnfamilj, som har minst två hemmaboende barn under 16 år att försörja. Fortsätter barnet sin skolgång eller sina studier eller är oförmöget till arbete, är åldersgränsen 20 år. Lagen förutsätter, att till familjens hushåll hörande familjemedlemmar icke påförts skatt för förmögenhet och att familjemedlemmarnas sammanlagda beskattningsbara årsinkomst vid föregående år verkställd inkomst- och förmögenhetsbeskattning icke överstiger i förordningen fastställda belopp.

2) Lagen angående bostadsbidrag för familjer med barn skiljer sig kanske mest från tidigare system för familjebostadsbidrag ifråga om de fordringar, som ställs på bostaden, i det att man icke tidigare fäst tillräckligt avseende vid denna sida av saken. Högsta och lägsta gränserna för bostadsarealen är nu 45 och 120 m² och lägenheten skall omfatta minst två rum och kokvrå. Lägenheten skall ifråga om utrustning och skick motsvara de fordringar man skäligen kan ställa på en familjebostad. Den viktigaste förnyelsen hänför sig till boendetätheten. Som allmän regel gäller, att i lägenheten bör bo mindre än två personer per rum. Ett normalt kök räknas enligt lagen som rum.

Antalet rum inverkar också direkt på bostadsbidragets storlek, som varierar från 20 till 70 % av den godkända hyran. Ju större en lägenhet är, desto större är bostadsbidragets procentuella andel, som samtidigt även är beroende av antalet barn.

3) Som boendekostnader räknas i hyreslägenheter i allmänhet hyrans storlek per kvadratmeter och därtill anknutna kostnad för varmvatten, samt uppvärmning därest lägenhetsinnehavaren själv bekostar denna.

Det hyresbelopp, som kan godkännas, är beroende av ortens dyrhetsklass och det är huset färdigbyggt samt andra event. på saken klart inverkan faktorer.

Bostadsbidragets storlek varierar från 20 till 70 % av den godkända hyran. Då bostadsbidrag beviljats, borde den del av hyran, som den boende familjen själv skall betala, icke mycket understiga men ej heller överstiga 20 % gränsen.

Bostadsbidrag erlagges inte till familj, som fortgående erhåller sin huvudsakliga utkomst i form av socialhjälp.

V:n 1962 aikana myönnettiin asumistukea yhteensä 2 474 perheelle. Niistä asui kaupungeissa 2 170, kauppaloissa 163 ja maalaiskunnissa 141. Perheissä oli yhteensä 13 222 henkeä, joista tukeen oikeuttavia lapsia 7 925. Perheiden keskimääräinen koko oli 5,3 henkeä ja tukeen oikeuttavien lasten lukumäärä perhettä kohti 3,2. Asuntojen keskimääräinen huoneluku oli 3,5 ja pinta-ala 62,4 m². Asukkaita oli keskimäärin 1,5 henkeä huonetta kohti.

Under år 1962 beviljades bostadsbidrag åt sammanlagt 2 474 familjer. Av dem bodde 2 170 i städer, 163 i köpingar och 141 i landskommuner. Familjerna bestod av sammanlagt 13 222 personer, därav 7 925 barn berättigade till bidrag. Familjens genomsnittliga storlek var 5,3 personer och antalet barn, berättigade till bidrag, 3,2 per familj. Det genomsnittliga rumsantalet i bostäderna var 3,5 och arealen 62,4 m². Antalet invånare per rum var i medeltal 1,5.

Tietoja sosiaaliryhmittäin¹⁾ — Uppgifter enligt socialgrupp¹⁾

	I	II	III	IV	Tuntematon Okänd	Yhteensä Summa
Perheen päämiesten jakautuma, % — Huvudmännens fördelning, %						
Kaupungit — Städer	3.2	21.4	59.4	11.5	4.5	100.0
Kauppalat — Köpingar	0.6	20.2	50.9	25.2	3.1	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	2.8	31.2	52.5	12.1	1.4	100.0
Yhteensä — Summa	3.0	21.9	58.4	12.5	4.2	100.0
Perheen keskimääräiset kuukausitulot 1000 vmk — Familjens genomsnittliga månadsinkomster, 1000 gmk						
Kaupungit — Städer	73.7	63.3	57.4	51.7	46.4	58.3
Kauppalat — Köpingar	75.0	56.6	54.1	45.2	45.7	52.4
Maalaiskunnat — Landskommuner	47.0	57.4	56.2	39.0	56.5	54.2
Yhteensä — Summa	72.5	62.3	57.1	49.8	46.7	57.7

¹⁾ Helsingin kaupungin tilastotoimiston käyttämä sosiaaliryhmitys — ¹⁾ Den av Helsingfors stads statistiska byrå använda socialgrupperingen

Keskimääräinen neliömetrivuokra asumistukea saaneiden asunnoissa oli kaupungeissa 325, kauppaloissa 276, maalaiskunnissa 316 ja koko maassa 322 vmk.

Vuokran osuus tuloista ennen asumistuen myöntämistä oli kaupungeissa 37,5, kauppaloissa 34,9, maalaiskunnissa 33,3 ja koko maassa 37,1 %. Asumistuen myöntämisen jälkeen oli vuokran osuus tuloista kaupungeissa 22,1, kauppaloissa 20,9, maalaiskunnissa 19,9 ja koko maassa 21,9 %.

Asumistuen keskimääräinen suuruus kuukaudessa perhettä kohti oli kaupungeissa 8 373, kauppaloissa 6 702, maalaiskunnissa 6 755 ja koko maassa 8 171 vmk.

Asuntojen keskimääräinen pinta-ala oli koko maassa 62,4, kaupungeissa 62,5, kauppaloissa 60,8 ja maalaiskunnissa 62,7 m².

Asumistukea koskevan lain 12 §:n perusteella myönnettiin v:n 1962 aikana perheenasuntoavustusta 1 004 vuokra-asunnossa asuvalle perheelle ja 209 omakotitalon omistajalle.

Asumistukien ja perheenasuntoavustusten maksamiseen käytettiin v:n 1962 aikana varoja yhteensä 246,2 milj. vmk, josta omakotitalon omistajille maksettujen perheenasuntoavustusten osuus oli 4,7 milj. vmk.

Medelhyran per kvadratmeter för understödsgarnas bostäder var i städerna 325, i köpingarna 276, i landskommunerna 316 och i hela riket 322 gmk. ✓

Hyrans andel av inkomsterna var, innan bostadsbidrag beviljats, i städerna 37,5, i köpingarna 34,9, i landskommunerna 33,3 och i hela riket 37,1 %. Efter det bostadsbidrag beviljats, var hyrans andel av inkomsterna i städerna 22,1, i köpingarna 20,9, i landskommunerna 19,9 och i hela riket 21,9 %.

Bostadsbidragets medelstorlek per familj och månad utgjorde i städerna 8 373, i köpingarna 6 702, i landskommunerna 6 755 och i hela riket 8 171 gmk.

Bostädernas genomsnittliga areal var i hela riket 62,4, i städerna 62,5, i köpingarna 60,8 och i landskommunerna 62,7 m².

Med stöd av § 12 i lagen angående bostadsbidrag beviljades under år 1962 familjebostadsunderstöd åt 1 004 familjer i hyresbostäder och åt 209 ägare av egnahemshus.

I bostadsbidrag och familjebostadsunderstöd utbetalades under år 1962 sammanlagt 246,2 milj. gmk, varav 4,7 milj. gmk utgjorde familjebostadsunderstöd som erlades till ägare av egnahemshus.

Ammattiopintoavustukset

Ammattiopintojen avustuslain mukaan, joka tuli voimaan v:n 1945 alusta, myönnetään valtion varoista nuorille vähävaraaisille henkilöille ammattiopintojen tukemiseksi apurahoja ja opintolainoja sekä sairausavustusta. Apurahan ja opintolainan saannin edellytyksenä on mm., että asianomainen

- 1) ei ole täyttänyt 24 vuotta;
- 2) on aikomalleen ammattialalle sopiva;
- 3) voi todennäköisesti saada suunnitellulla ammattialalla toimeentulonsa;
- 4) on hyväksytty tai voidaan hyväksyä oppilaaksi ammattioppilaitokseen, erikoiskursseille tai oppipaikkaan.

Apuraha voidaan myöntää myös leski- ja avioeron saaneelle vaimolle sekä 24 vuotta täyttäneelle muullekin henkilölle, jos viimeksi mainitun ammattiopinnot ovat kesken tai jos ne ovat viivästyneet sairauden, asevelvollisuuden suorituksen tai muun päteväen syyn takia.

Henkilölle, joka tämän lain nojalla myönnetyn apurahan tai opintolainan turvin on hankkinut itselleen tarpeellisen ammattitaidon, voidaan eräissä tapauksissa valtion varoista myöntää avustusta ansiotyössä tarvittavien työvälineiden hankkimista varten.

Apurahan saajalle voidaan lisäksi eri hake- muksesta myöntää opintoaikana syntyneestä sairaudesta tai ruumiinvammasta aiheutuneisiin menoihin kohtuullinen korvaus, mikäli näitä menoja ei korvata muun lain nojalla.

Opintolainaa myönnetään sekä ammattiopintoja että korkeakouluopintoja varten. Opintolainaa voidaan tarvittaessa myöntää myös apurahan saajalle. Lainaa on koroton.

Ammattiopintojen tukemiseksi on vv. 1945—1962 myönnetty apurahoja ja opintolainoja seuraavasti.

Vuosi — År	Opiskelijoiden luku, jotka ovat saaneet — Antal studerande, som beviljats		Myönnettyjä — Beviljade stipendier	
	apurahoja stipendier	opintolainoja studielån	milj.	vmk gmk
1945	7 745	1 620	53.0	18.0
1950	9 508	3 177	192.5	79.0
1955	8 563	3 636	215.5	110.7
1956	8 313	3 999	208.7	121.3
1957	9 934	4 932	271.3	158.5
1958	11 730	4 324	289.6	131.4
1959	11 063	5 063	259.5	129.8
1960	13 921	6 069	319.4	154.7
1961	13 064	6 168	312.6	164.9
1962	12 198	5 697	284.6	148.7

Understöden för yrkesstudier

Enligt lagen om understöd för yrkesstudier, som trädde i kraft från början av år 1945, beviljas av statsmedel åt unga mindrebemedlade personer för yrkesstudier bidrag, studielån samt sjukdomsunderstöd. Förutsättning för erhållande av bidrag och studielån är bl.a. att vederbörande

- 1) icke fyllt 24 år;
- 2) är lämplig för det yrkesområde han ämnar välja;
- 3) sannolikt kan erhålla sin utkomst på sagda yrkesområde;
- 4) är godkänd eller kan godkännas som elev i yrkesläroanstalt, specialkurs eller på läroplats.

Bidrag kan även beviljas åt änka och frånskild kvinna samt person, som fyllt 24 år, om dennes yrkesstudier icke är avslutade eller om de till följd av sjukdom eller fullgörande av värnplikt eller annan giltig orsak fördröjts.

Person, vilken med hjälp av bidrag eller studielån, som beviljats i stöd av denna lag, förvärvat nödig yrkeskunskap, kan för anskaffning av arbetsredskap i vissa fall tilldelas understöd ur statsmedel.

Bidragstagare kan ytterligare på därom gjord särskild ansökan beviljas skäligt understöd för bestridande av utgifter, som förorsakats av under studietiden ådragen sjukdom eller kroppsskada, därest icke dessa utgifter ersättas med stöd av annan lag.

Studielån beviljas såväl för yrkesstudier som för studier vid högskola. Vid behov kan studielån beviljas även bidragstagare. Lånet är räntefritt.

För stödjande av yrkesstudier har understöd och studielån beviljats under åren 1945—1962 som följer.

V. 1962 oli opintolainojen keskimääräinen suuruus 26 101 vmk ja apurahojen 23 332 vmk. V. 1961 vastaavat luvut olivat 26 732 ja 23 925 vmk. On huomattava, että apuraha samoin kuin lainakin normaalisti myönnetään koko jäljellä olevaksi opiskelujaksiksi, mikä keskimäärin on pitempi kuin vuosi, ehkä noin 1½—2 vuotta.

Invalidihuolto

Invalidihuoltoa annetaan v:n 1947 alusta voimaan tulleen lain mukaan invalidille hänen työ- ja toimintakykynsä sekä ansiomahdollisuuksiensa parantamiseksi. Invalidilla tarkoitetaan henkilöä, jonka työ- ja toimintakyky jonkin elimen puuttumisen tai toimintavajavuuden vuoksi on pysyvästi siinä määrin puutteellinen, että hänellä on siitä olennaista haittaa jokapäiväisessä elämässään tai toimeentulonsa hankkimisessa. Invalidihuoltona annetaan lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa.

Lääkintähuollon tarkoituksena on invalidin työ- ja toimintakyvyn palauttaminen tai jatkuvan huonontumisen ehkäiseminen ja siihen kuuluu: 1) sairaalahoito tarpeellisine jälkihoitoineen, 2) tarpeellisten tekojäsenten, tukisidosten, invalidipyörien ja muiden sellaisten apuneuvojen antaminen invalidille omaksi tai käytettäväksi sekä niiden korjaaminen ja uusiminen, 3) invalidin työkyvyn säilyttämiseksi tarpeellisten lääkeaineiden antaminen sekä 4) korvaus lääkintähuollon saamiseksi tarpeellisten matkojen kustannuksista. Kuinka monelle invalidille on vv. 1947—1962 myönnetty erilaatuista lääkintähuoltoa, selviää seuraavasta.

Vuosi — År

1947	533
1950	766
1955	1 228
1956	1 526
1957	1 813
1958	1 569
1959	2 163
1960	2 712
1961	2 660
1962	2 964

Koulutuksena annetaan pohja- ja ammatti-koulutusta sekä taloudellista tukea yleiskoulutusta varten. Pohjakoulutuksen tarkoituksena on oppivelvollisuuslainsäädännössä edellytetyjen

År 1962 var studielånen i medeltal 26 101 gmk och understöden 23 332 gmk. År 1961 var motsvarande medeltal 26 732 och 23 925 gmk. Härvid bör beaktas, att såväl understödet som lånet beviljas i normala fall för hela den återstående studietiden, som i medeltal är längre än ett år, möjligen ca 1½—2 år.

Invalidvården

Invalidvård gives enligt lag som trätt i kraft sedan början av år 1947 åt invalider i syfte att förbättra deras arbets- och verksamhetsförmåga samt deras förvärvsmöjligheter. Med invalid avses person, vars arbets- och verksamhetsförmåga genom att något organ saknas eller fungerar bristfälligt, varaktigt är i så hög grad nedsatt, att han har väsentligt men därav i sitt dagliga liv och i arbetet för sin utkomst. Invalidvård består av medicinalvård, utbildning och arbetsvård.

Ändamålet med medicinalvården är att återställa invalids arbets- och verksamhetsförmåga eller förhindra dess fortsatta försämring och den omfattar: 1) sjukhusvård jämte nödig eftervård, 2) utgivning av nödiga proteser, stödförband, invalidvelocipeder och andra sådana hjälpmedel med ägande- eller nyttjanderätt samt reparation och förnyande av sådana, 3) läkemedel, vilka är nödiga för bevarandet av invalidens arbetsförmåga samt 4) ersättning för resor, vilka är erforderliga för erhållande av medicinalvård.

Huru många invalider, som under åren 1947—1962 erhållit medicinalvård av olika slag, framgår av följande.

Invalideja, joille on annettu — Antal invalider, som erhållit		
sairaalahoitoa sjukhusvård	proteesi, invalidivaunu yms. — protes, invalid- vagn m.m.d.	lääkkeitä läkemedel
533	1 010	6
766	1 579	376
1 228	2 576	802
1 526	3 003	903
1 813	3 555	1 218
1 569	3 276	1 500
2 163	3 410	1 970
2 712	3 980	1 563
2 660	4 173	1 845
2 964	3 981	2 423

Utbildning gives i form av elementar- och yrkesutbildning samt ekonomiskt stöd för allmän utbildning. Ändamålet med elementarutbildningen är att bibringa invaliden de kunskaper

tietojen ja taitojen antaminen invalidille. Ammattikoulutusta annetaan yleisessä alemman asteisessa ammattioppilaitoksessa, erityisessä invalidien oppilaitoksessa, tarkoitusta varten järjestetyillä kursseilla tai sopivassa yrityksessä, laitoksessa tai taloudessa. Erityisen lahjakkaalle varattomalle tai vähävaraiselle invalidille voidaan antaa apuraha ja koroton laina yleiskoulutuksen hankkimiseksi ylempään asteisessa ammattioppilaitoksessa, oppi- ja korkeakoulussa.

Jos 16 vuotta nuorempi lapsi, josta invalidi on velvollinen huolehtimaan, tai invalidin aviovaimo tai työkyvytön aviomies jäävät invalidin ammattikoulutuksen takia koulutuksen aikana tarpeellista toimeentuloa vaille, maksetaan heille hakemuksesta valtion varoista huoltorahaa. Vv. 1947—1962 on koulutusta myönnetty seuraavassa laajuudessa.

Vuosi — Är	Invalideja, joille on myönnetty — Antal invalider åt vilka beviljats			
	pohjakoulutus elementarut- bildning	ammattikoulutus yrkesutbildning	yleiskoulutusta varten för allmän utbildning apuraha stipendier	huoltorahaa per- hettä varten värdpenning för familjen
1947	90	315	21	13
1950	97	511	36	17
1955	78	747	47	71
1956	66	713	41	53
1957	62	834	53	65
1958	62	918	49	33
1959	49	895	57	55
1960	57	829	54	61
1961	38	826	44	47
1962	47	708	51	47

Työhuoltoon kuuluu paitsi invalidien työnvälitys ja muu työhönsijoitus myös invalidien elinkeinon ja ammatin harjoittamisen tukeminen helpottamalla invalidien työväline- ja raaka-ainehankintoja sekä edistämällä heidän valmistamiensa tuotteiden myyntiä ja antamalla invalidille työvälineitä ja -koneita käytettäväksi tai avustusta tai korotonta lainaa niiden ja raaka-aineiden hankkimista sekä oman yrityksen perustamista varten. V. 1955 oli invalidien työnvälitystoimistoissa työnhakijoita 3 782, joista 57.5 % eli 2 173 sijoitettiin työhön. V. 1960 vastaavat luvut olivat 5 319 työnhakijaa ja 3 893 työhön sijoitettua eli 73.2 %. V. 1962 työnvälityshakemusten luku oli 4 751 eli 5.6 % pienempi kuin edellisellä vuonna. Työnhakijoista sijoitettiin työhön 76.1 % eli 3 615, mikä luku on 5.0 % pienempi kuin v. 1961. Työhuoltona annettiin avustuksia ja lainoja eri vuosina seuraavasti.

och färdigheter, som förutsattes i lagstiftningen om läroplikt. Yrkesutbildning meddelas i allmän yrkesläroanstalt av lägre grad, i särskild läroanstalt för invalider, vid för ändamålet anordnade kurser eller i företag, inrättning eller hushåll som är härför lämpligt. Särskilt begåvad medlös eller mindrebemedlad invalid kan tilldelas stipendium eller räntefritt lån ur statens medel för förvärvande av allmän utbildning i yrkesläroanstalt av högre grad, läroverk och högskola.

I fall barn under 16 år, om vilket invalid äger draga försorg, eller invalids maka eller till arbete oförmögna make till följd av invalidens yrkesutbildning under tiden för utbildningen saknar erforderlig utkomst, utbetalas till dem på ansökan av statens medel försörjningspenning. Under åren 1947—1962 har skolning givits i följande utsträckning.

Till arbetsvärderna hör utom invalidernas arbetsförmedling och annan placering i arbete även stödandet av invalidernas närings- eller yrkesutövning genom att underlätta invalidernas arbetsredskaps- och råvaruanskaffningar samt genom att främja försäljningen av deras produkter och genom att ställa arbetsredskap och -maskiner till invalidernas förfogande eller bevilja understöd eller räntefria lån för anskaffning av sådana och av råvaror samt för grundande av egna företag. År 1955 var antalet arbetssökande i invalidernas arbetsförmedlingsanstalter 3 782, av vilka 57.5 % eller 2 173 placerades i arbete. År 1960 var motsvarande tal 5 319 arbetssökande och 3 893 eller 73.2 % placerade i arbete. År 1962 var antalet arbetssökande 4 751 eller 5.6 % mindre än föregående år. Av dessa placerades i arbete 76.1 % eller 3 615, vilket tal är 5.0 % mindre än år 1961. Som arbetsvärd beviljades understöd och lån under de olika åren på följande sätt.

Vuosi — År	Invalideja, jolle työhuoltona annettiin Antal invalider, som erhållit som arbetsvård avustusta understöd	
		lainaa lån
1947	103	84
1950	274	121
1955	403	153
1956	481	191
1957	323	177
1958	325	124
1959	256	149
1960	313	196
1961	195	164
1962	199	144

Invalidihuoltotoimintaan sekä invalideille myönnettyihin lainoihin on vv. 1950—1962 käytetty valtion varoja miljoonin vanhoihin markoin ilmaistuna seuraavat määrät. Invalidihuollon menoihin sisältyvät myös hallintomenot.

Åren 1950—1962 användes statens medel till invalidvårdsverksamheten och till lån åt invalider följande belopp i miljoner gamla mark. I utgifterna för invalidvården ingår även förvaltningskostnaderna.

Vuosi — År	Invalidihuollon aiheuttamat menot Utgifter för invalid- vård	Invalideille myön- netyt lainat Åt invalider bevil- jade lån	
		milj.	vmk gmk
1950	161.0		5.5
1955	464.8		10.8
1956	631.9		19.0
1957	719.1		14.0
1958	729.3		8.6
1959	830.9		12.6
1960	869.6		15.2
1961	882.7		14.9
1962	876.2		13.2

Invalidiraha

Invalidirahalaki tuli voimaan v:n 1952 alusta. Sen mukaan on invalidirahaan oikeutettu sellainen invalidi, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähintään $\frac{2}{3}$:lla ja joka itsensä ja perheensä elättämiseksi tekee kykyjensä mukaista työtä. Milloin perheen huoltovelvollisuus tai erittäin painavat syyt muutoin sitä vaativat, voidaan invalidiraha poikkeuksellisesti myöntää myös sellaiselle invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähemmän kuin $\frac{2}{3}$, mutta kuitenkin vähintään $\frac{1}{2}$.

Invalidirahan vuotuinen määrä oli v. 1962:

1) sokealle invalidille, jolta puuttuu suuntausnäkö hänelle tuntemattomassa paikassa, 121 200 vmk ja heinäkuusta alkaen 147 900 vmk,

Invalidpenningen

Lagen om invalidpenning trädde i kraft från början av år 1952. Enligt denna lag är en invalid berättigad till erhållande av invalidpenning, i fall dennes arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med minst $\frac{2}{3}$ och som för sin och sin familjs utkomst enligt förmåga utför arbete. Då försörjningsplikt mot familj eller särskilt vägande skäl så kräver, kan invalidpenning undantagsvis beviljas även åt en sådan invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$, dock minst med hälften.

Invalidpenningens årliga belopp var år 1962:

1) för en blind invalid, som saknar ledsyn på för honom obekant plats, 121 200 gmk och från början av juli månad 147 900 gmk,

2) muulle invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähintään $\frac{2}{3}$, 84 300 vmk ja heinäkuusta alkaen 102 800 vmk sekä

3) invalidille, jonka työ- tai toimintakyky on alentunut vähemmän kuin $\frac{2}{3}$, mutta vähintään puolet, 61 200 vmk ja heinäkuusta alkaen 74 700 vmk.

Edellä mainitut uudet markkamäärät tarkistetaan valtion eläkkeiden tarkistamisesta v. 1960 annetun lain mukaisesti.

Invalidiraha voidaan kuitenkin myöntää pienempänäkin invalidin iän, hänen työnsä vähäisyyden tai muun sellaisen syyn takia tahi sillä perusteella, että hän saa vammansa johdosta eläkettä, elinkorkoa tai muuta korvausta.

Vv. 1952—1962 on valtion varoista vuosittain myönnetty uusia invalidirahoja seuraavalle määrälle invalideja. Alempana esitetty invalidirahojen määrä tarkoittaa kunkin vuoden kuluessa jaettuja invalidirahoja.

Vuosi — År	Invalidien luku, joille invalidirahaa on myönnetty — Antal invalider, som beviljats invalidpenning	Invalidirahojen vuotuinen kokonaismäärä — Årliga totalbeloppet av invalidpenning milj. vmk gmk
1952	2 463	204.9
1955	1 252	387.0
1956	1 573	477.9
1957	1 299	563.9
1958	1 166	587.8
1959	1 368	660.4
1960	1 547	701.0
1961	1 470	741.9
1962	1 675	860.6

V:n 1962 aikana myönnettiin uusia invalidirahoja 1 675 invalidille. Näistä oli sokeita 120 sekä työkyvystään yli $\frac{2}{3}$ menettäneitä 779 ja alle $\frac{2}{3}$ mutta yli $\frac{1}{2}$ menettäneitä 774. Vuoden lopussa invalidirahan saajien kokonaismäärä oli 9 502. — Vuoden aikana lakkautettiin ennen myönnettyjä invalidirahoja 273 ja keskeytettiin 104.

Toipilasraha

1950-luvun alussa eräissä kunnissa ryhdyttiin oma-aloitteisesti jakamaan tuberkuloosiparantoloista vapautuneille varattomille ja vähävaraisille henkilöille n.s. toipilasrahaa. Tarkoituksena oli sen avulla edes jossain määrin turvata toipilaille

2) för annan invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med minst $\frac{2}{3}$, 84 300 gmk och från början av juli månad 102 800 gmk och

3) för invalid, vars arbets- eller verksamhetsförmåga är nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$, dock minst med hälften, 61 200 gmk och från början av juli månad 74 700 gmk.

Ovannämnda nya markbelopp justeras i enlighet med lagen om justering av statens pensioner av år 1960.

Invalidpenning kan dock utgå med mindre belopp på grund av invalidens ålder, hans ringa arbete eller annan sådan orsak eller på grund därav, att han till följd av sin skada åtnjuter pension, livränta eller annan ersättning.

Under åren 1952—1962 har ur statsmedel årligen beviljats invalidpenning åt följande antal nya invalider. Nedan framställda invalidpenningsbelopp avser totalbeloppet, som använts under året.

Under år 1962 har åt 1 675 invalider beviljats nya invalidpenningar. Av dem var 120 blinda, 779 sådana, vars arbetsförmåga var nedsatt med över $\frac{2}{3}$ och 774 sådana, vars arbetsförmåga var nedsatt med mindre än $\frac{2}{3}$ men över hälften. Vid årets slut var totalantalet invalider, som erhölet invalidpenning, 9 502. — Under året har indragits 273 tidigare beviljade invalidpenningar och 104 avbröts.

Konvalescentpenningen

I början av 1950-talet började man i ett antal kommuner på eget initiativ utdela s.k. konvalescentpenning till mindre bemedlade personer vid deras utskrivning från tuberkulosanatorium. Avsikten var att med dess hjälp åtminstone i

suotuisimmat taloudelliset olosuhteet toipumiskauden käyttämiseksi riittävään lepoon ja kuntouttamiseen. Toipilasrahaa myöntäneiden kuntien luku rajoittui ensin vain noin 10—15:een, mutta jo muutamassa vuodessa toipilasraha-ajatus levisi varsin laajalle.

V. 1957 jaettiin toipilasrahaa kaikkiaan 479 kunnassa. V. 1962 kuntien luku oli 485 eli 88.7 % kuntien kokonaisluvusta, minkä lisäksi 4 kuntaa ilmoitti myöntäneensä tarkoitukseen määrärahan, mutta kunnissa ei ole ollut ketään, joka olisi anoinut toipilasrahaa. V. 1962 414 kuntaa jakoi toipilasrahaa vain tub. potilaille ja 71 kuntaa sekä tub.- että reumapotilaille. Näin ollen 88.7 % kunnista on suorittanut toipilasrahaa tub.potilaille ja 13.0 % reumapotilaille. Vastaavat suhdet luvut v. 1961 olivat 88.8 ja 16.8.

V. 1962 toipilasrahaa myöntäneet kunnat ja-kaantuivat lääneittäin seuraavan yhdistelmän osoittamalla tavalla.

Lääni — Län	Kuntia, jotka ovat maksaneet toipilasrahaa — Antal kommuner, som utdelat konvalescentpenning till		Toipilasrahaa saaneita — Antal personer, som erhållit konvalescentpenning		Toipilasrahaa jaettu — Som konvalescentpenning utdelats
	tub. potilaille tuberkulösa	reuma-potilaille reumatiska	tub. potilaita tuberkulösa	reuma-potilaita reumatiska	
Uudenmaan — Nylands	43	14	815	52	20 039
Turun ja Porin — Åbo-Björneborgs	98	8	630	13	15 692
Ahvenanmaa — Åland	10	—	30	—	783
Hämeen — Tavastehus	55	14	773	36	23 525
Kymen — Kymmene	27	10	196	15	4 481
Mikkelin — S:t Michels	26	3	121	4	1 725
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	21	3	215	7	2 970
Kuopion — Kuopio	28	5	234	5	4 166
Keski-Suomen — Mellersta Finland	31	4	252	6	4 835
Vaasan — Vasa	69	2	885	3	13 998
Oulun — Uleåborgs	55	3	557	5	9 834
Lapin — Lapplands	22	5	342	14	7 134
Koko maa — Hela landet	485	71	5 050	160	109 182
Kaupungit — Städer	37	17	1 552	76	46 144
Kauppalat — Köpingar	23	9	250	15	6 755
Maalaiskunnat — Landskommuner	425	45	3 248	69	56 283

Edellä mainittujen lisäksi 17 kuntaa jakoi toipilasrahaa v. 1962 91:lle muuta sairautta sairastaneelle toipilaille, pääasiassa sydäntauti- ja syöpäpotilaille, yhteensä 2 119 000 vmk.

någon mån tillförsäkra konvalescenterna gynnsammare ekonomiska omständigheter, så att konvalescenttiden i tillräcklig grad kan användas till vila och återhämtning. Antalet kommuner som beviljade konvalescentpenning utgjorde till en början endast 10—15 kommuner, men redan på ett par år fick tanken att utdela konvalescentpenning en rätt stor utbredning.

År 1957 utdelades konvalescentpenning i 479 kommuner. År 1962 var antalet kommuner 485 eller 88.7 % av samtliga, vartill 4 kommuner meddelat, att ett anslag för detta ändamål beviljats men att i kommunerna inte fanns någon, som ansökt om konvalescentpenning. År 1962 har 414 kommuner utdelat konvalescentpenning endast åt tub.-patienter och 71 kommuner både åt tub.- och reumatiska patienter. Sålunda har 88.7 % av kommunerna erlagt konvalescentpenning åt tub.-patienter och 13.0 % åt reumatiska patienter. År 1961 var motsvarande proportionstal 88.8 och 16.8.

Kommunerna, som år 1962 utdelat konvalescentpenning fördelade sig enligt län på följande sätt.

År 1962 utgav dessutom 17 kommuner konvalescentpenning till 91 personer, som lidit av andra sjukdomar, huvudsakligen av hjärtsjukdomar och kräfta, inalles 2 119 000 gmk.

Tub. potilaille toipilasrahaa suorittaneiden kuntien luku väheni v:sta 1961 yhdellä, mutta toipilasrahaa saaneiden henkilöiden luku lisääntyi 432:lla eli 9.4 %. Reumapotilaille myönsi toipilasrahaa v. 1961 92, mutta v. 1962 vain 71 kuntaa; henkilöiden luku aleni 170:stä 160:een. Toipilasrahoina jaettiin koko maassa v. 1962 yhteensä 109.2 milj. vmk, vastaten 89.9 milj. vmk v. 1961; rahamäärä nousi siis 2.1 %. Keskimäärin henkilöä kohti tuli koko maassa 20 956 vmk, kaupungeissa 28 344 vmk, kaupaloissa 25 491 vmk ja maalaiskunnissa 16 968 vmk. V. 1961 vastaavat keskimäärät olivat 18 778, 23 243, 21 940 ja 16 305 vmk.

Sotilasavustukset

Sotilasavustuslaki nykyisessä muodossaan tuli voimaan 1. X. 1948. Sen mukaan sotilasavustuksia jaetaan valtion varoista ja niiden tarkoituksena on turvata asevelvollisen varattomien omaisten elatus ja hoito, mikäli sotapalvelus on heikentänyt näiden toimeentulomahdollisuuksia.

Vv. 1955—1962 myönnettyjen avustusten lukumäärä sekä avustuksiin käytetyt rahamäärät ovat vuosittain olleet seuraavat.

Vuosi — År	Myönnettyjen avustusten luku Antal beviljade understöd	Avustuksiin käytetty Till understöden utnyttjats vmk milj. gmk
1955	6 446	286.8
1956	5 867	295.4
1957	5 592	300.8
1958	6 567	342.1
1959	6 567	349.8
1960	6 207	351.2
1961	6 702	396.1
1962	5 292	383.8

Avustusten luku tarkoittaa kunkin vuoden kuluessa myönnettyjä avustuksia, kun sen sijaan vastaavana vuonna avustuksiin käytettyihin rahamääriin sisältyvät myös ne avustukset, jotka oli myönnetty jo edellisen vuoden puolella, mutta jatkuivat vielä yli vuoden vaihteen. Niinpä v. 1962 myönnettiin kaikkiaan 5 292 avustusta, joiden suuruus oli yhteensä 232.9 milj. vmk. Lisäksi maksettiin silloin 150.9 milj. vmk sellaisia sotilasavustuksia, jotka oli myönnetty ja osittain myös maksettu v:n 1961 loppupuolella, mutta joita suoritettiin osaksi vielä 1962 alkupuolella; näiden yli vuoden vaihteen jatkuneiden avustusten luku oli 4 176.

Antalet kommuner, som utdelat konvalescentpenning till tuberkulösa, nedgick från år 1961 med 1, men antalet personer som erhållit konvalescentpenning steg med 432 eller 9.4 %. Antalet kommuner som utdelade konvalescentpenning till reumatiska sjuka, var år 1961 92, men år 1962 endast 71; antalet personer nedgick från 170 till 160. I konvalescentpenning har år 1962 i hela landet utdelats sammanlagt 109.2 milj. gmk motsvarande 89.9 milj. gmk år 1961; beloppet steg alltså med 2.1 %. I genomsnitt tillföll per person i hela landet 20 956 gmk, i städerna 28 344 gmk, i köpingarna 25 491 gmk och i landskommunerna 16 968 gmk. År 1961 var motsvarande medeltal 18 778, 23 243, 21 940 och 16 305 gmk.

Militärunderstöden

Militärunderstödslagen i sin nuvarande form trädde i kraft 1. X. 1948. Enligt denna lag utdelas militärunderstöd ur statsmedel och avsikten med dem är att säkerställa obemedlade anhörigas utkomst och vård, så vitt militärtjänsten försämrat dessas utkomstmöjligheter.

Antalet under åren 1955—1962 beviljade understöd samt de för understöden disponerade anslagen har årligen varit följande.

Antalet beviljade understöd avser understöd, som beviljats under de olika åren, då däremot i de penningbelopp, som utnyttjats under motsvarande år, ingår även de understöd, som hade beviljats redan föregående år men som fortlöpte över årsskiftet. År 1962 beviljades inalles 5 292 understöd till ett belopp av 232.9 milj. gmk. Dessutom utbetalades samma år 150.9 milj. gmk sådana militärunderstöd, som beviljats och delvis redan utbetalats under senare hälften av år 1961, men som till en del erlades ännu under förra hälften av år 1962. Antalet sådana över årsskiftet fortsatta understöd steg till 4 176.

V:n 1962 avustuksista 1 925 eli 36.4 % myönnettiin vaimolle ja 3 367 eli 63.6 % muille omaisille. Miten nämä avustukset jakaantuivat eri läänien kesken, selviää seuraavasta.

Lääni — Län	Avustuksia myönnetty — Antal understöd, som beviljats åt			
	vaimolle hustru	muille omaisille andra anhöriga	Yhteensä Summa	%
Uudenmaan — Nylands	427	313	740	14.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	282	397	679	12.8
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	304	327	631	11.9
Kymen — Kymmene	125	141	266	5.0
Mikkelin — St Michels	51	177	228	4.3
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	43	303	346	6.6
Kuopion — Kuopio	81	284	365	6.9
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	100	203	303	5.7
Vaasan — Vasa	201	221	422	8.0
Oulun — Uleåborgs	202	623	825	15.6
Lapin — Lapplands	109	378	487	9.2
Koko maa — Hela landet	1 925	3 367	5 292	100.0
Kaupungit — Städer	939	513	1 452	27.4
Kauppalat — Köpingar	118	87	205	3.9
Maalaiskunnat — Landskommuner	868	2 767	3 635	68.7

Eniten on avustuksia myönnetty v:n 1962 aikana Helsingissä, 391, Tampereella 210, Turussa 116, Oulussa 80, Rovaniemen mlk:ssa 74 ja Lahdessa 72. Ahvenanmaan maakunta ja lisäksi 1 kaupunki, 2 kauppalaa ja 30 maalaiskuntaa on ilmoittanut, ettei niissä myönnetty sotilasavustuksia v. 1962 lainkaan. V:een 1961 verrattuna avustusten luku on alentunut 21.0 %.

Kansaneläkkeet

Kansaneläkelain mukaisia eläke- ja muita etuja sai v:n 1962 aikana yhteensä 546 000 henkilöä. Varoja niihin käytettiin kaikkiaan 47 365.5 milj. vmk.

V:n 1962 alusta tuli voimaan muutamia kansaneläkelain ja -asetuksen muutoksia. 4. 11. 1960 kansaneläkelain muuttamisesta annetulla lailla korotettiin v:n 1962 alusta lukien täyden tukiosan saamiseen oikeuttavia vuositulorajoja, jotka 20 %:n indeksikorotuksen huomioonottaen yksinäisellä henkilöllä ovat ensimmäiseen kalleusryhmään kuuluvissa kunnissa 114 000 vmk, toiseen kalleusryhmään kuuluvissa kunnissa 102 000 vmk ja kolmanteen kalleusryhmään kuuluvissa kunnissa 93 000 vmk. 30. 12. 1961 kansaneläkelain muuttamisesta annetulla lailla korotettiin

Av understöden under år 1962 beviljades 1 925 eller 36.4 % hustrun och 3 367 eller 63.6 % övriga anhöriga. Huru dessa understöd fördelade sig på de olika länen framgår av följande.

Det största antalet understöd år 1962 har beviljats i Helsingfors, 391, Tammerfors 210, Åbo 116, Uleåborg 80, Rovaniemi lk 74 och i Lahti 72. Landskapet Åland och därtill en stad, 2 köpingar och 30 landskommuner har uppgivit att under år 1962 några militärunderstöd inte beviljats på dessa orter. I jämförelse med år 1961 har antalet understöd nedgått med 21.0 %.

Folkpensionerna

Under år 1962 erhöi sammanlagt 546 000 personer pensions- och andra förmåner enligt folkpensionslagen. För dessa ändamål användes sammanlagt 47 365.5 milj. gmk.

Vid början av år 1962 trädde några ändringar av folkpensionslagen och -förordningen i kraft. Enligt lagen av den 4. 11. 1960 angående ändring av folkpensionslagen höjdes från ingången av år 1962 de till understödsdel med fullt belopp berättigande inkomstgränserna, vilka med beaktande av indexförhöjningen om 20 % för ensamstående person i kommuner hörande till den första dyrhetsgruppen är 114 000 gmk, i den andra dyrhetsgruppen 102 000 gmk och i den tredje 93 000 gmk. Genom lagen av den 30. 12. 1961 om ändring av folkpensionslagen höjdes

sen omaisuuden arvoa, jonka ylimenevältä osalta tukiosaa määrättäessä kymmenes osa luetaan vuosituloksi. Nämä rajat ovat indeksikorotuksen huomioonottaen yksinäisen henkilön osalta 3.05 milj. vmk, ja aviopuolisoiden osalta 4.51 milj. vmk.

V:n 1962 aikana tapahtuneista kansaneläkelainsäädännön muutoksista mainittakoon 9. 2. 1962 annettu laki kansaneläkelain muuttamisesta, jonka mukaan kansaneläkkeen tukiosaa määrättäessä vuosituloksi ei lueta työntekijäin eläkelaisissa säädettyjen vähimmäisehtojen mukaista, pakollisen tai vapaaehtoisesti rekisteröidyn eläkejärjestelmän perusteella maksettavaa eläkettä, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaan maksettavaa eläkettä eikä merimieseläkelain mukaan maksettavaa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä.

Eläkettä saavien henkilöiden lukumäärä, joka v:n 1961 päättyessä oli 483 100, kohosi v:n 1962 loppuun mennessä 494 300 henkeen. Vanhuuseläkkeensaajia oli 343 700 ja työkyvyttömyyseläkkeensaajia 119 300. Vanhuudentukea sai 25 500 henkeä ja sairauseläkettä 5 800.

Tukiosansaajien lukumäärässä tapahtui v:n 1962 aikana huomattavia muutoksia. Tämän aiheutti vuoden alusta voimaan tullut lainmuutos täysimääräiseen tukiosaan oikeuttavien tulorajojen korottamisesta. Täten tukiosaa, jonka saaminen on riippuvainen eläkkeensaajan ja hänen puolisonsa muiden tulojen ja omaisuuden määrästä, sai v:n 1962 päättyessä 76 % eläkkeensaajista. Täysimääräistä tukiosaa sai 61 % eläkkeensaajista. Tukiosansaajien osuus oli edellisellä vuonna 73 % ja täysimääräistä tukiosaa saavien 44 % eläkkeensaajista.

Eläkkeensaajien lukumäärät kunkin vuoden päättyessä vv. 1959—62 käyvät ilmi seuraavalla sivulla olevasta yhdistelmästä. Tukiosansaajien eläkkeisiin, vanhuudentukia lukuun ottamatta, sisältyy myös perusosa.

Eläkemenojen kokonaismäärä, joka v. 1961 oli 39 835 milj. vmk, nousi kertomusvuonna 46 945 milj. vmk:aan. Eläkkeistä maksettiin sosiaalilautakunnille yhteensä 4 803 milj. vmk. Nämä eläkkeet on pääosaltaan käytetty eläkkeensaajien laitoshoidon kustannuksiin kansaneläkelain 43 §:n mukaisesti. Määrään sisältyvät myös eläkkeensaajien henkilökohtaiset käyttövarat, jotka kansaneläkeasetuksen 64 §:n muuttamisesta 19. 10. 1962 annetulla asetuksella korotettiin 1 100 vmk:sta 1 500 vmk:aan kuukaudessa.

värden av den egendom, av vars överskjutande del en tiondedel räknas som årsinkomst vid fastställande av understödsdel. Dessa gränser är, med beaktande av indexförhöjningen, för ensamstående person 3.05 milj. gmk och för äkta makar 4.51 milj. gmk.

Av de under år 1962 i folkpensionslagstiftningen gjorda ändringarna må nämnas lagen av den 9. 2. 1962 angående ändring av folkpensionslagen enligt vilken vid fastställande av pensions understödsdel såsom årsinkomst icke räknas pension, som utgår i enlighet med minimivillkoren för obligatoriskt eller frivilligt registrerat pensionssystem, varom stadgas i arbetstagar pensionslagen ej heller pension, som utgår enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller ålderdoms- eller invaliditetspension enligt sjömanspensionslagen.

Antalet pensionstagare, som vid slutet av år 1961 var 483 100, uppgick vid slutet av år 1962 till 494 300 personer. I detta antal ingick 343 700 ålderdomspensionstagare, 119 300 invaliditetspensionstagare, 25 500 ålderdomsstödstagare och 5 800 sjukpensionstagare.

I antalet understödsdelstagare inträffade under år 1962 betydliga förändringar. Detta förändrades av lagändringen om förhöjning av den inkomstgräns som berättigar till understödsdel med fullt belopp och som trädde i kraft vid årets ingång. Sålunda utgick understödsdel, vars erhållande är beroende av pensionstagarens och dennes makes övriga inkomster och egendom, i slutet av år 1962 till 76 % av pensionstagarna. Understödsdel till fullt belopp erhöles 61 % av pensionstagarna. Understödsdelstagarnas andel var under föregående år 73 % och de, som erhöles understödsdel till fullt belopp, 44 % av totala antalet pensionsstagare.

Antalet pensionstagare vid varje års utgång framgår under åren 1959—62 av sammanställning på följande sida. Till understödsdelstagarnas pensioner, med undantag för ålderdomsstöden, hör även grunddel.

Pensionsutgifternas totalbelopp, som år 1961 var 39 835 milj. gmk, uppgick under verksamhetsåret till 46 945 milj. gmk. Av pensionerna erlades sammanlagt 4 803 milj. gmk till socialnämnderna. Dessa pensioner har huvudsakligen använts till att täcka kostnaderna för pensionstagares anstaltsvård enligt 43 § folkpensionslagen. Beloppet inkluderar även pensionstagarnas personliga dispositionsmedel, som enligt den ändrade 64 § folkpensions förordningen av den 19. 10. 1962 höjdes från 1 100 gmk till 1 500 gmk i månaden.

Eläkkeensaajia — Pensionstagare	1959	1960	1961	1962
Vain perusosaa saavia — Med enbart grunddel				
Vanhuuseläkkeensaajia — Ålderdomspensionstagare	94 800	96 000	98 800	90 000
Työkyvyttömyyseläkkeensaajia — Invaliditetspensionstagare	29 600	30 400	29 600	25 100
Sairauseläkkeensaajia — Sjukpensionstagare		900	1 700	1 500
Yhteensä — Inalles	124 400	127 300	130 100	116 600
Tukiosaa saavia — Med understödsdel				
Vanhuuseläkkeensaajia — Ålderdomspensionstagare	230 200	232 900	238 100	253 700
Työkyvyttömyyseläkkeensaajia — Invaliditetspensionstagare	90 100	89 000	89 100	94 300
Sairauseläkkeensaajia — Sjukpensionstagare		1 400	3 000	4 300
Vanhuudentuensaajia — Ålderdomsstödstagare	8 100	21 600	22 600	25 500
Yhteensä — Inalles	328 400	344 900	352 800	377 700
Eläkkeensaajia kaikkiaan — Pensionstagare inalles	452 800	472 200	482 900	494 300
Eläkkeitä on vv. 1959—1962 myönnetty seuraavasti.	Pensioner har under åren 1959—62 beviljats som följer.			
Myönnetty — Beviljade	1959	1960	1961	1962
Työkyvyttömyyseläkkeitä — Invaliditetspensioner	18 851	17 411	15 170	15 510
Sairauseläkkeitä — Sjukpensioner		2 568	6 220	8 350
Vanhuuseläkkeitä — Ålderdomspensioner	19 669	19 325	19 829	20 116
Vanhuudentukia — Ålderdomsstöd	5 208	17 807	7 161	8 989
Yhteensä — Inalles	43 728	57 111	48 380	52 965

Vanhuuseläkkeensaajien keskimääräinen eläke oli v:n 1962 lopussa 94 700 vnk, työkyvyttömyyseläkkeensaajien 103 300 vnk ja sairauseläkkeensaajien 101 800 vnk vuodessa. Keskimääräinen vanhuudentuki, johon kuuluu vain eläkkeen tukiosa, oli 75 400 vnk. Kaikkien eläkkeensaajien keskimääräinen vuotuinen eläke oli 95 900 vnk ja kaikkien tukiosansaajien, vanhuudentuet mukaan luettuina, 113 600 vnk.

Maksettujen eläkkeiden kokonaismäärä ja eläkkeiden keskimääräinen suuruus on v:sta 1959 lähtien kehittynt seuraavasti.

Vuoden aikana maksetut eläkkeet — Under året utbetalda pensioner	1959	1960	1961	1962
		milj.	vmk gmk	
Vain perusosaa saavat — Med enbart grunddel	3 223	4 229	4 586	4 434
Tukiosaa saavat — Med understödsdel	26 734	29 837	35 249	42 511
Yhteensä — Inalles	29 957	34 066	39 835	46 945
Keskimääräiset eläkkeet vuoden päättyessä — Medelpensionerna vid årets utgång			vmk gmk	
Vain perusosaa saavat — Med enbart grunddel	26 400	34 800	38 400	38 400
Tukiosaa saavat — Med understödsdel	80 900	87 600	108 900	113 600
Kaikkiaan — Inalles	66 000	73 400	89 900	95 900

Hautausavustusta myönnettiin 9 930 tapauksessa ja suoritettujen hautausavustusten yhteismäärä oli 336 milj. vnk.

Begravningsbidrag beviljades i 9 930 fall och de utbetalade begravningsunderstöden utgjorde sammanlagt 336 milj. gmk.

Contents and summaries

Contents

Text

	Page
I. Organization of welfare work and welfare institutions	5
II. Public assistance	8
III. Child welfare	
Kindergartens receiving State aid	20
Communal child welfare	24
Children's homes	37
School homes (approved schools)	40
Activity of children's guardians	43
IV. Communal homemakers	48
V. Institutions for the mentally deficient	52
VI. Treatment of vagrants and care of alcoholics and drug addicts	57
Institutions for the treatment of alcoholics and drug addicts	66
Workhouses	68
VII. Expenditure on communal social welfare work	71
VIII. Social allowances	
Maternity benefits	84
Child allowances	85
Family allowances	88
Special child allowances	91
Housing subsidies for families with children and family dwelling allowances	94

Page

Grants in aid for vocational training	97
Care of the disabled	98
Aid to the disabled	100
Aid to convalescents	101
Military allowances	103
National pensions	104

Tables

I. Organization of communal social welfare work and institutions under social welfare boards	3
II. Public assistance, relief cases and recipients of relief	4
III. Different forms of social assistance	5
IV. Children in child welfare	6
V. Persons in institutions under social welfare boards, classified according to institutions	7
VI. Expenditure on communal social welfare	8
VII. Communal social welfare income	12
VIII. Income and expenditure of communal homes	14
IX. Income and expenditure of communal children's homes	16
X. Grants in aid and allowances disbursed from State funds	18

Summaries

Organization of Social Welfare Work and Welfare Institutions. For legally-prescribed Social Welfare Work Finland was divided in 1962 into 547 Social Welfare communities. In 531 communes a special Social Welfare Board acts as the central agency. The Board can be divided into sections for different branches. Two cities have, in addition, a special Child Welfare Board. The number of Communal Homes is 398. 293 Communal Homes have a separate department for the chronically ill and 82 Homes a department for the mentally ill. The number of communal Children's Homes was 119 in all, owned by 83 communes; 2 cities have communal School Homes. (Approved Schools).

Public Assistance. In 1962 the number of relief cases in the whole country was 145 327, of which 23.8 % were men living alone, 44.4 % women living alone and 31.8 % married couples. In addition, 123 children received aid under their own name. Of the total number of relief cases 45 287 or 31.2 % consisted of families with children. Of these 11 684 had only one child to support, 10 323 two children, 7 807 three, and 15 473 at least four or more children. As relief was given to 191 407 persons over fifteen (the figure includes wives and husbands of recipients), 137 527 children in families receiving aid, and 123 children without families, the total number of persons affected by public assistance was 329 057 or 7.3 % of the registered population.

Of the total number of cases 42.2 % occurred in urban communes and 57.8 % in rural districts. In 53.9 % of the cases the recipient of aid or the breadwinner of the family received pension from the National Pension Institute in addition to public assistance.

A total of 88 205 persons were in institutions, 362 were placed in private homes and 60 758 were given home relief only. 33 451 persons were cared for in communal homes.

The age of those living alone and the breadwinners varied as follows: 16—19 years of age 3.2 %, 20—39 years 25.6 %, 40—59 years 34.9 %, 60—64 years 8.2 %, 65 years of age and over 28.1 %.

Kindergartens. The number of kindergartens receiving state aid were in 1962 in all 263, 187 of them maintained by local authorities and 76 by private associations. 240 of them were situated in urban communes and only 23 in rural districts. The total of places was 17 065 and the number of children 16 918 on October 1, 1962. Most kindergartens, 63.9 %, had both a half-day section and a whole-day section. 28.5 % had only a half-day section and 7.6 % only a whole-day section. The total number of places in half-day sections was 12 077 and in whole-day sections 4 988.

The children were generally 3—6 years old, 28.0 % were 3—4 years and 71.4 % 5—6 years old.

The total of the teachers was 866; 95.8 % or 830 of them had the required competence.

Child Welfare. Children subject to measures under the Child Welfare Act are divided into two groups: neglected children, i. e. those whose parents are deceased or have deserted them or cannot take care of them, and children under protective education, i. e. those subject to measures because of misconduct. The measures are either preventive, or the Social Welfare Board takes the child in charge.

Preventive measures had been taken in regard to 506 neglected children and 4 048 children under protective education. Parents of 36 neglected children had been given a warning, and a supervisor had been appointed for 470 children. A warning had been issued to 2 815 children under protective education for offences against the law or against school regulations, vagrancy, or inebriation, while 1 233 had been placed under probation.

The total number of children taken charge of in 1962 was 15 810, of whom 14 035 or 88.8 % were neglected and 1 775 or 11.2 % under protective education. The majority of the children in both categories were boys, 54.0 % and 73.6 % respectively, the girls making up 46.0 % and 26.4 % of the total.

Of all the neglected children 2 544 or 18.1 % were taken charge of in 1962; the corresponding figures for children under protective education was 482 or 27.2 %. Institutions, mainly children's homes, had care of 6 576 and private fosterhomes of 7 459 neglected children. Only 119 of the children under protective education were in private fosterhomes, while 1 656 were placed in institutions. Communal children's homes took care of 4 825 and communal juvenile homes of 105 children.

The age distribution of the neglected children was as follows: under 2 years of age 8.4 %, 2—6 years 23.0 %, 7—15 years 59.9 %, 16 years of age and over 8.7 %. Those under protective education were usually older: 7—15 years old 53.2 %, 16—17 35.8 %, 18 and over 11.0 %.

Most of the neglected children were taken charge of after they had lost their natural supporter. 9.4 % were father- or motherless or orphans, and 10.7 % had been deserted by their father, mother, or both. Only 10.7 % had been taken charge of because they suffered from illness or some other deficiency. In 23.0 % of the cases the parents were incapable of taking care of their children because of illness, reduced capacity for work, unemployment or lack of time owing to work, but 28.9 % of the total number of children were without home care as a consequence of the parents' negligence, alcoholism, vagrancy, cruelty or other shortcoming. 12.7 % had been taken charge of on the ground of deficient housing.

Children under protective education were taken charge of because of delinquency in 54.4 % of the cases; 19.0 % had failed to go to school or offended against school regulations. For 18.8 % of these children the cause was vagrancy and for 2.6 % inebriation.

Children's Homes. At the end of December 1962 there were 202 children's homes in the country, 119 of them owned by local authorities and 83 by private associations; 121 of them were situated in urban communes and 81 in rural communes.

Communal children's homes had a prescribed total of 3 112 beds and 2 828 children at the end of the year. The corresponding figures for private children's homes were 1 906 and 1 661.

52 % of the children were in school age, 7—15 years old; only 6 % were over 15. 20 % were under 2 years and 22 % 2—6 years of age.

The total of the nursing staff at the children's homes was 970, which makes an average of 5 children per member of the nursing staff. 70 % of the staff had attended an educational institute or taken a course in children's nursing. The number of trainees and pupils amounted to 484 and that of the domestic staff to 713 or on the average 3.5 per children's home.

School Homes (Approved Schools). A total of 18 school homes were in operation in 1962. Of them 12 were State-owned, 2 were owned by the local authorities and 4 by private bodies. The State-owned school homes had 617 beds, those of local authorities 76 and those of private establishments 295, making a total of 988 beds. A total of 1 425 pupils were on the books at the beginning of 1962, 1 539 at the end of the year.

Of the total of 1 812 school homes pupils during the year, 82.0 % were legitimate and 18.0 % born out of wedlock, 63.7 % came from towns, 12.0 % from other centres of population and 24.3 % from rural districts.

Before entering the school home 21.3 % had completed the elementary school syllabus, 28.7 % had interrupted their school attendance and 0.7 % had attended no school at all. The majority, 49.3 %, had attended school regularly before admission to the institution.

Of children arriving at school homes during 1962, 58.9 % were aged 13—15 and 14.7 % were 9—12 years old, 25.3 % were 16—17 years of age and the percentage of children over 17 was 1.1.

Activity of Children's Guardians. According to the reports for 1962 sent to the Bureau of Social Research by the guardians of children born out of wedlock, there were 37 157 children listed at the end of the year in the registers kept by the guardians. In 1962 2 811 children were entered and 3 744 struck off. The reduction was mainly children attaining 17 years of age. For the majority of the children, 73.3 %, maintenance had been settled. In 1962 the liability for maintenance

was settled in 1 836 cases, 75.1 % of them by agreement and 24.9 % in the courts. The maintenance paid through children's guardians amounted to 912 million old marks. Of this sum, 732 million was paid to the mothers, 90 million to guardians and 65 million to social welfare boards.

Communal Homemakers. The Act on Communal Homemakers became effective in 1951. In the same year, communal homemakers posts were established in 256 communes. In 1962 they existed in 488 communes, totalling 1 441. The majority of the communes had only one communal homemaker, 139 communes had 2 and 171 communes 3 or more.

In 1962 the total number of families receiving home help was 39 308, of whom 10.4 % were aged persons living alone. Visits of homemakers to these families totalled 127 860, of which 46 827 cases were visits to aged persons living alone. 7.1 % of the families receiving home help consisted of 2 persons, 17.6 % consisted of 3—4, 42.6 % of 5—7 and 21.0 % of a minimum of 8 persons.

The expenditure on communal homemakers totalled 676.3 million old marks in 1962. State subsidies and remuneration for the services of the homemakers in the country as a whole totalled 377.4 million old marks, of which the local authorities contributed 298.9 million old marks.

Institutions for the Mentally Deficient. Of the 15 institutions for the care of the mentally deficient in the country, the State owns 4, the city of Helsinki 1, the association of rural communes 4 and private bodies 6. The number of patients in these institutions was 2 133 at the beginning of 1962 and 2 294 at the end of the year.

Of the year-end total, viz. 2 294, 8.2 % were under 7 years of age, 47.3 % were aged 7—15, 22.7 % were 16—20 and 21.8 % older.

Female patients totalled 41.6 % and male 58.4 %. Grouped by the degree of mental deficiency, 1 313 (57 %) were idiots, 637 (28 %) imbeciles and 344 (15 %) debiles.

Of the 231 discharged during the year, 47 died, 46 were discharged improved and 138 without being cured.

Of the 12 day nurseries for the care of the mentally deficient 6 were owned by the local authorities and 6 by private associations. All were situated in urban communes, of them 4 in

the city of Helsinki. The number of patients in these establishments was 311 at the beginning of 1962 and 381 at the end of the year.

Of the year-end total, viz. 381, 7.6 % were under 7 years of age, 60.9 % were aged 7—15, 18.6 % were 16—20 and 12.9 % older.

Female patients totalled 43.6 % and male 56.4 %. Grouped by the degree of mental deficiency, 95 (25 %) were idiots, 200 (53 %) imbeciles and 84 (22 %) debiles.

Treatment of Vagrants. In 1962 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1 133, of whom 94.1 % lived in urban communes and only 5.9 % in rural communes. 64.2 % of the vagrants were women and 35.8 % men. 29.8 % were under 25 years of age. 37.9 % were 25—39 years and 32.3 % over 40 years.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, had refused to work, 38.7 %, or were merely tramps, 16.5 %. The majority of the women, 49.4 %, on the other hand, were counted as vagrants because of prostitution; 28.9 % had refused to work and 13.3 % had been addicted to vagrancy.

Of the measures taken with vagrants, a warning was issued to 21.5 % and 37.6 % were placed under supervision. 16.8 % were sent to a workhouse and 1.8 % were given hard labour. 17.7 % were placed under supervision after their release from institutions.

Care of Alcoholics and Drug Addicts. A new Act on Care of Alcoholics and Drug Addicts comprises not only persons misusing alcohol but also misusers of medicaments and other intoxicating substances. The Act comprises also persons under 25 years supervised for temperance.

The number of persons in care of alcoholics and drug addicts in 1962 was 11 546 of whom 96.2 % were men. Of this number 73.3 % were urban dwellers and 26.7 % rural dwellers. The number of persons misusing alcohol was 11 478 and that of misusers of only medicaments and other intoxicating substances 68. Occasional misusers between the ages of 18 and 24 were 3 492 or 30.2 % of all, and persons in care as chronic misusers were 8 054 or 69.8 % of all. The percentage of young chronic misusers, i. e. under 25 years, was only 5.4 %, that of persons of 25—39 years 43.8 % and over 40 years 50.8 %.

Persons addicted to alcoholic or other intoxicating substances were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group comprised 36.4 % and the latter 26.6 % of all chronic misusers.

Instruction and guidance was issued to 39.0 % of chronic misusers, 29.5 % were under temperance supervision, 22.7 % were ordered to homes of alcoholics and drug addicts and into hospitals or other institutions and 8.8 % were placed under supervision after their release from institutions. — Instruction and guidance was issued to 92.8 % of occasional, young misusers and 7.2 % were under temperance supervision.

Persons Cared for in Homes for Alcoholics and Drug Addicts. During 1962 the total number of homes for alcoholics and drug addicts in Finland was 9; 3 of them were owned by the State, 3 by private organizations, 3 by local authorities confederations and 1 by the Capital. A total of 2 527 inmates were registered in these homes in the course of 1962, a section of them, however, were away from the homes for some of the time. The treatmentdays of the persons cared for totalled 137 745, averaging about 62 days per inmate. Of the persons entering the homes in 1962 71 % had been admitted on request, 4 % were dangerous and 25 % were admitted by order of the administrative district governor.

Workhouses. In 1962 there were 9 workhouses, of which 7 were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 2 785, of whom 85.8 % were men and 14.2 % women. Of all inmates 12.7 % were vagrants, 55.3 % persons sent to workhouses under the Law on Responsibility for Support of Children, 21.3 % public assistance inmates and 10.7 % alcoholics and drug addicts.

The total number of days of care was 241 717, of which vagrants accounted for 14.9 %, public assistance recipients for 24.0 %, persons who had neglected to support their children for 52.0 % and alcoholics and drug addicts for 9.1 %.

The Costs of Social Welfare. Social welfare expenditure in 1962 amounted to 19 927 million old marks, of which 10 998 million was

spent by urban communes and 8 929 million by rural communes. 68.7 % of the total welfare expenditure was disbursed on public assistance. Child welfare costs amounted to 21.3 % of the total. Administrative expenses accounted for 9.8 %, the care of vagrants and alcoholics and drug addicts for 0.2 %.

Maternity Allowances. Maternity allowances were paid during 1962 to 76 604 mothers for 77 633 children. The allowance, according to the law, was 5 000 old marks for each new-born child. Of the total maternity allowances paid, 378.8 million old marks, 56.7 % was disbursed in the form of baby's outfits and 43.3 % in cash or in other forms.

Child Allowances. According to the Child Allowance Act of July 22, 1948, the State pays a quarterly child allowance for every child under 16 years of age who is a Finnish citizen resident in Finland. The allowance rate for each child per month was in 1962 1 500 old marks for the first child, 1 700 old marks for the second and 2 000 old marks for the third and every following child. The number of families receiving child allowances in 1962 totalled 648 719, and the total number of children entitled to child allowance in these families was 1 393 596, or 30.9 % of Finland's population. Of the families in question, 40.6 % had only one child under 16, 29.8 % had two children, 15.7 % three, 7.4 % four and 6.5 % at least five children entitled to the allowance. The total amount paid in child allowances in 1962 was 27 401.1 million old marks.

Family Allowances. On the strength of the Family Allowance Act passed in April 30, 1943, and subsequently amended several times, family allowances from State funds were granted in 1962 to 81 741 families with a total of 390 306 children under 16 years or under 20 and still continuing their education or incapable of work; family allowances were paid for 177 693 of these children. The amount of the family allowance earlier varied between 4 500 and 5 500 old marks, depending on the cost of living rating of the locality. The total of State funds expended on family allowances was 830.2 million old marks. The majority of this total was paid to the families in kind.

Special Child Allowances. The Act on Special Child Allowances entered into force on April 1, 1961. It foresees a special child allowance from State funds for children who need special economic support for their subsistence, care and education.

The number of children receiving special child allowances in 1962 was 84 759 or 6.0 % of children receiving child allowances or 47.7 % of children receiving family allowances. The number of recipients was 42 576. Of children receiving special child allowances 45.3 % were such ones whose mother or father is a recipient of a national pension and 43.5 % orphan children and children one of whose parents is dead and the surviving parent has not remarried.

The special child allowance may be paid for a child born out of wedlock if the person liable for her/his maintenance has died without leaving the funds to meet this obligation or if it has not been possible to enforce the payment of maintenance for the child. A special child allowance is also paid for a child cared for in a private home who, because of physical or mental retardation, a disease or trauma, is permanently so helpless as to require constant supervision and care, in 1962 7.7 % of all.

The special child allowance for an orphan or helpless child is 28 800 old marks per year and for other children 14 400 old marks per year. The special child allowance is paid up to the age of 16, except that for a child continuing his/her schooling or studies it is paid up to the age of 20.

The granting of special child allowance presupposes in general that the number of tax assessment units of the child and his/her parents does not rise above the limit fixed by the Government. The total amount paid in special child allowances in 1962 was 1 322.2 million old marks.

Housing subsidies for families with children and family dwelling allowances. The new Act on Housing Subsidies for Families with Children entered into effect at the beginning of 1962. According to this law, housing subsidies are as a rule allotted to families with at least two children under 16 years of age in the same household, if the members of the household are the sole occupants of a dwelling with at least two rooms and a kitchen, not less than 45 sq.m. and more than 120 sq.m. in area, and if the number of occupants does not exceed two people per room, the kitchen being counted as a room.

Housing subsidies are allotted on the condition that the assessable gross income and property tax of the members of the family does not exceed a statutorily defined sum in ratio to the number of children and the nature of the subsidy in question. The subsidies cover 20 to 70 per cent of the rent and heating costs approved, depending on the income of the family, the number of children in the care of the family, and the number of rooms in the dwelling.

According to statistics for the year 1962, without the subsidies families would have paid out 37.1 per cent of their total income in housing expenditure, but after the allotment of housing subsidies this expenditure was reduced to 21.9 per cent.

Housing subsidies under the new act were granted to 2 474 families in 1962. In addition, the old housing subsidy for families was granted to 1 004 families under the provisions of the Dwelling Production Act issued earlier. The average size of the housing subsidy was 8 300 old marks and the average gross income of all members of the subsidised families 58 000 old marks per month. Children under 16 in the subsidised families averaged 3.2. The average number of rooms in the flats was 3.5, average area 62.4 sq.m., and dwelling density 1.5 persons per room.

Grants in Aid for Vocational Training. Under the Act on Financial Assistance for Vocational Training, in force from the beginning of 1945, grants, study loans, and sickness benefits are granted out of State funds for young persons of small means who require help with their vocational studies. A total of 284.6 million old marks was given in 1962 as grants to 12 198 trainees and 148.7 million old marks in the form of study loans to 5 697 trainees. The average size of the study loans in that year was 26 101 old marks and of the grants 23 332 old marks.

Care of the Disabled. Under the Act on Care of the Disabled, effective from 1947, a disabled person is given medical care, training and rehabilitation to improve his working ability and his chances of earning a living.

Medical care in 1962 was as follows: 2 964 disabled were given hospital treatment, 3 981 received a prosthesis, invalid's chair etc. and 2 423 received medicines.

The training comprises basic and trades training and also economic assistance for general education. In 1962 basic training was given to 47 disabled and 708 received trades training. A grant in aid for general education was awarded in 1962 to 51 disabled and a study grant to 39 disabled.

Rehabilitation includes, in addition to procuring work for the disabled through a labour exchange or placing him in work by other means, financial assistance to the disabled in the pursuit of his trade or occupation. In 1962 grants-in-aid were given to 199 disabled and 144 disabled were given a loan.

The loans granted to the disabled, totalled 13.2 million old marks in 1962.

Aid to the Disabled. The Act on Aid to the Disabled entered into force at the beginning of 1952. Under it, a blind person unable to orientate in a place unknown to him is paid 121 200 old marks per annum, from Juli 1962 147 900 old marks; other disabled persons with a working capacity reduced by at least two-thirds, receive 84 300 old marks, from Juli 1962 102 800 old marks, and a disabled person less than two-thirds but at least half incapacitated for work receives 61 200 old marks, from Juli 1962 74 700 old marks.

In 1962 aid was granted to 1 675 disabled, the total sum paid out being 860.6 million old marks. At the end of 1962 recipients of aid to the disabled totalled 9 502.

Aid to Convalescents. At the beginning of the fifties' some communes began on their own initiative to distribute so-called convalescence payments to persons of no means or small means discharged from tuberculosis sanatoria. The purpose of this relief was to ensure better economic conditions for the convalescents so that they could use their period of convalescence for rest and rehabilitation.

485 communes, i.e. 88.7 % of all communes in the country, distributed convalescence payments

in 1962. 414 communes gave convalescence payments only to TB patients and 71 communes to both TB and rheumatic patients. Convalescence payments were made in 1962 to a total of 5 050 TB patients and 160 rheumatic patients, the total sum being 109.2 million old marks.

Military Allowances. The Act on Military Allowances in its present form took effect on October 1, 1948. Under it, military allowances are distributed out of State funds to ensure the subsistence and care of a conscript's relatives without means if his military service reduces their possibilities of making a living.

Military allowances were granted in 1962 to 5 292 persons, totalling 383.8 million old marks.

Of the allowances granted in 1962, 1 925 or 36.4 % were paid to wives and 3 367, 63.6 % to other relatives.

49 communes have reported that no military allowances were paid by them in 1962.

National Pension Institute. At the end of 1962 the number of national pension beneficiaries was in all 494 300, i.e. 11 200 persons more than in the previous year. The yearly average of pensions was at the end of the year 95 900 old marks and the total of pensions paid during the year amounted to 46 945 million old marks.

Of all the beneficiaries 343 700 persons received old-age pension, 119 300 invalidity pension and 5 800 persons sickness pension. Besides old-age supports to a single female of 60—64 was paid to 25 500 persons. The number of beneficiaries in receipt of basic pension only was 116 600 and the number of those in receipt generally of both basic and assistance pension 377 700, the average pension amounting to respectively 38 400 and 113 600 old marks.

In addition to the pensions above funeral grants was paid in 9 930 cases totalling 336 million old marks.

**Tauluissa olevien tekstien englanninkieliset
käännökset**

English translation of the table texts

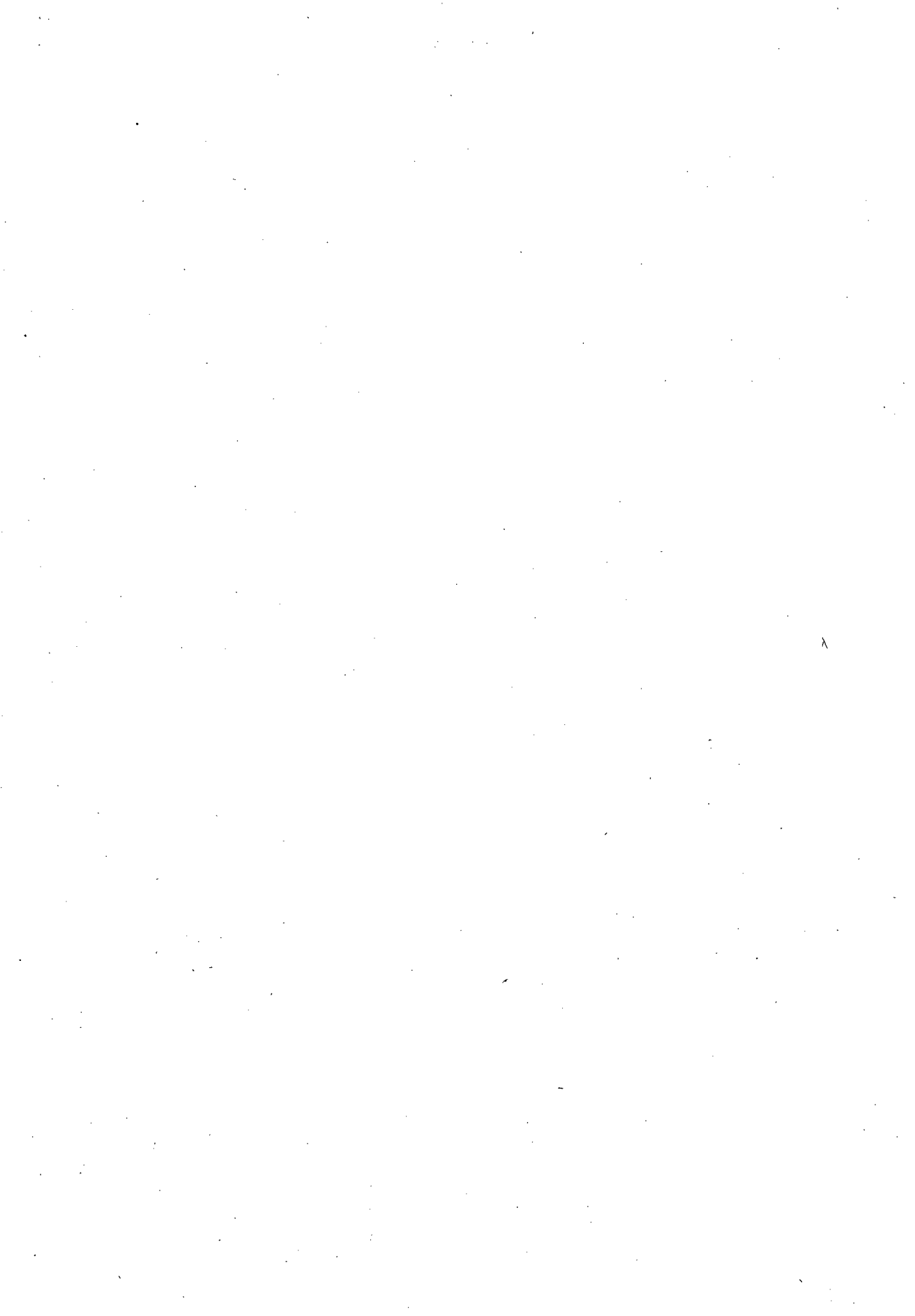
	Sivu		Page
I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	3	I. Organization of social welfare in communes and institutions under social welfare boards	3
Lääni	3	County	3
Kaupungit, kauppalat — Maalaiskunnat	3	Towns, market towns — Rural communes	3
Huoltoyhdykskuntia, joissa oli erityinen sosiaalilautakunta	3	Welfare communities with a special board of social welfare	3
jakamaton — 2-osastoinen	3	undivided — in 2 sections	3
sosiaalisihteeri	3	social secretary	3
kunnalliskoteja — kaikkiaan	3	communal homes — total	3
niissä osasto		with a separate department for	
mielisairaille — muille sairaille	3	the mentally ill — other sick persons	3
osuus yht. kunnalliskotiin	3	share in a communal home owned jointly by several communes	3
kunnallisia kodinhoitajia	3	communal homemakers	3
kuntien luku — kodinhoitajien luku	3	number of communes — number of homemakers	3
lastenkoteja	3	children's homes	3
II. Huoltoavun avustustapaukset ja avunsaajat	4	II. Public assistance relief cases and recipients of relief	4
Avustustapauksia — Näistä		Relief cases — Of which	
yksinäisiä miehiä — ilman lapsia	4	men living alone — without children	4
lapsia huollettavana	4	with children to support	4
yksinäisiä naisia — aviopareja	4	women living alone — married couples	4
yksinäisiä lapsia	4	children without families	4
Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä	4	Recipients of aid and members of families receiving relief	4
III. Huoltoavun eri avustumuodot	5	III. Different forms of social welfare	5
Laitoksissa olleet	5	Persons in institutions	5
Yksityishoidossa olleet	5	Persons placed into private homes	5
Vain kotiaavustusta saaneet	5	Persons in receipt of home relief exclusively	5
IV. Lastensuojelulapset	6	IV. Children in child welfare	6
Varoitus- ja suojeluvallontatapaukset	6	Cases involving warning and protective supervision	6
Turvattomat	6	Neglected children	6
Suojelukasvatusta tarvitsevat	6	Children in need of reform training	6
Varoitettuja	6	Warned	6
Suojeluvallannon alaisia	6	Under protective supervision	6
Huostaanotetut lapset	6	Children taken in charge	6
V. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitoksen mukaan	7	V. Persons in institutions under social welfare boards, classified according to institutions	7
Yhteensä hoidettavia ja hoitopäiviä	7	Total number of persons — days of care	7
VI. Kuntien sosiaalihuollon menot	8	VI. Expenditure on social welfare work in communes	8
Hallinto	8	Administration	8
Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset huoltolaitokset	8	Communal homes and other public assistance institutions under social welfare boards	8
Muu laitoshoido	8	Other care in institutions	8
vajaamielisilaitoksissa	8	in institutions for the care of the mentally deficient	8
mielisairaaloissa	8	in mental hospitals	8
keuhkotautiparantoloissa	8	in tuberculosis sanatoriums	8
muissa sairaaloissa	8	in other hospitals	8
työlaitoksissa	8	in workhouses	8
vieraan kunnan kunnalliskodeissa	9	in communal homes of other communes	9
muissa huoltolaitoksissa	9	in other welfare institutions	9

	Sivu		Page
Muu huoltoapu	9	Other public assistance	9
Yksityiskotihoito — Kotiavustus	9	Care in private homes — Home relief	9
Korvaukset muille kunnille	9	Compensation to other communes	9
Kannatusmaksut yhteiseen työlaitokseen ..	9	Support to jointly-owned workhouses	9
Muut huoltoapumenot	9	Other public assistance expenses	9
Lastenkodit ja muut sosiaalilautakuntien alai-		Children's homes and other child welfare in-	
set lastensuojelulaitokset	10	stitutions under social welfare boards	10
valtion ja yksityisissä koulukodeissa	10	in State and communal children's homes ..	10
Muu lastensuojelu	11	Other child welfare	11
Ammattiopetus	11	Vocational training	11
Irtolaishuolto	11	Treatment of vagrants	11
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien		Care of alcoholics and drug addicts	11
huolto	11		
Avustukset sosiaalihuoltoa harjoittaville		Support to social assistance associations	11
yhdistyksille	11		
VII. Kuntien sosiaalihuollon tulot	12	VII. Social welfare work income	12
Huoltotoiminnan yleistulot	12	General income of social welfare work	12
Perunkirjoitusmaksut	12	Fees for estate assessment of deceased persons	12
Korvaukset	12	Compensation from	12
valtiolta huoltoapulain nojalla	12	the State under the Public Assistance Act ..	12
valtiolta sotasiirtolaisista	12	the State for evacuees	12
muilta kunnilta — yksityisiltä	12	other communes — private persons	12
Lahjoitukset ja rahastojen korot	13	Donations and interest from funds	13
Muut tulot	13	Other assets	13
Lapsilisät	13	Child allowances	13
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat	13	Funds utilised by communes on social welfare	13
		work	13
VIII. Kunnalliskotien menot ja tulot	14	VIII. Income and expenditure of communal homes ..	14
Palkkaukset	14	Wages and salaries	14
Työnantajan lapsilisiä — k.e. — ja tapaturma-		Child allowance, national pension and accident	
vak. maksut	14	insurance premiums paid by employers ..	14
Ravinto — Vaatetus	14	Food — Clothing	14
Sairaanhoidto ja lääkkeet	14	Medical care and medicines	14
Muut vuotuis kustannukset hoidettavista ..	14	Other annual expenses on residents	14
Rakennusten kunnossapito	14	Maintenance of buildings	14
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja kor-		Acquisitions and repair of furniture and other	
jaus	14	chattels	14
Lämpö ja valo — Palovakuutus	14	Heating and lighting — Fire insurance	14
Kasvi- ja puutarha, sikala ja kanala	15	Gardening, hog farm and poultry farm	15
Sekalaiset	15	Other expenditure	15
Hoidettavien valmistet	15	Goods produced by residents	15
Hoidettavien muu työ	15	Other work done by residents	15
Yhteisten kunnalliskotien kannatus- ja hoito-		Payments for support and treatment to commu-	
maksut	15	nal homes owned jointly by several communes	15
Henkilökunnan luontoisedut	15	Payments in kind to employees	15
Valtionapu	15	State support	15
IX. Kunnallisten lastenkotien menot ja tulot ..	16	IX. Income and expenditure of communal children's	16
		homes	16
X. Valtion varoista suoritettujen erilaisten avus-		X. Grants in aid and allowances disbursed from	
tusten ja lisien lukumäärä	18	State funds	18
Äitiysavustusta saaneita	18	Recipients of maternity benefit	18
Lapsilisää saaneita	18	Recipients of child allowance	18
perheitä — lapsia	18	families — children	18
Perhelisää saaneita	18	Recipients of family allowance	18
lisään oikeutettuja lapsia	18	children entitled to allowance	18
Myönnettyjä sotilasavustuksia	18	Military allowances	18

TAULUJA—TABELLER

TABLES

1962

I. Kuntien sosiaalihuollon hallinto ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1962 — Den kommunala socialvårdens organisation och socialnämnder underlydande anstalter år 1962

L ä ä n i — L ä n	Huoltoyhdyksuntia Vårdsamhället	Huoltoyhdyksuntia, joissa oli — Vårdsamhället med										
		erityinen sosiaali- lautakunta särskild social- nämnd			sosiaalisuhteiden socialsekreterare	kunnalliskoteja kommunalhem				kunnallisia kodinhoitajia kommunala hemsystrar		lastenkoteja — barnhem
		lakamaton odelad	2-osastoi- nen	2-avdel- ningar		kaikkiaan inalles	niissä osasto med avdelning för		osuus yht. kunnalliskotin andeli i gemensamt kommunalhem	kuntien luku antal	kuntien luku antal	
							mieli- sairaille sinessjuka	muille sairaille andra sjuka				
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	46	28	15	29	42	2	35	3	42	256	10	
Kaupungit — Städer ¹⁾	12	5	6	7	11	—	11	—	12	157	3	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	34	23	9	22	31	2	24	3	30	99	7	
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	117	88	19	72	73	7	49	39	94	176	9	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	3	5	7	9	3	9	—	9	53	4	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	108	85	14	65	64	4	40	39	85	123	5	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	16	14	—	2	1	—	1	14	5	7	—	
Kaupunki — Stad	1	1	—	1	—	—	—	—	1	3	—	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	15	13	—	1	1	—	1	14	4	4	—	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	59	36	21	46	51	13	42	4	56	172	18	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	—	7	7	9	—	8	—	9	74	7	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	50	36	14	39	42	13	34	4	47	98	11	
<i>Kymen — Kymmene</i>	35	17	13	28	26	5	21	6	32	84	14	
Kaupungit — Städer ¹⁾	8	—	4	8	8	—	8	—	8	37	8	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	27	17	9	20	18	5	13	6	24	47	6	
<i>Mikkelin — St. Michels</i>	30	18	12	28	28	12	21	—	30	78	7	
Kaupungit — Städer	4	—	4	3	4	—	3	—	4	17	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	26	18	8	25	24	12	18	—	26	61	5	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> ..	21	10	11	18	19	14	14	—	21	84	4	
Kaupunki — Stad ¹⁾	3	2	1	2	2	—	2	—	3	13	1	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	18	8	10	16	17	14	12	—	18	71	3	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	29	20	8	29	28	6	24	—	29	96	3	
Kaupungit — Städer	3	—	3	3	3	—	3	—	3	18	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	26	20	6	26	25	6	21	—	26	78	1	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i> ..	34	25	9	26	26	4	21	6	34	87	6	
Kaupunki — Stad ¹⁾	3	—	3	2	3	—	3	—	3	16	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	31	25	6	24	23	4	18	6	31	71	4	
<i>Vaasan — Vasa</i>	78	57	18	47	47	6	32	28	63	118	3	
Kaupungit — Städer	7	3	4	2	7	1	4	—	7	35	2	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	71	54	14	45	40	5	28	28	56	83	1	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	57	36	20	39	42	12	26	9	57	180	4	
Kaupungit — Städer	3	—	2	1	3	2	2	—	3	19	1	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	54	36	18	38	39	10	24	9	54	161	3	
<i>Lapin — Lapplands</i>	25	18	6	19	15	1	7	5	25	103	5	
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	1	2	4	4	—	3	—	4	22	3	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	21	17	4	15	11	1	4	5	21	81	2	
Koko maa — Hela landet	547	367	152	383	398	82	293	114	488	1 441	83	
Kaupungit — Städer	43	9	25	30	42	4	35	—	43	401	25	
Kauppalat — Köpingsar	23	6	15	17	21	2	21	—	23	63	10	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	481	352	112	336	335	76	237	114	422	977	48	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingsar

²⁾ Näistä 61 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja — Härav 61 gemensamma kommunalhem för tvänne eller flere kommuner

³⁾ Vrt. ²⁾ — Jfr. ²⁾

II. Huoltoavun avustustapakukset ja avunsaajat vuonna 1962 — Socialhjälpens understödsfall och understödstagare år 1962

L ä ä n i — L ä n	Avustustapakuksia — Understödsfall										Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä Understödsstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna			
	Kaikkiaan Hela antalet	Näistä — Därav								Yksinäisiä lapsia Ensamma barn	miehiä män	naisia kvinnor	lapsia barn	yhteensä summa
		yksinäisiä miehiä ensamma män		yksinäisiä naisia ensamma kvinnor		aviopareja gifta par		Yksinäisiä lapsia Ensamma barn						
		ilman lapsia utan barn	lapsia huollettavana med barn	ilman lapsia utan barn	lapsia huollettavana med barn	ilman lapsia utan barn	lapsia huollettavana med barn							
<i>Uudenmaan — Nylands</i> ...	30 055	7 386	92	12 870	2 893	2 702	4 104	8	14 284	22 569	17 093	53 946		
Kaupungit — Städer ¹⁾	21 367	5 543	61	9 696	2 060	1 749	2 255	3	9 608	15 760	9 559	34 927		
Maalaisk. — Landsk.	8 688	1 843	31	3 174	833	953	1 849	5	4 676	6 809	7 534	19 019		
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	19 526	4 229	55	7 856	1 855	2 072	3 446	13	9 802	15 229	14 737	39 768		
Kaupungit — Städer ¹⁾	8 647	1 776	19	3 712	858	947	1 332	3	4 074	6 849	5 176	16 099		
Maalaisk. — Landsk.	10 879	2 453	36	4 144	997	1 125	2 114	10	5 728	8 380	9 561	23 669		
<i>Ahvenanmaa — Åland</i> ...	378	124	2	157	36	29	30	—	185	252	137	574		
Kaupunki — Stad	134	44	1	46	24	4	15	—	64	89	76	229		
Maalaisk. — Landsk.	244	80	1	111	12	25	15	—	121	163	61	345		
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	19 366	4 079	69	7 428	1 938	2 048	3 799	5	9 995	15 213	16 050	41 258		
Kaupungit — Städer ¹⁾	10 462	1 934	28	4 247	1 192	1 124	1 934	3	5 020	8 497	7 981	21 498		
Maalaisk. — Landsk.	8 904	2 145	41	3 181	746	924	1 865	2	4 975	6 716	8 069	19 760		
<i>Kymen — Kymmene</i>	9 526	2 447	42	3 578	834	1 105	1 516	4	5 110	7 033	6 595	18 738		
Kaupungit — Städer ¹⁾	5 361	1 259	25	2 065	516	669	827	—	2 780	4 077	3 533	10 390		
Maalaisk. — Landsk.	4 165	1 188	17	1 513	318	436	689	4	2 330	2 956	3 062	8 348		
<i>Mikkelin — S:t Michels</i> ...	7 713	2 001	25	2 486	633	901	1 657	10	4 584	5 677	7 406	17 667		
Kaupungit — Städer	1 677	385	4	576	198	155	352	7	896	1 281	1 577	3 754		
Maalaisk. — Landsk.	6 036	1 616	21	1 910	435	746	1 305	3	3 688	4 396	5 829	13 913		
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	7 306	1 580	31	2 130	604	895	2 058	8	4 564	5 687	9 513	19 764		
Kaupunki — Stad ¹⁾	1 067	206	5	385	122	112	237	—	560	856	1 066	2 482		
Maalaisk. — Landsk.	6 239	1 374	26	1 745	482	783	1 821	8	4 004	4 831	8 447	17 282		
<i>Kuopion — Kuopio</i>	9 733	2 263	48	2 852	743	1 176	2 638	13	6 125	7 409	11 221	24 755		
Kaupungit — Städer	2 664	547	8	960	222	327	600	—	1 482	2 109	2 231	5 822		
Maalaisk. — Landsk.	7 069	1 716	40	1 892	521	849	2 038	13	4 643	5 300	8 990	18 933		
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	8 609	2 048	39	2 662	904	914	2 032	10	5 033	6 512	9 538	21 083		
Kaupunki — Stad ¹⁾	1 985	374	4	724	241	213	428	1	1 019	1 606	1 880	4 505		
Maalaisk. — Landsk.	6 624	1 674	35	1 938	663	701	1 604	9	4 014	4 906	7 658	16 578		
<i>Vaasan — Vasa</i>	11 513	2 649	67	3 873	1 019	1 087	2 807	11	6 610	8 786	11 928	27 324		
Kaupungit — Städer	2 740	587	22	1 010	247	288	585	1	1 482	2 130	2 213	5 825		
Maalaisk. — Landsk.	8 773	2 062	45	2 863	772	799	2 222	10	5 128	6 656	9 715	21 499		
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	15 080	3 455	106	3 672	1 356	1 542	4 913	36	10 016	11 483	22 684	44 183		
Kaupungit — Städer	3 095	587	12	936	331	346	881	2	1 826	2 494	3 495	7 815		
Maalaisk. — Landsk.	11 985	2 868	94	2 736	1 025	1 196	4 032	34	8 190	8 989	19 189	36 368		
<i>Lapin — Lapplands</i>	6 522	1 661	50	1 416	658	544	2 188	5	4 443	4 806	10 748	19 997		
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 206	578	12	633	247	187	546	3	1 323	1 613	2 388	5 324		
Maalaisk. — Landsk.	4 316	1 083	38	783	411	357	1 642	2	3 120	3 193	8 360	14 673		
Koko maa — Hela landet	145 327	33 922	626	50 980	13 473	15 015	31 188	123	80 751	110 656	137 650	329 057		
Kaupungit — Städer	54 122	12 338	170	22 258	5 475	5 308	8 553	20	26 369	41 594	35 118	103 081		
Kauppalat — Köpingar ...	7 283	1 482	31	2 732	783	813	1 439	3	3 765	5 767	6 057	15 589		
Maalaisk. — Landsk.	83 922	20 102	425	25 990	7 215	8 894	21 196	100	50 617	63 295	96 475	210 387		

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

III. Huoltoavun eri avustusmuodot vuonna 1962 — Olika vårdformer av socialhjälpn år 1962

Läni — Län	Laitoksissa olleet i anstalt intagna				Yksityis- kotihoitossa olleet Vård i enskit hem			Vain kotiaavustusta saaneet — Enbart i sina hem understödda				Kaikkiaan Inalles			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	5 503	10 062	1 210	16 775	9	10	19	6 906	6 936	8	13 850	12 418	17 008	1 218	30 644
Kaupungit — Städer ¹⁾	3 641	7 077	723	11 441	—	4	4	4 972	5 310	3	10 285	8 613	12 391	726	21 730
Maalaisk. — Landsk. ...	1 862	2 985	487	5 334	9	6	15	1 934	1 626	5	3 565	3 805	4 617	492	8 914
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	4 313	6 399	939	11 651	26	30	56	3 919	4 314	10	8 243	8 258	10 743	949	19 950
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 589	2 488	428	4 505	—	1	1	1 984	2 381	3	4 368	3 573	4 870	431	8 874
Maalaisk. — Landsk. ...	2 724	3 911	511	7 146	26	29	55	1 935	1 933	7	3 875	4 685	5 873	518	11 076
<i>Ahvenanmaa — Åland</i> ..	102	134	11	247	4	6	10	55	68	—	123	161	208	11	380
Kaupunki — Stad.	23	31	10	64	—	—	—	32	39	—	71	55	70	10	135
Maalaisk. — Landsk. ...	79	103	1	183	4	6	10	23	29	—	52	106	138	1	245
<i>Hämeen — Tavastehus</i> ..	4 199	6 652	1 149	12 000	9	14	23	4 121	3 824	5	7 950	8 329	10 490	1 154	19 973
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 905	3 452	671	6 028	1	1	2	2 343	2 480	3	4 826	4 249	5 933	674	10 856
Maalaisk. — Landsk. ...	2 294	3 200	478	5 972	8	13	21	1 778	1 344	2	3 124	4 080	4 557	480	9 117
<i>Kymen — Kymmene</i>	2 415	3 141	391	5 947	10	17	27	2 002	1 719	3	3 724	4 427	4 877	394	9 698
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 140	1 637	222	2 999	1	5	6	1 278	1 176	—	2 454	2 419	2 818	222	5 459
Maalaisk. — Landsk. ...	1 275	1 504	169	2 948	9	12	21	724	543	3	1 270	2 008	2 059	172	4 239
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	2 104	2 485	421	5 010	6	7	13	1 753	1 136	10	2 899	3 863	3 628	431	7 922
Kaupungit — Städer	288	442	118	848	—	—	—	451	416	7	874	739	858	125	1 722
Maalaisk. — Landsk. ...	1 816	2 043	303	4 162	6	7	13	1 302	720	3	2 025	3 124	2 770	306	6 200
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> s	1 885	2 313	427	4 625	3	3	6	1 791	1 090	8	2 889	3 679	3 406	435	7 520
Kaupunki — Stad ¹⁾ ...	218	339	61	618	—	—	—	247	232	—	479	465	571	61	1 097
Maalaisk. — Landsk. ...	1 667	1 974	366	4 007	3	3	6	1 544	858	8	2 410	3 214	2 835	374	6 423
<i>Kuopion — Kuopio</i>	2 616	3 071	699	6 386	5	7	12	2 368	1 283	8	3 659	4 989	4 361	707	10 057
Kaupungit — Städer	587	854	197	1 638	—	—	—	634	479	—	1 113	1 221	1 333	197	2 751
Maalaisk. — Landsk. ...	2 029	2 217	502	4 748	5	7	12	1 734	804	8	2 546	3 768	3 028	510	7 306
<i>Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands</i>	2 141	2 741	602	5 484	12	13	25	1 925	1 413	10	3 348	4 078	4 167	612	8 857
Kaupunki — Stad ¹⁾ ...	335	626	135	1 096	—	—	—	497	440	1	938	832	1 066	136	2 034
Maalaisk. — Landsk. ...	1 806	2 115	467	4 388	12	13	25	1 428	973	9	2 410	3 246	3 101	476	6 823
<i>Vaasan — Vasa</i>	2 737	3 736	659	7 132	33	35	68	2 630	1 941	9	4 580	5 400	5 712	668	11 780
Kaupungit — Städer	523	818	140	1 481	—	—	—	725	604	1	1 330	1 248	1 422	141	2 811
Maalaisk. — Landsk. ...	2 214	2 918	519	5 651	33	35	68	1 905	1 337	8	3 250	4 152	4 290	527	8 969
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	3 730	4 012	1 333	9 075	37	27	64	4 322	2 223	33	6 578	8 089	6 262	1 366	15 717
Kaupungit — Städer ...	543	799	275	1 617	—	2	2	966	637	2	1 605	1 509	1 438	277	3 224
Maalaisk. — Landsk. ...	3 187	3 213	1 058	7 458	37	25	62	3 356	1 586	31	4 973	6 580	4 824	1 089	12 493
<i>Lapin — Lapplands</i>	1 578	1 561	734	3 873	27	12	39	1 901	1 010	4	2 915	3 506	2 583	738	6 827
Kaupungit — Städer ¹⁾	432	487	169	1 088	2	1	3	678	519	2	1 199	1 112	1 007	171	2 290
Maalaisk. — Landsk. ...	1 146	1 074	565	2 785	25	11	36	1 223	491	2	1 716	2 394	1 576	567	4 537
Koko maa — Hela landet	33 323	46 307	8 575	88 205	181	181	362	33 693	26 957	108	60 758	67 197	73 445	8 683	149 325
Kaupungit — Städer ...	9 772	16 809	2 773	29 354	3	9	12	13 089	13 079	19	26 187	22 864	29 897	2 792	55 553
Kauppalat — Köpingar	1 452	2 241	376	4 069	1	5	6	1 718	1 634	3	3 355	3 171	3 880	379	7 430
Maalaisk. — Landsk. —	22 099	27 257	5 426	54 782	177	167	344	18 886	12 244	86	31 216	41 162	39 668	5 512	86 342

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

IV. Lastensuojelulapset vuonna 1962 — Barnskydds barnen år 1962

L ä ä n i — L ä n	Varoitus- ja suoje- luvalvontatapauk- set — Varnings- och skyddsöver- vakningsfall		Huostaanotetut lapset — Omhändertagna barn												
	Turvattomat — Värnlösa	Suoje- lukasvatus Skydds- uppfostran		Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvit- sevat — Barn i behov av skyddsuppfostran					Kalkkiaan huostaanotettuja Inalles omhändertagna
		Varoitettuja Varnade	Valvonnessa Under övervakning	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Näistä Därav		Poikia — Gossar	Tyttöjä — Flickor	Yhteensä Summa	Näistä Därav			
							laitoksissa i anstalter	yksityishot- dossa — utac- korderade				laitoksissa i anstalter	yksityishot- dossa — utac- korderade		
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	344	520	267	2 543	2 168	4 711	2 422	2 289	372	156	528	479	49	5 239	
Kaupungit — Städer ¹⁾	303	302	211	2 075	1 775	3 850	1 938	1 912	322	123	445	402	43	4 295	
Maalaisk. — Landsk.	41	218	56	468	393	861	484	377	50	33	83	77	6	944	
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	8	240	142	849	702	1 551	765	786	161	53	214	206	8	1 765	
Kaupungit — Städer ¹⁾	4	168	125	471	415	886	554	332	118	36	154	151	3	1 040	
Maalaisk. — Landsk.	4	72	17	378	287	665	211	454	43	17	60	55	5	725	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	7	—	8	13	21	13	8	2	—	2	—	—	23	
Kaupunki — Stad	—	7	—	4	8	12	11	1	1	—	1	1	—	13	
Maalaisk. — Landsk.	—	—	—	4	5	9	2	7	1	—	1	1	—	10	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	26	659	252	1 099	864	1 963	1 070	893	250	99	349	329	20	2 312	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	588	213	777	581	1 358	806	552	213	75	288	274	14	1 646	
Maalaisk. — Landsk.	17	71	39	322	283	605	264	341	37	24	61	55	6	666	
<i>Kymen — Kymmene</i>	19	367	167	417	386	803	498	305	110	43	153	147	6	956	
Kaupungit — Städer ¹⁾	18	296	149	261	251	512	321	191	79	28	107	101	6	619	
Maalaisk. — Landsk.	1	71	18	156	135	291	177	114	31	15	46	46	—	337	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	12	184	67	295	284	579	233	346	45	11	56	54	2	635	
Kaupungit — Städer	1	90	48	72	70	142	70	72	29	7	36	35	1	178	
Maalaisk. — Landsk.	11	94	19	223	214	437	163	274	16	4	20	19	1	457	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	4	130	51	333	257	590	159	431	43	16	59	55	4	649	
Kaupunki — Stad ¹⁾	2	58	31	44	22	66	43	23	15	4	19	19	—	85	
Maalaisk. — Landsk.	2	72	20	289	235	524	116	408	28	12	40	36	4	564	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	31	158	73	405	366	771	208	563	87	26	113	103	10	884	
Kaupungit — Städer	24	125	40	142	131	273	121	152	53	17	70	69	1	343	
Maalaisk. — Landsk.	7	33	33	263	235	498	87	411	34	9	43	34	9	541	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	20	97	32	377	342	719	289	430	67	18	85	79	6	804	
Kaupunki — Stad ¹⁾	—	74	17	112	91	203	124	79	21	5	26	24	2	229	
Maalaisk. — Landsk.	20	23	15	265	251	516	165	351	46	13	59	55	4	575	
<i>Vaasan — Vasa</i>	26	192	71	365	302	667	248	419	62	18	80	77	3	747	
Kaupungit — Städer	14	134	39	131	110	241	165	76	47	10	57	55	2	298	
Maalaisk. — Landsk.	12	58	32	234	192	426	83	343	15	8	23	22	1	449	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	14	202	77	528	480	1 008	269	739	67	17	84	76	8	1 092	
Kaupungit — Städer	1	151	59	164	142	306	107	199	37	7	44	41	3	350	
Maalaisk. — Landsk.	13	51	18	364	338	702	162	540	30	10	40	35	5	742	
<i>Lapin — Lapplands</i>	2	59	34	366	286	652	402	250	41	11	52	49	3	704	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1	57	33	139	106	245	163	82	37	5	42	39	3	287	
Maalaisk. — Landsk.	1	2	1	227	180	407	239	168	4	6	10	10	—	417	
Koko maa — Hela landet	506	2 815	1 233	7 585	6 450	14 035	6 576	7 459	1 307	468	1 775	1 656	119	15 810	
Kaupungit — Städer	360	1 844	832	4 053	3 399	7 452	4 012	3 440	896	292	1 188	1 118	70	8 640	
Kauppalat — Köpingar	17	206	133	339	303	642	411	231	76	25	101	93	8	743	
Maalaisk. — Landsk.	129	765	268	3 193	2 748	5 941	2 153	3 788	335	151	486	445	41	6 427	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

V. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1962 — I social-nämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter år 1962

Läni — Län	Kunnalliskodit — Kommunalhem							Lastenkodit — Barnhem ¹⁾				
	Huoltoapu — Socialhjälp					Lastensuojelu Barnskydd		Huoltoapu Socialhjälp		Lastensuojelu Barnskydd		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa		Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn
Hoidet- tavia Vårdade				Hoito- päiviä Vårdagar								
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	1 536	3 852	5	5 393	1 272	1 119	11	379	22	1 738	1 596	273 322
Kaupungit — Städer ¹⁾	744	2 394	2	3 140	762	578	1	8	6	399	1 324	206 986
Maalaiskunnat — Landskommuner	792	1 458	3	2 253	509	541	10	371	16	1 339 ⁴⁾	272	66 336
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	1 530	2 993	12	4 535	1 141	660	17	2 262	11	930	692	161 040
Kaupungit — Städer ¹⁾	523	1 106	5	1 634	416	640	1	365	7	639	597	131 247
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 007	1 887	7	2 901	725	020	16	1 897	4	291	95	29 793
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	22	64	—	86	19 889	—	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	22	64	—	86	19 889	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	1 594	3 075	22	4 691	1 176	643	8	482	32	4 171	900	206 007
Kaupungit — Städer ¹⁾	513	1 324	3	1 840	505	699	1	8	15	1 326	680	149 878
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 081	1 751	19	2 851	670	944	7	474	17	2 845	220	56 129
<i>Kymen — Kymmene</i>	986	1 560	6	2 552	620	984	—	71	43	3 696	433	107 106
Kaupungit — Städer ¹⁾	426	799	2	1 227	308	852	—	71	23	1 699 ⁴⁾	327	76 145
Maalaiskunnat — Landskommuner	560	761	4	1 325	312	132	—	—	20	1 997	106	30 961
<i>Mikkelin — St Michels</i>	1 048	1 431	12	2 491	591	949	7	540	10	1 111	134	38 268
Kaupungit — Städer	75	176	—	251	68 093	—	—	—	1	204	41	9 259
Maalaiskunnat — Landskommuner	973	1 255	12	2 240	523	856	7	540	9	907	93	29 009
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	960	1 141	12	2 113	478	555	14	1 538	5	212	104	29 919
Kaupunki — Stad ¹⁾	40	86	—	126	38 703	—	—	—	2	170	31	8 635
Maalaiskunnat — Landskommuner	920	1 055	12	1 987	439	852	13	1 518	3	42	73	21 284
<i>Kuopion — Kuopio</i>	1 007	1 377	11	2 395	540	142	5	1 188	11	1 480	141	27 131
Kaupungit — Städer	163	311	4	478	101	737	—	—	11	1 480	120	20 427
Maalaiskunnat — Landskommuner	844	1 066	7	1 917	438	405	5	1 188	—	—	21	6 704
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finland</i>	926	1 246	1	2 173	470	469	8	1 030	25	4 022	218	52 499
Kaupunki — Stad ¹⁾	116	252	—	368	82 314	—	—	—	7	1 161	116	23 642
Maalaiskunnat — Landskommuner	810	994	1	1 805	388	155	8	1 030	18	2 861	102	28 857
<i>Vaasan — Vasa</i>	961	1 624	14	2 599	620	724	5	769	—	—	148	33 678
Kaupungit — Städer	186	332	2	520	123 801	—	—	—	—	—	124	25 490
Maalaiskunnat — Landskommuner	775	1 292	12	2 079	496	923	5	769	—	—	24	8 188
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	1 610	1 719	38	3 367	745	888	14	2 671	68	7 206	99	23 549
Kaupungit — Städer	201	326	1	528	139	986	2	33	30	2 157	52	8 642
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 409	1 393	37	2 839	605	902	12	2 638	38	5 049	47	14 907
<i>Lapin — Lapplands</i>	504	457	2	963	225	217	4	673	22	2 921	213	45 821
Kaupungit — Städer ¹⁾	132	146	—	278	70 962	—	—	—	2	26	154	30 672
Maalaiskunnat — Landskommuner	372	311	2	685	154	255	3	535	20	2 895	59	15 149
Koko maa — Hela landet	12 684	20 539	135	33 358	7 904	239	93	11 603³⁾	249	27 487	4 678	998 340
Kaupungit — Städer	2 542	6 047	16	8 605	2 185	308	3	242	76	7 266	3 242	602 570
Kauppalat — Köpingar	577	1 205	3	1 785	434	057	4	401	28	1 995	324	88 453
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 565	13 287	116	22 968	5 284	874	86	10 960	145	18 226	1 112	307 317

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

²⁾ Tähän sisältyvät myös kunnalliset koulukodit — Här ingår även de kommunala skolhemmen

³⁾ Näistä 16 vuotta täyttäneitä 21 — Härav 16 år fyllda 21.

⁴⁾ Näistä 1 lapsi lisäksi ollut kunnalliskodissa — Därav 1 barn därtill varit i kommunalhem

VI. Kuntien sosiaalihuollon menot vuonna 1962 — Den kommunala socialvårdens utgifter år 1962

L ä ä n i — L ä n	Hallinto Förvaltning	Huoltoapu — Muu laitoshoidto —					
		Kunnalliskodit ym. Kommunalhem o. a.	vajaamielilaitoksissa anstalter för psykiskt eterblivna	mielisairaloloissa sinnessjukhus	keuhkoauti- parantoloissa lungotsassanatorier	muissa sairaloissa övriga sjukhus	työläitoksissa arbetsinrättningar
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	653 059	1 934 416	43 933	138 431	7	264 514	1 011
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	532 888	1 356 970	32 519	53 153	—	224 217	239
Maalaiskunnat — Landskommuner	120 171	577 446	11 414	85 278	7	40 297	772
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	257 168	974 759	40 121	181 030	266	72 469	1 210
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	139 170	346 215	13 457	64 831	—	35 291	563
Maalaiskunnat — Landskommuner	117 998	628 544	26 664	116 199	266	37 178	647
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	3 735	17 959	487	6 274	—	1 257	—
Kaupunki — Stad	2 251	—	290	1 090	—	780	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 484	17 959	197	5 184	—	477	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	231 201	1 073 794	29 936	181 167	66	92 385	1 078
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	147 150	500 645	12 610	94 363	66	60 537	620
Maalaiskunnat — Landskommuner	84 051	573 149	17 326	86 804	—	31 848	458
<i>Kymen — Kymmene</i>	132 660	584 558	23 293	118 364	82	34 069	1 743
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	83 918	307 110	16 429	36 704	82	20 927	1 261
Maalaiskunnat — Landskommuner	48 742	277 448	6 864	81 660	—	13 142	482
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	84 413	460 432	17 684	44 242	—	32 127	1 542
Kaupungit — Städer	25 776	73 168	3 919	4 745	—	9 640	953
Maalaiskunnat — Landskommuner	58 637	387 264	13 765	39 497	—	22 487	589
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i> s	67 530	417 333	7 654	28 369	—	29 902	335
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	14 169	71 049	897	4 763	—	5 594	89
Maalaiskunnat — Landskommuner	53 361	346 284	6 757	23 606	—	24 308	246
<i>Kuopion — Kuopio</i>	97 837	432 130	15 246	90 070	—	45 035	791
Kaupungit — Städer	35 938	117 146	2 011	26 779	—	16 008	675
Maalaiskunnat — Landskommuner	61 899	314 984	13 235	63 291	—	29 027	116
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	82 708	393 894	9 675	67 814	157	29 907	735
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	22 151	83 014	1 604	14 748	64	5 139	70
Maalaiskunnat — Landskommuner	60 557	310 880	8 071	53 066	93	24 768	665
<i>Vaasan — Vasa</i>	126 877	600 626	16 008	115 355	—	38 415	2 246
Kaupungit — Städer	47 655	188 438	3 405	18 567	—	10 015	1 295
Maalaiskunnat — Landskommuner	79 222	412 188	12 603	96 788	—	28 400	951
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	131 167	611 182	9 683	107 806	—	69 346	378
Kaupungit — Städer	37 388	123 135	2 128	20 685	—	12 963	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	93 779	488 047	7 555	87 121	—	56 383	376
<i>Lapin — Lapplands</i>	82 065	220 061	7 465	45 631	—	38 018	556
Kaupungit, kauppala — Städer, köping ..	31 955	64 158	1 026	14 702	—	11 644	249
Maalaiskunnat — Landskommuner	50 110	155 903	6 439	30 929	—	26 374	307
Koko maa — Hela landet	1 950 420	7 721 144	221 185	1 124 553	578	747 444	11 625
Kaupungit — Städer	1 023 976	2 832 348	76 071	299 345	148	388 481	4 872
Kauppalat — Köpingar	96 433	398 700	14 224	55 785	64	24 274	1 144
Maalaiskunnat — Landskommuner	830 011	4 490 096	130 890	769 423	366	334 689	5 609

Socialhjälp

Övrig anstaltsvård i		Muu huoltoapu — Övrig socialhjälp						Yhteensä huoltoapumenot Summa socialhjälp- utgifter
vieraan kunnan kunnalliskodissa främmande kommuns kommunalhen	muissa huolto- laitoksissa andra vårdanstalter	Yksityiskohtoinen Vård i enskilt hem	Kotivastusta Hemunderstöd	Korvaukset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Kannatusmaksut yhteiseen työlaitokseen Undersödsavgifter till gemensam arbetsinrättning	Ehkäisevä huoltoapu Preventiv socialhjälp	Muut huoltoapumenot Övriga utgifter för socialhjälp	
9 261	142 785	1 910	897 281	5 956	12 367	111 811	20 744	3 584 427
7 730	133 073	564	741 256	5 055	4 191	110 607	12 671	2 682 245
1 531	9 712	1 346	156 025	901	8 176	1 204	8 073	902 182
17 567	7 157	5 397	436 179	1 049	19 320	4 578	13 862	1 774 964
3 409	4 454	201	293 079	182	8 832	2 419	3 583	776 516
14 158	2 703	5 196	143 100	867	10 488	2 159	10 279	998 448
—	4 609	1 976	5 795	102	552	211	760	39 982
—	4 491	—	2 631	—	143	59	339	9 823
—	118	1 976	3 164	102	409	152	421	30 159
18 688	6 354	2 728	419 886	440	24 200	56 833	15 073	1 922 628
1 504	3 961	558	297 894	90	16 875	54 098	5 158	1 048 979
17 184	2 393	2 170	121 992	350	7 325	2 735	9 915	873 649
2 847	3 938	3 116	142 036	302	13 858	1 762	7 854	937 822
543	2 608	383	95 817	126	9 051	1 018	3 535	495 594
2 304	1 330	2 733	46 219	176	4 807	744	4 319	442 228
5 859	2 460	891	101 120	144	7 977	3 272	8 394	686 144
1 004	982	—	35 339	4	2 938	1 114	1 501	135 307
4 855	1 478	891	65 781	140	5 039	2 158	6 893	550 837
2 338	1 340	324	109 693	211	6 012	3 604	6 493	613 608
668	455	—	27 461	24	1 539	556	1 234	114 329
1 670	885	324	82 232	187	4 473	3 048	5 259	499 279
508	2 527	1 285	156 772	209	8 983	3 442	7 902	764 900
115	1 306	—	61 857	82	4 311	879	1 117	232 286
393	1 221	1 285	94 915	127	4 672	2 563	6 785	532 614
7 622	8 495	1 629	139 525	732	6 840	3 005	10 656	680 686
373	3 344	—	44 793	101	2 000	264	1 699	157 213
7 249	5 151	1 629	94 732	631	4 840	2 741	8 957	523 473
4 327	3 732	5 077	175 901	1 582	13 045	3 592	12 705	992 611
—	899	—	67 120	675	3 725	754	1 570	296 463
4 327	2 833	5 077	108 781	907	9 320	2 838	11 135	696 148
7 093	8 338	5 569	299 290	789	9 821	8 793	19 929	1 158 017
—	3 085	37	103 563	13	1 760	386	1 544	269 301
7 093	5 253	5 532	195 727	776	8 061	8 407	18 385	888 716
6 952	9 934	3 913	169 494	1 038	4 700	1 638	14 041	523 441
1 229	416	43	71 651	366	1 745	347	2 390	169 966
5 723	9 518	3 870	97 843	672	2 955	1 291	11 651	353 475
83 062	201 669	33 815	3 052 972	12 554	127 675	202 541	138 413	13 679 230
12 803	155 700	1 092	1 692 627	6 544	46 615	169 975	28 439	5 715 060
3 772	3 374	694	149 834	174	10 495	2 526	7 902	672 962
66 487	42 595	32 029	1 210 511	5 836	70 563	30 040	102 072	7 291 208

— 1 000 gmk

Jatkoa

Lääni — Län	Lastensuojelu —						
	Lastenkodit ym. Barnhem o.a.	Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård i					
		vajaamiehistokaisissa anstalter för psykiskt eterblivna	mielisairaaloissa sinnessukhus	keuhkotauti- parantoloissa lungotsessanatorier	muissa sairaaloissa övrige sjukhus	vieraan kunnan koulu- ja lastenkodeissa främmande kommuns skol- och barnhem	valtion ja yksityisissä koulukodeissa statens och privata skolor
1 000 vmk							
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	1 187 521	37 314	4 363	—	4 471	9 058	11 586
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	1 065 203	23 975	3 840	—	2 244	5 298	8 376
Maalaiskunnat — Landskommuner	122 318	13 339	523	—	2 227	3 760	3 210
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	450 735	24 463	762	—	2 346	3 520	5 636
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	416 793	10 001	162	—	1 935	135	2 959
Maalaiskunnat — Landskommuner	33 942	14 462	600	—	411	3 385	2 677
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	197	55	—	15	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	7	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	197	55	—	8	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	504 623	26 535	2 862	—	2 125	3 784	9 807
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	455 328	17 671	2 210	—	1 477	1 810	7 849
Maalaiskunnat — Landskommuner	49 295	8 864	652	—	648	1 974	1 958
<i>Kymen — Kymmene</i>	214 186	11 845	644	7	909	3 425	7 141
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	185 835	4 191	346	7	583	1 653	4 794
Maalaiskunnat — Landskommuner	28 351	7 654	298	—	326	1 772	2 347
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	74 102	11 141	—	—	379	753	3 120
Kaupungit — Städer	49 039	2 974	—	—	134	10	1 727
Maalaiskunnat — Landskommuner	25 063	8 167	—	—	245	743	1 393
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	47 315	6 328	197	—	338	205	2 810
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	23 025	1 530	197	—	38	—	889
Maalaiskunnat — Landskommuner	24 290	4 798	—	—	300	205	1 921
<i>Kuopion — Kuopio</i>	93 034	10 290	402	—	682	1 047	4 779
Kaupungit — Städer	88 810	4 701	83	—	290	448	3 240
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 224	5 589	319	—	392	599	1 539
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	118 588	10 995	1 066	—	332	1 107	4 498
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	87 315	2 163	335	—	90	264	1 696
Maalaiskunnat — Landskommuner	31 273	8 832	731	—	242	843	2 802
<i>Vaasan — Vasa</i>	171 359	10 464	1 387	—	538	1 060	3 657
Kaupungit — Städer	164 613	5 321	695	—	373	950	2 484
Maalaiskunnat — Landskommuner	6 746	5 143	692	—	165	110	1 173
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	72 480	9 115	631	—	1 114	626	3 997
Kaupungit — Städer	54 465	2 252	41	—	659	201	2 182
Maalaiskunnat — Landskommuner	18 015	6 863	590	—	455	425	1 815
<i>Lapin — Lapplands</i>	84 789	6 427	827	—	522	—	2 469
Kaupungit, kauppala — Städer, köping ..	65 200	2 077	360	—	192	—	1 866
Maalaiskunnat — Landskommuner	19 589	4 350	467	—	330	—	603
Koko maa — Hela landet	3 018 732	165 114	13 196	7	13 771	24 585	59 500
Kaupungit — Städer	2 463 918	64 303	7 687	7	7 423	8 670	33 134
Kauppalat — Köpingar	191 708	12 553	582	—	599	2 099	4 928
Maalaiskunnat — Landskommuner	363 106	88 258	4 927	—	5 749	13 816	21 438

Fortsättning

Barnskydd	Muu lastensuojelu — Övrigt barnskydd					Yhteensä lastensuojelumenot ja Summa barnskyddsutgifter	Irtolaishuolto Lösdrivavård	Päihdyttävien aineiden väärikäyttäjien huolto Vården av missbrukare av berusningsmedel	Kaikkiaan huollomenot ja Inalles värdutgifter	Avustukset sosiaalihuoltoa harjoittaville yhdistyksille ja laitoksille Understöd åt socialhjälp utövande föreningar och anstalter
	Yksityiskoittainen Vård i enskilt hem	Korvaukset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Ammattiopetus Yrkesutbildning	Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd	Yhteensä lastensuojelumenot ja Summa barnskyddsutgifter					
230 838	186 860	24 442	799	38 639	1 735 891	3 660	23 187	6 000 224	156 197	
201 462	159 604	23 367	103	35 785	1 529 257	3 594	21 600	4 769 584	149 107	
29 376	27 256	1 075	696	2 854	206 634	66	1 587	1 230 640	7 090	
10 369	49 322	619	1 608	16 374	565 754	819	3 704	2 602 409	21 585	
7 115	23 463	232	578	15 156	478 529	694	2 681	1 397 590	20 111	
3 254	25 859	387	1 030	1 218	87 225	125	1 023	1 204 819	1 474	
1 620	561	—	6	14	2 468	—	37	46 222	5 191	
1 620	72	—	—	14	1 713	—	37	13 824	5 051	
—	489	—	6	—	755	—	—	32 398	140	
20 660	63 388	799	6 096	28 217	668 896	886	3 753	2 827 364	85 421	
18 501	39 615	109	4 967	27 223	576 760	805	2 443	1 776 137	81 558	
2 159	23 773	690	1 129	994	92 136	81	1 310	1 051 227	3 863	
8 050	19 314	166	1 423	2 823	269 933	1 131	3 023	1 344 569	15 916	
5 262	12 978	15	713	2 423	218 800	1 114	2 102	801 528	14 101	
2 788	6 336	151	710	400	51 133	17	921	543 041	1 815	
6 117	16 864	233	758	1 264	114 731	47	1 246	886 581	5 563	
2 564	4 071	65	237	490	61 311	32	926	223 352	5 222	
3 553	12 793	168	521	774	53 420	15	320	663 229	341	
1 359	20 081	90	556	1 693	80 972	161	726	762 997	1 547	
458	1 451	—	194	937	28 719	50	24	157 291	1 100	
901	18 630	90	362	756	52 253	111	702	605 706	447	
4 984	26 903	647	2 113	3 732	148 613	167	1 560	1 013 077	6 505	
1 824	7 617	328	1 545	2 873	111 759	163	700	380 846	5 496	
3 160	19 286	319	568	859	36 854	4	860	632 231	1 009	
3 219	23 912	231	519	1 258	165 725	138	1 672	930 929	8 994	
316	5 428	110	24	538	98 279	80	1 012	278 735	8 008	
2 903	18 484	121	495	720	67 446	58	660	652 194	986	
2 750	19 487	1 271	863	1 228	214 064	94	2 053	1 335 699	7 935	
1 656	3 925	167	543	501	181 228	70	1 399	526 815	6 659	
1 094	15 562	1 104	320	727	32 836	24	654	808 884	1 276	
13 888	38 372	433	978	1 276	142 910	409	1 441	1 433 944	30 318	
6 611	12 746	17	435	165	79 774	353	732	387 548	29 516	
7 277	25 626	416	543	1 111	63 136	56	709	1 046 396	802	
24 721	14 453	15	542	1 271	136 036	168	1 523	743 233	9 652	
6 132	4 768	—	251	507	81 353	149	1 201	284 624	6 392	
18 589	9 685	15	291	764	54 683	19	322	458 609	3 260	
328 575	479 517	28 946	16 261	97 789	4 245 993	7 680	43 925	19 927 248	354 824	
245 540	258 230	23 386	8 867	83 859	3 205 024	6 964	31 465	9 982 489	323 984	
7 981	17 508	1 024	723	2 753	242 458	140	3 392	1 015 385	8 337	
75 054	203 779	4 536	6 671	11 177	798 511	576	9 068	8 929 374	22 503	

— 1 000 gmk

VII. Kuntien sosiaalihuollon tulot vuonna 1962 — Den kommunala socialvårdens inkomster år 1962

Läni—Län	Huoltotoiminnan yhteiset Värdverksamhetens allmänna inkomster	Huoltoapu — Socialhjälp						Kunnalliskodit ym. Kommunalhem o.a.
		Perunkirjoitusmaksut Bouppteckningsprocenter	Korvaukset — Ersättning av					
			valtiolta — staten		muilta kunnilta andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer	1 000 vmk	
			huoltoapulain nojalla enligt socialhjälpslagen	sotasiirtolaisista för de krigsflyttade				
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	181	13 971	176 947	33 925	17 392	1 018 308	161 964	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	4	11 331	127 888	7 410	1 375	703 035	113 693	
Maalaiskunnat — Landskommuner	177	2 640	49 059	26 515	16 017	315 273	48 271	
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	418	8 440	10 163	12 966	15 956	680 344	67 094	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	275	3 419	3 695	1 728	505	227 914	23 538	
Maalaiskunnat — Landskommuner	143	5 021	6 468	11 238	15 451	452 430	43 556	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	—	267	—	—	145	19 643	—	
Kaupunki — Stad	—	92	—	—	145	4 559	—	
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	175	—	—	—	15 084	—	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	349	5 892	34 382	13 484	20 437	704 074	98 883	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	164	2 802	26 990	1 849	630	332 893	26 376	
Maalaiskunnat — Landskommuner	185	3 090	7 392	11 635	19 807	371 181	72 507	
<i>Kymen — Kymmene</i>	299	2 833	8 195	25 268	2 780	373 758	36 776	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	159	1 601	7 950	883	645	184 241	11 966	
Maalaiskunnat — Landskommuner	140	1 232	245	24 385	2 135	189 517	24 810	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	272	1 747	7 112	2 816	6 109	288 356	65 613	
Kaupungit — Städer	1	451	4 484	626	157	44 078	6 746	
Maalaiskunnat — Landskommuner	271	1 296	2 628	2 190	5 952	244 278	58 867	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	92	929	375	1 597	4 351	209 094	73 180	
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	5	191	300	—	7	31 941	13 911	
Maalaiskunnat — Landskommuner	87	738	75	1 597	4 344	177 153	59 269	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	187	1 624	1 206	3 792	1 039	298 415	48 696	
Kaupungit — Städer	3	651	—	—	5	73 984	7 398	
Maalaiskunnat — Landskommuner	184	973	1 206	3 792	1 034	224 431	41 298	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	348	1 756	3 909	1 920	10 266	265 385	36 667	
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	—	547	2 609	717	140	53 109	4 681	
Maalaiskunnat — Landskommuner	348	1 209	1 300	1 203	10 126	212 276	31 986	
<i>Vaasan — Vasa</i>	235	3 705	264	7 613	7 397	403 415	35 086	
Kaupungit — Städer	164	1 281	86	2 482	208	89 020	9 049	
Maalaiskunnat — Landskommuner	71	2 424	178	5 131	7 189	314 395	26 037	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	109	2 166	23 029	4 495	6 943	396 406	64 888	
Kaupungit — Städer	—	751	20 050	3 547	437	73 421	15 486	
Maalaiskunnat — Landskommuner	109	1 415	2 979	948	6 506	322 985	49 402	
<i>Lapin — Lapplands</i>	76	808	6 229	547	10 139	172 271	20 307	
Kaupungit, kauppala — Städer, köping ..	37	304	5 951	80	1 345	49 318	2 882	
Maalaiskunnat — Landskommuner	39	504	278	467	8 794	122 953	17 425	
Koko maa — Hela landet	2 566	44 138	271 811	108 423	102 954	4 829 469	709 154	
Kaupungit — Städer	694	21 580	185 722	17 761	4 058	1 622 909	216 005	
Kauppalat — Köpingar	118	1 841	14 281	1 561	1 541	244 604	19 721	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 754	20 717	71 808	89 101	97 355	2 961 956	473 428	

Lehjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder		Lastensuojelu — Barnskydd										Muut tulot Övriga inkomster		Lehjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder		Muut tulot Övriga inkomster		Lapsilisät Barnbidrag		Irtolais- ja pay-huolto Vården av lösdrivare o. missbrukare av berusn. medel		Kuntien huoltotoimintaan käytämät varat Av kommunerna använda medel för värdverksamheten		Yhteensä Summa																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
		Korvaukset — Ersättning av																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		valtiolta — staten					Lastenkodit ym. Barnhem o.a.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
lastensuojelun noyalla enligt barnskyddslagen		sosiairitolaisista för de krigsflyttade		muilta kunnilta andra kommuner		yksityisiltä enskilda personer																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
1 597	97 456	56 010	—	16 992	126 819	342 616	6 218	1 405	34 884	2 237	3 891 302	6 000 224	1 593	97 314	55 987	—	6 282	117 306	314 320	6 218	689	27 774	2 231	3 175 134	4 769 584	4	142	23	—	10 710	9 513	28 296	—	716	7 110	6	716 168	1 230 640	717	2 370	973	525	10 157	33 306	120 564	64	4 235	15 307	92	1 618 718	2 602 409	188	2 334	944	276	4 051	25 847	114 334	—	3 954	9 815	57	974 716	1 397 590	529	36	29	249	6 106	7 459	6 230	64	281	5 492	35	644 002	1 204 819	—	—	—	—	—	—	30	—	—	238	—	25 899	46 222	—	—	—	—	—	—	—	—	—	195	—	8 833	13 824	—	—	—	—	—	—	30	—	—	43	—	17 066	32 398	34	22 620	10 230	259	14 821	33 766	109 964	—	3 712	16 826	87	1 737 544	2 827 364	—	22 078	10 160	—	5 482	27 327	103 749	—	3 485	12 217	36	1 199 899	1 776 137	34	542	70	259	9 339	6 439	6 215	—	227	4 609	51	537 645	1 051 227	8	70	347	489	12 422	13 872	47 348	—	673	8 069	30	811 332	1 344 569	1	67	272	—	7 742	10 507	44 161	—	534	5 136	18	525 645	801 528	7	3	75	489	4 680	3 365	3 187	—	139	2 933	12	285 687	543 041	476	744	1 015	451	3 110	7 522	18 839	35	380	4 589	38	477 357	886 581	476	722	1 015	234	103	1 583	14 459	1	151	1 162	20	146 883	223 352	—	22	—	217	3 007	5 939	4 380	34	229	3 427	18	330 474	663 229	—	117	49	198	753	3 995	12 157	—	277	3 736	17	452 080	762 997	—	74	—	177	90	958	6 318	—	74	788	—	102 457	157 291	—	43	49	21	663	3 037	5 839	—	203	2 948	17	349 623	605 706	—	787	28	227	3 129	7 461	28 048	—	408	4 431	43	613 556	1 013 077	—	603	23	207	325	4 535	27 107	—	299	2 274	26	263 406	380 846	—	184	5	20	2 804	2 926	941	—	109	2 157	17	350 150	632 231	—	400	14	—	3 353	7 487	31 094	—	179	6 088	14	562 049	930 929	—	98	—	—	1 646	2 968	25 606	—	65	1 780	12	184 757	278 735	—	302	14	—	1 707	4 519	5 488	—	114	4 308	2	377 292	652 194	61	1 076	77	—	3 039	6 320	51 666	—	120	4 269	148	811 208	1 335 699	50	951	77	—	1 290	4 127	50 334	—	63	2 462	5	365 166	526 815	11	125	—	—	1 749	2 193	1 332	—	57	1 807	143	446 042	808 884	2	344	190	—	772	6 020	16 152	100	100	5 010	32	907 186	1 433 944	2	2	180	—	32	3 445	14 749	—	—	1 523	15	253 908	387 548	—	342	10	—	740	2 575	1 403	100	100	3 487	17	653 278	1 046 396	—	77	737	113	382	6 497	16 644	—	29	5 399	150	502 828	743 233	—	68	737	—	65	4 012	12 064	—	19	1 862	137	205 743	284 624	—	9	—	113	317	2 485	4 580	—	10	3 537	13	297 085	458 609	2 895	126 061	69 670	2 262	68 930	253 095	795 092	6 417	11 518	108 846	2 888	12 411 059	19 927 248	2 310	124 100	69 187	894	19 255	191 014	688 170	6 219	8 903	55 446	2 554	6 745 708	9 982 489	—	211	208	—	7 853	11 601	39 031	—	430	11 542	3	660 839	1 015 385	585	1 750	275	1 368	41 822	50 480	67 891	198	2 185	41 858	331	5 004 512	8 929 374

— 1 000 gmk

VIII. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1962 — Kommunalhemmens utgifter och inkomster

L ä ä n i — L ä n	Menot — Utgifter									
	Palkkaukset Avlöningar	Työntekijän lapsiläsh. k.e. ja tapaturmavak. maksut	Arbetsgivarens barn- bidrags-, f.p.-och olycks- fallsförs. premier	Ravinto Kosthållning	Vaatus Beklädnad	Sairaanhoidto ja lääkkeet Sjukvård och läkemedel	Muut vuotuisuuskustan- mukset holdettavista Övriga årsutgifter för de värdade	Rakennusten kunnossapito Underrätt av byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisähuankinta ja korjaus Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre	Lämpö ja valo Värme och lyse
	1 000 vmk									
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	1 089 253	54 809	274 214	14 377	97 875	101 716	41 424	27 698	141 701	
Kaupungit — Städer ¹⁾	778 604	38 986	169 617	9 288	71 300	89 120	19 213	13 887	90 142	
Maalaisk. — Landsk.	310 649	15 823	104 597	5 089	26 575	12 596	22 211	13 811	51 559	
<i>Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs</i>	522 058	28 181	200 760	14 362	38 151	28 672	34 035	19 446	89 513	
Kaupungit — Städer ¹⁾	224 687	12 692	72 473	4 886	14 688	17 536	11 732	7 526	32 870	
Maalaisk. — Landsk.	297 371	15 489	128 287	9 476	23 463	11 136	22 303	11 920	56 643	
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	12 526	605	4 658	42	677	105	—	474	3 283	
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maalaisk. — Landsk.	12 526	605	4 658	42	677	105	—	474	3 283	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	567 471	32 217	209 775	14 488	40 335	32 145	26 530	16 720	97 366	
Kaupungit — Städer ¹⁾	272 744	17 536	89 773	6 449	15 921	19 425	12 343	7 565	42 313	
Maalaisk. — Landsk.	294 727	14 681	120 002	8 039	24 414	12 720	14 187	9 155	55 053	
<i>Kymen — Kymmene</i>	305 384	16 044	114 146	7 979	23 656	14 265	22 450	9 357	50 711	
Kaupungit — Städer ¹⁾	172 130	9 426	58 109	4 012	13 793	9 485	9 723	5 090	25 417	
Maalaisk. — Landsk.	133 254	6 618	56 037	3 967	9 863	4 780	12 727	4 267	25 294	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	232 151	11 980	104 483	7 056	20 200	10 415	16 427	6 826	46 005	
Kaupungit — Städer	38 999	2 170	15 399	931	2 852	1 962	984	908	7 365	
Maalaisk. — Landsk.	193 152	9 810	89 084	6 125	17 348	8 453	15 443	5 918	38 640	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	173 033	8 905	80 905	6 310	17 658	9 666	12 816	5 933	35 887	
Kaupunki — Stad ¹⁾	23 609	1 308	7 375	936	1 388	560	381	739	5 487	
Maalaisk. — Landsk.	149 424	7 597	73 530	5 374	16 270	9 106	12 435	5 194	30 400	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	209 564	10 765	92 196	7 187	21 281	13 667	16 926	8 201	40 278	
Kaupungit — Städer	60 388	3 216	19 649	1 495	6 308	5 870	3 678	2 642	10 727	
Maalaisk. — Landsk.	149 176	7 549	72 547	5 692	14 973	7 797	13 248	5 559	29 551	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	201 411	10 562	82 790	6 169	15 142	8 911	15 362	7 216	34 329	
Kaupunki — Stad ¹⁾	47 729	2 665	14 066	954	2 520	1 486	2 057	1 899	7 372	
Maalaisk. — Landsk.	153 682	7 897	68 724	5 215	12 622	7 425	13 305	5 317	26 957	
<i>Vaasan — Vasa</i>	329 859	18 240	123 837	8 463	23 249	15 550	18 451	9 880	57 824	
Kaupungit — Städer	110 770	6 593	31 084	1 677	7 327	5 640	3 280	2 838	16 355	
Maalaisk. — Landsk.	219 089	11 647	92 753	6 786	15 922	9 910	15 171	7 042	41 469	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	301 117	16 486	137 614	10 186	23 744	14 166	25 842	8 331	70 343	
Kaupungit — Städer	60 469	3 717	25 348	2 110	3 776	5 410	4 551	1 873	11 773	
Maalaisk. — Landsk.	240 648	12 769	112 266	8 076	19 968	8 756	21 291	6 458	58 570	
<i>Lapin — Lapplands</i>	105 575	6 043	48 026	3 739	8 274	3 646	7 581	3 833	25 717	
Kaupungit — Städer ¹⁾	35 686	2 214	14 625	1 020	2 648	1 138	2 183	1 320	9 405	
Maalaisk. — Landsk.	69 889	3 829	33 401	2 719	5 626	2 508	5 398	2 513	16 312	
Koko maa — Hela landet	4 049 402	214 837	1 473 404	100 358	330 242	252 924	237 844	123 915	692 957	
Kaupungit — Städer	1 571 217	86 315	430 582	28 265	122 058	146 603	57 279	37 692	215 128	
Kauppalat — Köpingar	254 598	14 208	86 936	5 493	20 463	11 029	12 846	8 595	44 098	
Maalaisk. — Landsk.	2 223 587	114 314	955 886	66 600	187 721	95 292	167 719	77 628	433 731	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

år 1962

				Tulot — Inkomster						
Palovakuutus Brandforsäkring	Kasvi- ja puutarha, sikala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidettavien valmis- teet Av de vårdade förädligade arbeten	Kasvi- ja puutarha, sikala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Yhteisten kunnallis- kotien kannatus- ja hoitomaksut Understöds- och vård- avgifterna i gemen- sama kommunalhem	Henkilökunnan luontoisedut Personalens naturaförmåner	Valtionapu Statsunderstöd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa
2 279	3 790	39 452	1 888 588	1 218	6 679	17 373	101 366	11 652	18 460	156 748
409	1 721	27 061	1 309 348	393	2 251	—	71 728	—	14 903	89 275
1 870	2 069	12 391	579 240	825	4 428	17 373	29 638	11 652	3 557	67 473
3 277	5 517	28 760	1 012 732	2 877	12 310	259 005	52 347	22 210	17 304	366 053
779	1 220	8 500	409 589	1 159	2 263	83 584	16 312	11 664	7 937	122 919
2 498	4 297	20 260	603 143	1 718	10 047	175 421	36 035	10 546	9 367	243 134
1 104	—	995	24 469	—	127	22 946	1 396	—	—	24 469
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 104	—	995	24 469	—	127	22 946	1 396	—	—	24 469
3 760	2 822	25 800	1 069 429	7 674	7 687	7 468	47 713	32 575	3 561	106 678
1 126	994	14 456	500 645	6 634	2 253	—	15 899	—	1 590	26 376
2 634	1 828	11 344	568 784	1 040	5 434	7 468	31 814	32 575	1 971	80 302
1 883	1 738	13 220	580 833	853	4 127	63 366	25 596	6 740	1 783	102 465
825	878	7 517	316 405	392	2 041	51 369	10 104	—	930	64 836
1 058	860	5 703	264 428	461	2 086	11 997	15 492	6 740	853	37 629
2 050	1 741	9 134	468 468	1 213	6 381	13 450	26 312	28 724	4 614	80 694
116	195	1 287	73 168	—	815	—	4 731	—	1 200	6 746
1 934	1 546	7 847	395 300	1 213	5 566	13 450	21 581	28 724	3 414	73 948
1 212	547	5 543	358 415	1 329	1 495	—	14 995	28 819	1 412	48 050
50	30	797	42 660	41	28	—	1 836	—	195	2 100
1 162	517	4 746	315 755	1 288	1 467	—	13 159	28 819	1 217	45 950
2 221	1 415	8 429	432 130	3 251	3 535	—	23 469	14 495	3 947	48 697
616	529	2 028	117 146	540	272	—	5 137	—	1 450	7 399
1 605	886	6 401	314 984	2 711	3 263	—	18 332	14 495	2 497	41 298
1 909	812	9 152	393 765	1 782	2 813	47 257	23 090	11 000	2 490	88 432
65	185	2 016	83 014	398	103	—	4 056	—	124	4 681
1 844	627	7 136	310 751	1 384	2 710	47 257	19 034	11 000	2 366	83 751
2 623	2 524	15 144	625 644	2 445	4 873	114 485	35 889	13 612	7 847	179 151
421	196	3 522	189 703	463	243	3 843	8 341	—	305	13 195
2 202	2 328	11 622	435 941	1 982	4 630	110 642	27 548	13 612	7 542	165 956
3 553	1 838	14 259	627 479	3 761	3 683	74 968	34 310	35 358	8 959	161 039
27	649	3 432	123 135	111	262	—	5 157	9 281	675	15 486
3 526	1 189	10 827	504 344	3 650	3 421	74 968	29 153	26 077	8 284	145 553
1 198	687	5 435	219 754	243	2 076	29 843	11 186	8 327	530	52 205
268	267	1 837	72 611	50	233	11 303	3 510	—	209	15 305
930	420	3 598	147 143	193	1 843	18 540	7 676	8 327	321	36 900
27 069	23 431	175 323	7 701 706	26 646	55 786	650 161	397 669	213 512	70 907	1 414 681
3 625	4 846	61 693	2 765 303	9 434	7 021	22 965	124 914	13 385	26 810	204 529
1 077	2 018	10 760	472 121	747	3 743	127 134	21 897	7 560	2 708	163 789
22 367	16 567	102 870	4 464 282	16 465	45 022	500 062	250 858	192 567	41 389	1 046 363

IX. Kunnallisten lastenkotien menot ja tulot vuonna 1962 — De kommunala barnhemmens utgifter

L ä ä n i — L ä n	Menot — Utgifter								
	Palkkaukset Aviöningar	Työnantajan lapsilisä, k.e. ja läpäturmovak- maksut	Arbetsgivarens barn- bidrags-f.p.-och olycks- fallsförs. premier	Ravinto Kosthållning	Vaafetus Beklädnad	Sairaanhoidto ja lääkkeet Sjukvård och läkemedel	Muut vuotiskustan- nukset hoidettavista Övriga årsutgifter för de vårdade	Rakennusten kunnossapito Underhåll av byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre
									1 000 vmk
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	278 411	14 090	59 409	18 054	5 248	7 175	18 053	12 782	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	235 920	11 896	46 158	13 773	4 414	5 768	15 246	11 127	
Maalaiskunnat — Landskommuner	42 491	2 194	13 251	4 281	834	1 407	2 807	1 655	
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	93 693	5 071	27 602	7 271	2 263	2 465	5 189	2 537	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	80 753	4 438	21 644	5 974	2 029	1 983	4 084	2 010	
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 940	633	5 958	1 297	234	482	1 105	527	
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	123 189	7 555	41 341	11 068	3 216	4 551	9 249	4 520	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	100 266	6 431	30 535	8 470	2 762	3 573	5 881	3 458	
Maalaiskunnat — Landskommuner	22 923	1 124	10 756	2 598	454	978	3 368	1 062	
<i>Kymen — Kymmene</i>	59 703	3 184	18 550	4 979	1 038	1 656	6 514	2 392	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	42 743	2 334	13 451	3 479	871	1 149	5 346	1 720	
Maalaiskunnat — Landskommuner	16 960	850	5 099	1 500	167	507	1 168	672	
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	17 063	888	7 909	1 889	346	960	1 790	862	
Kaupungit — Städer	5 585	310	1 702	471	184	269	654	404	
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 478	578	6 207	1 418	162	691	1 136	458	
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelens</i>	13 899	687	5 363	1 339	176	397	1 199	763	
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	3 779	218	1 548	400	31	79	162	422	
Maalaiskunnat — Landskommuner	10 120	469	3 815	939	145	318	1 037	341	
<i>Kuopion — Kuopio</i>	17 155	951	4 735	1 252	314	491	907	457	
Kaupungit — Städer	15 193	843	3 871	1 012	278	344	632	381	
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 962	108	864	240	36	147	275	76	
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	27 694	1 472	10 279	2 360	525	711	1 685	1 872	
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	13 356	756	4 541	1 090	354	231	1 031	1 264	
Maalaiskunnat — Landskommuner	14 338	716	5 738	1 270	171	480	654	608	
<i>Vaasan — Vasa</i>	23 178	1 225	7 467	1 864	217	658	1 081	644	
Kaupungit — Städer	19 654	1 057	5 757	1 508	197	558	995	498	
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 524	168	1 710	356	20	100	86	146	
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	23 094	1 360	6 041	1 704	476	2 184	1 184	585	
Kaupungit — Städer	12 035	811	2 542	966	311	1 811	326	253	
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 059	549	3 499	738	165	373	858	332	
<i>Lapin — Lapplands</i>	33 293	1 912	9 382	1 732	672	653	876	498	
Kaupungit, kauppala — Städer, köping ..	24 263	1 444	6 044	1 211	421	411	639	362	
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 030	468	3 338	521	251	242	237	136	
Koko maa — Hela landet	710 372	38 395	198 078	53 512	14 491	21 901	47 727	27 912	
Kaupungit — Städer	502 122	27 669	122 384	34 353	10 848	14 897	29 829	20 120	
Kauppalat — Köpingar	51 425	2 869	15 459	4 001	1 004	1 279	5 167	1 779	
Maalaiskunnat — Landskommuner	156 825	7 857	60 235	15 158	2 639	5 725	12 731	6 013	

och inkomster år 1962

				Tulot — Inkomster								
Lämpö ja valo Värme och lyse	Palovakuutus Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha, sika ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Kasvi- ja puutarha, sika ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Yhteisten lastenkotien kannatus- ja hoito- maksut	Uudensöds- och vård- avgifterna i gemen- samma barnhem	Henkilökunnan luontosekut Personalens naturaförmåner	Valtionapu Statsunderstöd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	
— 1 000 gmk												
28 251	263	267	12 355	454 358	313	10 268	12 307	22 247	18 045	63 180		
22 571	38	14	9 945	376 870	44	—	6 254	18 856	17 815	42 969		
5 680	225	253	2 410	77 488	269	10 268	6 053	3 391	230	20 211		
12 269	235	910	4 096	163 601	316	—	10 726	7 697	511	19 250		
10 587	29	660	3 068	137 259	—	—	8 930	5 893	321	15 144		
1 682	206	250	1 028	26 342	316	—	1 796	1 804	190	4 106		
15 461	499	554	7 609	228 812	588	4 762	14 013	9 655	1 134	30 152		
11 253	286	318	5 823	179 106	174	—	10 361	7 084	876	18 495		
4 208	213	236	1 786	49 706	414	4 762	3 652	2 571	258	11 657		
8 261	348	348	4 014	110 987	543	2 885	7 521	5 593	2 121	18 663		
5 606	220	209	3 031	80 159	354	—	4 647	4 303	245	9 549		
2 655	128	139	983	30 828	189	2 885	2 874	1 290	1 876	9 114		
3 357	194	205	1 349	36 812	337	—	3 008	2 254	79	5 678		
1 617	6	4	543	11 749	—	—	737	561	—	1 298		
1 740	188	201	806	25 063	337	—	2 271	1 693	79	4 380		
1 862	96	142	625	26 548	263	—	2 172	1 252	3	3 690		
513	8	52	210	7 422	100	—	641	528	3	1 272		
1 349	88	90	415	19 126	163	—	1 531	724	—	2 418		
2 183	227	232	562	29 466	80	—	3 210	2 010	24	5 324		
1 957	74	193	464	25 242	20	—	2 797	1 597	15	4 429		
226	153	39	98	4 224	60	—	413	413	9	895		
4 220	282	117	1 656	52 873	114	—	5 231	3 220	14	8 579		
2 320	19	23	955	25 940	—	—	2 208	1 491	3	3 702		
1 900	263	94	701	26 933	114	—	3 023	1 729	11	4 877		
3 007	21	115	694	40 171	255	—	3 166	1 720	—	5 141		
2 726	6	20	449	33 425	—	—	2 584	1 225	—	3 809		
281	15	95	245	6 746	255	—	582	495	—	1 332		
3 355	30	60	1 145	41 218	131	7 015	2 035	2 368	1 692	13 241		
1 341	—	—	467	20 863	—	—	512	983	470	1 965		
2 014	30	60	678	20 355	131	7 015	1 523	1 385	1 222	11 276		
4 417	119	152	1 217	54 923	125	6 529	3 908	3 255	2 189	16 006		
3 354	52	79	936	39 216	—	6 529	2 871	1 950	76	11 426		
1 063	67	73	281	15 707	125	—	1 037	1 305	2 113	4 580		
86 643	2 314	3 102	35 322	1 239 769	3 065	31 459	67 297	61 271	25 812	188 904		
55 993	496	1 273	22 533	842 517	227	—	36 832	38 950	19 610	95 619		
7 852	242	299	3 358	94 734	465	6 529	5 710	5 521	214	18 439		
22 798	1 576	1 530	9 431	302 518	2 373	24 930	24 755	16 800	5 988	74 846		

X. Valtion varoista suoritettujen erilaisten avustusten ja lisien lukumäärä vuonna 1962 — Antalet av statens medel utdelade olika understöd och bidrag år 1962

Lääni — Län	Äitiys-avustusta saaneita Antal moder-skaps-understöd	Lapsilisää saaneita Antal utdelade barn-bidrag		Perhelisää saaneita Antal utdelade familjebidrag		Myönnettyjä soti-lasavus-tuksia Antal be-viljade militär-understöd
		perheitä familjer	lapsia barn	perheitä familjer	lisään oikeutet-tuja lapsia till bidrag berätti-gade barn	
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	14 461	122 216	222 611	5 468	10 132	740
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	9 540	78 560	135 508	2 539	4 482	482
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 921	43 656	87 103	2 929	5 650	258
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	10 261	96 055	189 564	8 351	16 878	679
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	4 296	36 454	64 036	1 703	2 967	208
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 965	59 601	125 528	6 648	13 911	471
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	281	2 804	5 239	134	223	—
Kaupunki — Stad	127	1 081	1 897	23	42	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	154	1 723	3 342	111	181	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	9 192	85 826	170 878	7 925	15 510	631
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	5 344	46 875	86 504	3 053	5 677	371
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 848	38 951	84 374	4 872	9 833	260
<i>Kymen — Kymmene</i>	5 387	49 566	101 564	4 057	7 928	266
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	3 050	26 267	50 380	1 600	2 991	138
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 337	23 299	51 184	2 457	4 937	128
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	3 818	32 745	76 175	5 039	10 732	228
Kaupungit — Städer	1 114	8 960	18 382	790	1 556	45
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 704	23 785	57 793	4 249	9 176	183
<i>Pohjois-Karjalan — Norra Karelen</i>	3 587	29 088	73 729	6 584	15 120	346
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	758	5 551	11 586	613	1 216	36
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 829	23 537	62 143	5 971	13 904	310
<i>Kuopion — Kuopio</i>	4 745	38 361	91 495	7 199	15 899	365
Kaupungit — Städer	1 431	11 347	22 911	1 087	2 196	54
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 314	27 014	68 584	6 112	13 703	311
<i>Keski-Suomen — Mellersta Finlands</i>	4 407	36 516	82 415	5 389	11 908	303
Kaupunki, kauppalat — Stad, köpingar ..	1 072	8 469	16 786	693	1 410	58
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 335	28 047	65 629	4 696	10 498	245
<i>Vaasan — Vasa</i>	7 672	64 625	141 240	9 328	19 627	422
Kaupungit — Städer	2 023	15 227	29 359	1 044	2 038	86
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 649	49 398	111 881	8 284	17 589	336
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	8 831	59 599	155 895	14 533	34 880	825
Kaupungit — Städer	1 978	13 237	27 973	1 218	2 498	108
Maalaiskunnat — Landskommuner	6 853	46 362	127 922	13 315	32 382	717
<i>Lapin — Lapplands</i>	4 991	31 318	82 791	7 734	18 856	487
Kaupungit, kauppala — Städer, köping ..	1 481	10 077	21 837	1 015	2 134	71
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 510	21 241	60 954	6 719	16 722	416
Koko maa — Hela landet	77 633	648 719	1 393 596	81 741	177 693	5 292
Kaupungit — Städer	28 090	225 908	416 399	12 727	24 022	1 452
Kauppalat — Köpingar	4 124	36 197	70 760	2 651	5 185	205
Maalaiskunnat — Landskommuner	45 419	386 614	906 437	66 363	148 486	3 635